

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	
รับที่	7814
วันที่	21 S.A. 7549 15.41 น.

ที่ ตผ ๐๐๐๖/ ๕๑๑๒

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๗๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

สวค. 2/626
วันที่ 8 ตค 49
เวลา 15.26 น.

เรื่อง รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
จำนวน ๗๐ เล่ม

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ บัญญัติให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา และให้เผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และต่อสาธารณชนได้ เมื่อผ่านการพิจารณาของ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรีแล้ว

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๗ เสร็จแล้วตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงจาวรรณ เมณชกา)

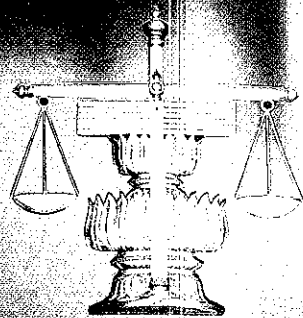
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการประเมินผล

โทร. ๐ ๒๒๗๓๔๗๑๙

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓๔๗๑๙

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ago@oag.go.th

นาย ภูมิบัณฑิตงาน
นางสาว ราชเงินแผ่นดิน
นาย ณ พ.ศ. ๒๕๖๖

9

“พระองค์ท่านทรงเป็นผู้นำอย่างแท้จริง ตั้งแต่ฉลองพระบาท เป็นต้น พวกตามเสด็จทั้งหลาย
ใส่รองเท้าหนัง และยังมาจากต่างประเทศใส่ผ้าถุงม่อเท้าดี พระองค์กลับทรงรองเท้าที่ผลิตในมือของไทย ...คู่ละ
ร้อยละยี่สิบบาท อดีดา เหมือนอย่างที่นักเรียนได้กัน ...แม้กระทั่งพวกเรายังไม่มีโอกาสได้กันเลย”

๑๑๑แบบปรก/สำนักงานการประจําจังหวัดพัทลุง.

รายงานผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547

คำนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 บัญญัติให้การตรวจเงินแผ่นดินกระทำโดย คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่เป็นอิสระและเป็นกลาง ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน กำหนดหลักเกณฑ์ มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาในเรื่องวินัยงบประมาณและการคลัง และกำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นองค์กรสูงสุดในการพิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง และกำหนดโทษปรับทางปกครองแก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจที่ฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยมีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการเงินแผ่นดินตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ให้เป็นไปตามนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 39 (3) และมาตรา 48 ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาผลงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นผลงานจากการตรวจสอบอย่างเต็มความสามารถของเจ้าหน้าที่และผู้บริหารของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การใช้จ่ายเงินของแผ่นดินเป็นไปอย่างถูกต้อง คุ่มค่าและประหยัด โดยรายงานผลการตรวจสอบทุกเรื่องต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เว้นแต่เป็นเรื่องที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดหรือมอบหมายให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการได้เอง และเมื่อผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการเป็นประการใดแล้วจึงรายงานให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทราบ

สำหรับปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบโดยเน้นการตรวจสอบด้านการป้องกันข้อผิดพลาด ความเสียหาย และการทุจริต โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้าง และเน้นการตรวจสอบการดำเนินงานเพื่อให้มีการปรับปรุงการดำเนินงานตลอดจนการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพ ประหยัด และมีประสิทธิผล และการตรวจสอบสืบสวนเพื่อปราบปรามการทุจริตหรือประพฤติมิชอบให้มีการชดเชยความเสียหายแก่รัฐและดำเนินคดีตามกฎหมายให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป สำหรับการตรวจสอบด้านการเงิน การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ และอื่นๆ เพื่อส่งเสริมให้มีระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารการเงินและการคลังที่เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในภาครัฐ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

มิถุนายน 2548

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผลการตรวจสอบ	1
1. องค์การการตรวจเงินแผ่นดิน	5
1.1 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	7
1.2 ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	7
1.3 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	7
2. นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน	11
3. ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	15
3.1 การตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี	20
3.2 การตรวจสอบรายงานการเงินของแผ่นดินประจำปีงบประมาณ	23
3.3 การตรวจสอบการเงินทั่วไป	28
3.4 การตรวจสอบงบการเงิน	51
3.4.1 การตรวจสอบงบการเงิน รัฐวิสาหกิจ โครงการซึ่งใช้เงินกู้และช่วยเหลือจากต่างประเทศ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียนหน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน และอื่นๆ	52
3.4.2 การตรวจสอบงบการเงินหน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น	68
3.5 การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้	87
3.6 การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง	106
3.7 การตรวจสอบสืบสวน	128
3.8 การตรวจสอบการดำเนินงาน	176
4. การดำเนินการด้านการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่เงินแผ่นดิน	213
5. ผลการดำเนินงานด้านวินัยงบประมาณและการคลัง	217
6. การติดตามผลการดำเนินการของหน่วยรับตรวจตามรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	225
7. การบริหารงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	239
7.1 การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	241
7.2 การใช้จ่ายเงินงบประมาณและบุคลากร	243
7.3 ตารางสรุปผลการตรวจสอบ	244
7.4 งานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ	245
7.5 การประชาสัมพันธ์	247
7.6 การพัฒนาบุคลากร	248
7.7 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	255

บทสรุปผลการตรวจสอบ

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยบัญญัติไว้ตามมาตรา 39 ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทำหน้าที่ในการตรวจบัญชี ตรวจสอบการรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจที่ได้มาจากเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินกู้ เงินอุดหนุน เงินบริจาค และเงินช่วยเหลือจากแหล่งในประเทศหรือต่างประเทศอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจ

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งจะทำให้ส่วนราชการ และหน่วยงานต่างๆ มีการปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารการเงินของรัฐ และเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงได้มีการกำหนดแผนการตรวจสอบประจำปี โดยให้มุ่งเน้นการตรวจสอบ ด้านการป้องกันข้อผิดพลาด ความเสียหาย และการทุจริตโดยเฉพาะเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และเน้นการตรวจสอบการดำเนินงานเพื่อให้มีการปรับปรุงการดำเนินงานตลอดจนการใช้จ่ายเงินแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพ ประหยัด และมีประสิทธิผล สำหรับการตรวจสอบด้านการเงิน การจัดเก็บรายได้ และอื่นๆ ส่งเสริมให้มีระบบการควบคุมภายใน ระบบบริหารการเงินและการคลังที่เหมาะสม ตลอดจนการตรวจสอบสืบสวนเพื่อปราบปรามการทุจริต โดยเฉพาะการทุจริตเชิงนโยบายและกรณีผลประโยชน์ทับซ้อน ให้มีการลดใช้ความเสียหายแก่รัฐและดำเนินคดีตามกฎหมายโดยเคร่งครัดมิให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป

ปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทำการตรวจสอบเงินงบประมาณแผ่นดินมูลค่างานตามสัญญาซื้อจ้าง จำนวน 96,077.16 ล้านบาท ซึ่งไม่นับรวมรายจ่ายประจำ และตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นต่อการเงินมีมูลค่าทรัพย์สินรวม 12,083,547.70 ล้านบาท ตรวจสอบการดำเนินงาน งาน/โครงการซึ่งใช้งบประมาณทั้งสิ้น จำนวน 554,539.93 ล้านบาท จากการตรวจสอบพบข้อบกพร่องหน่วยรับตรวจปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ ระบบการควบคุมภายในไม่รัดกุม การจัดเก็บรายได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้เกิดความเสียหายด้านงบประมาณ ด้านรายได้ และด้านทรัพย์สิน ซึ่งสามารถคำนวณเป็นตัวเลขได้รวมทั้งสิ้น 17,227.67 ล้านบาท และความเสียหายที่ไม่เป็นตัวเลข รวมทั้งกรณีการใช้จ่ายเงินไม่คุ้มค่าสรุปได้ดังนี้

- การตรวจสอบด้านการเงิน ประกอบด้วยตรวจสอบการเงินทั่วไป จำนวน 468 หน่วย การตรวจสอบรับรองการเงิน จำนวน 1,020 หน่วย และการตรวจสอบเฉพาะกรณีการสนับสนุนด้านการเงินให้กับสถานศึกษาเอกชน จำนวน 30 เขต พบข้อบกพร่องที่สามารถคำนวณค่าเสียหายเป็นตัวเลข จำนวน 231.06 ล้านบาท และข้อบกพร่อง

ด้านการปฏิบัติงานไม่สามารถคำนวณค่าเสียหายเป็นต้นทุนประกอบด้วยข้อบกพร่องด้านการบัญชี การเงิน การจัดเก็บรายได้ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ การควบคุมการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล และการควบคุมภายในบกพร่องที่เกิดขึ้นเป็นประจำและมีนัยสำคัญ อาจมีความเสี่ยงทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือเป็นช่องทางให้ทำการทุจริตได้ง่าย นอกจากนี้ พบว่า หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นบางแห่งใช้จ่ายเงินงบประมาณและทรัพย์สินไม่คุ้มค่า และการจัดเก็บรายได้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

● **การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้** ตรวจสอบและออกรายงาน จำนวน 60 หน่วย เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงการต่างประเทศ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมเป็นเงินรายได้ที่ยังจัดเก็บไม่ครบถ้วนหรือเป็นเงินรายได้ที่รัฐควรจะได้รับเพิ่ม เป็นเงิน 2,037.83 ล้านบาท พบข้อบกพร่องที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้มีความครอบคลุมถูกต้องและเป็นธรรม เช่น ระบบการจัดเก็บและการเร่งรัดติดตามหนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร โดยมีลูกหนี้ค้างชำระในจำนวนที่สูง การจัดทำฐานข้อมูลผู้เสียภาษี เช่น แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ยังไม่ครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบัน และในส่วนของกรมสรรพากร ระบบงานบางระบบมีความล่าช้า หรือไม่เป็นไปตามแผน เช่น ระบบงานกำกับดูแลผู้เสียภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการและให้เป็นปัจจุบัน ระบบงานตรวจสอบ ระบบงานกำกับดูแลผู้ค้างชำระภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายตัวและเป็นปัจจุบัน เป็นต้น

● **การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง** ตรวจสอบประกวดราคา จำนวน 6,856 ประกาศ ตรวจสอบเอกสารสัญญา จำนวน 5,216 สัญญา หน่วยงานที่ตรวจสอบ จำนวน 2,945 หน่วย มูลค่างานตามสัญญา 96,077.16 ล้านบาท พบว่า หน่วยงานการรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และมีบางส่วนดำเนินการจัดจ้างไม่โปร่งใส จำนวน 1,146 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 38.91 ของจำนวนหน่วยที่ตรวจสอบ ในจำนวนนี้พบข้อบกพร่องที่สามารถคำนวณมูลค่าความเสียหายเป็นเงินที่เรียกคืน จำนวน 325 หน่วย เป็นเงิน 72.56 ล้านบาท ข้อบกพร่องที่สำคัญ เช่น มีการคำนวณราคากลางไม่ถูกต้องหรือสูงกว่าความเป็นจริงทำให้ราคางานที่จัดจ้างสูงไป การทำสัญญาจ้างไม่ได้จัดทำสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) กรณีที่กำหนดไว้ในเอกสารประกวดราคา/สอบราคา ผู้ควบคุมงานมีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ การจัดทำประกาศประกวดราคาและสอบราคามีการกำหนดข้อความหรือเงื่อนไขที่มีลักษณะเป็นการกีดกัน หรือปิดกั้น ไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และสิ่งก่อสร้างเกิดความชำรุดบกพร่องในระยะเวลาประกัน เป็นต้น

● **การตรวจสอบสืบสวน** ตรวจสอบและออกรายงาน จำนวน 219 เรื่อง รวม 205 หน่วย รวมมูลค่างาน/โครงการทั้งสิ้น 16,642.92 ล้านบาท พบพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต หรือปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่องทำให้เกิดผลเสียหายแก่ทางราชการ เป็นเงิน 12,197.65 ล้านบาท เป็นเรื่องข้อบกพร่องด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ จำนวน 107 เรื่อง เป็นความผิดเกี่ยวกับการจัดซื้อที่ดินมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต ร้อยละ 2.74 คณะกรรมการตรวจจ้าง/พัสดุเป็นเท็จ ร้อยละ 12.33 ผู้เกี่ยวข้องการจัดซื้อจัดจ้างละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบพัสดุโดยมิชอบ ร้อยละ 33.79 ข้อบกพร่องด้านการเงิน จำนวน 107 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นความผิดเกี่ยวกับเงินขาดบัญชี ร้อยละ 15.98 นำเอกสารเท็จมาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน ร้อยละ 17.35 ปฏิบัติผิดระเบียบ ร้อยละ 15.53 และข้อบกพร่องกรณีอื่น 5 เรื่อง ร้อยละ 2.28 หน่วยที่สำคัญและมีวงเงินความเสียหายสูง ได้แก่ องค์การขนส่งมวลชน

กรุงเทพ (ขสมก.) กองทุนฟื้นฟูและพัฒนา ระบบสถาบันการเงิน การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กองทัพอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เทศบาลนครหาดใหญ่ เทศบาลตำบลสว่างแดนดิน องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และองค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด

● การตรวจสอบการดำเนินงาน โดยในปีงบประมาณ 2547 ได้ตรวจสอบการดำเนินงาน/โครงการภายใต้แผนงาน 6 แผนใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาประชากร ด้านบริการสังคมและชุมชน ด้านการผลิตและสร้างรายได้ และด้านการขนส่ง นอกจากนี้ได้ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจากเงินงบกลางค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในปีงบประมาณ 2545 สาขาการท่องเที่ยว รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินงานตามภารกิจของส่วนราชการ และของรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งสิ้น 12 เรื่อง ซึ่งใช้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการทั้งสิ้น 554,539.93 ล้านบาท

ผลการตรวจสอบโดยรวมการดำเนินงานในบางกิจกรรมของโครงการหรือบางภารกิจของหน่วยงานยังไม่บรรลุผลตามแผน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่โครงการกำหนดไว้ ซึ่งนอกจากส่งผลต่อความสำเร็จตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่เกิดจากการดำเนินงานของงาน/โครงการนั้นๆ แล้ว ยังทำให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เกิดประโยชน์คุ้มค่า หรือเกิดการสูญเปล่าหรือสูญเสียชีวิตรวมเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 2,688.57 ล้านบาท

ในปีงบประมาณ 2547 มีการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการที่สำคัญๆ เช่น โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Intercity Motorway) ซึ่งพบปัญหาเรื่องการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางยังไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี และยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งทำให้รัฐสูญเสียชีวิตวันละหลายล้านบาท รวมทั้งแผนงานมีความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น หรือการตรวจสอบเงินงบกลางโดยเลือกตรวจสอบโครงการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจากเงินงบกลาง ค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในปีงบประมาณ 2545 การดำเนินงานเป็นโครงการระยะสั้นที่ต้องการกระจายเม็ดเงินลงสู่ระบบเศรษฐกิจ เพื่อให้เกิดการขยายตัวหรือการฟื้นตัวของระบบเศรษฐกิจ พบปัญหาสำคัญ คือ หน่วยงานที่ดำเนินงานโครงการขาดความพร้อม หรือขาดการสำรวจสภาพพื้นที่ก่อนการดำเนินงาน ทำให้รูปแบบการก่อสร้างหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่และกิจกรรมที่ต้องดำเนินการใหม่ ทำให้เกิดความล่าช้า หรือเกิดการสูญเสียชีวิตเงินงบประมาณเพื่อดำเนินการปรับปรุงก่อสร้างใหม่

จากข้อบกพร่องที่ตรวจพบดังกล่าว จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้การบริหารการเงินและการดำเนินงานของรัฐ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน และต่อการพัฒนาประเทศ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงได้มีการเสนอแนะให้หน่วยรับตรวจมีการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานให้เกิดความถูกต้อง เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของการจัดสรรเงินงบประมาณและนโยบายของรัฐ รวมทั้งเป็นการช่วยลดการสูญเสียชีวิตเงินงบประมาณ หรือทำให้เกิดการประหยัดเงินงบประมาณแผ่นดินของประเทศชาติ

จากการติดตามผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2545-2547 ซึ่งมีจำนวนหน่วยงานที่พบข้อบกพร่องจำนวน 7,939 หน่วย มูลค่าความเสียหายที่เรียกคืนเป็นเงิน 14,968.44 ล้านบาท เพียงวันที่ 30 มิถุนายน 2548 มีหน่วยงานได้ดำเนินการ

ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้วจำนวน 6,377 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 80.32 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่อง และมีหน่วยงานอยู่ระหว่างดำเนินการตามข้อเสนอแนะจำนวน 1,562 หน่วย มูลค่าความเสียหายที่ยังไม่ได้รับชดใช้เงินคืนเป็นเงิน 14,426.45 ล้านบาท ซึ่งเรื่องส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนทางวินัยเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุและ/หรืออยู่ระหว่างดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความผิดทางละเมิดของหน่วยงานต้นสังกัด ยกเว้นลักษณะงานตรวจสอบเรื่องส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการทางอาญาทางแพ่ง และทางวินัย โดยขั้นตอนที่อยู่ระหว่างดำเนินการมากที่สุดได้แก่

- ทางอาญา อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.มากที่สุด จำนวน 195 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 73.31 ของจำนวนเรื่องที่แจ้งพนักงานสอบสวนดำเนินการทางอาญา
- ทางแพ่ง อยู่ระหว่างการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดมากที่สุด จำนวน 119 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 41.46 ของจำนวนเรื่องที่แจ้งหน่วยงานดำเนินการทางแพ่ง
- ทางวินัย อยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 162 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.06 ของจำนวนเรื่องที่แจ้งหน่วยงานดำเนินการทางวินัย

การดำเนินการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ของหน่วยรับตรวจ ส่วนหนึ่งจึงเป็นผลมาจากการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ที่มุ่งมั่นสร้างสรรค์ผลงานการตรวจสอบอย่างเที่ยงธรรม สุจริต และเป็นกลาง ซึ่งจะทำให้การใช้จ่ายเงินและการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติต่อไป

องค์การตรวจเงินแผ่นดิน

1. องค์การการตรวจเงินแผ่นดิน

องค์การการตรวจเงินแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย

- 1.1 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.)
- 1.2 ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน (ผตง.)
- 1.3 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.)

1.1 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน การกำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาในเรื่องวินัยทางงบประมาณและการคลัง การให้คำปรึกษาและคำแนะนำ การเสนอแนะให้มีการแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดิน การกำหนดโทษปรับทางปกครอง การพิจารณาวินิจฉัยความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังในฐานะที่เป็นองค์กรสูงสุด การพิจารณาเลือกผู้สมควรดำรงตำแหน่งผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และการดำเนินการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542

1.2 ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้มีรองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการ ในกิจการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อการนี้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจะมอบอำนาจให้ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.3 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2542 กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และมีการกิจตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

(2) ตรวจสอบการเงินแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบการรับจ่าย การเก็บรักษา และการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นของหน่วยรับตรวจ หรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติ คณะรัฐมนตรีหรือไม่ และอาจตรวจสอบการใช้จ่ายเงิน การใช้จ่ายทรัพย์สินอื่น หรือการจัดซื้อจัดจ้างตามแผนงาน งานหรือโครงการของหน่วยรับตรวจ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นไปโดยประหยัด ได้ผล ตามเป้าหมายและมีผลคุ้มค่าหรือไม่

ในกรณีหน่วยรับตรวจเป็นรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้แสดงความเห็นตามมาตรฐาน การสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปด้วย

2. ตรวจสอบบัญชีและรายงานการรับจ่ายเงินประจำปีงบประมาณ และงบแสดงฐานะการเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริงหรือไม่

3. ตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี และแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมายและตาม ความจำเป็นหรือไม่

4. ศึกษาและเสนอความเห็นเกี่ยวกับแผนงาน งาน โครงการที่จะมีผลกระทบต่อการจัดทำ งบประมาณ

5. ตรวจสอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่นของหน่วยรับตรวจ และ แสดงความเห็นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ ในกรณีนี้ให้มีอำนาจตรวจสอบ การประเมินภาษีอากร การจัดเก็บค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นที่หน่วยรับตรวจจัดเก็บด้วย

(3) การรายงาน

1. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอต่อสภาผู้แทน ราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา

2. กรณีเห็นว่ามีความจำเป็นหรือเหมาะสม เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือคณะรัฐมนตรี ได้ทราบผลการตรวจสอบได้ทันเหตุการณ์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะทำรายงานผลการปฏิบัติงานเสนอ ต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี เป็นรายงานระหว่างปีเมื่อสิ้นสุดงานตรวจสอบเฉพาะกรณีก็ได้

(4) การติดตามผล

ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจตามข้อเสนอของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามที่ ปรากฏในรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี หรือรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างปี

(5) ลักษณะงานตรวจสอบ

จากข้อกำหนดตามกฎหมายที่กล่าวข้างต้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แบ่งงานด้านการตรวจสอบเป็น 6 ลักษณะงาน ดังนี้

1. การตรวจสอบการเงินทั่วไป

เป็นการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นว่าการรับจ่าย การเก็บรักษา และการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินอื่นของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่

2. การตรวจสอบงบการเงิน

เป็นการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นว่าการรับจ่าย การเก็บรักษา และการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจหรือที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ และเพื่อแสดงความเห็นว่างบการเงินถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่

3. การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้

เป็นการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นว่าการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่

4. การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง

เป็นการตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นว่าการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นไปโดยประหยัด และได้ผลตามเป้าหมาย และมีผลคุ้มค่าหรือไม่

5. การตรวจสอบสืบสวน

เป็นการตรวจสอบกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทุจริตหรือปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้ข้อมูลจากการตรวจสอบลักษณะอื่น หรือจากการร้องเรียน บัณฑิตสหแห่ง และที่เป็นข่าวจากสื่อมวลชน

6. การตรวจสอบการดำเนินงาน

เป็นการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นของหน่วยรับตรวจ เพื่อแสดงความเห็นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นไปโดยประหยัด ได้ผลตามเป้าหมายและมีผลคุ้มค่าหรือไม่

นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

2. นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 15 กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงกำหนดเป้าหมายและนโยบายการตรวจเงินแผ่นดินไว้ ดังนี้

เป้าหมาย

1. ดำเนินบทบาทในการเสริมสร้างให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในภาครัฐ เพื่อให้การจัดระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามหลักกฎหมายและการปกครองในระบบประชาธิปไตย ให้เป็นที่เชื่อถือของประชาชน
2. ป้องกันและควบคุมการใช้จ่ายเงินของรัฐให้เป็นไปโดยถูกต้อง ไม่ให้เกิดความเสียหายหรือรั่วไหล
3. ติดตามการใช้จ่ายเงินของรัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่า และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี

นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน

1. ดำเนินบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีในภาครัฐ โดยการตรวจสอบเพื่อให้ทราบและแสดงความเห็นในการจัดเก็บรายได้ การเก็บรักษา การใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินอื่นว่าเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี แผนงาน วัตถุประสงค์ โดยประหยัด ได้ผลตามเป้าหมายและมีผลคุ้มค่า
2. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง ยึดมั่นในอุดมการณ์แห่งวิชาชีพ มีจรรยาบรรณ ซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรมและเที่ยงธรรม
3. กำหนดมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินให้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานในการตรวจสอบ
4. การตรวจสอบจะเป็นไปเพื่อการสร้างสรรค์ รัศกุน ข้มงวด มีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะป้องกันความเสียหายและทันต่อเหตุการณ์
5. เสริมสร้างวินัยทางงบประมาณและการคลังในภาครัฐพร้อมทั้งติดตามดูแลให้ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด
6. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามภารกิจให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญ
7. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ สร้างขวัญ กำลังใจ และความสามัคคีในการปฏิบัติหน้าที่

ผลการปฏิบัติงาน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

3. ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ผลการดำเนินงานการตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินประจำปีงบประมาณ 2547 ทั้ง 6 ลักษณะงาน ได้ทำการตรวจสอบเงินงบประมาณแผ่นดิน มูลค่างานตามสัญญาซื้อจ้างจำนวน 96,077.16 ล้านบาท ซึ่งไม่นับรวมรายจ่ายประจำ คิดเป็นร้อยละ 43.49 ของรายจ่ายลงทุนปีงบประมาณ 2547 (220,888.80 ล้านบาท) ตรวจสอบเพื่อแสดงความเห็นต่อการเงินรัฐวิสาหกิจ กองทุนและเงินทุน หน่วยงานอิสระ/องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นๆ มีมูลค่าสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 12,083,547.70 ล้านบาท ในภาพรวมพบความเสียหายที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินรวมทั้งสิ้น 17,227.67 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินงบประมาณที่เรียกคืนหรือรายได้ที่จัดเก็บเพิ่มจำนวน 12,475.91 ล้านบาท และมูลค่าความเสียหายที่รัฐสูญเสียเงินงบประมาณโดยไม่ประหยัดหรือสูญเสียรายได้จำนวน 4,751.76 ล้านบาท (ตาราง 3 - 1 และ 3 - 2)

นอกจากนี้ยังมีผลงานการตรวจสอบเน้นการป้องปรามเพื่อมิให้เกิดข้อผิดพลาด ความเสียหายและการทุจริต รวมทั้งเน้นการปราบปรามลงโทษผู้กระทำผิดเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่างต่อไป ข้อบกพร่องที่ตรวจพบหน่วยรับตรวจ ขาดระบบการควบคุมและระบบการตรวจสอบภายในด้านการบริหารและด้านการควบคุมทางการเงิน ซึ่งไม่สามารถคำนวณมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเงินได้

จากผลงานการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน	พบความเสียหายที่เกิดจาก
ข้อบกพร่องของหน่วยรับตรวจ	มีทั้งความเสียหายด้านงบประมาณ ด้านรายได้ และด้านทรัพย์สิน
สรุปได้ดังนี้	
1. รัฐต้องจ่ายเงินงบประมาณเกินกว่าที่ควร จ่ายโดยไม่จำเป็นและไม่คุ้มค่า เนื่องจากได้ของมีคุณภาพต่ำหรือใช้ประโยชน์ได้น้อยหรือไม่ได้ใช้เลยหรือใช้ได้ในระยะสั้น	
2. เกิดการสูญเปล่า ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากโครงการที่ลงทุนทำไป ซึ่งจ่ายเงินแล้วไม่ได้รับผลตามวัตถุประสงค์ ได้ผลไม่คุ้มค่า ไม่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล	
3. รัฐสูญเสียรายได้ที่ควรได้ จากการจัดเก็บรายได้ไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน เกิดการรั่วไหล	
4. ความเสื่อมเสียต่อหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี	

สาเหตุของการเกิดความเสียหายดังกล่าวข้างต้น มาจากหน่วยรับตรวจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ ระบบการควบคุมภายในไม่รัดกุม ขาดหลักการบริหารจัดการที่ดี ความไม่ซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติงาน ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ การมีส่วนได้ส่วนเสียและทำการโดยเอื้อประโยชน์ตนเองและผู้อื่น

ข้อเสนอแนะจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ทำให้หน่วยรับตรวจมีความระมัดระวังในการปฏิบัติตามระเบียบแบบแผน และมีการดูแลป้องกันเงินและทรัพย์สินมากขึ้น ช่วยลดความผิดพลาด ช่วยลดจุดอ่อนของหน่วยรับตรวจ และช่วยให้การบริหารและการใช้ทรัพยากรของหน่วยงานในภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันจะส่งผลให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินงาน การใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของประเทศไทย และสามารถประหยัดเงินงบประมาณแผ่นดินได้โดยรวม

ตาราง 8-1 สรุปผลการตรวจสอบที่สามารถคำนวณมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเลข ปีงบประมาณ 2547			
จำแนกตามลักษณะงานตรวจสอบ			
	หน่วย	ล้านบาท	
	เงินงบประมาณ	รัฐสูญเสีย	งบประมาณโดย
	ที่เรียกเงินคืนหรือ	งบประมาณโดย	มูลค่า
	รายได้ที่หักเก็บเพิ่ม	ไม่ประหยัดหรือ	ความเสียหาย
	สูญเสียรายได้	สูญเสียรายได้	
1 การตรวจสอบการเงินทั่วไป			
หน่วยงานของราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	137.78	-	137.78
องค์การบริหารส่วนตำบล	9.86	-	9.86
แผนกการประปา	0.32	-	0.32
หน่วยงานสวนท้องดิน	-	-	-
2 การตรวจสอบงบการเงิน			
บริษัท ห้าง	-	-	-
โครงการซึ่งใช้เงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ	-	31.73	31.73
หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น	51.37	-	51.37
กองทุนเงินทดแทน เวชียา หน่วยงานอิสระ/	-	-	-
องค์การมหาชน และอื่นๆ	-	-	-
3 การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้	6.37	2,031.46	2,037.83
4 การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง	72.56	-	72.56
5 การตรวจสอบสืบสวน			
กรณีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต	-	-	-
หรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ	12,181.59	-	12,181.59
กรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง	16.06	-	16.06
6 การตรวจสอบการดำเนินงาน	-	2,688.57	2,688.57
รวม	12,475.91	4,751.76	17,227.67

ตารางที่ 3-2 สรุปผลการตรวจสอบที่สามารถคำนวณมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเลข ปิงปประมาณ 2547

จำแนกตามหน่วยงานและลักษณะงานตรวจสอบ

หน่วย : ล้านบาท

ลักษณะงานตรวจสอบ

หน่วยงาน	การตรวจสอบ	การตรวจสอบ	การตรวจสอบ	การตรวจสอบ	การตรวจสอบ	การตรวจสอบ	รวม
	การเงินทั่วไป	งบการเงิน	จัดเก็บรายได้	จัดซื้อจัดจ้าง	สืบสวน	ดำเนินงาน	
ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค							
สำนักงานกฤษฎีกา						233.35	233.35
กระทรวงกลาโหม				0.32	90.86	96.20	187.38
กระทรวงการคลัง		1.15	249.26		0.03		250.44
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	0.95			7.84	0.68	0.69	10.16
กระทรวงคมนาคม	0.23	21.17	1,783.10	1.00	1.10	1,871.23	3,677.83
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0.28				0.72		1.00
กระทรวงมหาดไทย	1.52		5.04	0.32	0.98	5.90	13.76
กระทรวงแรงงาน					130.93		130.93
กระทรวงศึกษาธิการ	130.51	6.54		5.54	11.80		152.39
กระทรวงสาธารณสุข	0.84			1.08	6.07		7.99
กระทรวงอุตสาหกรรม					0.10		0.10
กระทรวงการต่างประเทศ	0.10						0.10
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	0.94			0.57	0.13		1.64
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0.41			0.07	0.10		0.58
กระทรวงยุติธรรม	0.47						0.47
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	1.53			0.34	3.96		5.83
ราชการส่วนท้องถิ่น							
องค์การบริหารส่วนจังหวัด		21.29		12.91	17.84		52.04
เทศบาล		28.46	0.32	30.93	410.61		470.32
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	9.86		0.11	13.16	81.45		104.58
สถานธนาถบาล-เทศบาล		0.25					0.25
แผนกการประปาท้องถิ่น	0.32				0.63		0.95
กรุงเทพมหานคร		0.39		0.01	0.43		0.83
เมืองพัทยา		0.98		0.43			1.41
รัฐวิสาหกิจ		2.87		0.04	11,489.23	481.20	11,973.34
รวม	147.96	83.10	2,037.83	72.56	12,197.65	2,688.57	17,227.67

3.1 การตรวจสอบบัญชีทุนสำรองเงินตราประจำปี

ทุนสำรองเงินตรา หมายถึง สินทรัพย์อันเป็นสิ่งที่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะต้องจัดเพื่อดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพของเงินตรา ให้เป็นที่เชื่อถือของประชาชนว่าธนบัตรของรัฐบาลอันเป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมายที่ประชาชนครอบครองเป็นกรรมสิทธิ์นั้น มีสินทรัพย์หนุนหลังอยู่เต็มมูลค่าตามที่ระบุรวมในหน้าธนบัตร ซึ่งประกอบด้วยสินทรัพย์ดังต่อไปนี้

1. ทองคำ
2. เงินตราต่างประเทศอันเป็นเงินตราที่พึงเปลี่ยนได้
3. หลักทรัพย์ต่างประเทศที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศ
4. ทองคำ สินทรัพย์ต่างประเทศ และสิทธิพิเศษถอนเงิน ทั้งนี้ ที่นำเสนอสมทบกองทุนการเงิน
5. ใบสำคัญสิทธิซื้อส่วนสำรอง
6. ใบสำคัญสิทธิพิเศษถอนเงิน
7. หลักทรัพย์รัฐบาลไทยที่จะมีการชำระหนี้เป็นเงินตราต่างประเทศหรือเป็นบาท
8. ตัวเงินในประเทศที่ธนาคารแห่งประเทศไทยพึงซื้อหรือรับช่วงซื้อลดได้

ความต้องการของทุนสำรองเงินตราเพิ่มขึ้นหรือลดลงขึ้นอยู่กับความต้องการใช้ธนบัตรหมุนเวียนในประเทศ องค์ประกอบสำคัญในทุนสำรองเงินตรา คือ สินทรัพย์เงินตราต่างประเทศซึ่งได้มาจากรายได้จากการขายสินค้าและบริการกับต่างประเทศ และเงินกู้ยืมจากต่างประเทศทั้งในรูปเงินลงทุนโดยตรง เงินลงทุนในหลักทรัพย์ตราสารทางการเงิน และการกู้ยืมในลักษณะอื่นๆ โดยรวมคือดุลการชำระเงินของประเทศ

ถ้าดุลการชำระเงินเกินดุลก็หมายถึง สินทรัพย์เงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น เงินสำรองทางการเงินเพิ่ม ทำให้ประเทศมีเสถียรภาพด้านการเงิน สามารถเพิ่มทุนสำรองเงินตราได้ตามความต้องการใช้ธนบัตรหมุนเวียน ในทางตรงกันข้ามถ้าดุลการชำระเงินขาดดุล อาจจะต้องกู้เงินเพื่อเพิ่มทุนสำรองเงินตราสำหรับหนุนค่าธนบัตรออกใช้ให้เพียงพอกับความต้องการใช้ธนบัตรในการหมุนเวียน

ฝ่ายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย รับผิดชอบจัดทำบัญชี 3 บัญชี คือ

บัญชีทุนสำรองเงินตรา เป็นบัญชีสำหรับบันทึกทุนสำรองเงินตรา ซึ่งหนุนค่าธนบัตรออกใช้ 100% ในกรณีที่สินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรามีค่าเพิ่มขึ้น ให้โอนส่วนที่เพิ่มขึ้นนั้นเข้าบัญชีสำรองพิเศษ และในกรณีที่ค่าของสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราลดลง ให้โอนสินทรัพย์จากบัญชีผลประโยชน์ประจำปีมาชดเชย ถ้าสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีมีจำนวนไม่เพียงพอให้โอนจากบัญชีสำรองพิเศษมาชดเชยเท่าจำนวนที่ขาด ถ้าสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษมีไม่พอจ่าย ให้โอนจากบัญชีเงินคงคลังมาชดเชย ซึ่งหากในปีต่อไป สินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีมีเหลือจากการจ่ายให้ใช้คืนเงินคงคลังจนครบจำนวนที่ได้จ่ายไป

ในงวดปี 2546 บัญชีทุนสำรองเงินตรา มียอดเพิ่มขึ้นจำนวน 2,431,040.19 ล้านบาท และยอดลดลงจำนวน 2,349,040.19 ล้านบาท ในส่วนที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นเงินตราต่างประเทศ หลักทรัพย์ต่างประเทศ และตัวเงินคลัง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 บัญชีทุนสำรองเงินตรา มียอดคงเหลือ 651,443.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันเดียวกันของปีก่อน 82,000.00 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มธนบัตรออกใช้จำนวน 135,000.00 ล้านบาท และถอนคืนธนบัตรออกใช้จำนวน 53,000.00 ล้านบาท ทำให้ธนบัตรออกใช้เพิ่มขึ้นสุทธิ 82,000.00 ล้านบาท

บัญชีสำรองพิเศษ เป็นบัญชีที่โอนสินทรัพย์เข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา เพื่อนำธนบัตรออกใช้ เมื่อถอนธนบัตรออกใช้ให้โอนสินทรัพย์ที่มีค่าเท่ากับในบัญชีทุนสำรองเงินตราเข้าเป็นสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษ รับโอนค่าของสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราที่เพิ่มขึ้น และรับโอนเงินคงเหลือจากบัญชีผลประโยชน์ประจำปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 บัญชีสำรองพิเศษมียอดคงเหลือ 778,556.43 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากวันเดียวกันของปีก่อน 71,750.69 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจาก

	ล้านบาท
ค่าของสินทรัพย์ในบัญชีสำรองพิเศษเพิ่มขึ้น	37,736.87
ค่าของสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราเพิ่มขึ้น	32,819.76
รับสินทรัพย์บริจาคจากโครงการช่วยชาติ	1,194.06
รวม	71,750.69

บัญชีผลประโยชน์ประจำปี เป็นบัญชีสำหรับบันทึกผลประโยชน์อันเกิดจากสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีสำรองพิเศษและบัญชีผลประโยชน์ประจำปี สำหรับสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์ประจำปีให้ใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ธนบัตร การออกและการจัดการธนบัตร การจัดการเกี่ยวกับสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราและการชดเชยค่าแห่งสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตราที่ลดลง สินทรัพย์คงเหลือในบัญชีผลประโยชน์ประจำปี หลังจากการจ่ายเมื่อสิ้นปีให้โอนเข้าบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ชดเชยความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดยไม่ต้องโอนเข้าบัญชีสำรองพิเศษ ทั้งนี้เกินกว่าจะมียอดรวมทั้งหมดเท่ากับต้นเงินกู้ชดเชยความเสียหายของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ในปี 2546 ได้โอนสินทรัพย์เหลือจ่ายของปี 2545 เข้าบัญชีสะสมเพื่อการชำระคืนต้นเงินกู้ ๑ จำนวน 32,505.52 ล้านบาท

บัญชีผลประโยชน์ประจำปีมียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 จำนวน 22,314.86 ล้านบาท ต่ำกว่ายอดคงเหลือ ณ วันเดียวกันของปีก่อน 7,379.02 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจาก

หน่วย: ล้านบาท		
งวดปี 2546	เพิ่ม(ลด)จากปีก่อน	
รายได้	37,234.76	(5,787.64)
ค่าที่เพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์	272,882.11	230,975.49
หัก ค่าใช้จ่าย	2,638.73	(301.74)
ค่าที่ลดลงของสินทรัพย์ในบัญชีผลประโยชน์	271,011.41	227,652.46
ขาดทุนที่ลดลงของสินทรัพย์ในบัญชีทุนสำรองเงินตรา	14,151.87	5,216.15
ยอดคงเหลือ	22,314.86	(7,379.02)

ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 งบรายได้และค่าใช้จ่าย สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของฝ่ายออกบัตรธนาคาร ธนาคารแห่งประเทศไทย และรายงานการรับ-จ่ายเงินสำรองเงินตรา สำรองพิเศษและผลประโยชน์ประจำปีสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546 และแสดงความเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 รายได้และค่าใช้จ่าย สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และรายงานการรับ-จ่ายเงินสำรองเงินตรา สำรองพิเศษและผลประโยชน์ประจำปี สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546 แสดงรายการสรุปของบัญชีทุนสำรองเงินตรา บัญชีสำรองพิเศษและ บัญชีผลประโยชน์ประจำปี พ.ศ. 2546 เป็นไปตามกฎหมายและตามความเป็นจริง

3.2 การตรวจสอบ รายงานการเงินของแผ่นดินประจำปีงบประมาณ

รายงานการเงินของแผ่นดิน เป็นรายงานที่แสดงฐานะการเงินของแผ่นดิน ณ วันสิ้นปีงบประมาณและรายรับรายจ่ายของแผ่นดินประจำปีงบประมาณ 2546 ประกอบด้วย

1. งบแสดงฐานะการเงินของแผ่นดิน
2. รายงานรายรับรายจ่ายของแผ่นดิน
3. งบแสดงการเคลื่อนไหวของทุนแผ่นดิน

ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบ งบแสดงฐานะการเงินของแผ่นดิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 รายงานรายรับรายจ่ายของแผ่นดิน และงบแสดงการเคลื่อนไหวของทุนแผ่นดินประจำปีงบประมาณ 2546 และแสดงความเห็นว่ารายงานการเงินดังกล่าวแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 และรายรับรายจ่ายของแผ่นดินประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 เป็นไปตามกฎหมายและโดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่ใช้ในการจัดทำรายงานการเงินของแผ่นดิน

รายรับรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546

รายงานรายรับรายจ่ายของแผ่นดินจัดทำเพื่อแสดงข้อมูลรายรับซึ่งประกอบด้วยรายได้และเงินกู้และรายจ่ายตามงบประมาณ โดยแสดงข้อมูลงบประมาณรายรับรายจ่าย รั้งจริง-จ่ายจริง เงินกันไว้เบิกเหลือในปี และรายการเปรียบเทียบ

1. รายรับประจำปีงบประมาณ 2546 เปรียบเทียบกับงบประมาณรายรับ ดังนี้				
	งบประมาณ	รับจริง	ร้อยละ	สูง (ต่ำ) กว่า งบประมาณ
รายได้	825,000.00	968,413.73	92.72	143,413.73
เงินกู้	174,900.00	76,000.00	7.28	(98,900.00)
รวมรายรับ	999,900.00	1,044,413.73	100.00	44,513.73
เงินกู้เป็นเงินที่กู้มาเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ				
รายได้ในปีงบประมาณ 2546 ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากภาษีอากร คิดเป็นร้อยละ 87.87 ของรายได้ทั้งสิ้น				

รายรับ ปีงบประมาณ 2546 และ 2545 เปรียบเทียบได้ ดังนี้

	ปี 2546	ร้อยละ	ปี 2545	ร้อยละ
รายได้อื่น				
ภาษีอากร ประกอบด้วย	866,020.37	89.43	753,014.82	88.68
ภาษีทางตรง	332,685.01	38.41	279,494.45	37.12
ได้แก่ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นิติบุคคล และ ปีโตรเลียม				
ภาษีการขายทั่วไป	161,176.56	18.61	156,250.95	20.75
ได้แก่ ภาษีการค้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม				
ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์				
ภาษีการขายเฉพาะ	261,678.62	30.22	220,796.83	29.32
เช่น ภาษีสรรพสามิต ภาษีสรรพสามิต				
ภาษีสินค้าเข้า-ออก	109,181.94	12.61	95,287.34	12.65
ได้แก่ อากรขาเข้าและขาออก				
ภาษีลักษณะอนุญาติ	1,299.24	0.15	1,185.25	0.16
ได้แก่ ค่าใบอนุญาตประเภทต่าง ๆ				
การขายสิ่งของและบริการ	12,340.80	1.27	17,265.21	2.03
รัฐพาณิชย์	58,647.71	6.06	53,965.67	6.36
รายได้อื่น	31,404.85	3.24	24,924.84	2.93
รวมรายได้	968,413.73	100.00	849,170.54	100.00
เงินกู้	76,000.00		183,000.00	
รวมรายรับ	1,044,413.73		1,032,170.54	

2. รายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2546 เปรียบเทียบกับงบประมาณ ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบประมาณ	จ่ายจริงและ เงินกู้ไว้เบิกเหลื่อมปี	สูง (ต่ำ) กว่างบประมาณ
รายจ่ายตามงบประมาณ			
ประจำปีงบประมาณ 2546	999,900.00	989,612.20	(10,287.80)
รายจ่ายตามงบประมาณปีก่อน			
รายจ่ายจากเงินกู้ไว้เบิกเหลื่อมปี	103,616.61	100,557.86	(3,059.25)
รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วย เงินคงคลัง	-	41,220.00	41,220.00
รวมรายจ่าย	1,103,516.61	1,131,389.56	27,872.95

เงินกู้ไว้เบิกเหลื่อมปี หมายถึง เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ การขอเงินไว้เบิกเหลื่อมปี มี 2 ลักษณะ คือ

1. การกู้เงินไว้เบิกเหลื่อมปีในกรณีมีหนี้ผูกพัน
2. การกู้เงินไว้เบิกเหลื่อมปีในกรณีไม่มีหนี้ผูกพัน แต่มีความจำเป็นต้องให้จ่ายเงินต่อไป ต้องได้รับ

อนุมัติจากรัฐมนตรีกระทรวงการคลังให้กู้เงินไว้เบิกเหลื่อมปีเป็นกรณีพิเศษ

รายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2546 และรายจ่ายตามงบประมาณปีก่อนจาก
เงินก้อนไว้เบิกเหลือเป็น มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ	จ่ายในปีงบประมาณ 2546	เงินก้อนไว้เบิกในปีงบประมาณถัดไป
2546	999,900.00	89,301.77

หน่วย : ล้านบาท

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ	จ่ายในปีงบประมาณ 2546	เงินก้อนไว้เบิกที่เหลือในปีงบประมาณถัดไป
2545	88,856.12	20,147.76
2544	10,211.93	3,481.78
2543	4,418.86	1,270.77
2542	18.98	-
2541	70.72	-
2540	40.00	-
รวม	103,616.61	24,900.31

ฐานะการเงินของแผ่นดิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2546

งบแสดงฐานะการเงินของแผ่นดิน เป็นงบที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงฐานะการเงินของรัฐบาล ณ วันใดวันหนึ่ง โดยปกติจะจัดทำ ณ วันสิ้นปีงบประมาณ โดยแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนแผ่นดิน ซึ่งแสดงเงินทุนสุทธิของแผ่นดิน ถ้าในปีงบประมาณใดมีรายรับสูงกว่ารายจ่าย ทุนแผ่นดินจะเพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน ปีงบประมาณใดมีรายจ่ายสูงกว่ารายรับ ทุนแผ่นดินจะลดลง

งบแสดงฐานะการเงินของแผ่นดิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2546

หน่วย : ล้านบาท	
สินทรัพย์	หนี้สินและทุนแผ่นดิน
สินทรัพย์หมุนเวียน	หนี้สินหมุนเวียน
145,499.43	282,945.97
รายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วย	ทุนแผ่นดิน
เงินคงคลังรอการใช้จ่าย	(83,101.19)
54,345.35	จำนวนเงินที่จะได้รับชำระคืน
เงินให้กู้	จากลูกหนี้เงินให้กู้
75,576.26	75,576.26
เงินลงทุน	สำรองเงินลงทุน
69,738.84	69,738.84
รวม	รวม
345,159.88	345,159.88
จำนวนเงินที่จะต้องจัดหาจากระหนี้เงินกู้	เงินกู้แผ่นดิน
1,629,590.35	1,629,590.35
รวมทั้งสิ้น	รวมทั้งสิ้น
1,974,750.23	1,974,750.23

งบแสดงการเคลื่อนไหวของทุนแผ่นดินประจำปีงบประมาณ 2546

หน่วย : ล้านบาท	
รายการ	จำนวนเงิน
ทุนแผ่นดินยกมา	(93,032.79)
บวก : รายการเพิ่มทุนแผ่นดิน	
รายรับประจำปีงบประมาณ	1,044,413.73
ปิดสำรองเงินกันปี 2542-2543	3,059.25
รายการปรับปรุง	622.71
	1,048,095.69
หัก : รายการลดทุนแผ่นดิน	
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ	900,310.43
เงินกันไว้แยกเหลือปีงบประมาณ	89,301.77
รายจ่ายชดเชยรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง	4,776.33
ปิดกระแสเงิน	1,187.69
รายการปรับปรุง	42,607.87
	1,038,164.09
ทุนแผ่นดิน ณ 30 กันยายน 2546	(83,101.19)

3.3 การตรวจสอบการเงินทั่วไป

การตรวจสอบการเงินทั่วไป เป็นการตรวจสอบเพื่อแสดงความคิดเห็นว่าการรับจ่าย การเก็บรักษา และการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจ เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ ในปีงบประมาณ 2547 ได้ตรวจสอบการเงินทั่วไปของหน่วยงานของราชการส่วนกลาง หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาคและหน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่นบางประเภท ตรวจสอบเสร็จและออกรายงานแจ้งหน่วยรับตรวจเพื่อดำเนินการตามข้อเสนอแนะ รวมทั้งสิ้น 468 หน่วย จำนวนหน่วยที่ตรวจพบข้อสังเกต 407 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 86.96 เนื่องจากหน่วยรับตรวจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี คู่มือการบัญชีที่กำหนด และแบบแผนการปฏิบัติราชการ ซึ่งข้อสังเกตที่ตรวจพบแยกเป็น 2 กรณี ได้แก่

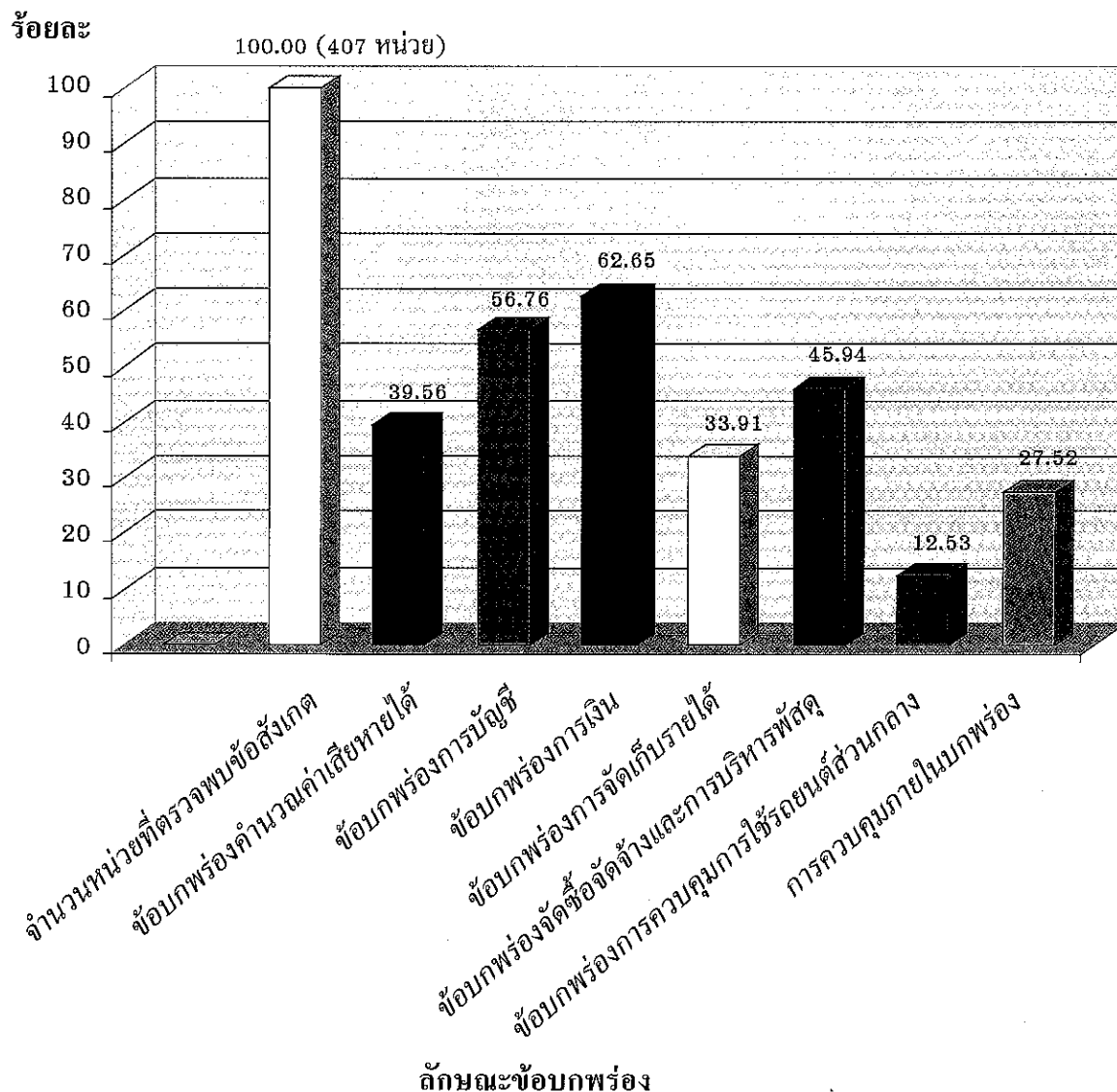
กรณีปฏิบัติตามพร่องที่สามารถคำนวณค่าเสียหายได้ มีจำนวน 161 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 39.56 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อสังเกต ทักท้วงเรียกเงินนำส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดิน หรือรายได้ของหน่วยงาน ราชการส่วนท้องถิ่น เป็นเงิน 141.14 ล้านบาท และมีเงินเรียกคืนกรณีตรวจสอบเฉพาะเรื่อง การสนับสนุนด้านการเงินให้กับสถานศึกษาเอกชนซึ่งขอรับเงินอุดหนุนเป็นเงินค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนในโรงเรียนเอกชน และรวมถึงระดมก่อนประถมศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 30 เขต ที่เบิกจ่ายเงินอุดหนุนให้กับโรงเรียนเอกชน 96 แห่ง และในจำนวนนี้มีโรงเรียนเอกชนที่เบิกจ่ายเงินอุดหนุนเกินกว่าจำนวนนักเรียนที่มีอยู่จริง 18 แห่ง เป็นเงิน 3.82 ล้านบาท รวมเป็นเงินทักท้วงเรียกเงินคืนทั้งสิ้น 147.96 ล้านบาท

กรณีบกพร่องด้านการปฏิบัติงานที่ไม่สามารถคำนวณค่าเสียหายเป็นตัวเงิน ซึ่งประกอบด้วย ข้อบกพร่องด้านการบัญชี 231 หน่วย การเงิน 255 หน่วย การจัดเก็บรายได้ 138 หน่วย การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุ 187 หน่วย การควบคุมการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล 51 หน่วย และการควบคุมภายใน บกพร่อง 112 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 56.76 62.65 33.91 45.94 12.53 และ 27.52 ของจำนวนหน่วยงานที่พบข้อสังเกตตามลำดับ ซึ่งข้อบกพร่องในแต่ละด้านส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับระบบการควบคุมการเงิน ขาดประสิทธิภาพประกอบด้วย การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำส่งเงิน การเบิกเงิน การจ่ายเงิน การบริหารงบประมาณ การจัดเก็บรายได้ เงินยืม และการพัสดุ

การเกิดข้อบกพร่องดังกล่าวข้างต้น มีสาเหตุที่สำคัญ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ศึกษาระเบียบที่เกี่ยวข้องและไม่เอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน
2. ระบบบัญชีเกณฑ์คลังเป็นเรื่องใหม่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติขาดความรู้ความเข้าใจในระบบบัญชีดังกล่าว

แผนภูมิ 1 แสดงจำนวนหน่วยงานที่พบข้อสังเกตด้านต่าง ๆ
จากการตรวจสอบการเงินทั่วไป
(แต่ละหน่วยมีข้อสังเกตมากกว่า 1 ด้าน)

3. หน่วยงานขาดความพร้อมด้านบุคลากร มีการโอนย้ายสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบบ่อยครั้ง จึงทำให้ขาดความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน บางแห่งเป็นหน่วยงานที่ดัดขึ้นใหม่จากการปฏิรูประบบราชการ ไม่มีอัตราตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีแต่เจ้าหน้าที่ธุรการ ซึ่งไม่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านการเงินและบัญชี

4. ขาดระบบการควบคุมภายในที่รัดกุม ไม่จัดให้มีการตรวจสอบหลักฐานการเบิกจ่ายให้ถูกต้องก่อนการอนุมัติก่อนนี้ผูกพันและอนุมัติจ่ายเงิน หน่วยงานไม่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบภายใน และผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาไม่ให้ความสำคัญที่จะตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้ปฏิบัติหน้าที่โดยถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบแบบแผนการปฏิบัติราชการ

ประเภทหน่วยงาน	จำนวนหน่วย ที่ ออกรายงาน	จำนวนหน่วย ที่ตรวจพบ ข้อสังเกต	คิดเป็น ร้อยละ	ข้อบกพร่องที่สามารถเรียกเก็บเงินคืน หรือจัดเก็บรายได้เพิ่ม	
				หน่วย	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
หน่วยงานราชการส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค	230	195	84.78	66	133.96
องค์การบริหารส่วนตำบล	182	166	91.21	81	9.86
แผนกการประปาของหน่วยงาน ส่วนท้องถิ่น	47	39	82.98	14	0.32
หน่วยงานเขตของกรุงเทพมหานคร	9	7	77.78	-	-
ตรวจสอบเฉพาะเรื่อง	-	-	-	18	3.82
รวม	468	407	86.96	179	147.96

การติดตามผล

มีหน่วยรับตรวจแจ้งผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 407 หน่วย ในจำนวนนี้ปฏิบัติตามสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแนะแล้ว จำนวน 317 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 77.89 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อสังเกต ขยายผลตรวจสอบสืบสวน 10 หน่วย โดยมีการคืนเงิน หรือชดเชยค่าเสียหายให้แก่ทางราชการแล้ว 131.73 ล้านบาท และส่งเอกสารให้ตรวจสอบเพิ่มเติมหรือขออนุมัติ เบิกจ่ายกรณีพิเศษ 0.44 ล้านบาท

ผลการตรวจสอบ

1. กรณีปฏิบัติบกพร่องที่สามารถคำนวณค่าเสียหายได้

มีข้อบกพร่องที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทักท้วงเรียกเงินนำส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดินหรือรายได้ของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 179 หน่วย เป็นเงินเรียกคืนรวมทั้งสิ้น 147.96 ล้านบาท ประกอบด้วย หน่วยงานส่วนราชการ จำนวน 84 หน่วย เป็นเงิน 137.78 ล้านบาท องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จำนวน 81 หน่วย เป็นเงิน 9.86 ล้านบาท และแผนกการประปาท้องถิ่น จำนวน 14 หน่วย เป็นเงิน 0.32 ล้านบาท ซึ่งข้อบกพร่องที่เรียกเงินคืนมีรายละเอียดดังนี้

1.1 เงินขาดบัญชี จำนวน 48 หน่วย เป็นเงิน 5.90 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 26.81 ของจำนวนหน่วย ที่พบข้อบกพร่องเป็นตัวเลขเงิน เช่น กรณีรับเงินแล้วไม่บันทึกบัญชี จัดเก็บรายได้แล้วไม่นำส่งให้เจ้าหน้าที่การเงิน หรือนำส่งไม่ครบถ้วน และมีการจ่ายเงินสูงกว่าหลักฐานการจ่าย หรือไม่มีหลักฐานให้ตรวจสอบ วางฎีกาเบิกเงิน

จากคลังชำ นำเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายส่งกรมสรรพากรชำ และบันทึกบัญชีผิดพลาด การกระทำดังกล่าว หากเข้าข่ายเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ.2544 หรือมีพฤติการณ์ทุจริต ได้ดำเนินการขยายผลตรวจสอบความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังและมีโทษปรับทางปกครอง และตรวจสอบสืบสวนความผิดทางละเมิดและอาญาด้วย

1.2 จัดเก็บรายได้ประเภทภาษีและค่าธรรมเนียมไม่ครบถ้วนถูกต้องและจัดเก็บต่ำไป จำนวน 15 หน่วย เป็นเงิน 1.23 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.38 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องเป็นตัวเลขเงิน ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สถานที่จำหน่ายอาหารและสะสมอาหาร รวมถึงรายได้อื่นและดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารไม่นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

1.3 จัดซื้อจัดจ้างดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบพัสดุและมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 34 หน่วย เป็นเงิน 2.77 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.99 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องเป็นตัวเลขเงิน เช่น คำนวนราคากลางงานก่อสร้างไม่ถูกต้อง ขยายเวลาทำงานให้ผู้รับจ้างโดยไม่คิดค่าปรับ จัดซื้อครุภัณฑ์ที่มีขนาดและราคานอกเหนือจากบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์สำนักงบประมาณ ผู้รับจ้างทำงานไม่ครบถ้วนตามรูปแบบรายการ ทำให้ต้องจ่ายค่าจ้างสูงกว่าปริมาณงานที่ทำได้จริง

1.4 เบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้องตามระเบียบไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์หรือไม่มีระเบียบกำหนดให้ เบิกจ่ายหรือไม่มีหลักฐานให้ตรวจสอบ จำนวน 127 หน่วย เป็นเงิน 138.47 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 70.95 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องเป็นตัวเลขเงิน เช่น เงินอุดหนุนเหลือจ่ายและดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินฝาก สิ้นสุดโครงการแล้วไม่นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน เงินงบประมาณค้างจ่าย/เงินรางวัลค่าปรับจราจรในส่วนที่เป็นเงินรายได้แผ่นดินค้างนำส่ง เบิกจ่ายเงินงบประมาณหมวดต่างๆ เกินวงเงินงบประมาณที่ตั้งไว้ จ่ายเงินผิดหมวด/ผิดโครงการเบิกจ่ายเงินรางวัลให้นักกีฬาเป็นเงินสด เบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ผู้แทนชุมชนที่เข้าร่วมเป็นกรรมการตรวจการจ้าง เบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประชุมสัมมนาซึ่งจัดโดยชมรมต่างๆ ซึ่งมีให้ส่วนราชการ เบิกจ่ายเงินเกินสิทธิประเภทค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายเดินทาง ค่าตอบแทนตำแหน่งเลขานุการคณะกรรมการบริหารให้กับผู้ปฏิบัติราชการแทน เบิกจ่ายเงินค่าทำศพ และเบิกจ่ายเงินอุดหนุนสนับสนุนสถานศึกษาเอกชนเกินกว่าจำนวนนักเรียนที่มีอยู่จริง

2. ข้อบกพร่องด้านการปฏิบัติงานที่ไม่สามารถคำนวณค่าเสียหายเป็นตัวเลขเงิน

จากการตรวจสอบการเงินทั่วไป พบข้อบกพร่องด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐที่ไม่สามารถคำนวณค่าเสียหายเป็นตัวเลขเงิน แต่มีความเสี่ยงเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตได้ง่ายๆ ประกอบด้วย ข้อบกพร่องด้านการบัญชี การเงิน การจัดเก็บรายได้ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ การควบคุมการใช้จ่ายรถยนต์ส่วนบุคคล และการควบคุมภายในบกพร่อง ที่เกิดขึ้นเป็นประจำและมีนัยสำคัญ สรุปได้ดังนี้

2.1 การบัญชี

1) จัดทำและบันทึกรายการในสมุดเงินสด บัญชีแยกประเภทและทะเบียนคุมที่เกี่ยวข้อง ไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน และไม่ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ไม่ได้บันทึกบัญชีในวันที่มีการรับหรือจ่ายเงิน บางครั้งบันทึกจำนวนเงินผิดพลาด บันทึกรายการไม่ครบถ้วน และไม่ได้จัดทำบัญชีแยกประเภทและทะเบียนต่างๆ นอกจากนี้หน่วยงานส่วนราชการส่วนใหญ่ยังไม่เปลี่ยนระบบบัญชีส่วนราชการจากเกณฑ์เงินสดเป็นระบบบัญชีแบบเกณฑ์คงค้าง

2) งบประมาณเทียบยอดเงินฝากธนาคารและเงินฝากคลัง ทุกสิ้นเดือนไม่ได้จัดทำเทียบยอดเงินฝากธนาคารและเงินฝากคลัง หรือจัดทำไม่เป็นปัจจุบัน เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องเงินฝากธนาคารและเงินฝากคลัง

3) ส่วนราชการไม่ได้จัดทำรายงานการเงินประจำเดือนเสนอหัวหน้าส่วนราชการ และส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป และสิ้นปีไม่สามารถจัดทำรายงานการเงินตามแบบที่กรมบัญชีกลางกำหนดส่งให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ

4) อบต. ไม่ได้จัดทำรายงานแสดงรายรับรายจ่ายและงบทดลองเป็นรายเดือน งบแสดงฐานะการเงินและรายงานการเงินประจำทุก 4 เดือน เสนอผู้บริหารท้องถิ่น และสิ้นปีไม่จัดส่งงบแสดงฐานะการเงินและงบอื่นตามแบบที่กรมการปกครองกำหนด ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบภายใน 90 วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

2.2 การเงิน

1) การเก็บรักษาเงิน ไม่ได้จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันเป็นประจำทุกวันที่มีการรับจ่ายเงิน กรณีมีเงินสดคงเหลือไม่ได้ส่งมอบต่อคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน เพื่อเก็บรักษาเงินในที่เก็บเงินของทางราชการ และเก็บรักษาเงินสดเกินวงเงินที่อนุญาต โดยไม่ได้นำเงินที่ได้รับและเก็บรักษาไว้ในวันใดวันหนึ่งที่เกินวงเงินที่อนุญาตนำเสนอเป็นรายได้แผ่นดินโดยด่วนหรืออย่างช้าไม่เกิน 3 วันทำการถัดไป

2) คณะกรรมการเก็บรักษาเงินไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ตรวจสอบตัวเงินและหลักฐานแทนตัวเงินกับรายงานเงินคงเหลือประจำวันเป็นประจำวันที่มีการรับจ่ายเงิน และไม่ได้แต่งตั้งกรรมการเก็บรักษาเงินสำรองไว้เพื่อเป็นกรรมการชั่วคราวในกรณีกรรมการเก็บรักษาเงินผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

3) เงินยืม สัญญาขืมเงินไม่ได้กำหนดเวลาใช้เงินยืม ไม่แสดงประมาณการค่าใช้จ่ายในการขืมเมื่อผู้ขืมส่งใช้เงินยืม เจ้าหน้าที่ไม่ได้บันทึกการรับคืนในสัญญาการขืมเงิน และไม่ได้จัดทำใบรับใบสำคัญ กรณีส่งใช้เป็นใบสำคัญ และผู้ขืมไม่ได้ชำระคืนเงินยืมภายในกำหนด ผู้รับผิดชอบไม่ได้ดำเนินการเรียกخذใช้ตามเงื่อนไขในสัญญาการขืมเงินให้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว นอกจากนี้อนุมัติให้ขืมเงินครั้งใหม่ในขณะที่ผู้ขืมยังมีหนี้ค้างชำระอยู่

4) การควบคุมหลักฐานการจ่ายเงิน ไม่มีการประทับตราจ่ายเงินแล้วและลงลายมือชื่อรับรองการจ่าย พร้อมวัน เดือน ปี ทั้งชื่อผู้จ่ายเงินด้วยตัวบรรจงกำกับไว้ในหลักฐานการจ่ายเงินทุกฉบับ เพื่อป้องกันไม่ให้นำหลักฐานการจ่ายเงินไปเบิกซ้ำอีก

5) การควบคุมใบเสร็จรับเงิน ไม่จัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินเพื่อควบคุมการใช้รับเงิน และเมื่อสิ้นปีงบประมาณไม่ได้รายงานใบเสร็จรับเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบและที่ใช้ไป กรณีใช้ใบเสร็จรับเงินไม่หมดเล่ม ไม่ได้เจาะปรุหรือประทับตราเลิกใช้ในใบเสร็จรับเงินฉบับที่ยังไม่ได้ใช้ เพื่อให้เป็นที่สังเกตมิให้นำมาใช้รับเงินต่อไป

6) การเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินให้กับเจ้าหน้าที่กรณีซื้อหรือจ้างทำของ ไม่ได้ออกเช็คในนามเจ้าหน้าที่ หรือกรณีออกเช็คในนามเจ้าหน้าที่ ไม่ขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก และไม่ได้ขีดคร่อม และกรณีเบิกเงินสดมาจ่าย ไม่สั่งจ่ายในนามคณะกรรมการรับเงินทุกคน ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นช่องทางให้มีการนำเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวได้

2.3 การจัดเก็บรายได้

1) ฐานข้อมูลการจัดเก็บรายได้ไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากไม่ได้ใช้ระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรายได้ จึงทำให้การจัดเก็บรายได้ไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง

2) การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย ไม่ได้จัดให้ผู้รับการประเมินยื่นแบบแสดงรายการภาษีโรงเรือนและที่ดิน (แบบภ.ร.ด.2) แบบแสดงรายการภาษีป้าย (แบบภ.ป.1) ในกรณีที่ผู้รับการประเมินยื่นแบบดังกล่าวได้กรอกข้อความอันเป็นสาระสำคัญเพื่อการประเมินภาษีทั้งสองประเภทไม่ครบถ้วนและเจ้าหน้าที่ไม่ได้ดำเนินการแจ้งการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดิน (ภ.ร.ด.8) และภาษีป้าย (ภ.ป.3) ให้ผู้รับการประเมินทราบว่าจะต้องเสียภาษีจำนวนเท่าใด

3) การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เนื่องจากไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาค่ารายปีเพื่อกำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร (ต่อเดือน) เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน

4) มีลูกหนี้ภาษีค้างเป็นเวลานานหลายปี และบางรายจะครบ 10 ปี หรือขาดอายุความฟ้องร้องตามกฎหมาย ซึ่งมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นทุกปี

5) การจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจัดตั้งสถานที่จำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร ไม่ได้ออกข้อบังคับตำบลเพื่อใช้บังคับ ทั้งที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบมีสถานประกอบการประเภทดังกล่าว หรือบางแห่งมีการจัดทำข้อบังคับตำบลไว้แล้วแต่ยังไม่มีการประกาศใช้ข้อบังคับดังกล่าว ทำให้อบต.ขาดรายได้ในส่วนนี้

6) การจัดเก็บรายได้ค่าขยะมูลฝอย ไม่ได้ตั้งข้อบัญญัติจัดเก็บรายได้ค่าเก็บขยะมูลฝอย และไม่ได้จัดทำทะเบียนผู้ชำระค่าขยะมูลฝอย ทำให้ไม่ทราบว่าจัดเก็บครบถ้วนถูกต้องหรือไม่

7) การจัดเก็บค่าน้ำประปาของแผนกการประปาเทศบาลมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องและรัดกุมเพียงพอ

- ไม่ได้จัดทำบัญชีประจำตัวผู้เก็บเงิน (ป.32) ซึ่งต้องบันทึกรายละเอียดรายการรับบิลค่าน้ำประปาประจำเดือนเพื่อไปจัดเก็บ หรือกรณีที่จัดทำบัญชีประจำตัวผู้เก็บเงิน (ป.32) บันทึกรายการไม่ถูกต้อง คือ พนักงานเก็บเงินจะบันทึกรายการในบัญชีประจำตัวผู้เก็บเงิน (ป.32) เฉพาะใบใบเสร็จรับเงินสำหรับผู้ใช้น้ำมาตรวัดน้ำ (ป.41) ที่จัดเก็บเงินได้เท่านั้น ส่วนใบเสร็จรับเงินที่นำออกไปจัดเก็บแต่เก็บไม่ได้ มิได้นำมาบันทึกรายการ

ในบัญชีประจำตัวผู้เก็บเงิน และไม่ได้นำไปเสริมรับเงินที่เรียกเก็บไม่ได้ นำส่งหัวหน้าฝ่ายคลัง ทำให้ไม่มีหลักฐานการควบคุมการจัดเก็บของพนักงาน

- ไม่ได้จัดทำเล็ดยอดรายตัวลูกหนี้ประเภทใช้มาตรวัดน้ำ (ป.17) หรือจัดทำไม่ถูกต้อง คือ ไม่รวมยอดหนี้ที่เกิดขึ้น ยอดคงค้างยกมาตั้งแต่เดือนก่อน ยอดรับชำระในเดือน และยอดคงค้างยกไปเดือนหน้าของแต่ละเดือน ทำให้ไม่มีหลักฐานในการตรวจสอบ

2.4 การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

1) การจัดหาพัสดุ ไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างเงินนอกงบประมาณ หลีกเลี่ยงการสอบราคาโดยแบ่งวงเงินจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีตกลงราคา หนังสือตกลงจ้างไม่ปิดอากรแสตมป์ ไม่ได้จัดทำรายงานการขอซื้อขอจ้าง หรือจัดทำแต่ไม่ระบุเหตุผลในการขอซื้อขอจ้าง และราคาที่เคยจัดซื้อจัดจ้างครั้งสุดท้าย นอกจากนี้มีเงินประกันสัญญาที่พ้นภาระผูกพันตามสัญญาแต่ยังไม่ได้จ่ายคืนให้ผู้รับจ้าง

2) การบริหารพัสดุ

- จัดทำบัญชีวัสดุไม่เป็นปัจจุบันหรือไม่จัดทำ และในการเบิกจ่ายวัสดุไม่จัดทำใบเบิกไว้เป็นหลักฐาน และเมื่อสิ้นปีไม่ได้รายงานการตรวจนับวัสดุคงเหลือไว้ด้วย

- ไม่ได้จัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ หรือจัดทำไม่ครบถ้วนไม่เป็นปัจจุบัน การยืมไม่จัดทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น ไม่ระบุหลักฐานการได้มา ยี่ห้อและหมายเลขเครื่อง และมีครุภัณฑ์บางรายการไม่ได้ลงทะเบียน ไม่มีหมายเลขหรือเลขรหัสที่ตัวครุภัณฑ์

- การตรวจสอบพัสดุประจำปี มีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบพัสดุประจำปีหลังเดือนกันยายนของทุกปี คณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ได้รายงานผลการตรวจสอบต่อผู้แต่งตั้งภายใน 30 วันทำการ และไม่จัดส่งสำเนารายงานผลการตรวจสอบให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

- การรายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปีไม่ครบถ้วน คณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปี ไม่ได้รายงานว่าการรับจ่ายถูกต้องหรือไม่ พัสดคงเหลือมีตัวอยู่ตรงตามบัญชีหรือทะเบียนหรือไม่ มีพัสดุใดชำรุด เสื่อมคุณภาพ หรือสูญไป เพราะเหตุใด หรือพัสดุใดไม่จำเป็นต้องใช้ในราชการต่อไปแล้ว

- ไม่ได้แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง เมื่อคณะกรรมการตรวจสอบพัสดุประจำปีได้รายงานพบว่าพบพัสดุชำรุดใช้การไม่ได้หรือสูญหาย และกรณีผลการสอบข้อเท็จจริงพัสดุชำรุดโดยสภาพเนื่องจากการใช้งานตามปกติ หัวหน้าส่วนราชการไม่สั่งการให้จำหน่ายออกจากทะเบียน

2.5 การควบคุมการใช้รถยนต์ส่วนกลาง

การใช้รถยนต์ส่วนกลาง ไม่ได้สำรวจและกำหนดเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงของรถยนต์ส่วนกลางทุกคัน ไม่ได้จัดทำใบอนุญาตใช้รถยนต์ สมุดบันทึกการใช้รถยนต์ส่วนกลาง การเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงไม่จัดทำบัญชีแสดงการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ ใบส่งจ่ายน้ำมันส่วนใหญ่ไม่ระบุหมายเลขทะเบียนรถยนต์ที่นำไปเติมน้ำมัน และรถยนต์ส่วนกลางไม่ได้พันตราเครื่องหมายของส่วนราชการไว้ด้านข้างรถหรือมีเพียง

ตราเครื่องหมายที่เป็นสติกเกอร์ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบการนำรถยนต์ไปใช้ในงานราชการหรือใช้ส่วนตัว และไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการใช้น้ำมันได้

2.6 การควบคุมภายในบกพร่อง

- 1) ไม่ได้จัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของการรับจ่ายเงินประจำวัน ตามหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร
- 2) ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจสอบการรับจ่ายเงินประจำวัน ตามหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร ไม่ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 3) ไม่ได้ดำเนินการจัดวางระบบการควบคุมภายในและรายงานความคืบหน้าในการจัดวางระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544
- 4) ได้แต่งตั้งและมอบหมายให้บุคคลคนเดียวรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี และรายงานการเงิน ตลอดจนทำหน้าที่รับจ่ายเงิน หรือแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจสอบการรับจ่ายเงินประจำวัน ทำให้ขาดระบบการตรวจสอบซึ่งกันและกัน
- 5) ไม่มีคำสั่งมอบหมายและแบ่งแยกหน้าที่ในการปฏิบัติงาน
- 6) หน่วยงานไม่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบภายใน

ผลการตรวจสอบที่สำคัญแยกตามหน่วยงาน

จากการตรวจสอบบัญชีหน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค องค์การบริหารส่วนตำบล แผนกการประชาสัมพันธ์ และกรุงเทพมหานคร พบข้อบกพร่องกรณีการใช้จ่ายเงินงบประมาณและทรัพย์สินไม่คุ้มค่า และการจัดเก็บรายได้ ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ตามกรณีตัวอย่างดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ

1. การตรวจสอบการสนับสนุนด้านการเงินให้กับสถานศึกษาเอกชน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปีงบประมาณ 2545-2547

ผลการตรวจสอบ

จากการตรวจสอบการสนับสนุนด้านการเงินให้กับสถานศึกษาเอกชนในปีงบประมาณ 2545-2547 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวม 30 เขต จำนวนโรงเรียนเอกชนที่ตรวจสอบจำนวน 96 แห่ง ซึ่งขอรับเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนประเภทต่างๆในปีงบประมาณที่ตรวจสอบ รวมทั้งสิ้นเป็นเงิน 393.91 ล้านบาท มีข้อสังเกต ดังนี้

1. โรงเรียนเอกชนขอเบิกเงินอุดหนุนเกินกว่าจำนวนนักเรียนที่มีอยู่จริง โรงเรียนเอกชน จำนวน 38 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 39.58 ของโรงเรียนเอกชนที่ตรวจสอบ มีการเบิกเงินอุดหนุนไม่ถูกต้องตรงตามจำนวน

นักเรียนที่มีอยู่จริงตามสภาพปัจจุบัน ทำให้มีการจ่ายเงินอุดหนุน ให้กับโรงเรียนเอกชนเกินไป เป็นจำนวนเงิน 3.72 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจาก

- ในการขอเบิกเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวในแต่ละเดือน โรงเรียนเอกชนได้ใช้จำนวนนักเรียนที่มีอยู่ตามบัญชีรายชื่อที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนอนุมัติ โดยมีได้ปรับลดจำนวนนักเรียนที่ขาดเรียนติดต่อกันเกิน 15 วันโดยไม่มีเหตุผลสมควร นักเรียนที่ลาออก นักเรียนที่จำหน่ายออกจากบัญชี หรือพ้นสภาพการเป็นนักเรียน ซึ่งตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเงินอุดหนุนฯ จะต้องแจ้งงดการเบิกจ่ายเงินต่อผู้อนุญาตทราบภายใน 10 วัน

- โรงเรียนเอกชนแจ้งรายชื่อนักเรียนซ้ำราย หรือแจ้งรายชื่อนักเรียนที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ เช่น มีอายุไม่ครบ 3 ปีบริบูรณ์หรือไม่มีสัญชาติไทยหรือไม่มีเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก เป็นต้น

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่ได้ปรับลดการจ่ายเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวให้ถูกต้องตามที่โรงเรียนเอกชนได้แจ้งการปรับลดลงมาหรือจ่ายสูงกว่าหลักฐานการขอรับเงินอุดหนุน

- โรงเรียนเอกชนเบิกจ่ายเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวซ้ำซ้อนกับการเบิกเงินอุดหนุนสิทธิอื่นเช่น เงินอุดหนุนนักเรียนพิการ

สาเหตุสำคัญที่ทำให้มีการขอเบิกเงินค่าใช้จ่ายรายหัวไม่ถูกต้อง ส่วนหนึ่งเกิดจากขาดการประสานระหว่างครูประจำชั้นกับฝ่ายทะเบียนทำให้ไม่มีการจำหน่ายนักเรียนออกจากทะเบียนหรือการบันทึกทะเบียนนักเรียนไม่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน โรงเรียนเอกชนเข้าใจว่าได้รับสิทธิเป็นรายเทอมและขาดการสำรวจติดตามและตรวจสอบจากคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

หน่วยตรวจสอบ	จำนวนโรงเรียน		จำนวนเงินอุดหนุน (บาท)	
	สุ่มตรวจสอบ	เบิกไม่ถูกต้อง	เงินเรียกคืน	เงินสงคืน
1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3	2	-	-	-
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1	2	-	-	-
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1	2	1	29,542.50	29,542.50
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1	2	-	-	-
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรดา	2	-	-	-
6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2	2	-	-	-
7. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ	9	4	1,251,398.00	-
8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1	5	4	184,610.00	184,610.00
9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1	3	2	227,875.08	227,875.08
10. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 2	6	4	943,715.95	943,715.95
11. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 3	3	3	96,285.07	96,285.07

หน่วยตรวจสอบ	จำนวนโรงเรียน		จำนวนเงินอุดหนุน (บาท)	
	สมุดตรวจสอบ	เบิกไม่ถูกต้อง	เงินเรียกคืน	เงินสงคืน
12. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1	3	-	-	-
13. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1	4	3	56,446.74	56,446.74
14. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1	3	3	187,541.00	187,541.00
15. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1	2	1	71,061.32	71,061.32
16. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2	2	-	-	-
17. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3	1	-	-	-
18. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5	4	1	86,730.00	-
19. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 1	2	2	160,493.52	160,493.52
20. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรดิษฐ์ เขต 1	3	-	-	-
21. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแพร่ เขต 1	5	3	4,421.63	-
22. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาน่าน	2	1	91,016.00	91,016.00
23. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง	2	1	60,750.48	-
24. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี	2	2	118,020.00	118,020.00
25. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2	2	1	72,247.00	72,247.00
26. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากะปี่	1	-	-	-
27. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรง เขต 1	2	-	-	-
28. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดรง เขต 2	1	-	-	-
29. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพัทลุง	15	-	-	-
30. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1	2	2	181,839.96	181,839.96
รวม 30 เขต	96	38	3,823,994.25	2,420,694.14

หมายเหตุ : เงินเรียกคืน ประกอบด้วย เงินอุดหนุนที่โรงเรียนเอกชนเบิกเกินไป จำนวน 3,716,088.38 บาท และดอกเบี้ยในส่วนของเงินที่เบิกจ่ายผิดพลาดในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี เป็นเงิน 107,905.87 บาท

2. โรงเรียนเอกชนดำเนินการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ใช้ในการควบคุมตรวจสอบเงินอุดหนุน โรงเรียนเอกชน จำนวน 28 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 30.77 ของโรงเรียนเอกชนที่ตรวจสอบยังไม่มีการจัดทำและเสนอแผนการใช้จ่ายเงินค่าใช้จ่ายรายหัวของปีการศึกษาถัดไป พร้อมงบดุลของปีการศึกษาที่ผ่านมาต่อที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน รวมทั้งไม่มีการจัดทำบัญชีคุมการใช้จ่ายเงินค่าใช้จ่ายรายหัวและสรุปผลการใช้จ่ายเงินอุดหนุนของปีการศึกษาที่ผ่านมา เป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับนักเรียนในโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2545 ข้อ 9 นอกจากนี้โรงเรียนเอกชนบางแห่ง มีการจัดทำบัญชี รายงานทางการเงิน งบทดลอง งบกำไรขาดทุน ของโรงเรียนไม่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการทำบัญชีการเงิน และบัญชีอื่นของโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2533 ข้อ 4 และ ข้อ 5

3. มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเกินจากอัตราใบอนุญาตให้จัดเก็บ โรงเรียนเอกชน จำนวน 11 แห่ง มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมอื่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเกินจากอัตราใบอนุญาตให้จัดเก็บ หรือมีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมโดยมิได้รับอนุญาต นอกจากนี้โรงเรียนเอกชน 1 แห่ง มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมอื่นเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาเดียวกันในอัตราที่ไม่เท่ากัน

4. มีการจ่ายเงินเดือนครูผู้สอนไม่ตรงตามคุณวุฒิ โรงเรียนเอกชน จำนวน 3 แห่ง มีการจ่ายเงินเดือนครูต่ำกว่าวุฒิที่ทางราชการกำหนดและอัตราค่าแรงขั้นต่ำตามประกาศของกระทรวงแรงงาน ทั้งนี้โรงเรียนบางแห่งได้มีการหักเงินเดือนครูไว้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการกุศลและใช้ในการบริหารโรงเรียน นอกเหนือจากเงินที่ทางโรงเรียนมีสิทธิหัก

5. การจัดห้องเรียนสอนจริงไม่ตรงกับแบบรายงานจำนวนนักเรียนและครู (แบบ อข.3) โดยมีการจัดห้องเรียนไม่ครบตามที่รายงานไว้ในแบบ ซึ่งข้อมูลในแบบรายงานที่ผิดพลาดจะมีผลต่อการเสนอของบประมาณประจำปีเพื่อสมทบกองทุนสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 หรือการคำนวณเงินอุดหนุนที่เบิกจ่ายให้แก่โรงเรียนที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งพบกรณีดังกล่าวในโรงเรียนเอกชน 4 แห่ง

6. มีการบันทึกบัญชีโดยมีหลักฐานการรับ - จ่ายเงินไม่ครบถ้วน โรงเรียนเอกชน 3 แห่งไม่ได้ออกไปเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ชำระเงินทุกครั้ง และโรงเรียนเอกชน 2 แห่งไม่มีใบเสร็จรับเงินเป็นหลักฐานการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการกำชับให้คณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามคำสั่งของจังหวัดเพื่อทำการตรวจสอบจำนวนนักเรียนต้องปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้งให้ครบถ้วน และในกรณีที่โรงเรียนมีการเบิกเงินเกิน ให้เรียกคืนเงินค่าใช้จ่ายรายหัวพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ในส่วนที่เบิกจ่ายผิดพลาดหรือโดยไม่มีสิทธิ รวมทั้งตรวจสอบหลักฐานการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนของโรงเรียนเอกชนอื่นให้มีการเบิกจ่ายที่ถูกต้อง และควรจัดฝึกอบรมทำความเข้าใจและให้ความรู้กับผู้บริหาร และคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียนในการปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ปีงบประมาณ 2546

ผลการตรวจสอบ

เงินอุดหนุนเหลือจ่าย

กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ งบเงินอุดหนุน ประเภท เงินอุดหนุนทั่วไป ให้ส่วนราชการเจ้าของงบประมาณใช้จ่ายได้ 2 ปีงบประมาณเท่านั้น (หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค.0409.6/ว113 ลงวันที่ 14 พฤศจิกายน 2545) และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2546 ให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน นำเงินคงเหลือจากเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายบุคลากรพร้อมดอกผลที่เกิดขึ้นจากเงินดังกล่าว ที่ได้รับจัดสรรตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542-2545 ส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ยังมีได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี สรุปได้ดังนี้

มหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินหมวดเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรทดแทนอัตราข้าราชการที่เกษียณอายุ เมื่อมหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัย ในกำกับของรัฐตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542-2545 เป็นเงิน 364,929,904 บาท ซึ่งมหาวิทยาลัยมหิดลได้เบิกเงิน จากคลังแล้วนำฝากไว้เป็นเงินนอกงบประมาณและได้เบิกจ่ายแล้วบางส่วน เพียงวันที่ 26 มกราคม 2547 คงเหลือ งบประมาณของปี 2542-2545 พร้อมดอกผลรวมเป็นเงิน 113,505,400.84 บาท ยังมีได้ส่งคืน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินหมวดเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็น ค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรทดแทนอัตราข้าราชการที่เกษียณอายุเมื่อมหาวิทยาลัยปรับเปลี่ยนสภาพเป็น มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543-2547 เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 50,739,864 บาท ได้เบิกเงิน จากคลังแล้วนำฝากไว้เป็นเงินนอกงบประมาณ และได้เบิกจ่ายแล้วบางส่วน เพียงวันที่ 6 สิงหาคม 2547 มีเงินคงเหลืองบประมาณของปี 2543-2547 พร้อมดอกผลค้างในบัญชี จำนวน 14,560,251.54 บาท ประกอบด้วย

- เงินอุดหนุนบุคลากรปีงบประมาณ 2543-2545	จำนวน	6,355,358.06	บาท
- เงินอุดหนุนบุคลากรปีงบประมาณ 2546	จำนวน	3,254,953.91	บาท
- เงินอุดหนุนบุคลากรปีงบประมาณ 2547	จำนวน	3,543,559.57	บาท
- เงินอุดหนุนทุนวิจัยปีงบประมาณ 2547	จำนวน	1,406,380.00	บาท
รวม		<u>14,560,251.54</u>	บาท

สำหรับเงินเหลือจ่ายปีงบประมาณ 2543 - 2545 จำนวน 6,355,358.06 บาท ยังมีได้ส่งคืน

ได้แจ้งให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยทั้ง 2 แห่ง นำเงินเหลือจ่ายดังกล่าวส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ซึ่งต่อมา มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการนำเงินเหลือจ่ายจากเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายบุคลากรส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินแล้ว

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1 (สพจ.อุดรธานี)

ผลการตรวจสอบ

การนำเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปใช้ผิดวัตถุประสงค์จากที่ของงบประมาณ

จังหวัดอุดรธานีเกิดเหตุน้ำท่วมระหว่างเดือนมิถุนายน - สิงหาคม 2544 ทำให้ครุภัณฑ์สิ่งก่อสร้างและทรัพย์สินของโรงเรียนในอำเภอต่างๆ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ได้รับความเสียหายซึ่งผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีรักษาราชการแทนผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีได้รายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นเพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินการซ่อมแซมอาคารหรือจัดซื้อครุภัณฑ์ทดแทนที่ชำรุดเสียหายไปยังสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้จัดสรรงบประมาณ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ วงเงิน 4,900,000 บาท ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีเพื่อแก้ปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนของโรงเรียนที่ประสบอุทกภัย สำหรับใช้จ่ายเป็นค่าแบบเรียน ค่าเครื่องเขียน ค่าเสื้อผ้านักเรียน ค่าจัดซื้อวัสดุให้โรงเรียนทดแทนที่เสียหาย และค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ ปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างลักษณะค่าใช้สอยและสิ่งจำเป็นอื่นๆ เพื่อฟื้นฟูสภาพโรงเรียน จากการตรวจสอบบัญชีจัดสรรดังกล่าว พบว่า มีการจัดสรรให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอที่ไม่ได้รับความเสียหายจากเหตุอุทกภัยในช่วงเวลาที่เกิดน้ำท่วมในปี 2544 จำนวน 6 อำเภอ เป็นเงิน 462,000 บาท และจัดสรรให้กับโรงเรียนที่ได้รับความเสียหายจากน้ำท่วมจำนวน 14 อำเภอ เป็นเงิน 4,438,000 บาท หัวหน้าสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอที่ได้รับงบประมาณดังกล่าวไปจัดซื้อวัสดุสื่อการศึกษา ประเภทวัสดุเกมและเครื่องเล่นเด็ก เช่น ชุดงานสร้างสรรค์ เกมสโติมิโน เป็นต้น และจัดซื้อสื่อการสอน ประเภทสมุดปกอ่อน ดินสอดำ กบเหลาดินสอ เป็นต้น โดยวิธีสอบราคา รวม 5 สปอ./สปก. และดำเนินการจัดซื้อโดยวิธีตกลงราคา โดยโรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการเอง รวม 15 อำเภอ เป็นเงินที่จัดซื้อรวมทั้งสิ้น 4,899,855 บาท ผู้ขายได้ส่งมอบสื่อการศึกษาและสื่อการสอนให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอและโรงเรียนภายในวันที่ 28 กันยายน 2544 และผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินให้ผู้ขาย เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2544 จำนวน 4,899,855 บาท

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าวัสดุสื่อการศึกษาและสื่อการสอนให้กับโรงเรียนในสังกัดที่ไม่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยจำนวน 6 อำเภอ และเบิกจ่ายเงินเป็นค่าจัดซื้อวัสดุประเภทสื่อการศึกษา และสื่อการสอนทดแทนให้กับโรงเรียนที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย จำนวน 14 อำเภอ ทั้งที่ปรากฏตามข้อเท็จจริงว่า ไม่มีวัสดุสื่อการศึกษาและสื่อการสอนได้รับความเสียหายจากอุทกภัยในเวลาดังกล่าว แต่ประการใด เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2502 มาตรา 19 ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายจากการนำเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรไปใช้ผิดวัตถุประสงค์จากที่ของงบประมาณ ทำให้ทรัพย์สินของโรงเรียนที่ได้รับความเสียหายจากเหตุน้ำท่วมยังไม่ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมหรือฟื้นฟูสภาพบริเวณโรงเรียน สิ่งก่อสร้างให้อยู่ในสภาพที่ควรเป็นตามที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ได้แจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง กรณีไม่ยึดถือปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งเรียกเงินค่าซื้อวัสดุสื่อการศึกษาและสื่อการสอนจำนวน 4,899,855 บาท จากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีคืนและนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินต่อไป

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 (สปจ.เชียงใหม่)

ผลการตรวจสอบ

รับเงินค่าตอบแทนสถานที่จัดการเรียนการสอนฯ ไม่นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ได้รับค่าตอบแทนสถานที่จัดการเรียนการสอนปริญญาโท ภาคพิเศษจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตั้งแต่วันที่ 30 กรกฎาคม 2544 ถึงวันที่ 3 เมษายน 2546 เป็นค่าใช้จ่าย ด้านสถานที่ ค่าสาธารณูปโภค ค่าดูแลรักษาความปลอดภัย รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง เป็นเงิน 1,070,900 บาท และได้รับค่าดอกเบี้ยเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงใหม่อีกจำนวน 2,196.87 บาท รวมทั้งสิ้น 1,073,096.87 บาท

การรับเงินดังกล่าว เจ้าหน้าที่ไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินให้แก่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมีการบันทึกบัญชีแยกไว้ต่างหากกับบัญชีของ สปจ.เชียงใหม่ จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ.2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 16, 20 และได้นำเงินที่ได้รับไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมเป็นเงิน 682,553.50 บาท และมีอยู่ 4 รายการ ที่นำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายอื่นซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายในการใช้สถานที่ จำนวน 51,372 บาท เพียงวันที่ 3 เมษายน 2546 มีเงินเหลืออยู่ในบัญชีเงินฝากสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำนวน 392,211.37 บาท

ได้แจ้งให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 ดำเนินการสอบสวนทางวินัยกับเจ้าหน้าที่กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการรับเงินแล้วไม่ออกใบเสร็จรับเงิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 ได้นำเงินจำนวน 51,372 บาท นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน และดำเนินการว่ากล่าวตักเตือนเจ้าหน้าที่

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

5. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

การเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวในตำแหน่งอาจารย์พิเศษ เกินวุฒิการศึกษา

วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดศรีสะเกษได้เบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินค่าสอนพิเศษในสถานศึกษาของทางราชการ พ.ศ. 2533 ข้อ 5.1 เป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง กล่าวคือ วิทยาลัยฯ มิได้ทำการเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามนัยข้อ 10 และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค.0502/ว 149 ลงวันที่ 16 พฤศจิกายน 2533 ได้กำหนดวิธีการเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแบบใบเบิกที่ให้เบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษตามจำนวนหน่วยชั่วโมงที่สอนและตามอัตราค่าสอนต่อหน่วยชั่วโมง ซึ่งระเบียบดังกล่าวมีเจตนาให้เบิกจ่ายเงินค่าสอนเป็นรายชั่วโมง เท่านั้น แต่ทางวิทยาลัยฯ กลับเบิกจ่ายในลักษณะเหมาจ่ายเป็นรายเดือน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ

ตามนโยบายฯ ดังกล่าว และได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินค่าสอนพิเศษนอกเหนือระเบียบฯ โดยไม่ได้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังก่อน

สำหรับการขออนุมัติจ้างอาจารย์พิเศษของวิทยาลัยฯ เข้าข่ายในลักษณะเป็นการจ้างลูกจ้างชั่วคราวในอัตราจ้างรายเดือน และการอนุมัติให้เบิกจ่ายค่าจ้างอาจารย์พิเศษโดยปรับขึ้นเงินเดือนหนึ่งขั้นครึ่งและหนึ่งขั้นตามระยะเวลาที่เคยปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษาที่ผ่านมา และสัญญาจ้างได้ตกลงจ้างอาจารย์ (อัตราจ้าง) โดยเหมาจ่ายให้ได้รับเงินเดือนตามหนังสือขออนุมัติจ้าง จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. 0512/ว 2 ลงวันที่ 4 มกราคม 2538 ที่ให้การเบิกจ่ายค่าจ้างได้ตามบัญชีปรับอัตราค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ ข้อ 2 อัตราจ้างขั้นปริญญาตรีได้รับเงินเดือนฯ ละ 6,360 บาท และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0527.6/ว 31 ลงวันที่ 26 เมษายน 2542 กำหนดหลักเกณฑ์ในข้อ 1 กำหนดให้การจ้างลูกจ้างชั่วคราวให้จ้างในอัตราจ้างไม่เกินอัตราขั้นต่ำของตำแหน่งและไม่มีข้อกำหนดให้มีการเลื่อนขึ้นค่าจ้างแต่อย่างใด จึงถือเป็นการจ้างเกินวุฒิการศึกษา

ได้แจ้งให้วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เรียกเงินคืนเป็นเงิน 211,330 บาท และให้ตรวจสอบการจ้างประจำปีการศึกษา 2542 และ 2545 ถ้ามีการจ้างเกินวุฒิการศึกษาก็ให้เรียกเงินคืน ซึ่งได้รับแจ้งจากวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดศรีสะเกษว่าการจ้างอาจารย์พิเศษสอนในสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามถูกต้องตามระเบียบดังกล่าวแล้ว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่เห็นด้วย จึงแจ้งยืนยันข้อทักท้วงเดิม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

6. กรมปศุสัตว์

การเบิกจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดสัตว์ปีก ปีงบประมาณ 2547 ใน 25 จังหวัด ผลการตรวจสอบ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ทำการตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินชดเชยให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีกที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดสัตว์ปีก ปีงบประมาณ 2547 ของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จำนวน 25 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 41.67 ของพื้นที่ 60 จังหวัดที่เกิดโรคระบาดสัตว์ปีก มีเกษตรกรได้รับเงินชดเชย 150,457 ราย ซึ่งได้สุ่มทดสอบจำนวน 1,500 ราย มีข้อบกพร่อง เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนด สรุปได้ดังนี้

1. การเบิกจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง รวม 20 จังหวัด จำนวน 561 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.40 ของจำนวนที่ทดสอบ (1,500 ราย) ข้อบกพร่องที่ตรวจพบได้แก่

- 1.1 จ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ไม่มีอาชีพเลี้ยงสัตว์ปีก หรือผู้รับจ้างเลี้ยงไก่ 8 ราย
- 1.2 จ่ายเงินชดเชยให้แก่เกษตรกรที่ไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีทำลายสัตว์ปีก และไม่มีชื่อขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือหรือเลี้ยงนกประเภทสวยงาม 16 ราย
- 1.3 จ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรสูงกว่าความเสียหายจริง หรือต่ำกว่าความเสียหายจริง หรือเบิกจ่ายเงินซ้ำแต่เกษตรกรผู้เสียหายได้รับเงินครั้งเดียว 215 ราย

- 1.4 จ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรที่ไม่มีรายชื่อในแบบรายงานการทำลายประชากรสัตว์ปีก หรือมีรายชื่อแต่ไม่ตรงกันและจำนวนสัตว์ปีกที่เกษตรกรขึ้นทะเบียนขอรับเงินชดเชยมีจำนวนไม่ตรงกับรายงานการทำลายประชากรสัตว์ปีก 322 ราย

2. การเบิกจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ตามมาตรการกำหนดให้เงินชดเชยกับเกษตรกรที่ถูกเจ้าหน้าที่สั่งทำลายสัตว์ปีก หรือกรณีสัตว์ปีกของเกษตรกรตายหรือเกษตรกรทำลายเอง แต่จากการตรวจสอบพบว่า การเบิกจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด มีการปฏิบัติที่แตกต่างจากมาตรการกำหนด แยกได้ 3 กรณี

กรณีที่ 1 จ่ายตามจำนวนที่ถูกทำลาย แต่ไม่จ่ายกรณีตายเอง หรือเจ้าของทำลายเอง

กรณีที่ 2 จ่ายตามจำนวนที่ตายหรือเจ้าของทำลายเอง

กรณีที่ 3 จ่ายเต็มจำนวนทั้งที่คณะกรรมการทำลายและเจ้าของทำลายเอง

3. การเบิกจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรล่าช้าไม่เป็นไปตามมาตรการที่กำหนด ตามหนังสือสั่งการของกรมปศุสัตว์ที่ กษ 0614/ว 2246 ลงวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2547 เรื่อง มาตรการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโรคสัตว์ปีกกำหนดให้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้เกษตรกรให้เสร็จสิ้นภายใน 3 วัน นับตั้งแต่ได้รับงบประมาณ จากการตรวจสอบพบว่ามี 19 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 76 ของจังหวัดที่สุ่มตรวจสอบ ที่เบิกจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนด จึงไม่สามารถช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายและความสูญเสียที่เกิดขึ้นของเกษตรกรในระยะเวลาที่รวดเร็ว

4. จุดอ่อนการควบคุมภายในของสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ขอบกพร่องที่กล่าวมาข้างต้นส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการที่หน่วยงานขาดระบบการควบคุมภายในที่ดี สรุปได้ดังนี้

- 4.1 ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทำลายสัตว์และซากสัตว์ทุกพื้นที่ที่เกิดโรคระบาดสัตว์ปีก
- 4.2 คณะกรรมการทำลายสัตว์และซากสัตว์ไม่ได้จัดทำบัญชีรายละเอียดประเภท/จำนวนสัตว์ที่ทำลาย และลงลายมือชื่อไม่ครบถ้วน
- 4.3 ผู้ปฏิบัติการทำลาย ผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ผู้รวบรวมเอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินเป็นบุคคลคนเดียว
- 4.4 การปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่ได้ตรวจสอบสภาพพื้นที่ที่เลี้ยงสัตว์ปีกจริง
- 4.5 ไม่มีการจัดทำสำเนาเอกสารแบบขึ้นทะเบียนขอรับความช่วยเหลือของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโรคระบาดสัตว์ปีก (ปศ.01) รวมมูลค่าความเสียหายเป็นเงินที่เบิกจ่ายไม่ตรงตามความเป็นจริง แยกเป็นเบิกจ่ายเงินชดเชยให้เกษตรกรเกินไปจำนวน 796,540 บาท และเบิกต่ำไปจำนวน 538,030 บาท

ได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. แจ้งปศุสัตว์จังหวัดติดตามเรียกเงินคืนจากเกษตรกรและผู้รับผิดชอบส่งคืนคลังโดยเร็ว สำหรับเกษตรกรที่รับเงินชดเชยต่ำกว่าความเป็นจริง ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานก่อนเบิกจ่ายเงินให้เกษตรกร

2. แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีจ่ายเงินชดเชยให้แก่ผู้ที่ไม่มียาชีพเลี้ยงสัตว์ปีกตาม ข้อ 1.1 และดำเนินการตามควรแก่กรณี

3. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แยกตรวจสอบเฉพาะกรณี ตามข้อ 1.4

4. เนื่องจากจำนวนความเสียหายของเกษตรกรที่ได้จากการสำรวจในครั้งนี้ จะต้องใช้เป็นฐานข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูอาชีพของเกษตรกรต่อไป ดังนั้น เพื่อให้การใช้จ่ายเงินบรรลุดุเดือดประสงค้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และเพื่อป้องกันมิให้ราชการเสียหาย จึงขอให้อธิบดีกรมปศุสัตว์นำข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามรายงานไปทบทวนฐานข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือของแต่ละจังหวัด และจัดวางระบบการควบคุมภายในให้รัดกุม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

7. สถานีตำรวจนครบาลอุดมสุข ดุสิต บางบอน และประเวศ ปีงบประมาณ 2546

1. การเก็บรักษาของกลาง

การตรวจสอบของกลางตามทะเบียนคุมของกลาง มีของกลางให้ตรวจสอบไม่ครบถ้วน เนื่องจากพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีมีได้นำของกลางส่งให้เจ้าหน้าที่เก็บรักษาของกลาง และในการส่งคืนของกลางที่ยึดไว้ให้กับผู้มีสิทธิไม่ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่เก็บรักษาของกลางบันทึกคืนในสมุดยึดทรัพย์ และไม่ได้ลงบันทึกประจำวันไว้เป็นหลักฐาน และการเก็บรักษาของกลางไม่มีที่เก็บที่รัดกุมและเหมาะสมเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี เล่ม 2 ลักษณะ 15 ข้อ 416 เช่น

สถานีตำรวจนครบาลอุดมสุข มีของกลางให้ตรวจสอบไม่ครบถ้วน คือ ทองรูปพรรณหนัก 17.5 กรัม 1 เส้น เลขที่ยึดทรัพย์ 457/46 และเศษโลหะเงินกับทองคำหนัก 36.68 กรัม เลขที่ยึดทรัพย์ 40/46 การเก็บรักษาของกลางไม่มีที่เก็บที่รัดกุมและเหมาะสม ตู้คาราโอเกะที่ยึดมาได้นำมาตั้งไว้บริเวณสถานีโดยไม่มีสิ่งปกปิดทำให้ส่วนประกอบบางชิ้นสูญหายไป

สถานีตำรวจนครบาลประเวศ ของกลางที่เป็นเงินสดจำนวนมากพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีเป็นผู้เก็บรักษาไว้กับตนเอง โดยมีได้นำฝากลักษณะหีบห่อและเขียนหมายเลขที่ยึดทรัพย์ติดไว้

2. การรับเงินค่าปรับประเภทต่างๆ และเงินประกันตัวผู้ต้องหา

เจ้าหน้าที่เปรียบเทียบปรับและร้อยเวรประจำวันเป็นผู้รับเงิน เมื่อสิ้นวันทำการมิได้นำเงินส่งเจ้าหน้าที่การเงินภายในวันนั้นหรือวันทำการถัดไป แต่จะนำเงินส่งหลังจากรับเงิน 2-3 วัน กรณีรับเงินหลังปิดบัญชี ร้อยเวรประจำวันจะเป็นผู้รับเงินและเก็บรักษาเงินไว้กับตัวเอง และนำเงินส่งเจ้าหน้าที่การเงินหลังวันรับเงิน 2-3 วัน เช่นกัน

ส่วนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่การเงิน เมื่อรับเงินแล้วมิได้นำฝากธนาคารภายในวันที่รับเงินหรือวันทำการถัดไป แต่จะนำฝากธนาคารหลังวันรับเงินจากเจ้าหน้าที่เปรียบเทียบปรับแล้ว 2-3 วัน และเก็บรักษาเงินไว้กับตนเอง

ได้แจ้งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อสังเกต ซึ่งได้รับแจ้งว่าได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว

3. เงินขาดบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้เข้าตรวจบัญชีสถานีดำรงจนครบตลอด เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2547 ได้ตรวจตัดยอดตัวเงินซึ่งเป็นยอดคงเหลือของวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2547 ไม่มีตัวเงินให้ตรวจนับจำนวน 730,480 บาท ประกอบด้วยเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตจัดให้มีการเล่นการพนันในงานกาชาดปี 2546 จำนวน 575,090 บาท เงินพรบ.รักษาความสะอาด จำนวน 155,390 บาท ต่อมาได้นำส่งเงินและนำฝากครบตามจำนวนที่ขาดบัญชี และบก.น1 ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

นอกจากนี้พบว่ามีการนำเงินประกันตัวผู้ต้องหาฝากธนาคารล่าช้ามาก โดยรับเงินประกันตัวผู้ต้องหาเป็นเงินสด จำนวน 100,000 บาท เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2546 นำฝากธนาคารเมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2546 รวมระยะเวลาเก็บรักษาเงินสดไว้กับตนเอง 100 วัน และรับเงินประกันตัวผู้ต้องหาเป็นเงินสด จำนวน 20,000 บาท เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2546 นำฝากธนาคารวันที่ 9 กันยายน 2546 เพื่อจ่ายเงินประกันเป็นเช็คในวันเดียวกัน รวมระยะเวลาเก็บเงินสดไว้กับตนเอง 34 วัน

กรณีเงินขาดบัญชีสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบสืบสวนแล้ว

องค์การบริหารส่วนตำบล

8. อบต.เสม็ดใต้ จังหวัดฉะเชิงเทรา ปีงบประมาณ 2546

ผลการตรวจสอบ

การจ่ายขาดเงินสะสมไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้มีการจ่ายขาดเงินสะสมเป็นเงินอุดหนุน โดยกิจการดังกล่าวมิใช่การดำเนินการที่เกี่ยวกับการวางโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจอันเป็นสาธารณะประโยชน์ หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน และมีใช้ความจำเป็นเร่งด่วน หากไม่ดำเนินการจะเกิดความเสียหาย เช่น เงินอุดหนุนกาชาดเพื่อจัดงานนมัสการหลวงพ่อบุญศรีโสธร สนับสนุนอำเภอจัดงานมะม่วงยักษ์และจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ อุดหนุนของขวัญวันเด็กทุกโรงเรียน กิจกรรมการออกกำลังกาย ซื้อเครื่องถ่ายเอกสาร ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ ฯลฯ

การจ่ายขาดเงินสะสมเป็นรายจ่ายประจำไม่อาจจ่ายขาดจากเงินสะสม เช่น เงินเดือน ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้จะต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อการนั้น ถ้ามีเหตุทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ตั้งงบประมาณไว้ไม่เพียงพอหรือไม่ได้ตั้งงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ดใต้ยืมเงินสะสมทดรองจ่าย และต้องตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายยืมสะสมให้ครบถ้วนในคราวร่างงบประมาณรายจ่ายครั้งต่อไปหรือในปีงบประมาณถัดไป

ได้แจ้งให้นายกอบต.เสม็ดใต้ อนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมโดยพิจารณาความจำเป็นเหมาะสม และคำนึงถึงประโยชน์ในการพัฒนาในเขตพื้นที่เป็นสำคัญ และควรคำนึงสถานะการเงินการคลังด้วย โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 82 และข้อ 85 โดยเคร่งครัด

9. อบต.ตาสีธิ จังหวัดระยอง ปีงบประมาณ 2546

ผลการตรวจสอบ

การจ่ายขาดเงินสะสมไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

องค์การบริหารส่วนตำบลตาสีธิมีการจ่ายขาดเงินสะสมไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 คือ

1. การจ่ายขาดเงินสะสมเพื่ออุดหนุนหน่วยงานอื่น จำนวน 8 แห่ง เป็นเงิน 103,100 บาท ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ ข้อ 85 (1) ที่กำหนดกิจการที่จะจ่ายขาดเงินสะสมได้มี 1) กิจการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) การบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล 3) การจัดทำเพื่อวางโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ 4) กิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล 5) กิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน

2. มีการนำเงินสะสมมาใช้ในกรณีไม่เหมาะสม โดยนำมาจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน จำนวน 7 รายการ และก่อสร้างอาคาร 1 รายการ รวมเป็นเงิน 161,050 บาท ดังนี้

ก่อสร้างโรงครัวประจำอบต.	เป็นเงิน	65,000	บาท
เครื่องปรับอากาศพร้อมติดตั้ง 1 เครื่อง	เป็นเงิน	33,000	บาท
พัดลมแบบโคจรติดผนังพร้อมติดตั้ง	เป็นเงิน	3,000	บาท
โต๊ะประชุมพร้อมเก้าอี้ห้องประชุม 20 ตัว	เป็นเงิน	34,000	บาท
เก้าอี้พลาสติก 100 ตัว	เป็นเงิน	14,500	บาท
ตู้โชว์อเนกประสงค์ 1 ตู้	เป็นเงิน	5,900	บาท
ตู้เอกสารเลียบ 4 ชั้น 1 ตู้	เป็นเงิน	3,200	บาท
ตู้บานเลื่อนทึบ 1 ตู้	เป็นเงิน	2,450	บาท

การจ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าวสามารถจะตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่จำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องจ่ายขาดเงินสะสม

ได้แจ้งให้นายก อบต.ตาสีธิควบคุมให้มีการจัดทำประมาณการรายจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบให้ครบถ้วนและโดยเคร่งครัด

10. อบต.ห้วยทับมอญ จังหวัดระยอง ปีงบประมาณ 2546

ผลการตรวจสอบ

การจัดเก็บรายได้

1. การจัดทำข้อบังคับตำบลเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้

อบต.ห้วยทับมอญ ไม่ได้มีการจัดทำข้อบังคับตำบลเกี่ยวกับเรื่องการควบคุมอาคาร ทำให้การก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับมอญขาดการควบคุมและตรวจสอบ อีกทั้งทำให้

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับมอญขาดรายได้ในส่วนของค่าธรรมเนียมการตรวจแบบแปลนก่อสร้าง หรือ
ดัดแปลงอาคาร

2. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

อบต.ห้วยทับมอญได้มีการออกข้อบังคับตำบลในการจัดเก็บรายได้หลายฉบับ ไว้ตั้งแต่ปี 2543 ทั้งนี้เพื่อ
เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 แต่ไม่ได้ติดตามจัดเก็บและดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ
บังคับ เช่น ข้อบังคับตำบล เรื่อง การควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ข้อบังคับตำบลเรื่องการควบคุม
สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่เสิร์ฟอาหาร และข้อบังคับตำบล เรื่อง การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทาง
สาธารณะ ซึ่งในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับมอญ มีสถานประกอบการที่อยู่ในข่ายต้องชำระค่า
ธรรมเนียมใบอนุญาต เช่น ปั๊มน้ำมัน อู่ซ่อมรถ ร้านวัสดุก่อสร้าง ร้านรับซื้อข้าว ยานยนต์ ร้านอาหาร เป็นต้น

3. การจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอย

อบต.ห้วยทับมอญได้ออกข้อบังคับตำบลว่าด้วยการกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2542 ประกาศ
ณ วันที่ 16 มิถุนายน 2543 โดยได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเก็บขนไว้ท้ายข้อบังคับ ซึ่งอัตราในการจัดเก็บที่
กำหนดไว้ขั้นต่ำสุด คือ ปริมาณมูลฝอยวันหนึ่งไม่เกิน 20 ลิตร จัดเก็บเดือนละ 30 บาท แต่อบต.ห้วยทับมอญ
ได้จัดเก็บเพียงเดือนละ 20 บาท/ราย ไม่เป็นไปตามข้อบังคับดังกล่าว และทำให้อบต.ห้วยทับมอญขาดรายได้ที่จะนำ
ไปพัฒนาท้องถิ่น

อบต.ห้วยทับมอญ ได้จ่ายขาดเงินสะสมเป็นเงินอุดหนุนเพื่อสมทบจัดซื้อครุภัณฑ์ให้กับกลุ่มเกษตรกรทำสวน
ซึ่งไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะจ่ายขาดเงินสะสมได้ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน
การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 85 (1) และ
เป็นการไม่เหมาะสมอาจทำให้เกิดความเสียหายกับองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับมอญได้ เช่น การเบิกจ่าย
เงินสะสม เพื่อสมทบเป็นค่าจัดซื้อรถโฟล์คลิฟ จำนวน 1 คัน เป็นเงิน 170,000 บาท

ได้แจ้งให้นายก อบต.ห้วยทับมอญ ดำเนินการออกข้อบังคับตำบล เพื่อควบคุมการก่อสร้างหรือดัดแปลง
อาคารให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และควบคุมให้เจ้าหน้าที่
ผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ ค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอยให้เป็นไปตามข้อบังคับ
รวมทั้งการพิจารณา อนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

11. อบต.นันทรีย์ จังหวัดตราด ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

การจัดเก็บรายได้

1. จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่กรณีผู้ค้างชำระภาษีได้มาชำระภาษีในปีปัจจุบันแล้ว แต่ทางองค์การบริหาร
ส่วนตำบลบันทึกในทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีไม่ครบถ้วนและไม่ได้ตรวจสอบภาษีที่ค้างชำระในปีก่อน เพื่อจัดเก็บ
ภาษีบำรุงท้องที่ที่ค้างชำระในคราวเดียวกัน ทำให้ไม่สามารถจัดเก็บภาษีที่ค้างชำระได้

2. มีการจัดทำข้อบังคับตำบล เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ไว้แล้วแต่ยังไม่มีมีการประกาศใช้ข้อบังคับดังกล่าว และไม่มีมีการจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมและค่าใบอนุญาตจากสถานประกอบการในพื้นที่ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลขาดรายได้ในส่วนนี้ที่จะนำมาใช้จ่ายในการพัฒนาท้องถิ่น

การจัดเก็บค่าน้ำประปา

การจัดเก็บค่าน้ำประปา มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องและรัดกุมเพียงพอ กล่าวคือ

1. การนำใบเสร็จรับเงินไปจัดเก็บค่าน้ำประปา ไม่มีการบันทึกรายการในบัญชีประจำตัวผู้เก็บเงิน (ป.32) เพื่อควบคุมว่ามีการนำใบเสร็จรับเงินไปจัดเก็บเงินจำนวนกี่ฉบับ เป็นเงินเท่าใด จัดเก็บได้ครบถ้วนหรือไม่ ถ้าจัดเก็บไม่ครบถ้วน มีใบเสร็จรับเงินที่จัดเก็บไม่ได้ คงเหลือจำนวนกี่ฉบับ เป็นเงินเท่าใด

2. การนำเงินส่งเจ้าหน้าที่การเงินไม่มีหลักฐานการรับ-ส่งเงิน ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่ารายการที่บันทึกในบัญชีเงินสดเป็นการรับเงินเมื่อใด ตามใบเสร็จรับเงิน เล่มที่/เลขที่ใด จำนวนกี่ราย จำนวนเงินที่บันทึกถูกต้องตามยอดที่นำส่งเงินหรือไม่

3. ตรวจสอบหลักฐานใบเสร็จรับเงิน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545 ถึงวันที่ 20 มกราคม 2546 มีการรับเงินค่าน้ำประปาและค่าธรรมเนียมผู้ใช้น้ำรวมเป็นเงิน 72,649 บาท แต่ได้บันทึกรายการรับเงินในบัญชีเงินสดรวมเป็นเงิน 65,359 บาท มีใบเสร็จรับเงินที่ยังเก็บเงินไม่ได้ รวม 17 ฉบับ เป็นเงิน 2,943 บาท จึงเป็นการบันทึกรายการรับเงินต่ำกว่าหลักฐาน เป็นเงิน 4,347 บาท

4. จากการตรวจสอบวันที่รับเงินตามหลักฐานใบเสร็จรับเงินเปรียบเทียบกับการบันทึกรายการในบัญชีเงินสด ปรากฏว่ามีเงินที่จัดเก็บได้ค้างนำส่งนานเป็นจำนวนมาก

อบต.นนทรีย์ มิได้จัดให้มีการตรวจสอบจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่จัดเก็บและนำส่งพร้อมกับหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสด หรือบัญชีเงินฝากธนาคารว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 12

ได้แจ้งให้นายกอบต.นนทรีย์ ดำเนินการประกาศใช้ข้อบังคับตำบลดังกล่าว และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบโดยทั่วกัน พร้อมกับเร่งรัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ที่ค้างชำระ หากเจ้าของที่ดินฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 มาตรา 40-41 กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีประจำตัวผู้เก็บเงิน (ป.32) ให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และจัดให้มีหลักฐานการรับส่งเงิน เพื่อประโยชน์ในการควบคุมการจัดเก็บค่าน้ำประปา

12. อบต.ทุ่งเทิง จังหวัดอุบลราชธานี ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

การจ่ายขาดเงินสะสมไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

ในปีงบประมาณ 2546 มีการนำเงินสะสมมาใช้กรณีไม่เหมาะสม โดยนำมาจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน จำนวน 4 รายการ รวมเป็นเงิน 12,400.- บาท ดังนี้

ตู้เหล็ก 2 บาน	จำนวน 1 ตู้	เป็นเงิน 2,300.- บาท
ตู้เหล็ก 4 ลั่นชัก	จำนวน 1 ตู้	เป็นเงิน 2,300.- บาท
ชั้นวางเอกสาร 4 ชั้น	จำนวน 1 ชั้น	เป็นเงิน 2,200.- บาท
ตู้โชว์ไม้ 1 ตู้	จำนวน 1 ตู้	เป็นเงิน 5,600.- บาท

การจ่ายขาดเงินสะสมดังกล่าวข้างต้นเป็นการเบิกจ่ายในลักษณะเป็นค่าครุภัณฑ์ สามารถตั้งงบประมาณรายจ่ายประเภทครุภัณฑ์ ซึ่งต้องกำหนดรายการและจัดทำแผนงานไว้ล่วงหน้าได้ หรือ อาจโอนงบประมาณหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงงบประมาณตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 26 และ 28 ได้ จึงไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าว

ได้แจ้งให้เรียกเงินคืนจากการจ่ายขาดเงินสะสม และกำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติการจ่ายขาดเงินสะสมให้สมประโยชน์ในกรณีจำเป็นจริงเพื่อประโยชน์ท้องถิ่น ซึ่งอบต.ทุ่งเทิงได้ดำเนินการเรียกเงินคืนตามข้อเสนอแนะดังกล่าวแล้ว

13. อบต.หนองหาน จังหวัดอุดรธานี ปีงบประมาณ 2547

ผลการตรวจสอบ

การจำหน่ายรถยนต์เก็บขนขยะมูลฝอยที่รับโอนจาก กทม.

อบต.หนองหานได้รับโอนรถยนต์เก็บขนขยะมูลฝอยจากกทม. รวม 6 คัน แต่มีให้ตรวจสอบเพียง 2 คัน ไม่มีให้ตรวจสอบ 4 คัน ข้อเท็จจริงประธานกรรมการบริหารอบต.หนองหาน ในขณะนั้น เป็นผู้ติดต่อขอรับรถจาก กทม. และได้ว่าจ้างอยู่ซ่อมรถให้ลากรถเก็บขนมูลฝอยจากกทม. จำนวน 4 คัน ดังกล่าวมาส่งที่ อบต.หนองหาน ในราคาคันละ 15,000 บาท รวม 4 คัน เป็นเงิน 60,000 บาท แต่สภาพรถชำรุดทรุดโทรมมากไม่คุ้มต่อการซ่อมแซมใช้งาน สมาชิกสภา อบต.จึงไม่ให้นำเรื่องเข้าสภาฯ เพื่อตั้งงบประมาณค่าลากรถและซ่อมแซม และให้ประธานกรรมการฯ รับผิดชอบค่าจ้างลากรถเอง แต่ไม่มีเงินชำระ จึงให้ผู้รับจ้างขายรถทั้ง 4 คัน เป็นค่าจ้างลากรถ (โดยขายเป็นเศษเหล็กในราคาคันละ 8,000 - 9,000 บาท)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แจ้งให้อบต.หนองหานดำเนินการเกี่ยวกับความรับผิดชอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ซึ่งผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบโดยสรุป การรับรถยนต์เก็บขนมูลฝอยจาก กทม. จำนวน 4 คัน ไม่ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 72,

78, 79 ทำให้ อบต. ได้รับความเสียหาย เนื่องจากจำหน่ายรถให้กับผู้ซ่อมรถยนต์โดยไม่นำส่งเงินเข้าเป็นรายได้ของอบต.เป็นการกระทำที่ส่อเจตนาทุจริต เป็นการละเมิดต่ออบต.หนองหาน คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดจึงให้ประธานกรรมการฯ ชดใช้ค่าเสียหาย โดยคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้ประสานงานกับ กทม. เพื่อขอทราบราคาประเมินรถยนต์เก็บขยะมูลฝอย ปรากฏว่า กทม. ประเมินราคาตามสภาพความชำรุดโดยตั้งราคาขั้นต่ำไว้คันละ 13,000 บาท คณะกรรมการฯ จึงให้ชดใช้ค่าเสียหายรถยนต์เก็บขนมูลฝอยในราคาคันละ 25,000 บาท รวม 4 คัน เป็นเงิน 100,000 บาท

ปัจจุบัน อบต.หนองหาน ได้รับเงินค่าเสียหายทางละเมิด จำนวน 100,000 บาท ครบถ้วนแล้ว

3.4 การตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบงบการเงิน เป็นการตรวจสอบเพื่อแสดงความคิดเห็นว่าการรับจ่าย การเก็บรักษาและการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรีหรือไม่ และเพื่อแสดงความคิดเห็นว่างบการเงินถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือไม่ เพียงใด โดยใช้วิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป และเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

การตรวจสอบงบการเงินของหน่วยรับตรวจปีงบประมาณ 2547 ประกอบด้วย

- การตรวจสอบงบการเงินรัฐวิสาหกิจ
- การตรวจสอบงบการเงินโครงการซึ่งใช้เงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
- การตรวจสอบงบการเงินกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชนและอื่น ๆ
- การตรวจสอบงบการเงินหน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น

ผลการตรวจสอบโดยสรุป

ประเภทหน่วยงาน	จำนวนหน่วยงานที่ออกรายการ		การแสดงความเห็นต่องบการเงิน (งบ)					งบสอบทาน	ฉบับแปล	จำนวนหน่วย/งบที่ตรวจพบข้อสังเกต	
	หน่วย	งบ	ไม่มีเงื่อนไข	มีเงื่อนไข	ไม่แสดงความเห็น	งบการเงินไม่ถูกต้อง	รวมงบ			หน่วย	งบ
1. รัฐวิสาหกิจ/สถาบันการเงินและบริษัทย่อย	115	337	141	18	3	3	165	145	27	23	30
2. โครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ	11	20	18	-	-	-	18	-	2	4	5
3. กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน	72	100	96	2	-	2	100	-	-	19	24
4. หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน/อื่น ๆ	52	72	71	1	-	-	72	-	-	24	30
5. หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น	770	1,066	1,066	-	-	-	1,066	-	-	580	849
รวม	1,020	1,595	1,392	21	3	5	1,421	145	29	650	938
6. พรรคการเมือง (ชำระบัญชี)	5	5	5	-	-	-	5	-	-	-	-

3.4.1 การตรวจสอบงบการเงิน รัฐวิสาหกิจ โครงการซึ่งใช้เงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน และอื่นๆ

ก. การตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน

1) สอบทานและรายงานผลการสอบทานงบการเงินรายไตรมาส รัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทมหาชน ซึ่งรวมประเภทสถาบันการเงินและบริษัทย่อย จำนวน 145 งบ

2) ตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน รัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทมหาชน ซึ่งรวมประเภทสถาบันการเงินและบริษัทย่อย โครงการซึ่งใช้เงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ กองทุนและเงินทุน หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน และอื่นๆ จำนวน 355 งบ และมีการตรวจสอบเฉพาะกรณีอีก 7 รายงาน โดยมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 12,083,547.70 ล้านบาท สรุปการแสดงความเห็นต่องบการเงิน ดังนี้

การแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข	จำนวน	326 งบ
การแสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไข	จำนวน	21 งบ
การไม่แสดงความเห็นต่องบการเงิน	จำนวน	3 งบ
การแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง	จำนวน	5 งบ

การแสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไข จำนวน 21 งบ เนื่องจากการถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป เหตุใดเหตุหนึ่ง หรือหลายสาเหตุ ดังนี้

1. แสดงเงินที่จ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน และกองทุนบำเหน็จ เป็นรายการรอกการตัดบัญชีแทนรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน
2. นำค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินไปลดส่วนเกินทุนจากการบริจาค โดยไม่รับรู้เป็นค่าใช้จ่าย
3. รับรายได้ดอกเบี้ยรับจากลูกหนี้การค้าเมื่อได้รับชำระจริง และไม่รับรู้การลงทุนในบริษัทอื่นที่มีมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนน้อยกว่ามูลค่าที่ลงทุนไป
4. เงินสำรองบำเหน็จพนักงานรับรู้เป็นหนี้สินตามจำนวนที่ต้องจ่ายสมทบซึ่งต่ำกว่าภาระผูกพัน
5. ไม่ได้แสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และยอดเงินกองทุนเงินกู้เพื่อผู้ปฏิบัติงานในงบการเงินของ รัฐวิสาหกิจ
6. บัญชีรอกการสะสางค้างนาน และรายได้ส่วนแบ่งตามสัญญา รับรู้เป็นรายได้ทั้งจำนวนไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป
7. บันทึกผลขาดทุนจากการที่รัฐบาลประกาศเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นแบบลอยตัว เป็นรายการรอกการตัดบัญชี และตัดเป็นค่าใช้จ่ายตามส่วนเฉลี่ยของอายุหนี้ของเงินกู้แต่ละรายโดยไม่รับรู้ผลขาดทุนเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน
8. การแปลงข้อมูลจากระบบงานเดิมเป็นระบบงานใหม่ทำให้ข้อมูลบางบัญชีไม่เท่ากับบัญชีคุมยอดของสาขา ซึ่งยังไม่สามารถหาสาเหตุได้
9. รายรับเงินรายได้จากการจำหน่ายบัตร ไม่มีเอกสารหลักฐานสนับสนุน และไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอ

10. ไม่ได้รับรู้ค่าเช่าที่ดิน ค่าเช่าอาคาร ค่าน้ำประปา และค่าไฟฟ้าจากการให้หน่วยราชการอื่นใช้สถานที่ เป็นค่าใช้จ่ายในงวดบัญชี
11. รับรู้รายได้ค่าปรับรถเช่าเมื่อมีการรับชำระเงิน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป
12. บันทึกผลขาดทุนจากการรับค่าเงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ เป็นรายการรอกการตัดบัญชี และตัดเป็นค่าใช้จ่ายตามส่วนเฉลี่ยของอายุหนี้ของเงินกู้แต่ละราย
13. บันทึกสินทรัพย์ของส่วนราชการ เป็นสินทรัพย์ของกองทุน ทำให้งบการเงินแสดงสินทรัพย์สูงไป และค่าใช้จ่ายต่ำไปด้วยจำนวนเดียวกัน
14. จัดส่งงบการเงินให้ตรวจสอบไม่เป็นปัจจุบัน ทำให้ไม่อาจยืนยันยอดลูกหนี้ได้
15. ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไม่เพียงพอ และสินค้าคงเหลือแสดงยอดต่ำไป
16. ไม่ได้รับรู้ส่วนแบ่งผลขาดทุนสุทธิ

การไม่แสดงความเห็นต่องบการเงิน จำนวน 3 งบ เนื่องจากมีความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการดำเนินกิจการอย่างต่อเนื่อง การถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบ สาเหตุของการไม่แสดงความเห็น สาเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังนี้

1. บันทึกที่ดินมีไว้เพื่อขายสูงกว่ามูลค่าตามสัญญาซื้อขาย และบันทึกเจ้าหนี้ค่าที่ดินด้วยราคาทุนโดยไม่มีเอกสารหลักฐานสนับสนุน ซึ่งตามสัญญาซื้อขายที่ดินระบุไว้ว่าได้ชำระค่าที่ดินแล้ว ประกอบกับ ณ วัน สิ้นงวดไม่ได้แสดงมูลค่าที่ดินที่มีไว้เพื่อขายด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่ได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า
2. ลูกหนี้การค้า เจ้าหนี้การค้า เงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืม เงินยืมทดลอง สินทรัพย์ ไม่มีเอกสารหลักฐานสนับสนุน และไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่นให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอได้
3. สินทรัพย์ถาวรตามบัญชีไม่ตรงกับสินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่และใช้งานจริงทำให้ไม่สามารถจัดทำทะเบียนสินทรัพย์ถาวรได้ และไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่นให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอ
4. มูลค่าสินทรัพย์ในส่วนที่ใช้ในการหาผลประโยชน์ไม่ได้แยกจากสินทรัพย์ถาวร และมีได้ปรับปรุงแผนผังการใช้ประโยชน์จากที่ดินให้เป็นปัจจุบัน รวมทั้งไม่ทราบจำนวนผู้ใช้ประโยชน์จากที่ดินที่แท้จริง ทำให้ไม่สามารถประมาณการรายได้จากการบริหารสินทรัพย์ในส่วนที่นำไปหาผลประโยชน์ได้
5. ไม่ได้รับรู้ค่าใช้จ่ายจากภาระผูกพันซึ่งต้องจ่ายเงินบำเหน็จให้กับพนักงานที่มีสิทธิ และภาระจ่ายบำนาญของอดีตผู้ปฏิบัติงานที่เกษียณอายุไว้ในงบกำไรขาดทุน
6. รับรู้รายได้ค่าเช่าที่ดินและอาคารที่สัญญาไม่มีผลบังคับ และรายได้ค่าธรรมเนียมการใช้ประโยชน์ที่ดินในงวดที่ได้รับทั้งจำนวน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

การแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง จำนวน 5 งบ เนื่องจากไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปอย่างมีสาระสำคัญมาก ดังต่อไปนี้

1. ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไม่เพียงพอ ไม่ได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนใน หลักทรัพย์หุ้นสามัญของสถาบันการเงินที่ปิดกิจการถาวร และกรณีมีลูกหนี้ทุจริตไม่ได้ตั้งค่าเผื่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการส่วนเกิน ไม่ได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายและไม่ได้ตั้งโครงการเป็นเจ้าหนี้

3. รับรู้ค่าก่อสร้างปัจจัยพื้นฐานและค่าใช้จ่ายในการจัดหาและพัฒนาที่ดิน เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

ข. ข้อสังเกตจากการตรวจสอบ

การตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงิน ได้มีข้อสังเกตจากผลการตรวจสอบ ซึ่งแยกเป็นข้อบกพร่องด้านการบัญชีและการเงิน และด้านการบริหารงานและการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน และหน่วยงานอื่น รวมทั้งโครงการซึ่งใช้เงินกู้ และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศมีข้อสังเกต รวมทั้งสิ้น 70 หน่วย 89 งบ โดยมีมูลค่าความเสียหายที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงิน ซึ่งเกิดจากการดำเนินงานโครงการหรือการเบิกจ่ายเงินกู้ไม่เป็นไปตามแผน มีผลทำให้รัฐต้องจ่ายเงินงบประมาณเป็นค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้ จำนวน 7 โครงการ เป็นเงิน 31.73 ล้านบาท

รายละเอียดค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้

ลำดับที่	ชื่อโครงการเงินกู้	หน่วยงานดำเนินการ	แหล่งเงินกู้	ค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้ (บาท)
1	โครงการพัฒนาการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ในสถาบันราชภัฏ	กระทรวงศึกษาธิการ - สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ	IBRD 4052 TH	2,686,645.56
2	โครงการพัฒนาการจัดการศึกษา สาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์	ทบวงมหาวิทยาลัย - สำนักงานปลัดทบวง	IBRD 4160 TH	3,848,847.29
3	โครงการความช่วยเหลือในการจัดการ ด้านเศรษฐกิจ	กระทรวงการคลัง - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	IBRD 4288 TH	407,428.25
4	โครงการเงินกู้เพื่อเตรียมการ ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและแก้ไขปัญหา ของระบบการเงิน	กระทรวงการคลัง - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	IBRD 4233 TH	501,775.06
5	กองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค	ธนาคารออมสิน	IBRD 4373 TH	2,866,394.96
6	โครงการเร่งรัดขยายทางสายประธาน ให้เป็น 4 ช่องจราจร ระยะที่ 2	กระทรวงคมนาคม - กรมทางหลวง	ADB 1306 THA ADB 1391 THA	8,566,489.47 12,603,823.57
7	โครงการเงินกู้เพื่อปรับปรุงโครงสร้าง สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	กระทรวงการคลัง - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	ADB 1735 THA	244,380.53
รวม				31,725,784.69

1) ข้อสังเกตด้านการบัญชีและการเงิน

รัฐวิสาหกิจ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นๆ และโครงการซึ่งใช้เงินกู้ และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศส่วนใหญ่มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องในด้านต่างๆ เช่น มีการบันทึกบัญชีและการจัดทำทะเบียนคุมไม่ถูกต้องครบถ้วน มีการควบคุมพัสดุที่ไม่รัดกุมหรือมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบพัสดุ ลูกหนี้ค้างนานหรือไม่ชำระหนี้ตามกำหนด และการควบคุมการรับ / จ่ายเงินไม่มีวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนหรือมีการปฏิบัติไม่รัดกุมเป็นจุดอ่อนของระบบการควบคุมภายใน โดยมีหน่วยงานที่พบข้อสังเกตดังกล่าว ร้อยละ 32.86 , 27.14 , 21.43 และ 21.43 ของหน่วยที่พบข้อสังเกตทั้งหมดตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบข้อสังเกตอื่นๆ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

**ข้อสังเกตด้านการบัญชีและการเงิน ของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ กองทุน/เงินทุนหมุนเวียน
หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่น ๆ และโครงการซึ่งใช้เงินกู้/เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ**

ข้อสังเกต	รัฐวิสาหกิจ (หน่วย)	กองทุน/ เงินทุน (หน่วย)	หน่วยงานอื่น ๆ (หน่วย)	โครงการเงินกู้ (หน่วย)	รวม (หน่วย)	คิดเป็นร้อยละของ หน่วยที่พบ ข้อสังเกต
1. การบันทึกบัญชีและการจัดทำ ทะเบียนคุมไม่ถูกต้องครบถ้วน	10	6	6	1	23	32.86
2. การควบคุมพัสดุไม่รัดกุมหรือ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบพัสดุ	5	4	8	2	19	27.14
3. ลูกหนี้ค้างนาน หรือลูกหนี้ ไม่ชำระหนี้ตามกำหนด	7	4	4	-	15	21.43
4. การควบคุมการรับ/จ่ายเงินไม่มี วิธีปฏิบัติที่ชัดเจนหรือมีการปฏิบัติ ไม่รัดกุมเป็นจุดอ่อนระบบ การควบคุมภายใน	7	3	3	2	15	21.43
5. นโยบายการบันทึกบัญชีหรือ การบันทึกบัญชีไม่เป็นไปตามหลัก การบันทึกบัญชีที่รับรองทั่วไปหรือ ที่กระทรวงการคลังกำหนด	4	3	3	-	10	14.29
6. บัญชีค้างนานไม่มีการเคลื่อนไหว	6	2	2	-	10	14.29
7. การเบิกค่าใช้จ่ายต่างๆ ไม่เหมาะสม เป็นไปอย่างไม่ประหยัดหรือไม่ถูกต้อง	5	1	4	-	10	14.29
8. การขีมนเงินทดรองปฏิบัติไม่เป็นไป ตามระเบียบกำหนด	2	2	2	-	6	8.57
9. จัดซื้อพัสดุเกินความจำเป็นหรือ มีการใช้ประโยชน์ไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์	1	2	1	-	4	5.71
10. การปฏิบัติด้านภาษีอากรไม่ถูกต้อง	-	1	1	2	4	5.71
11. เงินให้กู้ยืม/ดอกเบี้ย ยังไม่ส่งคืน กองทุนเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ	-	3	-	-	3	4.29
12. บัญชีเงินฝากมียอดสูงกว่าวงเงิน ที่กระทรวงการคลังอนุญาต	-	-	3	-	3	4.29
13. ค่าไรสุทธิค้างนำส่งเป็นรายได้ แผ่นดิน	2	-	-	-	2	2.86
14. บัญชีสินทรัพย์ยังไม่สามารถ ตรวจสอบความถูกต้องหรือ ความมีอยู่จริงได้	1	-	-	-	1	1.43
15. ข้อบกพร่องอื่นๆ	2	3	1	-	6	8.57

หมายเหตุ : หน่วยที่พบข้อสังเกต จำนวน 70 หน่วย

2) ข้อสังเกตด้านการบริหารงานและการดำเนินงาน

รัฐวิสาหกิจ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นๆ และโครงการ ซึ่งใช้เงินกู้/เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ จากการตรวจสอบมีข้อสังเกตในด้านการบริหารงานที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

รัฐวิสาหกิจ

1. โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ประจำปี 2546

- การเก็บรักษาใบยาดิบไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่โรงงานยาสูบกำหนด การเก็บรักษาใบยาดิบที่โรงอบเด่นชัยมีการจัดเก็บเป็นกองและทับซ้อนกันสูงมาก มีจำนวนชั้นสูงถึง 11 ชั้น และไม่มีการเว้นช่องว่างเพื่อให้อากาศถ่ายเท ในกรณีที่เก็บใบยาดิบติดต่อกันเป็นเวลานานไม่มีการพลิกกลับห่อใบยา และการนำใบยาดิบไปเข้าอบไม่ได้ใช้ตามระบบการเข้าก่อนออกก่อน (First in - First out) ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การเก็บรักษาที่โรงงานยาสูบได้กำหนดไว้ เป็นผลทำให้เกิดการสูญเสียใบยาก่อนเข้ากระบวนการแยกก้านและอบเกินกว่าอัตราที่โรงงานยาสูบได้กำหนดไว้

- การรับซื้อใบยาดิบจากชาวไร่ไม่เป็นไปตามโควตา การรับซื้อใบยาดิบเบอร์เลย์จากชาวไร่ในฤดูกาลผลิต 2545/2546 จากการทดสอบข้อมูล จำนวน 20 ราย ในแต่ละสำนักงานยาสูบพบว่า ส่วนใหญ่โรงงานยาสูบได้รับซื้อใบยาดิบไม่เป็นไปตามโควตาที่ได้จัดสรรให้แก่ชาวไร่ กล่าวคือ โรงงานยาสูบได้รับซื้อใบยาดิบเบอร์เลย์จากชาวไร่ตรงตามโควตาเพียง 3 ราย ส่วนอีก 17 ราย โรงงานยาสูบได้รับซื้อใบยาสูบสูงกว่าโควตา 5 ราย และได้รับซื้อใบยาดิบต่ำกว่าโควตา 12 ราย เนื่องจาก บางรายแปลงเพาะปลูกเสียหาย และบางรายไม่ได้นำใบยาดิบมาขายให้แก่โรงงานยาสูบ ทำให้โรงงานยาสูบเสียค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมการเพาะปลูกและอาจไม่ได้ใบยาดิบในปริมาณและคุณภาพตามที่ต้องการ

- การติดตั้งเครื่องจักรแยกก้านใบยาที่โรงอบเด่นชัยไม่แล้วเสร็จตามสัญญา โดยตามสัญญาจะต้องติดตั้งเครื่องจักรพร้อมอุปกรณ์แยกก้านใบยาให้เสร็จภายใน 28 สัปดาห์ นับจากวันที่ผู้รับจ้างได้เข้าดำเนินการติดตั้งเครื่องจักร ซึ่งจะครบกำหนดวันที่ 20 พฤษภาคม 2546 แต่ปรากฏว่า ณ เดือนกรกฎาคม 2546 การติดตั้งเครื่องจักรยังไม่แล้วเสร็จ ไม่สามารถทำการทดสอบประสิทธิภาพได้ และบริษัทผู้รับจ้างติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์ประกอบไม่ครบตามข้อกำหนดของสัญญา โรงงานยาสูบจึงไม่สามารถอบใบยาเบอร์เลย์ในฤดูกาลผลิต 2545/2546 ได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ทำให้การอบใบยาเบอร์เลย์ต้องล่าช้าออกไป เป็นผลทำให้โรงงานยาสูบต้องประสบปัญหาเก็บกองใบยาดิบเป็นจำนวนมากเป็นเวลานาน และคุณภาพใบยาไม่ดีเท่าที่ควร

- การจัดหาเครื่องจักรในกระบวนการอบใบยาที่โรงอบเด่นชัยไม่มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ โรงงานยาสูบได้จัดหาเครื่องจักร 3 เครื่องได้แก่ เครื่องอบใบยาและเครื่องอัดลูกใบยาในปีงบประมาณ 2544 โดยได้ติดตั้งเสร็จเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2545 และเครื่องแยกก้านใบยาได้จัดหาในปีงบประมาณ 2546 ตามสัญญาจะต้องแล้วเสร็จวันที่ 20 พฤษภาคม 2546 ซึ่งในกระบวนการอบใบยาเครื่องจักรทั้ง 3 เครื่องจะต้องทำงานต่อเนื่องกัน ดังนั้นการจัดหาเครื่องจักรต่างเวลากันทำให้เครื่องอบใบยาและเครื่องอัดลูกใบยาต้องรอการติดตั้งเครื่องแยกก้านใบยาให้แล้วเสร็จ โดยไม่มีการใช้งานเป็นระยะเวลานานถึงประมาณ 1 ปี นอกจากนี้ในเรื่องกำลังการผลิต

ของเครื่องจักรแต่ละเครื่องที่ได้จัดหามีกำลังการผลิตไม่สัมพันธ์กันกล่าวคือ โรงงานยาสูบได้จัดหาเครื่องแยกก้านใบยาที่กำลังการผลิตอย่างน้อย 5,000 กิโลกรัม/ชั่วโมง ซึ่งสูงกว่ากำลังผลิตของเครื่องอบใบยาที่กำหนดให้นำเข้าใบยาที่แยกก้านแล้วได้เพียง 5,000 กิโลกรัม/ชั่วโมง (ทำงานเต็มประสิทธิภาพ) เป็นผลทำให้เครื่องอบใบยาไม่สามารถรองรับใบยาจากเครื่องแยกก้านได้เมื่อทำงานเต็มประสิทธิภาพ

ได้แจ้งให้ผู้อำนวยการโรงงานยาสูบควบคุมและติดตามให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บใบยาสูบและการให้โควตาแก่ชาวไร่โดยเคร่งครัด

2. องค์การเบตเตอร์ี กระทรวงกลาโหม ประจำปี 2545

● การซื้อเบตเตอร์ีสำเร็จรูปที่ซื้อมาเพื่อจำหน่ายไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน องค์การฯ ไม่มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนในการกำหนดซื้อเบตเตอร์ีสำเร็จรูปที่ซื้อมาเพื่อจำหน่ายให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้รายละเอียดของแต่ละส่วนงานบันทึกไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ประกอบกับการบันทึกจำนวนหน่วย ราคาต่อหน่วยที่ไม่ครบถ้วนและไม่เหมือนกัน ทำให้เกิดความไม่ชัดเจนว่าเป็นเบตเตอร์ีชนิดเดียวกันหรือไม่

● การตั้งราคาขายเบตเตอร์ีสำเร็จรูปที่ซื้อมาเพื่อจำหน่ายไม่มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่ชัดเจน ในการตั้งอัตรากำไรขั้นต้น องค์การฯ มีการตั้งอัตรากำไรขั้นต้นไม่ชัดเจน เช่น เบตเตอร์ีรถยนต์ ใช้อัตราตั้งแต่ร้อยละ 10-50 เบตเตอร์ีรถจักรยานยนต์ใช้อัตราตั้งแต่ร้อยละ 20-70 โดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจนว่าจะให้ Mark up ราคาเท่าใดและฝ่ายขายหรือสาขามีอำนาจลดราคาได้เท่าใด และไม่มีการประชุมงานแจ้งราคาทุนให้กับฝ่ายขายของสาขาทราบทำให้บางสาขาจำหน่ายเบตเตอร์ีต่ำกว่าราคาทุนที่จัดซื้อ

● การผลิตและขายเบตเตอร์ีที่ผลิตได้เองไม่มีระบบควบคุมภายในและไม่มีแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดเก็บและการบันทึกหลักฐานการเบิกใช้วัตถุดิบส่งเข้างานที่ดีและรัดกุม เช่น มีการใช้ซื้อเบตเตอร์ีที่บันทึกในฝ่ายโรงงานกับฝ่ายขายเป็นคนละชื่อไม่ตรงกัน การซ่อมเบตเตอร์ีบางชนิดใช้ส่วนประกอบทุกอย่างเหมือนการซ่อมใหม่ ฝ่ายโรงงานไม่เก็บหลักฐานใบสั่งงานของลูกค้าทำให้ไม่สามารถตรวจสอบหรือสอบย้อนได้ว่าเบตเตอร์ีรับงานซ่อมหรือไม่ ซึ่งมีผลกระทบต่อจำนวนวัตถุดิบการผลิตตามแบบ ภษ01-42 ที่จะยื่นเสียภาษีสรรพสามิต

ได้แจ้งให้ผู้อำนวยการองค์การเบตเตอร์ีควรพิจารณากำหนดซื้อเบตเตอร์ีให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และกำหนดหลักเกณฑ์การตั้งราคาที่ชัดเจน มีการแจ้งราคาทุนให้สาขาทราบ พร้อมทั้งจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี

3. องค์การสะพานปลา ประจำปี 2545 - 2546

● การจ่ายเงินให้บริษัทห้างร้านผู้แทนจำหน่ายอาหารกุ้งไม่มีการสอบยันกับเกษตรกรผู้กู้ยืมเงินที่ซื้ออาหารกุ้งก่อนว่าได้ของครบถ้วนหรือไม่ ในปีงบประมาณ 2545 องค์การฯ ได้ปล่อยเงินกู้สินเชื่อกุ้งให้แก่เกษตรกรตามความต้องการใช้อาหารกุ้ง โดยเกษตรกรที่มีความประสงค์จะกู้ ต้องเขียนคำขอกู้ และเซ็นชื่อในสัญญา และเมื่อได้รับอนุมัติเจ้าหน้าที่สินเชื่อจะแจ้งให้บริษัท ห้างร้านค้าที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้แทนจำหน่ายไว้กับ

องค์การฯ เป็นผู้จ่ายอาหารกู้ให้กับเกษตรกร โดยบริษัทจะวางบิลเรียกเก็บเงินกับองค์การฯ พร้อมส่งใบส่งของที่เกษตรกรเซ็นชื่อประกอบการเบิกจ่ายเงิน ซึ่งการจ่ายเงินให้ผู้ขายดังกล่าวยังไม่มีการตรวจสอบกับเกษตรกรก่อนว่าได้รับอาหารกู้ครบถ้วนหรือไม่ แต่จะยึดใบส่งของเป็นเกณฑ์ จึงเป็นความเสี่ยงหนึ่งที่สามารถเกิดขึ้นและทำให้องค์การฯ ได้รับความเสียหาย ดังจะเห็นได้จาก

- วันที่ตามใบส่งของส่วนใหญ่จะเป็นวันที่ตรงกับสัญญากู้เงิน และบางส่วนวันที่ในใบส่งของเป็นวันก่อนวันที่ในใบสัญญากู้เงิน

- จากการทดสอบยืนยันยอดลูกหนี้โครงการพัฒนาประมง จำนวน 128 ราย ได้รับการตอบกลับเพียง 19 ราย โดยเป็นการตอบกลับที่ระบุว่ายอดไม่ถูกต้องถึง 17 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 89.47 ของลูกหนี้ที่ตอบกลับ

- ลูกหนี้โครงการบางรายได้ร้องเรียนว่าได้รับอาหารกู้เพียงบางส่วน ไม่ครบถ้วนตามวงเงินในสัญญา หรือบางรายไม่ได้รับอาหารกู้เลย ซึ่งกรณีดังกล่าวได้มีคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ซึ่งผลการตรวจสอบปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้สินเชื่อและติดตามหนี้ไม่ปฏิบัติตามระเบียบองค์การสะพานปลาว่าด้วยการปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาให้สินเชื่อตามโครงการพัฒนาการประมง พ.ศ. 2537 ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการจำนวน 6 ราย

ได้แจ้งให้ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลา จัดให้มีการสอบยันกับเกษตรกรที่ซื้ออาหารกูก่อนการจ่ายเงิน และให้มีการประสานงานติดตามดูแลผู้กู้หลังจากเซ็นสัญญา

4. องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ประจำปี 2544

- การจำหน่ายข้าวสาร 15% ให้แก่ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี ยังไม่ได้รับการชำระหนี้ทำให้ไม่สามารถส่งคืนเงินยืมกองทุนรวม เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรได้ อ.ต.ก. ได้จำหน่ายข้าวสาร 15% ให้ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีตามโครงการรับซื้อข้าวสารฤดูกาลผลิตปี 2536 แต่ อ.ต.ก. ยังไม่ได้รับชำระหนี้ค่าข้าวสารจากประเทศดังกล่าวรวม 5 ครั้งจำนวน 52,298.65 ตัน รวมเป็นเงิน 308.27 ล้านบาท ทั้งนี้เงินโครงการรับซื้อข้าวสารฤดูกาลผลิตปี 2536 ดังกล่าว อ.ต.ก. ได้ยืมมาจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2539 และ ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 คงเหลือเงินยืมจำนวน 308.27 ล้านบาท ซึ่ง อ.ต.ก. จะต้องส่งคืนเงินยืมทั้งหมดให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 28 มีนาคม 2540 แต่ อ.ต.ก. ไม่สามารถส่งคืนตามกำหนดได้ เนื่องจากยังไม่ได้รับชำระหนี้ค่าข้าวสารจากลูกหนี้ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลีจำนวน 308.27 ล้านบาท ดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรได้มีมติขยายเวลาการส่งคืนเงินยืมตลอดมา โดยขยายให้ปีละครั้ง และครั้งสุดท้ายให้ อ.ต.ก. ชำระภายในเดือนธันวาคม 2545 ปรากฏว่าจนถึงปัจจุบัน อ.ต.ก. ก็ไม่สามารถส่งคืนเงินยืมกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรได้

- การจัดเก็บและการบริหารจัดการสินค้าลำไยคงเหลือไม่มีประสิทธิภาพ ตามที่ สดง. ได้เข้าร่วมสังเกตการณ์การตรวจนับลำไยคงเหลือ ณ วันสิ้นงวดปี 2546 ในเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ และติดตามผลความคืบหน้าจาก อ.ต.ก. ปรากฏว่า

1. สภาพคลั่งเก็บลำไยอบแห้ง ไม่เหมาะสม ไม่แข็งแรง เช่นคลั่งสินค้าบางแห่ง ประตูและฝาผนังไม่แน่นหนาและไม่แข็งแรง คุญแจประตูคลั่งสินค้าเสียและลักษณะการจัดเก็บสินค้าทั้ง 3 คลั่ง ที่สังเกตการณ์มีการจัดเก็บสินค้าที่ไม่เป็นระเบียบ สินค้าบางส่วนโคนล้ม สภาพเสียหาย บางส่วนกองปะปนกันไม่สามารถแยกเกรดได้ และแผนผังแต่ละกองไม่ตรงกับความเป็นจริง

2. สินค้าลำไยขาดบัญชีและบางส่วนเป็นเชื้อรา เช่น

■ คลั่งสินค้าบริษัทไทยเวลล์อุตสาหกรรมจำกัด อ.ต.ก. ได้เช่าคลั่งสินค้าและจ้างให้บริษัทฯ เป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพลำไยอบแห้ง จากการตรวจสอบปริมาณและคุณภาพลำไยในคลั่งดังกล่าวของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ต่างๆ เป็นดังนี้

- คณะอนุกรรมการจัดระบบงานประจำจังหวัดเชียงใหม่ ได้ตรวจสอบปริมาณและคุณภาพสินค้า ระหว่างวันที่ 8-10 มกราคม 2546 พบว่าสินค้าขาดบัญชีเป็นจำนวนมาก รวม 467,150 กิโลกรัม โดยเป็นลำไยอบแห้ง เกรด AA ขาดไป เป็นจำนวนถึง 35,540 กิโลกรัมและมีลำไยอบแห้งบางส่วนเป็นเชื้อรา ซึ่งจากการทดสอบลำไยอบแห้ง จำนวน 1,000 กก. เป็นเชื้อรา/น้ำมากถึง 500 กก. หรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของสินค้าที่ทดสอบ

- หัวหน้าคลั่งสินค้าของ อ.ต.ก. ได้ตรวจสอบการเก็บรักษาลำไยเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2546 ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของคลั่งสินค้า พบว่ามีลำไยอบแห้งเกรด AA เกินไปเป็นจำนวน 63,580 กก. และเกรด A และ B ขาดไปเป็นจำนวน 140,380 กก. และ 389,520 กก. ตามลำดับ และยังพบว่ามีลำไยที่อื่นมาปะปนซึ่งมีเชื้อราและเป็นลำไยเกรดต่ำโดยบางกล่องมีรอยถูกฉีกหัก

- คณะกรรมการตรวจสอบสินค้าได้ตรวจสอบลำไยอบแห้งในคลั่งสินค้า เมื่อวันที่ 20-22 พฤษภาคม 2546 พบว่าลำไยทั้ง 3 เกรดคือ เกรด AA เกรด A และเกรด B ขาดไปเป็นจำนวน 44,110 กก. 63,750 กก. และ 13,010 กก. ตามลำดับ รวมมูลค่า 7.86 ล้านบาทและเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2546 คณะกรรมการฯ ได้ร่วมตรวจสอบกับหัวหน้าคลั่งสินค้าอีกครั้งพบว่ามียอรรณบรรทุกที่นำลำไยแห้งมาเพิ่มเติมในคลั่งตามจำนวนที่ขาด ซึ่ง อ.ต.ก.ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนตำรวจภูธรกิ่งอำเภอดอยหล่อ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2546 ว่าบริษัทได้ขี้ยกขอลำไยอบแห้ง

■ คลั่งสินค้าบริษัท สหมิตรโภคภัณฑ์ จำกัด อ.ต.ก. ได้ทำสัญญาเช่าคลั่งสินค้าและจ้างให้บริษัทเป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพลำไยอบแห้ง โดยทำสัญญาประกันภัยไว้กับบริษัทกมลสุโกศลประกันภัย จำกัด จากการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ อ.ต.ก. เมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2546 พบว่าลำไยอบแห้งที่ฝากไว้ในคลั่งสินค้าเปียกฝน เนื่องจากหลังคารั่ว จำนวน 11,305 กล่อง มูลค่า 6.55 ล้านบาท และได้แจ้งบริษัท กมลสุโกศลฯ จ่ายค่าสินไหม ซึ่งบริษัทกมลสุโกศลฯ ได้แจ้งว่าจะชดเชยค่าสินไหมทดแทน โดยวิธีจัดหาลำไยอบแห้งให้ครบตามจำนวน คุณภาพและชนิดเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันกรรมกรมได้สิ้นสุดสัญญาแล้ว อ.ต.ก. ยังไม่ได้รับชดเชยค่าเสียหายแต่อย่างใด

■ คลังสินค้าห้างหุ้นส่วน จำกัด แฟมิลี่ อ.ต.ก. ได้ทำสัญญาเช่าคลังสินค้าของห้างหุ้นส่วนฯ และได้ทำสัญญาจ้างบริษัทบุญทิพย์ ฟู้ดส์ โปรดักส์ จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพลำไยอบแห้ง พบว่า สินค้าคงเหลือทั้งสิ้นจำนวน 472 กล่องมูลค่า 286,920 บาท เป็นเชิรรา ซึ่ง อ.ต.ก. ได้เรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัทบุญทิพย์ฯ แต่ยังไม่ได้รับชดใช้ค่าเสียหาย อ.ต.ก. จึงได้ส่งเรื่องฟ้องดำเนินคดีกับบริษัทฯ

สาเหตุที่ อ.ต.ก. ยังไม่ได้รับชดใช้ค่าเสียหายจากบริษัทประกันภัยและจากผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายเนื่องจากผู้บริหาร อ.ต.ก. ไม่ได้ดำเนินการติดตามความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ได้แจ้งให้ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกรรมตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีลำไยอบแห้งเกรด AA และ A มีเชิรราปะปนและเร่งรัดให้บริษัทประกันภัยชดใช้ค่าเสียหาย รวมทั้ง ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความผิดทางละเมิดและให้ผู้บริหารจัดให้มีระบบการควบคุมภายในเกี่ยวกับการจัดเก็บลำไยอบแห้งคงเหลือเพื่อป้องกันความเสี่ยงและความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

5. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ประจำปี 2545

● องค์การยังไม่มีเงินลงทุนในบริษัท จังหวัดท่าไม้ จำกัด ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2533 ให้องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ฯ ลงเงินลงทุนทั้งหมด ในบริษัท จังหวัดท่าไม้ จำกัด แต่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 องค์การยังมีเงินลงทุนอยู่ในบริษัทฯ จำนวน 26 แห่ง เป็นเงิน 17.10 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบและผู้กำกับดูแลไม่ได้ให้ความสำคัญในการติดตามเร่งรัดให้บริษัทฯ จัดส่งเอกสารหรือเร่งการชำระบัญชีอย่างจริงจัง

ได้แจ้งให้ผู้อำนวยการองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ สั่งการให้เจ้าหน้าที่เร่งดำเนินการถอนเงินลงทุนในบริษัท จังหวัดท่าไม้ จำกัด

6. บริษัท ไทย-อะมาดิอุส เซาท์อีสเอเชีย จำกัด ประจำปี 2546

● การออกกระเปียบตามข้อบังคับ บริษัทยังไม่มีกำหนดระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานให้ถูกต้องตามขั้นตอน เช่น ระเบียบวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและการเช่า ระเบียบในการเดินทาง ระเบียบด้านการงบประมาณ การเงินและการบัญชี ระเบียบการปฏิบัติเกี่ยวกับทรัพย์สินของบริษัท เป็นต้น

● การจัดจ้างที่ปรึกษาภาษี บริษัทจ้างที่ปรึกษาด้านภาษี เพื่อให้คำปรึกษาดำเนินการแก้ไขปัญหาภาษี และต่อรองการชำระภาษีกับกรมสรรพากร โดยมีการจ่ายเงินค่าจ้างที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นตามส่วนร้อยละของจำนวนภาษีที่ลดลงจากการถูกประเมินภาษี ภายหลังจากกรมสรรพากรได้เข้าตรวจสอบและประเมินภาษีแล้ว

ได้เสนอแนะให้บริษัทฯ กำหนดระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานซึ่งต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการของบริษัทก่อนประกาศใช้ สำหรับการจ้างที่ปรึกษาภาษีควรพิจารณาความสามารถและความเชี่ยวชาญในเรื่องการให้คำแนะนำแนวทางหรือระบบการจัดทำภาษีให้มีความถูกต้องตามกฎหมายมากกว่าการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าภายหลังถูกตรวจสอบแล้ว

7. องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ประจำปี 2546

การทำสัญญาจ้างซ่อมแซมและบำรุงรักษารถโดยสารปรับอากาศมีความไม่เหมาะสม ดังนี้

1. ข้อกำหนดที่ให้บริการในกรณีรถโดยสารวิ่งเกินระยะทางที่กำหนด

องค์การฯ ได้ทำสัญญาจ้างซ่อมแซม บำรุงรักษารถโดยสารปรับอากาศใหม่ที่เข้ามาโดยการเช่า และสัญญาซ่อมแซม บำรุงรักษารถโดยสารปรับอากาศที่มีอยู่แล้ว โดยสัญญาจ้างซ่อมแซม บำรุงรักษารถดังกล่าว มีข้อกำหนดให้องค์การฯ ต้องชำระค่าจ้างเพิ่มในกรณีรถโดยสารวิ่งเกินระยะทางที่กำหนดในอัตรา กิโลเมตรละ 6 บาท และ 3 บาท ตามลำดับ

ข้อกำหนดดังกล่าวทำให้องค์การฯ มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในส่วนของการรถโดยสารที่วิ่งเกินกว่าระยะทางที่กำหนดในปีงบประมาณ 2546 และ 2547 เป็นเงิน 74.08 ล้านบาท และ 67.98 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าว ชำช้อนกับค่าซ่อมแซม เนื่องจากองค์การฯ ได้ทำสัญญาจ้างซ่อมแซม บำรุงรักษารถโดยสารซึ่งครอบคลุมการดูแลรักษารถเมื่อถึงระยะเวลาการใช้งานหรือระยะทางที่กำหนดอยู่แล้ว เงื่อนไขในสัญญาดังกล่าว จึงเป็นการเพิ่มภาระให้องค์การฯ ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

2. ข้อกำหนดที่ให้องค์การฯ ต้องจ่ายค่าจ้างซ่อมบำรุง แม้ได้มีการหยุดใช้งานรถโดยสาร

ตามสัญญาจ้างซ่อมแซมดังกล่าว การคิดค่าจ้างซ่อมแซมรวมวันหยุดด้วย ซึ่งตามปกติเมื่อหยุดใช้งานรถโดยสาร ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องซ่อมแซมในระหว่างหยุดใช้งาน

ได้แจ้งให้องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ พิจารณาทบทวนข้อกำหนดในสัญญาดังกล่าว รวมทั้งข้อกำหนดที่มีลักษณะเดียวกันในสัญญาอื่น โดยพิจารณาถึงผลดีผลเสียที่ทำให้องค์การฯ เสียเปรียบและเสียค่าใช้จ่ายเกินความจำเป็น เพื่อเป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุงข้อกำหนดในสัญญาต่อไป

8. บริษัท ขนส่ง จำกัด ประจำปี 2546

● รายได้ค่าธรรมเนียมและเงินชดเชยจากรถร่วมจัดเก็บไม่ครบถ้วน รายได้ค่าธรรมเนียมและเงินชดเชยจากรถร่วม ที่เรียกเก็บจากรถร่วมที่ออกเดินทางจากสถานีขนส่งกรุงเทพไปยังสถานีขนส่งต่างจังหวัด ไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมฯ ที่ควรจะเป็น เนื่องจาก รายงานรายละเอียดค่าธรรมเนียมไม่ระบุเที่ยววิ่งทั้งหมดตามข้อกำหนดของบริษัทฯ ในแต่ละวัน แต่รายงานดังกล่าวจะแสดงเฉพาะเที่ยววิ่งของรถร่วมที่มีการวิ่งจริงเท่านั้น และในส่วนของการรถร่วมที่ไม่ได้มาเดินรถจริงและต้องเสียค่าธรรมเนียม นั้น ระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบริษัทฯ ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่สามารถแสดงผลได้ ซึ่งส่งผลกระทบ คือ

- บริษัทฯ ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บในแต่ละวันมีความครบถ้วนเพียงใด
- ไม่มีผลบังคับให้เป็นไปตามสัญญาฯ ข้อ 8 ในเรื่องการเรียกเก็บค่าปรับในกรณีที่รถร่วมไม่นำรถมาวิ่งในเส้นทางตามข้อกำหนด
- บริษัทฯ ไม่สามารถควบคุมการเดินรถประจำวันของรถบริษัทและรถร่วมให้เป็นไปตามเงื่อนไขของกรมการขนส่งทางบก

อย่างไรก็ตาม สำหรับกรณีที่รถร่วมไม่ได้นำรถมาวิ่งในเส้นทางที่กำหนดในแต่ละวันนั้น บริษัทฯ จะเรียกเก็บเป็นค่าธรรมเนียมย้อนหลังและบันทึกตามเกณฑ์เงินสด แต่ไม่มีการเรียกค่าปรับตามที่สัญญากร่วมข้อ 8 กำหนดไว้ และวิธีการเรียกชำระค่าธรรมเนียม ยังไม่มีความรัดกุมเพียงพอ

ได้แจ้งให้ผู้จัดการบริษัท ขนส่ง จำกัด ปรับปรุงระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์ให้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการเดินรถให้อยู่ในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ทั้งหมด และให้สามารถแสดงผลเปรียบเทียบการเดินรถจริงได้

9. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ประจำปี 2546

● การให้เข้าพื้นที่ใต้เขตทางพิเศษไม่มีระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์และเช่าพื้นที่เป็นการเฉพาะรวมทั้งไม่มีแผนการพัฒนาพื้นที่ การให้เข้าพื้นที่ใต้เขตทางพิเศษยังไม่มีระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์เป็นการเฉพาะ แต่ได้ปฏิบัติตามข้อบังคับการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 158 ข้อ 148 และข้อ 150 ซึ่งตามข้อบังคับดังกล่าวยังไม่มีกำหนดวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ครอบคลุมถึงการทำสัญญา การต่อสัญญาและเงื่อนไขต่างๆ ของการเช่า รวมทั้งการดำเนินคดีกับลูกหนี้ จึงทำให้ขั้นตอนการให้เข้าพื้นที่ใต้เขตทางพิเศษเป็นไปโดยล่าช้าไม่รัดกุมรวดเร็วและไม่เป็นไปในแนวเดียวกัน นอกจากนี้พื้นที่ใต้เขตทางพิเศษบางแห่งยังไม่มีการพัฒนา และการทางพิเศษฯ ยังไม่มีแผนพัฒนาพื้นที่ใต้เขตทางให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นผลทำให้การทางพิเศษฯ สูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับ

● การทำสัญญาเช่าและการต่ออายุสัญญาเช่าพื้นที่เป็นไปโดยล่าช้าไม่เป็นปัจจุบัน การดำเนินการให้เข้าพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นไปโดยล่าช้าไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งมีสาเหตุมาจากในขั้นตอนการทำสัญญาและการต่ออายุสัญญา เจ้าหน้าที่จะต้องออกกว้างวัดพื้นที่และตรวจสอบข้อเท็จจริงทุกครั้งว่าผู้เช่าได้ปฏิบัติเป็นไปตามเงื่อนไขของสัญญา โดยถูกต้องหรือไม่ ซึ่งการทางพิเศษฯ มีเจ้าหน้าที่และรถยนต์เพื่อใช้ในการปฏิบัติจำนวนจำกัด ประกอบกับความล่าช้าของผู้เช่าในการต่อสัญญา ทำให้การดำเนินการในขั้นตอนดังกล่าวเป็นไปโดยล่าช้า ซึ่งมีผลทำให้สัญญาบางรายต้องเรียกเก็บค่าเช่าย้อนหลังเป็นปี โดยบางรายเสียค่าเช่าย้อนหลังเป็นจำนวนสูงมาก เพราะการต่อสัญญาเช่าจะเรียกเก็บค่าเช่าเพิ่มอีก 3% ดังนั้น ผู้เช่าบางรายจึงไม่ยอมจ่ายค่าเช่าเกิดเป็นลูกหนี้ค้างนานที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

นอกจากนี้ในส่วนของการต่อสัญญาเช่า ผู้เช่าที่ได้รับอนุมัติให้ต่อสัญญาจะมีการออกเลขที่สัญญาใหม่โดยมิได้อ้างอิงเลขที่สัญญาเดิม ทำให้มีการบันทึกลูกหนี้ซ้ำซ้อน บัญชีลูกหนี้จึงแสดงยอดที่ไม่ถูกต้อง

ได้แจ้งให้ผู้ว่าการ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย เร่งจัดทำระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการให้เข้าพื้นที่ใต้เขตทางพิเศษ พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

กองทุน/เงินทุนหมุนเวียน

1. กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง งวดปีงบประมาณ 2546

● มีการโอนเงินให้สถานศึกษาภายหลังผู้กู้ยืมเสียชีวิตและยังไม่มีการตัดบัญชีหนี้สูญ กองทุนฯ มีการโอนเงินกู้ยืมให้กับสถานศึกษาไปภายหลังจากผู้กู้ยืมเสียชีวิตแล้ว โดย ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 มีจำนวนเงินที่โอนรวม 10,377.45 ล้านบาท ทำให้กองทุนเสียโอกาสที่จะนำเงินมาใช้หมุนเวียนให้กับผู้กู้รายอื่น นอกจากนี้ลูกหนี้เงินกู้ยืมที่เสียชีวิตไปแล้ว จำนวน 5,532 ราย ยอดหนี้คงเหลือ 293.34 ล้านบาท กองทุน ยังไม่ได้ตัดบัญชีเป็นหนี้สูญ

ได้แจ้งให้กองทุนฯ ควรเร่งรัดติดตามให้สถานศึกษาส่งคืนเงินค่าเล่าเรียนที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) โอนให้สถานศึกษาภายหลังผู้กู้ยืมเสียชีวิตโดยเร็ว และให้เสนอคณะกรรมการกองทุนฯ พิจารณานุมัติตัดหนี้สูญ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ และนโยบายการบัญชีของกองทุนฯ

2. เงินทุนหมุนเวียนโรงงานในอารักขา กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ งวดปีงบประมาณ 2546

● วัตถุดิบคงเหลือจำนวนมากและค้างนาน วัตถุดิบประเภทผ้าชนิดต่างๆ คงค้างอยู่ในโกดังจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่จัดซื้อมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2539-2545

● สินค้าสำเร็จรูปคงเหลือจำนวนมาก เงินทุนมีสินค้าสำเร็จรูปคงเหลือจำนวนมาก เช่น เสื้อเด็กหญิงปกสีขาว และกระโปรงนักเรียนหญิงที่ผลิตในเดือนพฤษภาคม 2544 ถึงเดือนกันยายน 2545 ซึ่งยังไม่มีมีการจำหน่ายรวมทั้งสิ้น 20,230 ตัว เป็นเงิน 1.38 ล้านบาท

ได้แจ้งให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการวางแผนการจัดซื้อวัตถุดิบให้สอดคล้องกับการผลิต และเร่งดำเนินการจำหน่ายสินค้าที่ค้างสต็อกให้ออกไปโดยเร็วเพื่อมิให้สินค้าเสื่อมสภาพและล้าสมัย

3. เงินทุนหมุนเวียนเพื่อผลิตและขยายพันธุ์พืช ตามโครงการผลิตและขยายพันธุ์พืชภายใต้เงินกู้จาก สหรัฐอเมริกา ระยะที่ 2 กรมส่งเสริมการเกษตร งวด 31 กรกฎาคม 2544

● เมล็ดพันธุ์พืชค้างนานจนเสื่อมความงอก ณ วันที่ 31 กรกฎาคม 2544 มีปริมาณเมล็ดพันธุ์พืช คงคลังที่เก็บรักษานานเกิน 1 ปี เป็นจำนวนถึง 1,907,368.40 กิโลกรัม มูลค่า 19.96 ล้านบาท ซึ่งกรมส่งเสริม การเกษตรได้มีการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ที่ค้างนานดังกล่าวเป็นเมล็ดพันธุ์เสื่อมความงอกในราคาต่ำกว่าราคาทุน และบางส่วนเผาทำลาย รวมจำนวน 1,894,911 กิโลกรัม ทำให้เกิดผลขาดทุนจากการตัดบัญชีดังกล่าวเป็น จำนวนถึง 11.53 ล้านบาท

ได้แจ้งให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณ สินค้าคงเหลือทุกรายการ โดยเฉพาะที่มีอายุค้างนานเกิน 1 ปี พร้อมหาแนวทางในการควบคุมมิให้เกิดสินค้า คงเหลือค้างสต็อกเป็นจำนวนมาก

4. กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) งบ ปีงบประมาณ 2546

4.1 คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติยังไม่ได้กำหนดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการบริหารกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ตามนัยพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545 เช่น

- หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลงโทษปรับทางปกครอง และการเพิกถอนการขึ้นทะเบียน ตามมาตรา 18 (11)
- การกำหนดให้กองทุนฯ ถอนเงินจำนวนร้อยละหนึ่งของเงินที่จะจ่ายให้หน่วยบริการไว้เป็นเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้รับบริการ ในกรณีที่ผู้รับบริการได้รับความเสียหายที่เกิดจากการรักษาพยาบาลของหน่วยบริการ ตามมาตรา 41

นอกจากนี้ สปสช. ยังดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีปฏิบัติซึ่งเป็นส่วนขยายของข้อบังคับต่าง ๆ ไม่ครบถ้วน เช่น หลักเกณฑ์ เงื่อนไขเกี่ยวกับการพัสดุ และการเงินในบางเรื่อง เช่น หลักเกณฑ์การคัดเลือก ผู้เสนอราคาหรือผู้ขาย กรณีการจัดหาโดยวิธีเปรียบเทียบราคา

4.2 การควบคุมระบบการบันทึกบัญชียังไม่รัดกุม ระบบการเงินและบัญชีของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีการใช้โปรแกรม System Applications Products in Data Processing (SAP) ในการบันทึกวิเคราะห์และจัดทำรายงานการบัญชี ในช่วงต้นปีงบประมาณมีรายการแทรกกลับรายการบัญชี โดยไม่ได้ทำการปรับปรุง และในระบบไม่สามารถแยกได้ว่า ใครเป็นผู้ดำเนินการ เนื่องจากการกำหนดรหัสผ่าน (Password) ของเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานบัญชีใช้รหัสเดียวกัน และปัจจุบันยังไม่มีกำหนดรหัสผู้ใช้ ระดับสิทธิในแต่ละรหัส ซึ่งทำให้เกิดความเสี่ยงจากกระบวนการบันทึกการบัญชี การเข้าถึงข้อมูลที่ไม่มีระบบการควบคุมและป้องกัน ความเสียหายแก่ข้อมูลทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ

4.3 การจ่ายเงินชดเชยค่าบริการทางการแพทย์อุบัติเหตุ / อุบัติเหตุ สูงกว่าวงเงินที่ สปสช. กันไว้ในปีงบประมาณ 2546 สปสช. กันเงินค่าบริการทางการแพทย์อุบัติเหตุ / อุบัติเหตุ ไว้ที่ส่วนกลางจำนวน 25 บาท/คน/ปี เป็นเงินจำนวน 1,149.25 ล้านบาท และเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง จำนวน 2,209.25 ล้านบาท เป็นผลทำให้ สปสช. ต้องนำเงินจากค่าบริการประเภทอื่นมาจ่ายด้วย จำนวน 1,060 ล้านบาท และจากการเปรียบเทียบค่ารักษาพยาบาลอุบัติเหตุ / อุบัติเหตุ ที่หน่วยบริการขอเบิกมาที่ สปสช. กับจำนวนเงินที่ สปสช. คำนวณจ่ายชดเชยตามเกณฑ์ราคากลางกลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (Diagnosis Related Group , DRG) พบว่า สปสช. ได้ตรวจสอบและปรับเพื่อจ่ายเงินชดเชยมีทั้งสูงกว่าหรือต่ำกว่าหลักฐานการรักษาพยาบาลที่หน่วยบริการขอเบิกมาเป็นเงินจำนวนมาก แสดงให้เห็นถึงความไม่สอดคล้องระหว่างค่าใช้จ่ายที่หน่วยบริการขอเบิกกับค่าชดเชยที่คำนวณจ่ายโดยใช้ราคาตามเกณฑ์ DRG ซึ่งทำให้กองทุนฯ และหน่วยบริการต้นสังกัดต้องเสี่ยงงบประมาณสูงกว่าที่ควร ปัจจุบัน สปสช. ได้พัฒนาการจ่ายเงินชดเชย เป็น DRG Version 3 แล้ว

4.4 ระบบการจ่ายและการบันทึกบัญชีการจ่ายค่าบริการทางการแพทย์แทนหน่วยบริการต้นสังกัด ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับหน่วยบริการ เมื่อกองทุนได้สำรองจ่ายค่าบริการทางการแพทย์แทนหน่วยบริการประจำครอบครัวของผู้มีสิทธิ (หน่วยบริการต้นสังกัด) หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไปแล้ว สปสช. ไม่ได้แจ้งให้

หน่วยบริการต้นสังกัดทราบ โดยกองทุนฯ ได้นำเงินสำรองจ่ายฯ ดังกล่าวเป็นค่าบริการทางการแพทย์ประเภท ค่าใช้จ่ายสูงและอุบัติเหตุ / อุบัติเหตุ และเมื่อมีเงินค่าบริการทางการแพทย์ประเภทผู้ป่วยนอก-ใน ที่ต้องโอน ให้หน่วยบริการต้นสังกัดนั้นๆ สปสช. จึงนำเงินที่กองทุนฯ จ่ายแทนไปหักจากเงินที่โอนให้หน่วยบริการต้นสังกัด พร้อมแจ้งให้หน่วยบริการต้นสังกัดทราบ และกองทุนฯ จะบันทึกบัญชีค่าบริการทางการแพทย์ ด้วยจำนวนเงินค่าบริการทางการแพทย์หักด้วยเงินที่กองทุนฯ สำรองจ่ายแทน เมื่อสิ้นงวดบัญชีกองทุนฯ ได้สำรวจยอดเงินสำรองจ่าย ค่าบริการทางการแพทย์คงเหลือเท่าใด แล้วบันทึกบัญชีตั้งเป็นลูกหนี้ค่าบริการทางการแพทย์หรือเรียกคืนปรับลด กับบัญชีค่าบริการทางการแพทย์ประเภทผู้ป่วยนอก-ใน ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวส่งผลกระทบ ดังนี้

- กรณีที่กองทุนฯ สำรองจ่ายค่าบริการฯ แทนหน่วยบริการต้นสังกัดสูงกว่าเงินค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอก-ใน ที่จะโอนให้หน่วยบริการฯ หน่วยบริการต้นสังกัดนั้นๆ ก็จะไม่ได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลดังกล่าว ซึ่งหน่วยบริการฯ บางแห่งนอกจากจะไม่ได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลแล้วยังเป็นหนี้กองทุนฯ อีก
- ทำให้หน่วยบริการบางแห่ง อาจมีเงินไม่เพียงพอที่จะให้บริการด้านสาธารณสุขกับประชาชนได้
- หน่วยบริการต้นสังกัดจะไม่ทราบว่าเป็นหนี้กองทุนฯ จำนวนเท่าใด และได้รับค่าบริการทางการแพทย์ จำนวนที่ถูกต้องเป็นเท่าใด แล้วแต่ สปสช. จะจัดสรรให้

4.5 สปสช. ไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาสิ้นสุดการเรียกเก็บเงินค่าบริการทางการแพทย์ประเภทค่าใช้จ่ายสูงและอุบัติเหตุ / อุบัติเหตุ ซึ่งทำให้หน่วยบริการทยอยเรียกเก็บเงินค่าใช้จ่ายสูงและอุบัติเหตุ / อุบัติเหตุ มาที่กองทุนฯ ได้ไม่มีสิ้นสุด ส่งผลให้งบการเงินของกองทุนฯ ไม่สามารถรับรู้ค่าใช้จ่ายประเภทนี้ได้ในช่วงเวลาที่เหมาะสม

ได้แจ้งให้เลขาธิการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เร่งดำเนินการออกระเบียบข้อบังคับในการบริหารกองทุนฯ ให้ควบคุมทุกภารกิจที่สำคัญ จัดให้มีระบบสอบทาน ตรวจสอบและจัดทำแฟ้ม “ข้อมูลร่องรอยการตรวจสอบทางบัญชีและทางปฏิบัติงาน” และควรเร่งดำเนินการตาม มาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 เพื่อให้หน่วยบริการมีสิทธิรับค่าบริการอย่างเหมาะสมและถ้วนหน้า รวมทั้งแจ้งให้หน่วยบริการต้นสังกัดทราบทุกครั้งที่มีการจ่ายค่าบริการแทน โดยควรมีแผนปฏิบัติการจ่ายเงินทุกประเภทและให้มีกลุ่มงานตรวจสอบติดตามการเรียกเงินคืนจากหน่วยงานต้นสังกัด

หน่วยงานอิสระ / องค์การมหาชน และอื่นๆ

1. มูลนิธิส่งเสริมการมีงานทำเฉลิมพระเกียรติ กรมการจัดหางาน งวดปี 2546

- มูลนิธิฯ ไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการมูลนิธิชุดใหม่ คณะกรรมการมูลนิธิชุดที่ปฏิบัติงานอยู่หมดวาระการดำรงตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ 21 พฤศจิกายน 2545 โดยยังไม่มีกรรมการชุดใหม่ เป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับมูลนิธิข้อ 11

● จัดให้มีการประชุมไม่ต่อเนื่องตามข้อบังคับของมูลนิธิ ตามข้อบังคับฯ คณะกรรมการต้องจัดให้มีการประชุมสามัญฯ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี และเสนอรายงานสถานะทางการเงินของมูลนิธิต่อที่ประชุมสามัญฯ แต่ปรากฏว่ามูลนิธิจัดให้มีการประชุมครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2544 เป็นผลให้มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องหลายกรณี เช่น

- ไม่รายงานผลการดำเนินงานและสถานะการเงินของมูลนิธิปี 2545 และ 2546
- ไม่ได้เลือกตั้งกรรมการมูลนิธิแทนผู้ที่หมดวาระการดำรงตำแหน่ง
- ไม่ได้รายงานกรณีประธานกรรมการส่งจ่ายเงินเกินอำนาจการอนุมัติ

● มูลนิธิฯ ไม่มีการจัดให้มีระเบียบตามข้อบังคับ มูลนิธิยังไม่มีการวางระเบียบเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีและทรัพย์สินของมูลนิธิ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรับ-จ่ายเงิน ทำให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการโดยขาดหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่ชัดเจนและเกิดความผิดพลาด

ได้แจ้งให้ประธานกรรมการมูลนิธิส่งเสริมการมีงานทำเฉลิมพระเกียรติ ดำเนินการให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการมูลนิธิและดำเนินการปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามข้อบังคับของมูลนิธิต่อไป

2. สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร งดปีงบประมาณ 2544 และ 2545

● ผลการดำเนินงานของสถานีวิทยุฯ มีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่าย ในปีงบประมาณ 2544 - 2545 สถานีวิทยุมีรายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนเงิน 0.41 ล้านบาท และ 0.39 ล้านบาท ตามลำดับซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจาก

- ไม่มีการปรับปรุงอัตราค่าเช่าสถานี
- สถานีวิทยุฯ มีรายได้จากการให้เช่าเวลาเผยแพร่สเปคโฆษณา น้อยมาก เช่น ปี 2545 มีการเผยแพร่สเปคโฆษณาเพียง 180 ครั้ง คิดเป็นเงิน 10,093.46 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.35 ของรายได้ทั้งหมด
- การจัดรายการกระจายเสียงที่สถานีวิทยุผลิตรายการเอง ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ผู้หาบทความออกอากาศ จำนวน 2 รายการๆ ละ 200 บาท รวมต้องจ่ายวันละ 400 บาท

ได้แจ้งให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องหาข้อมูลเปรียบเทียบอัตราค่าเช่าเวลาของสถานีกับสถานีวิทยุกระจายเสียงของส่วนราชการอื่น ที่มีพื้นที่และกำลังส่งคล้ายกัน เพื่อปรับปรุงอัตราราคาเช่าให้มีความเหมาะสม

3. องค์การคำครุสภา งดปี 2546

● การวิเคราะห์งบการเงิน

- อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน องค์การคำครุสภามีสภาพคล่องลดลง ทั้งนี้เพราะสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนได้ลดลงตามลำดับ โดยตั้งแต่ปี 2544 - 2546 มีอัตราส่วน 1.42:1 , 1.30:1 และ 1.19:1 ตามลำดับ ซึ่งไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ คือ อัตราส่วน 2:1 จากแนวโน้มที่ลดลงตามลำดับอาจนำไปสู่ปัญหาการขาดสภาพคล่องได้ในอนาคต

- อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของทุน อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยตั้งแต่ปี 2544 - 2546 มีอัตราส่วน 2.73:1 , 4.21:1 และ 7.76:1 ตามลำดับ แสดงถึงสัดส่วนของหนี้สินต่อทุนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจเป็นปัญหาที่ถือการค่าฯ ต้องรับภาระหนี้สินในสัดส่วนที่สูงกว่าทุนเพิ่มมากขึ้น

ได้แจ้งให้ผู้อำนวยการองค์การค่าของครุสภา จัดให้มีระบบบริหารจัดการที่ดีในด้านสินทรัพย์หมุนเวียน และวางแผนปรับปรุงระบบการบริหารงานจากกรณีที่มีสัดส่วนภาระหนี้สินสูงกว่าทุน

4. โรงพยาบาลบ้านแพ้ว (องค์การมหาชน) งวดปีงบประมาณ 2544 และ 2545

● บัญชีต้นทุนค่ารักษาพยาบาลและบัญชีค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยโอนไปโรงพยาบาลอื่นค้างจ่าย มียอดสูงกว่าความเป็นจริง ในปี 2544 ปี 2545 และปี 2546 โรงพยาบาลบันทึกบัญชีค่ารักษาพยาบาลโอนไปโรงพยาบาลอื่นค้างจ่าย เติบโตตามจำนวนที่โรงพยาบาลอื่นแจ้งหนี้มาตามใบแจ้งหนี้ ซึ่งตามแนวทางปฏิบัติได้มีเงื่อนไขข้อตกลงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยใน โดยใช้เกณฑ์กลุ่มวินิจฉัยโรคร่วม (DRG) ดังนั้น การชำระหนี้ค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยโอนไปโรงพยาบาลอื่นค้างจ่ายในบางรายจึงมียอดน้อยกว่ายอดที่ตั้งค้างจ่ายไว้

● การควบคุมภายในด้านสารสนเทศไม่รัดกุม การควบคุมการเข้าถึงฟังก์ชันภายในระบบยังไม่มี การแบ่งแยกหน้าที่ที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่มีรูปแบบเอกสารก่อนการนำเข้าข้อมูลให้ตรวจสอบ ไม่ได้กำหนดให้มีผู้สอบทานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการนำเข้าข้อมูลและการประมวลผล ผิดไปจากความจริง นอกจากนี้การแจกจ่ายรายงานไปยังหน่วยรับของหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มี การกำหนดให้มีผู้เซ็นรับรายงาน

ได้แจ้งให้ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบ้านแพ้วตรวจสอบและทบทวนการบันทึกบัญชี ในปี 2544-2546 ให้เป็นไปตามค่า DRG และวางระบบการควบคุมการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศให้เกิดความเหมาะสมและรัดกุมต่อไป

การติดตามผล

มีหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ โครงการซึ่งใช้เงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ กองทุนและเงินทุนหมุนเวียน หน่วยงานอิสระ องค์การมหาชน และอื่นๆ แจ้งผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 50 หน่วยงาน ที่เหลืออยู่ระหว่างดำเนินการ

3.4.2 การตรวจสอบงบการเงินหน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น (ไม่รวมองค์การบริหารส่วนตำบล)

ได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินหน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณ 2547 จำนวน 770 หน่วย 1,066 งบ เป็นการแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไขทั้งหมด และตรวจพบข้อสังเกต 580 หน่วย 849 งบ คิดเป็นร้อยละ 75.32 เนื่องจากหน่วยรับตรวจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี คู่มือการบัญชีที่กำหนด และแบบแผนการปฏิบัติราชการ ซึ่งข้อสังเกตที่ตรวจพบแยกเป็น 2 กรณี ได้แก่ ข้อบกพร่องที่สามารถคำนวณค่าเสียหายได้มีจำนวน 297 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 51.21 ของจำนวนหน่วยที่พบ ข้อสังเกตได้หักทวงเรียกเงินคืนรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 51.37 ล้านบาท และข้อบกพร่องด้านการปฏิบัติงาน

ประกอบด้วยข้อบกพร่องด้านการบัญชี 253 หน่วย การเงิน 355 หน่วย การจัดเก็บรายได้ 264 หน่วย การจัดซื้อ จัดจ้างและการบริหารพัสดุ 241 หน่วย การควบคุมการใช้รถยนต์ส่วนบุคคล 79 หน่วย และการควบคุมภายใน บกพร่อง 61 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 43.62 61.21 45.52 41.55 13.62 และ 10.52 ของจำนวนหน่วยที่พบ

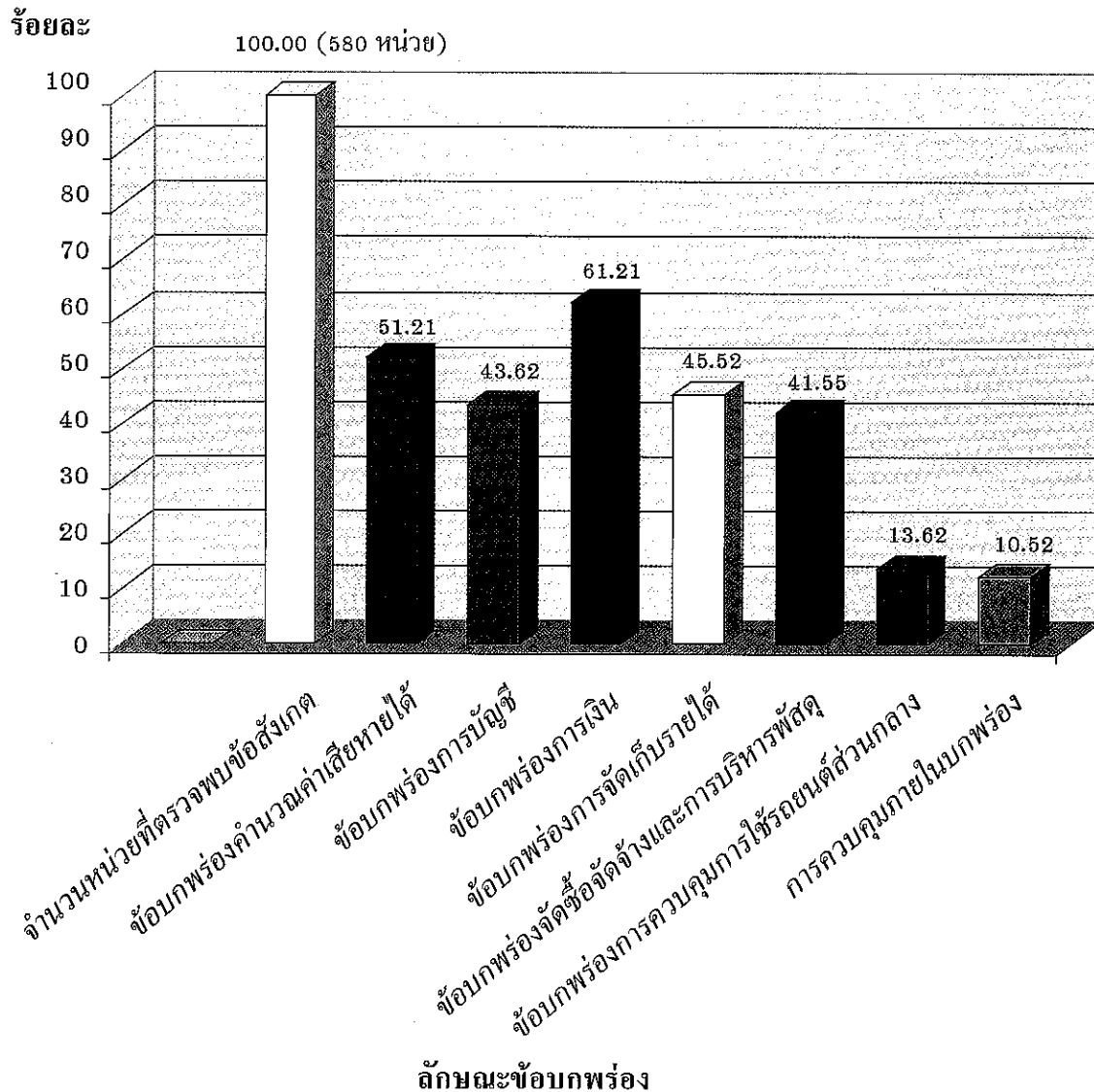
สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดข้อบกพร่องดังกล่าวข้างต้น ซึ่งก่อให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินหากมีข้อผิดพลาด ไม่สามารถแก้ไขได้ทันที

1. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขาดการเอาใจใส่ในการปฏิบัติงาน ไม่ศึกษาระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และไม่รอบคอบในการปฏิบัติหน้าที่
2. ขาดการควบคุมภายในที่รัดกุม กล่าวคือ ไม่จัดให้มีการตรวจสอบการรับและจ่ายเงิน การบันทึก รายการบัญชีเป็นรายวันตามระเบียบกำหนด คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามคำสั่ง มอบหมาย ให้นุคคลคนเดียวรับผิดชอบทั้งด้านการเงินและบัญชี และไม่ดำเนินการจัดวางระบบการควบคุมภายในตาม ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด
3. ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นและผู้บริหาร ไม่ตรวจสอบ สอบทาน และควบคุมการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่

หน่วยงาน	จำนวนหน่วย/ งบที่ออกรายงาน		จำนวนหน่วย/งบที่พบข้อสังเกต			ข้อบกพร่องที่สามารถเรียก เงินคืนหรือจัดเก็บรายได้เพิ่ม	
	จำนวน หน่วย	จำนวนงบ	จำนวน หน่วย	จำนวนงบ	ร้อยละของ หน่วยที่ออกรายงาน	จำนวน หน่วย	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
เทศบาล	528	797	464	713	87.88	252	28.46
องค์การบริหารส่วนจังหวัด	48	65	42	56	87.50	22	21.29
สถานธนาบาล	192	198	72	74	37.50	22	0.64
กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา	2	6	2	6	100.00	1	0.98
รวม	770	1,066	580	849	75.32	297	51.37

แผนภูมิ 2 แสดงจำนวนหน่วยงานที่พบข้อสังเกตด้านต่างๆ
จากการตรวจสอบการเงินทั่วไป
(แต่ละหน่วยมีข้อสังเกตมากกว่า 1 ด้าน)

ผลการตรวจสอบ

1. กรณีปฏิบัติบกพร่องที่สามารถคำนวณค่าเสียหายได้ มีข้อบกพร่องที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ทักท้วงเรียกเงินนำส่งคืนคลังเป็นรายได้ของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น จำนวน 297 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 51.21 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อสังเกต รวมเป็นเงิน 51.37 ล้านบาท ประกอบด้วยหน่วยงานเทศบาล จำนวน 252 หน่วย เป็นเงิน 28.46 ล้านบาท องค์การบริหารส่วนจังหวัด 22 หน่วย เป็นเงิน 21.29 ล้านบาท สถานชนานูบาล 22 หน่วย เป็นเงิน 0.64 ล้านบาทและเมืองพัทยา จำนวน 1 หน่วย เป็นเงิน 0.98 ล้านบาท ซึ่งข้อบกพร่องที่เรียกเงินคืนมีรายละเอียดดังนี้

1.1 เงินขาดบัญชี จำนวน 45 หน่วย เป็นเงิน 4.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 15.15 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องเป็นตัวเลข เช่น กรณีรับเงินแล้วไม่บันทึกบัญชี จัดเก็บรายได้แล้วไม่นำส่งให้เจ้าหน้าที่การเงินหรือนำส่งไม่ครบถ้วน มีการจ่ายเงินสูงกว่าหลักฐานการจ่ายหรือไม่มีหลักฐานให้ตรวจสอบ จ่ายคืนเงินประกันสัญญาฯ นำเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายส่งกรมสรรพากรช้า และบันทึกบัญชีผิดพลาด เป็นต้น การกระทำดังกล่าวหากเข้าข่ายเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ.2544 และมีพฤติการณ์ทุจริต ได้ดำเนินการขยายผลตรวจสอบความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง มีโทษปรับทางปกครอง และตรวจสอบสืบสวนความผิดทางละเมิดและทางอาญาด้วย

1.2 จัดเก็บรายได้ประเภทภาษีและค่าธรรมเนียมไม่ครบถ้วนถูกต้องและจัดเก็บต่ำไป จำนวน 95 หน่วย เป็นเงิน 3.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.99 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องเป็นตัวเลข ได้แก่ ค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ เงินเพิ่มกรณีชำระภาษีล่าช้า ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ สถานที่จำหน่ายอาหารและสะสมอาหาร รายได้ค่าเช่าสถานที่จำหน่ายอาหารและค่าขายวัสดุจากการรื้อถอนอาคารไม่นำส่งเป็นรายได้

1.3 จัดซื้อจัดจ้างดำเนินการไม่ถูกต้องตามระเบียบพัสดุและมติคณะรัฐมนตรี จำนวน 58 หน่วย เป็นเงิน 9.06 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.53 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องเป็นตัวเลข เช่น คำนวนราคากลางงานก่อสร้างไม่ถูกต้อง หรือสูงกว่าความเป็นจริง จัดซื้อครุภัณฑ์ที่มีขนาดและราคานอกเหนือจากบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณ เบิกจ่ายเงินค่าจ้างเหมางานก่อสร้าง โดยรวมภาษีมูลค่าเพิ่มให้กับผู้รับจ้างที่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม ส่งมอบงานก่อสร้างล่าช้าไม่คิดค่าปรับ/คำนวณค่าปรับต่ำไป และไม่จ้างรายที่เสนอราคาต่ำสุดทำให้ทางราชการต้องจ่ายเงินค่าจ้างเพิ่มขึ้น และผู้รับจ้างทำงานไม่ครบถ้วนตามแบบรูปรายการทำให้ต้องจ่ายค่าจ้างสูงกว่าปริมาณงานที่ทำได้จริง

1.4 เบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้องตามระเบียบไม่ชอบด้วยหลักเกณฑ์หรือไม่มีระเบียบกำหนด จำนวน 233 หน่วย เป็นเงิน 34.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 78.45 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องเป็นตัวเลข เช่น

- เบิกจ่ายเงินค่าป่วยการประจำตำแหน่งของนายกเทศมนตรี และเทศมนตรีเกินอัตราที่กำหนด และเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายเดินทางไปประชุมสัมมนาที่จัดโดยสมาคมและชมรมต่างๆ
- เบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงใช้กับรถยนต์ส่วนกลางที่อยู่ระหว่างซ่อม นำรถออกใช้งานในวันหยุดราชการโดยไม่มีบันทึกอนุญาตให้รถไปราชการ ใบสั่งจ่ายน้ำมันรถไม่ระบุหมายเลขทะเบียนรถ และเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงใช้กับรถที่ไม่ใช่รถราชการ
- เบิกจ่ายเงินเกินสิทธิประเภทการรักษาพยาบาล การศึกษานุดร ค่าเช่าที่พัก และค่าอาหารทำการนอกเวลา
- เบิกจ่ายเงินอุดหนุนในกิจการที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ และค่าใช้จ่ายที่ไม่มีระเบียบให้เบิกจ่าย เช่น ค่าจัดซื้อชุดวอร์ม ค่าวัสดุเครื่องแต่งกายสมาชิกสภาเทศบาล พนักงานและลูกจ้างเทศบาล ค่าปฏิทินแขวน ค่าบัตรอวยพร ค่าจัดซื้อส.ค.ส. ค่าจัดทำไดอารี่ เงินช่วยเหลือสงเคราะห์ฌาปนกิจศพเงินสงเคราะห์มารดาและเด็กแรกเกิด และเบิกจ่ายเงินสดเป็นเงินรางวัล

- เงินอุดหนุนเหลือจ่ายและดอกผลที่เกิดจากเงินฝากสิ้นสุดโครงการแล้วไม่นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน
- จ่ายเงินเกินงบประมาณที่ตั้งไว้ เบิกจ่ายเงินผิดหมวดจ่าย และเงินงบประมาณเหลือ

จ่ายไม่นำส่งคืนคลังเทศบาล

2. ข้อบกพร่องด้านการปฏิบัติงานที่ไม่สามารถคำนวณค่าเสียหายเป็นตัวเงิน

จากการตรวจสอบงบการเงินหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น พบข้อบกพร่องด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐที่ไม่สามารถคำนวณค่าเสียหายเป็นตัวเงินแต่ก่อให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินและอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการหรือเป็นช่องทางให้ทำการทุจริตได้ง่าย ประกอบด้วยข้อบกพร่องด้านการบัญชี การเงิน การจัดเก็บรายได้ การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ การควบคุมการใช้จ่ายเงินส่วนกลาง และการควบคุมภายในในบกร่อง ที่เกิดขึ้นเป็นประจำและมีนัยสำคัญสรุปได้ดังนี้

2.1 การบัญชี

- 1) จัดทำและบันทึกรายการในสมุดเงินสด บัญชีแยกประเภท และทะเบียนคุมที่เกี่ยวข้องไม่ถูกต้อง ครบถ้วน และไม่เป็นปัจจุบัน
- 2) งบเทียบยอดเงินฝากธนาคารและเงินฝากคลัง ทุกสิ้นเดือนไม่ได้จัดทำงบเทียบยอดเงินฝากธนาคารและเงินฝากคลัง หรือจัดทำไม่เป็นปัจจุบัน เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องเงินฝากธนาคารและเงินฝากคลัง
- 3) งบทรัพย์สินจัดทำไม่ถูกต้อง นำวัสดุมาแสดงไว้ในงบทรัพย์สิน แสดงมูลค่าทรัพย์สินด้วยราคาหลังหักภาษีมูลค่าเพิ่มไม่แสดงจำนวนเงินเต็มราคาที่จัดซื้อ และจำนวนทรัพย์สินที่แสดงในงบทรัพย์สินไม่ตรงกับทะเบียนคุมทรัพย์สิน
- 4) ไม่ได้จัดทำรายงานแสดงรายรับรายจ่ายและงบทดลองเป็นรายเดือน งบแสดงฐานะการเงิน และรายงานประจำทุก 4 เดือน เสนอผู้บริหารท้องถิ่น หรือจัดทำไม่ถูกต้อง
- 5) สิ้นปีงบประมาณจัดส่งงบแสดงฐานะการเงินและงบอื่นๆ ตามแบบที่กรมการปกครองกำหนด ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบเกินกว่าระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด

2.2 การเงิน

- 1) การเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินให้กับเจ้าหนี้กรณีซื้อหรือจ้างทำของ มีจำนวนเงินตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป โดยไม่ขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” ออก และไม่ได้ขีดคร่อม หรือขีดฆ่าคำว่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือ” แต่ไม่ขีดคร่อม การเขียนเช็คกรณีดังกล่าวเป็นช่องทางให้มีการนำเงินของทางราชการไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว
- 2) การควบคุมหลักฐานการจ่าย ไม่มีการประทับตราจ่ายเงินแล้วและลงลายมือชื่อรับรองการจ่ายพร้อมวัน เดือน ปี ทั้งชื่อผู้จ่ายด้วยตัวบรรจงกำกับไว้ในหลักฐานการจ่ายเงินทุกฉบับ เพื่อป้องกันไม่ให้นำหลักฐานการจ่ายเงินไปเบิกซ้ำอีก
- 3) การควบคุมใบเสร็จรับเงิน ไม่จัดทำทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงินเพื่อควบคุมการรับเงิน และเมื่อสิ้นปีงบประมาณไม่ได้รายงานใบเสร็จรับเงินที่อยู่ในความรับผิดชอบและที่ใช้ไป

4) เงินยืม มีลูกหนี้เงินยืมค้างนาน อนุมัติให้ยืมเงินครั้งใหม่ในขณะที่ผู้ยืมยังไม่ได้ชำระคืนเงินยืมครั้งก่อน สัญญาเงินยืมไม่ได้ระบุวันครบกำหนดส่งเงินคืน มีการประมาณการเงินยืมสูงกว่าที่ควรใช้จริง และกรณีลูกหนี้ไม่ส่งเงินคืนภายในกำหนด ผู้รับผิดชอบไม่ได้เรียกขาดเงินยืมตามเงื่อนไขสัญญาตามระเบียบ

2.3 การจัดเก็บรายได้

1) ฐานข้อมูลจัดเก็บรายได้ไม่เป็นปัจจุบัน และไม่ได้ใช้ระบบแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรายได้ ทำให้รายได้ที่ควรต้องจัดเก็บไม่มีการจัดเก็บหรือจัดเก็บต่ำไป

2) การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

- การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาประเมินค่ารายปีเพื่อกำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรต่อเดือน เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้เป็นแนวทางประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สินที่เจ้าของทรัพย์สินแจ้งมานั้นเหมาะสมหรือไม่ ทำให้เทศบาลไม่มีหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการจัดเก็บรายได้

- กรณีที่มีการกำหนดราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางที่ใช้เป็นแนวทางประกอบการประเมินค่ารายปีของทรัพย์สิน แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้นำไปใช้ในการประเมินภาษีให้ครบถ้วนทุกราย

- ผู้รับการประเมินกรอกรายละเอียดแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน (แบบภ.ร.ด.2) ไม่ครบถ้วน เช่น ไม่ได้กรอกที่ตั้ง ลักษณะและขนาดโรงเรือน ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการคำนวณค่ารายปี

- ผู้อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินไม่มายื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้แจ้งการประเมินย้อนหลังให้ผู้รับประเมินเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน

3) การจัดเก็บภาษีป้าย กรณีเจ้าของป้ายหรือผู้ครอบครองป้ายหรือผู้ครอบครองอาคารหรือที่ดินที่ป้ายติดตั้งหรือแสดงอยู่ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้แจ้งการประเมินภาษีป้ายเป็นหนังสือไปยังผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีป้ายนั้น

4) การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ผู้อยู่ในข่ายต้องชำระภาษีบำรุงท้องที่ไม่มายื่นแบบแสดงรายการภาษีบำรุงท้องที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้แจ้งการประเมินภาษีบำรุงท้องที่เป็นหนังสือไปยังผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่นั้น

5) การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ไม่ได้จัดให้ผู้รับการประเมินยื่นแบบแสดงรายการภาษีโรงเรือนและที่ดิน (แบบภ.ร.ด.2) และแบบแสดงรายการภาษีป้าย (แบบภ.ป.1)

6) การจัดเก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่างๆ ไม่ได้ตั้งประมาณการรายรับ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเกี่ยวกับกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ใบอนุญาตจำหน่ายอาหารหรือสะสมอาหาร สถานประกอบกิจการเสริมสวย และไม่มีการจัดเก็บรายได้ประเภทดังกล่าว เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไม่ได้สำรวจและแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการที่อยู่ในข่ายที่ต้องขออนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมมายื่นเรื่อง

7) การจัดเก็บรายได้ค่าขนขยะมูลฝอย ไม่ได้สำรวจผู้ที่อยู่ในข่ายจะต้องชำระค่าขยะเพื่อจัดทำทะเบียนคุม แต่จัดเก็บเฉพาะรายที่มีถังขยะเทศบาลตั้งอยู่ที่บ้านเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่ามีจำนวนผู้ต้องชำระค่าขยะและจำนวนผู้ค้างชำระเท่าใด

8) การจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน สัญญาเช่าหมดอายุไม่ได้ดำเนินการต่อสัญญาเช่า

2.4 การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ

1) การจัดหาพัสดุ ไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ประกาศสอบราคาก่อนสร้าง ไม่ได้กำหนดราคากลางไว้ในประกาศสอบราคา ไม่จัดส่งประกาศสอบราคาและเอกสารสอบราคาไปยังผู้มีอาชีพรับจ้างทำงานนั้นโดยตรง หลีกเลี่ยงการสอบราคาโดยแบ่งวงเงินจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีตกลงราคา บันทึกตกลงซื้อ/จ้างไม่ได้กำหนดอัตราค่าปรับ และสิ่งก่อสร้างเกิดชำรุดบกพร่องในระยะเวลาประกันของผู้รับจ้างแต่ไม่มีการซ่อมแซม

2) การบริหารพัสดุ

- จัดทำบัญชีวัสดุไม่เป็นปัจจุบันหรือไม่ได้จัดทำ และในการเบิกจ่ายวัสดุไม่จัดทำใบเบิกและเมื่อสิ้นปีไม่ได้รายงานวัสดุคงเหลือ

- มีการจัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ แต่การจัดทำไม่ถูกต้องครบถ้วน เช่น ไม่ระบุวันเดือนปีที่ได้รับราคาที่ซื้อ รหัสหมายเลขครุภัณฑ์ นอกจากนี้การให้ยืมครุภัณฑ์ไปใช้งานไม่ได้จัดทำหลักฐานการยืมเป็นลายลักษณ์อักษรแสดงผลและกำหนดวันส่งคืน

- สิ้นปีงบประมาณไม่ได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการรับจ่ายและพัสดุคงเหลือมีอยู่ตรงตามบัญชีหรือทะเบียนหรือไม่ และจัดส่งรายงานผลการตรวจสอบพัสดุประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบล่าช้า

- ครุภัณฑ์ชำรุดใช้การไม่ได้และสูญหาย ไม่ได้แต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงก่อนอนุมัติให้จำหน่ายออกจากบัญชี

2.5 การควบคุมการใช้รถยนต์ส่วนกลาง

การใช้รถยนต์ส่วนกลาง ไม่ได้สำรวจและกำหนดเกณฑ์การใช้สิ้นเปลืองเชื้อเพลิงของรถยนต์ส่วนกลางทุกคัน ไม่ได้จัดทำใบอนุญาตใช้รถยนต์ (แบบ 1) สมุดบันทึกการใช้รถยนต์ส่วนกลาง (แบบ 2) การเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ไม่จัดทำบัญชีแสดงการจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ (แบบ 3) ไม่ส่งจ่ายน้ำมันส่วนใหญ่ไม่ระบุหมายเลขทะเบียนรถยนต์ที่นำไปเติมน้ำมัน และรถจักรยานยนต์ไม่ได้พันตราเครื่องหมายประจำของหน่วยงานและอักษรชื่อย่อชื่อเต็มของหน่วยงานไว้ด้านข้างรถ ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบการนำรถยนต์ไปใช้ในงานราชการหรือใช้ส่วนตัว และไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการใช้น้ำมันได้ เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535

2.6 การควบคุมภายในบกพร่อง

- 1) ไม่ได้ดำเนินการจัดวางระบบการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายในพ.ศ. 2544
- 2) มอบหมายให้เจ้าหน้าที่คนเดียวกันปฏิบัติงานรับจ่ายเงิน บันทึกบัญชีและจัดทำหลักฐานทางการเงิน รวมทั้งจัดทำเช็คในการเบิกเงินออกจากธนาคาร ทำให้ขาดระบบการตรวจสอบซึ่งกันและกัน
- 3) ไม่ได้จัดให้มีการตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนเงินรับจ่ายประจำวันตามหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร
- 4) ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจสอบการรับจ่ายเงินประจำวันตามหลักฐานและรายการที่บันทึกไว้ในบัญชีเงินสดหรือเงินฝากธนาคาร ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ผลการตรวจสอบที่สำคัญ

การตรวจสอบและแสดงความเห็นต่องบการเงินหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด สถานชนานุบาล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา จากผลการตรวจสอบมีข้อสังเกต กรณีการใช้จ่ายเงินงบประมาณและทรัพย์สินไม่คุ้มค่า โดยอาศัยช่องว่างของระเบียบที่ขาดความชัดเจน และการจัดเก็บรายได้ไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

การจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์เพื่อให้โรงพยาบาลและโรงเรียนยืม

ในปีงบประมาณ 2545 องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี จัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ครบชุดจำนวน 150 ชุด เป็นเงิน 5,335,250 บาท เพื่อให้โรงพยาบาลและโรงเรียนต่างๆ ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 8 หน่วยงาน ยืมใช้งาน

หน่วยราชการที่ยืม	ว.ค.ป. ที่จัดซื้อ	จำนวน	จำนวนเงิน
โรงพยาบาลปทุมธานี	15 ก.ค. 45	45 ชุด	1,292,000 บาท
โรงเรียนพิรุณศาสตร์	11 ก.ย. 45	15 ชุด	597,000 บาท
โรงเรียนลาดสนุ่น	17 ก.ย. 45	15 ชุด	597,000 บาท
โรงเรียนวัดโบสถ์	18 ก.ย. 45	15 ชุด	600,000 บาท
โรงเรียนวัดมะขาม	26 ก.ย. 45	15 ชุด	600,000 บาท
โรงเรียนอยู่ประชานุเคราะห์	30 ก.ย. 45	15 ชุด	600,000 บาท
โรงเรียนวัดสอนดีศรีเจริญ	30 ก.ย. 45	15 ชุด	600,000 บาท
โรงเรียนวัดท้ายเกาะ	30 ก.ย. 45	15 ชุด	449,250 บาท

การกระทำดังกล่าวนอกเหนืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และโดยลักษณะของเครื่องคอมพิวเตอร์ยี่ห้อแล็ปท็อป และหมดสภาพตามเวลาและจากการใช้งาน ผู้ยืมไม่สามารถส่งคืนได้ในสภาพที่ใช้การได้เหมือนเดิม จากการตรวจสอบไม่มีหลักฐานเอกสารใดของหน่วยงานราชการได้ร้องขอรับการสนับสนุนในเรื่องดังกล่าวจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีแต่อย่างใด มีเพียงหลักฐานใบยืม ประกอบกับการดำเนินการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้วิธีสอบราคาทั้งที่ช่วงระยะเวลาการดำเนินการจัดซื้อเวลาใกล้เคียงกัน เป็นการแบ่งซื้อโดยลดวงเงินที่จะซื้อในครั้งเดียวกัน เพื่อให้วงเงินต่ำกว่าที่กำหนดโดยวิธีหนึ่งวิธีใดหรือเพื่อให้อำนาจสั่งซื้อเปลี่ยนไป เพื่อหลีกเลี่ยงการดำเนินการด้วยวิธีการประกวดราคา การกระทำดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ข้อ 16

ได้แจ้งให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องการจัดทำงบประมาณซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อให้หน่วยงานราชการยืมและการแบ่งซื้อกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ข้อ 8 ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

2. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

การจัดซื้ออาคารชุดและอาคารสำนักงาน

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการ ได้จัดซื้ออาคารชุดโครงการเคหะชุมชนสมุทรปราการ ระยะที่ 2 เป็นอาคารสูง 10 ชั้น จำนวน 111 หน่วย ตั้งอยู่ริมคลองชลประทาน (คลองบางบัว) กม.ที่ 30 ถนนสุขุมวิท ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จากการเคาะแข่งขาคัดโดยวิธีพิเศษ ตามสัญญาซื้อขาย ลงวันที่ 9 สิงหาคม 2544 เพื่อจัดเป็นสวัสดิการให้ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีที่พักอาศัยเพียงพอตามความต้องการ และอีกส่วนหนึ่งเพื่อนำมาจัดหาประโยชน์เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเงิน 50 ล้านบาท นอกจากนี้ในปีงบประมาณ 2543 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรปราการจัดซื้ออาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 5 ชั้น เลขที่ 35/1 ซอย โรงเรียนเทศบาล 4 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อจัดทำเป็นอาคารสำนักงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด แห่งที่ 2 ในราคา 21 ล้านบาท โดยวิธีพิเศษ ตามสัญญาซื้อขาย ลงวันที่ 28 กันยายน 2543

อาคารทั้ง 2 แห่ง ไม่มีการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้นแต่อย่างใด สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ขยายผลดำเนินการตรวจสอบสืบสวน

3. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

การจ่ายเงินอุดหนุนสนับสนุนหน่วยราชการ

ในปีงบประมาณ 2545 องค์การบริหารส่วนจังหวัด จ่ายเงินอุดหนุนให้หน่วยงานราชการต่างๆ รวม 3 โครงการ จำนวนเงิน 700,000 บาท การจ่ายเงินอุดหนุนให้กับหน่วยงานดังกล่าว เป็นกิจการที่ไม่เกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบกับส่วนราชการต่างๆ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกระทรวงมหาดไทยอยู่แล้ว ฉะนั้นการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดไปอุดหนุนให้หน่วยงานดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 และที่แก้ไข ข้อ 45 และหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยด่วนมาก ที่ มท 0313.4/ว 1348 ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2541 เรื่อง แนวทางการตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุน

รายการ	จำนวนเงิน
อุดหนุนสำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นค่าน้ำมันเชื้อเพลิงหล่อลื่นรถยนต์ใช้ในราชการ	150,000 บาท
อุดหนุนโครงการถมดินปรับปรุงพื้นที่ในการก่อสร้างบ้านพักนายอำเภอสามชุก	500,000 บาท
อุดหนุนที่ทำการปกครองจังหวัดเป็นค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และหล่อลื่น สำหรับเจ้าหน้าที่ของปกครองจังหวัดใช้ในกิจการปกครอง	50,000 บาท
รวม	700,000 บาท

ได้แจ้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรีนำเงินจำนวน 700,000 บาท ส่งคืนคลังองค์การบริหารส่วนจังหวัดและให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบปฏิบัติให้เป็นตามกฎหมายและหนังสือสั่งการของกระทรวงมหาดไทยโดยเคร่งครัดต่อไป

4. องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ปีงบประมาณ 2546

ผลการตรวจสอบ

การจ่ายเงินอุดหนุนให้หน่วยงานต่าง ๆ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร เบิกจ่ายเงินหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุน และหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ให้ส่วนราชการอื่น รวมเป็นเงิน 661,336 บาท ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 45 และไม่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดใดๆ ให้เบิกจ่ายได้ จึงเป็นการเบิกจ่ายเงินที่ไม่เป็นไปตามนัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 65

ลำดับ	หมวดรายจ่าย	รายการ	จำนวนเงิน
1	ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	ค่าก่อสร้างห้องน้ำห้องส้วม สถานีตำรวจภูธรอำเภอเลิงนกทา	100,000 บาท
2	ค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	ค่าก่อสร้างถนน คสล. บริเวณบ้านพักสถานีตำรวจภูธรอำเภอเลิงนกทา	299,716 บาท
3	เงินอุดหนุน	ค่าใช้จ่ายโครงการฝึกอบรมครูและกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตการศึกษาโยธธ เขต 2	152,000 บาท
4	ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	ค่าเก้าอี้พลาสติก จำนวน 812 ตัวๆ ละ 135 บาท เพื่อใช้ในกิจการของที่ทำการปกครองอำเภอมหาชนะชัย	109,620 บาท
รวม			661,336 บาท

ได้แจ้งให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัดโยธธ ดำเนินการขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว หรือให้นำเงินจำนวน 661,336 บาท ส่งคืนคลังองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เสร็จสิ้นไปและดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อผู้ต้องรับผิดชอบ

5. องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภู ปีงบประมาณ 2545 - 2546

ผลการตรวจสอบ

การใช้ประโยชน์ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์และแสดงสินค้า

องค์การบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูได้ใช้จ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจดำเนินการก่อสร้างศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์และแสดงสินค้า อำเภอนากลาง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นเงิน 4,427,740 บาท เพื่อให้มีการรวมกลุ่มในการจำหน่ายสินค้าและแสดงสินค้าของประชาชนในชุมชน เป็นการเพิ่มผลผลิตให้กับกลุ่มอาชีพต่างๆ เพิ่มพูนรายได้ แก้ไขปัญหาการว่างงาน และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ศูนย์ดังกล่าวได้ก่อสร้างเป็นอาคารสองชั้นมีสินค้าจากกลุ่มอาชีพต่างๆ มาวางขายบริเวณชั้นล่างของอาคารในจำนวนเพียงเล็กน้อยมีผลิตภัณฑ์ไม่หลากหลายชนิด จึงเป็นการดำเนินการที่ไม่คุ้มค่าและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในการขอตั้งงบประมาณและรายงานการขออนุมัติดำเนินการจ้าง ซึ่งในช่วงดำเนินการในระยะแรกกลุ่มอาชีพต่างๆ และประชาชนในพื้นที่ได้นำสินค้ามาจำหน่ายจำนวนมากพอสมควร แต่พอระยะต่อมาก็ไม่ได้นำสินค้ามาจำหน่ายที่ศูนย์ เพราะผู้ซื้อได้เข้าไปซื้อสินค้าจากกลุ่มอาชีพโดยตรงยังสถานที่ที่ทำการผลิต สาเหตุอาจเกิดจากขาดการประชาสัมพันธ์ ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับอย่างต่อเนื่อง และขาดการประสานงานที่ดี จึงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน ประชาชน และกลุ่มอาชีพต่างๆ เท่าที่ควร

ได้แก่นายกองคํการบริหารส่วนจังหวัดหนองบัวลำภูดำเนินการประชาสัมพันธ์ ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ ประสานงานกับผู้นำชุมชน กลุ่มอาชีพต่างๆ และขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในพื้นที่ ให้ช่วยประชาสัมพันธ์ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน เพื่อที่จะได้นำสินค้าและผลิตภัณฑ์มาวางจำหน่ายในสถานที่เดียวกัน จะได้เกิดความหลากหลายในผลิตภัณฑ์ ทำให้ง่ายแก่การซื้อหาสำหรับผู้เดินทางผ่านไปมาและประชาชนในท้องถิ่นด้วย

6. เทศบาลตำบลจตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ปีงบประมาณ 2545 - 2546

ผลการตรวจสอบ

ตั้งงบประมาณเป็นค่าก่อสร้างถนนให้หน่วยงานราชการ

เทศบาลตำบลจตุรัส ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เป็นค่าก่อสร้างถนน คสล. / ภายในโรงเรียนจตุรัสวิทยานุกูล ขนาดกว้าง 4 เมตร ยาว 91 เมตร หนา 0.10 เมตร มูลค่าตามสัญญา จำนวน 110,000 บาท และภายในบริเวณสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิเขต 3 ขนาดกว้าง 6 เมตร ยาว 73 เมตร หนา 0.15 เมตร มูลค่าตามสัญญา จำนวน 190,000 บาท ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่สามารถขอสนับสนุนเงินงบประมาณจากต้นสังกัดได้ และตามนัยมาตรา 50 และมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มิได้บัญญัติไว้เป็นอำนาจหน้าที่ของเทศบาลแต่อย่างใด

ได้แจ้งให้สอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อหาผู้รับผิดชอบขอใช้เงินคืนจำนวน 300,000 บาท ให้เทศบาลตำบลจตุรัส

7. สำนักงานเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

การให้เงินสงเคราะห์ผู้ยากไร้และไร้ญาติ

สำนักงานเทศบาลเมืองมุกดาหาร ตั้งงบประมาณหมวดเงินอุดหนุนเพื่อสงเคราะห์ผู้ยากไร้ และไร้ญาติ จำนวน 50 ราย เป็นเงิน 100,000 บาท โดยเทศบาลฯ ได้ดำเนินการเบิกจ่ายเงินสงเคราะห์เอง และจ่ายให้กับผู้รับสงเคราะห์โดยตรง เป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายฯ ซึ่งตั้งเพื่ออุดหนุนให้สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดเป็นผู้รับเงินอุดหนุนดังกล่าวไปดำเนินการ จึงเป็นการปฏิบัติไม่เป็นตามนัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 34

ได้แจ้งให้ชี้แจงเหตุผลและหาตัวผู้ต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติ ไม่เป็นไปตามนัยระเบียบดังกล่าวเพื่อขอใช้เงินจำนวน 100,000 บาท ที่เบิกจ่ายไปโดยไม่เป็นไปตามข้อกำหนด รวมทั้งพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อผู้รับผิดชอบ ขณะนี้เทศบาลเมืองมุกดาหารได้ทำเรื่องหารือจังหวัดมุกดาหาร

8. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

รายจ่ายตามงบประมาณ

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ได้เบิกจ่ายค่าจัดทำสิ่งพิมพ์ประชาสัมพันธ์กิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยซื้อสื่อโฆษณาหนังสือพิมพ์ปวงชน ตามบันทึกตกลงการจ้างรวม 8 ครั้ง เป็นเงิน 160,000 บาท เพื่อประชาสัมพันธ์กิจการ รายจ่ายดังกล่าวจ่ายจากหมวดค่าใช้สอย ซึ่งเป็นรายจ่ายที่ใช้ในการบริหารงาน ในลักษณะพิมพ์เพื่อเวียนความจำเป็น การประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ผลงานหรือกิจการควรเป็นไปในลักษณะที่เป็นประโยชน์กับประชาชน ซึ่งสามารถกระทำได้หลายวิธีและควรเป็นครั้งคราว

เงินสำรองจ่าย

มีการนำเงินสำรองจ่ายมาใช้ในกรณีไม่เหมาะสม เช่น เป็นค่าจ้างเหมาทำป้ายหินแกรนิตหอบประชุม พร้อมทำตราสัญลักษณ์องค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี และอุทยานแม่ลามหาราชานุสรณ์ รวม 2 แห่ง เป็นเงิน 40,000 บาท เหตุผลความจำเป็นจัดซื้อจัดจ้าง เป็นการจัดทำแทนของเดิม ซึ่งควรตั้งจ่ายจากรายจ่ายตามงบประมาณ หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง และการใช้เงินสำรองจ่ายควรอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่เป็นกรณีจำเป็นต้องรีบดำเนินการ หากไม่กระทำแล้วจะทำให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการหรือประชาชนได้รับความเดือดร้อนตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 19 กำหนด

ได้แจ้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี ให้มีความระมัดระวังในการใช้เงินสำรองจ่าย และเงินงบประมาณรายจ่าย ควรอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

9. องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

การตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนอบต. และหน่วยงานราชการ

ในงวดปีงบประมาณ 2545 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุนและได้เบิกจ่ายเป็นจำนวนเงิน 21,261,830.80 บาท ในจำนวนนี้มีบางโครงการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ไม่ได้ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.4/ว 1348 ลงวันที่ 19 พฤษภาคม 2541 เรื่องแนวทางการตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุน รวมเป็นเงิน 4,394,039 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.66 ของงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุน กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยที่ขอรับเงินอุดหนุนจัดทำรายละเอียดโครงการพร้อมแผนปฏิบัติงานในช่วงเดือนกรกฎาคม 2545 เพื่อขอรับเงินอุดหนุนซึ่งเป็นเวลาใกล้สิ้นปีงบประมาณแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัดใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่ทันทำให้มีเงินงบประมาณเหลือ จึงได้มีการโอนงบประมาณจากหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ มาตั้งจ่ายเป็นหมวดเงินอุดหนุน ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามหนังสือดังกล่าวที่กำหนดในการตั้งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุน

หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุน	รายการ	จำนวนเงิน
1. อบต. นานกกก อ.ลับแล	จัดซื้อวัสดุก่อสร้าง จำนวน 17 รายการ	411,050 บาท
2. อบต. ชัยชุมพล อ.ลับแล	จัดซื้อวัสดุก่อสร้างสมทบแรงงานราษฎร ก่อสร้างถนน	143,791 บาท
3. อบต. แม่พูล อ.ลับแล	จัดซื้อวัสดุก่อสร้างสมทบแรงงานราษฎร ก่อสร้างถนน ทางเท้า และสะพานสายต่างๆ	1,866,184 บาท
4. อบต. ไผ่ล้อม อ.ลับแล	จัดซื้อวัสดุก่อสร้างสมทบแรงงานราษฎร ก่อสร้างถนน คสล. หมู่ 6 ต.ไผ่ล้อม อ.ลับแล	53,014 บาท
5. อบต. ท่ามะเพือง	ก่อสร้างถนน คสล. สายหมู่ที่ 3 ต.ท่ามะเพือง	480,000 บาท
6. สถานีตำรวจภูธร อ.ตรอน	จัดซื้อคอมพิวเตอร์ โครงการปรับปรุงระบบข้อมูลข่าวสาร	80,000 บาท
7. สำนักงานสาธารณสุข	ยาเสพติด	
8. โรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม	จัดซื้อคอมพิวเตอร์ เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านสาธารณสุข	360,000 บาท
9. อบต. บ่อเบี้ย	จัดซื้อคอมพิวเตอร์	360,000 บาท
	จัดซื้อคอมพิวเตอร์	640,000 บาท
รวม		4,394,039 บาท

ได้แจ้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิตถ์ การดั่งงบประมาณรายจ่ายหมวดเงินอุดหนุนให้ถือปฏิบัติตามหนังสือดังกล่าวโดยเคร่งครัด

10. เทศบาลเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

เงินอุดหนุนโครงการกองทุนสวัสดิการสังคม “กองทุนชุมชน”

ในปีงบประมาณ 2545 เทศบาลเมืองยโสธรได้เบิกจ่ายเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน เพื่อจ่ายให้ชุมชนต่างๆ ในเขตเทศบาล รวม 17 ชุมชน นำไปตั้งเป็น “กองทุนชุมชน” ชุมชนละ 50,000 บาท รวม 850,000 บาท โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542 - 2545 ได้เบิกจ่ายเงินอุดหนุนในลักษณะดังกล่าวมาแล้วเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 3,500,000 บาท เทศบาลได้กำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินงาน ไว้ว่า เงินทุนที่เทศบาลจัดสรรให้เมื่อครบ 5 ปี ให้คณะกรรมการชุมชนมอบเงินคืนคืนเทศบาล ซึ่งการปฏิบัติดังกล่าวยังไม่มีกฎหมายหรือข้อกำหนดใด กำหนดให้เทศบาลมีหน้าที่ดำเนินการได้ จึงเป็นการเบิกจ่ายโดยไม่เป็นไปตามนัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่าย การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541

ข้อ 65

ได้แจ้งให้ดำเนินการขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ดังกล่าว ข้อ 4 แต่หากไม่อาจดำเนินการได้ ขอให้ผู้รับผิดชอบนำเงินทั้งหมดส่งคืนคลัง ซึ่งในขณะนี้เทศบาลเมืองยโสธรทำหนังสือขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบฯ ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธรแล้วแต่ยังไม่ได้รับแจ้ง

11. เทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

การจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะมูลฝอย

เทศบาลเมืองพระประแดงได้ออกเทศบัญญัติเรื่องการจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และสิ่งเปรอะเปื้อน พ.ศ. 2529 ลงวันที่ 30 กรกฎาคม 2530 กำหนดค่าเก็บขนขยะมูลฝอยประจำเดือนสำหรับอาคารหรือเคหะ วันหนึ่งไม่เกิน 20 ลิตร เดือนละ 8 บาท ซึ่งอัตราการจัดเก็บดังกล่าวกำหนดมานานและเป็นอัตราที่ต่ำ ทำให้เทศบาลมีรายได้ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย โดยในปีงบประมาณ 2545 เทศบาลเมืองพระประแดงมีรายได้จากค่าธรรมเนียมเก็บขนขยะมูลฝอยเป็นเงิน 235,464 บาท ค่ารักษาความสะอาดจากผู้ขายในตลาดสด เป็นเงิน 3,605,020 บาท รวมเป็นเงิน 3,840,484 บาท มีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ เป็นเงิน 6,301,956.17 บาท ทำให้เทศบาลมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้เป็นเงิน 2,461,472.17 บาท

ได้แจ้งให้เทศบาลเมืองพระประแดงพิจารณาทบทวนปรับปรุงอัตราการจัดเก็บดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาวะปัจจุบัน และต่อมาเทศบาลเมืองพระประแดงได้ปรับปรุงเทศบัญญัติ เรื่องการจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. 2545 ตามประกาศลงวันที่ 21 พฤศจิกายน 2545

12. เทศบาลตำบลเจเน จังหวัดพะเยา ปีงบประมาณ 2545 - 2546

ผลการตรวจสอบ

การจัดซื้อคอมพิวเตอร์และโปรแกรมแผนที่ภาษี โปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS)

เทศบาลตำบลเจเน ได้จัดซื้อคอมพิวเตอร์และโปรแกรมแผนที่ภาษี โปรแกรมสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ตามสัญญาซื้อขายเลขที่ 5/2546 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2546 เป็นเงิน 870,800 บาท ผู้ขายได้ส่งมอบของวันที่ 10 มิถุนายน 2546 และเทศบาลทำการตรวจรับวันที่ 12 มิถุนายน 2546 ขณะเข้าทำการตรวจสอบ ยังไม่มีการใช้ประโยชน์แต่อย่างใด เนื่องจากยังไม่มีฐานข้อมูลที่จะบันทึกลงในโปรแกรม และบุคลากรของเทศบาลไม่มีความรู้ที่จะใช้โปรแกรมดังกล่าวได้ ทำให้เทศบาลต้องจ่ายเงินโดยไม่ได้รับประโยชน์แต่อย่างใด

ได้แจ้งให้เทศบาลตำบลเจเน เร่งดำเนินการเพื่อให้มีการใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์จากครุภัณฑ์ที่จัดซื้อโดยเร็ว ซึ่งได้รับแจ้งจากเทศบาลตำบลเจเนว่า ในปีงบประมาณ 2547 ได้จ่ายขาดเงินสะสมจำนวน 1,365,140 บาท เพื่อจ่ายเป็นค่าจ้างที่ปรึกษาในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินเชื่อมกับระบบดังกล่าว

13. เทศบาลเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี ปีงบประมาณ 2546

ผลการตรวจสอบ

การใช้ประโยชน์อาคารศูนย์กลางการประกอบอาชีพ

เทศบาลเมืองสิงห์บุรี ได้รับเงินงบประมาณตามโครงการเสริมสร้างการแก้ไขปัญหาคนจนในเมือง ในภาวะวิกฤตจากการเคหะแห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2543 เพื่อก่อสร้างอาคารศูนย์กลางการประกอบอาชีพบ้านบางแคนอก มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการอบรมเสริมสร้างอาชีพให้แก่ชุมชน โดยก่อสร้างอาคาร คสล. ชั้นเดียว 1 หลัง อุปกรณ์เสริมสวยครบชุด 1 ชุด และจักรเย็บผ้าพร้อมอุปกรณ์ครบชุด จำนวน 4 ชุด ซึ่งเป็นความต้องการ

ของชุมชน แต่ปัจจุบันไม่ได้ใช้อาคารดังกล่าวในการอบรมเสริมสร้างอาชีพให้แก่ชุมชนตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ได้มีบุคคลเข้ามาดำเนินการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว โดยการเปิดรับจ้างเสริมสวยโดยใช้สถานที่และอุปกรณ์ของอาคารศูนย์กลางการประกอบอาชีพบ้านบางแคนอก และได้มีการเบิกจ่ายค่าน้ำประปาจากงบประมาณของเทศบาลและใช้สิทธิในการใช้กระแสไฟฟ้าในนามของเทศบาลด้วย

ได้แจ้งให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงการใช้ประโยชน์ในอาคารซึ่งเป็นทรัพย์สินของเทศบาล และให้ตรวจสอบค่าใช้จ่ายอันเกิดจากการให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ในอาคาร คือ ค่าน้ำประปา และค่าไฟฟ้า ว่ามีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นรวมเป็นจำนวนเท่าใด โดยให้เรียกเงินนำส่งคืนคลังเทศบาลโดยเร็ว และได้รับแจ้งว่าเทศบาลเมืองสิงห์บุรีได้มีหนังสือถึงผู้ใช้ประโยชน์เพื่อเรียกเก็บค่ากระแสไฟฟ้า ซึ่งได้รับชำระคืนในเวลาต่อมา

14. เทศบาลตำบลสิงห์ จังหวัดสิงห์บุรี ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบ

สิ่งก่อสร้างไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์

สำนักงานเทศบาลตำบลสิงห์ ใช้จ่ายเงินสะสมเป็นค่าก่อสร้างพื้นลาน คสล. และอาคารเอนกประสงค์สำหรับผู้มาติดต่อราชการ บริเวณที่ว่าการอำเภอบางระจัน หมู่ 4 ตำบลสิงห์ เป็นเงิน 748,000 บาท อาคารเอนกประสงค์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นโรงจอดรถยนต์และใช้เป็นสถานที่จอดรถยนต์ของทางราชการ และรถส่วนตัวอื่นๆ และแบ่งพื้นที่ส่วนหนึ่งจัดให้มีเก้าอี้สำหรับประชาชนผู้มาใช้บริการ แต่ไม่มีผู้ใช้ประโยชน์ จึงพิจารณาได้ว่าอาคารดังกล่าวมิได้ใช้เป็นที่พักสำหรับประชาชนมาใช้บริการตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในการขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสมแต่ประการใด

ได้แจ้งให้เทศบาลนำเงินจำนวน 748,000 บาท ส่งคืนโดยเร็วและต่อมาได้รับแจ้งจากเทศบาลตำบลสิงห์ว่าได้ใช้สถานที่ดังกล่าวเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยใช้เป็นสถานที่ในการออกกำลังกายของประชาชน การจัดกิจกรรมเพื่อรัฐพิธีในโอกาสต่างๆ และยังใช้เป็นสถานที่ในการประชุมชี้แจงให้แก่ประชาชน

15. เทศบาลตำบลนาประดู่ จังหวัดปัตตานี ประจำปีงบประมาณ 2545 - 2546

ผลการตรวจสอบ

ครุภัณฑ์กีฬาไม่ได้นำมาให้บริการแก่เยาวชนและประชาชนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

เทศบาลตำบลนาประดู่ ได้เบิกจ่ายเงินงบประมาณจัดซื้อครุภัณฑ์กีฬารวม 7 ชนิด รวมเป็นเงิน 199,000 บาท ประกอบด้วย ลูกวิ่งไฟฟ้า เครื่องบริหารร่างกาย (TIME WORK) จักรยานนั่งปั่นระบบแม่เหล็ก จักรยานนอนปั่นระบบแม่เหล็ก เครื่องเล่นโซมยิม เครื่องลดหน้าท้องและจานทวิส วัตถุประสงค์เพื่อให้เยาวชนและประชาชนในเขตเทศบาล ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ แต่จากการตรวจสอบครุภัณฑ์ดังกล่าวเก็บรักษาไว้ ณ อาคารเอนกประสงค์ มีฝุ่นเกาะและเป็นสนิม ครุภัณฑ์บางรายการชำรุด เช่น ลูกวิ่งไฟฟ้า ประชาชนไม่สามารถใช้บริการได้ เทศบาลมิได้นำครุภัณฑ์กีฬาให้บริการแก่เยาวชนและประชาชนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดแต่อย่างใด ไม่คุ้มค่ากับเงินงบประมาณที่จ่ายไป

ได้แจ้งให้ดำเนินการเปิดบริการศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬา เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง และได้รับแจ้งจากเทศบาลตำบลนาประดู่ว่า ได้ดำเนินการเปิดศูนย์วิทยาศาสตร์การกีฬาให้บริการประชาชนอย่างต่อเนื่อง และปัจจุบันได้มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในตำแหน่งผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ศูนย์เยาวชนดูแลรักษาอุปกรณ์ต่างๆ

16. สำนักรักษาความสะอาด กรุงเทพมหานคร

ผลการตรวจสอบ

กรณีการโอนรถยนต์เก็บขนมูลฝอยของสำนักรักษาความสะอาด

สำนักรักษาความสะอาด กรุงเทพมหานคร ได้เริ่มดำเนินการโอนรถยนต์เก็บขนมูลฝอยที่เลิกใช้งานให้กับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นตามที่ได้มีหนังสือขอรับความอนุเคราะห์สนับสนุนรถยนต์เก่าเพื่อจะนำไปปรับปรุงใช้งานได้ตามสภาพท้องถิ่น ตั้งแต่ปี 2538 จนถึงวันที่ 7 ตุลาคม 2546 รวมจำนวน 765 คัน ด้วยเหตุที่ว่าเป็นรถยนต์เก่าสภาพชำรุดทรุดโทรมมีอายุการใช้งานมานานถึง 10 ปีขึ้นไป และได้ผ่านการตรวจสภาพจากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นสมควรยุบสภาพ เนื่องจากอายุและลักษณะการใช้งาน จึงเห็นควรโอนรถยนต์ฯ ให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่ขาดแคลนและไม่มียกประมาณจัดซื้อ เพื่อจะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นนั้นๆ โดยถือปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ พ.ศ. 2538 ข้อ 151 (3) ได้กำหนดว่า “ให้โอนแก่การพาณิชย์ของกรุงเทพมหานคร ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ วัดที่โรงเรียนกรุงเทพมหานครอาศัยสถานที่ของวัด โดยทางวัดแจ้งความประสงค์ขอพัสดุนั้นมา องค์การสถานสาธารณกุศลฯ โดยผ่านความเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร”

พบข้อบกพร่องบางประการที่เป็นเหตุทำให้ทรัพย์สินของกรุงเทพมหานครได้รับความเสียหาย และเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ดังนี้

1. การโอนรถยนต์เก็บขนมูลฝอยฯ ให้กับหน่วยงานบางแห่งมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น โดยไม่ได้สำรวจความต้องการที่แท้จริงว่าจะนำไปใช้ประโยชน์จริงหรือไม่ ซึ่งเมื่อคิดเป็นอัตราร้อยละจะเห็นได้ว่านำไปใช้ประโยชน์จริงเพียงร้อยละ 39.50 ส่วนอีกร้อยละ 60.50 ไม่ได้นำไปใช้จริงและได้นำไปจำหน่ายให้กับบุคคลภายนอกในราคาต่ำโดยไม่นำเงินส่งเข้าเป็นรายรับของทางราชการ ทำให้เกิดความเสียหายจึงเปรียบเสมือนว่าการโอนรถยนต์ในครั้งนี้มุ่งหวังเพียงเพื่อให้รถยนต์เก่าหมดไปโดยเร็ว เท่านั้น

รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กทม.จัดสรร	765	100
หน่วยงานท้องถิ่นได้รับ	719	93.99
หน่วยงานท้องถิ่นไม่ได้รับ	46	6.01
หน่วยงานท้องถิ่นนำไปใช้ประโยชน์	284	39.50
หน่วยงานท้องถิ่นไม่ได้ใช้ประโยชน์	435	60.50
หน่วยงานท้องถิ่นขายทอดตลาด	139	31.95

2. โอนรถยนต์หมายเลขทะเบียน 5 ป - 1780 ให้กับ อบต.พรุใน อำเภอกะยง จังหวัดพังงา ปรากฏว่า ขณะนี้ทาง อบต.ยังไม่ได้รับรถยนต์ฯ คันดังกล่าว เนื่องจาก รถยนต์ยังจอดอยู่ที่บริเวณซอยประสาธนคราห์ 23 หลังวัดหลวงพ้อเณร เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร ในความครอบครองของอู่ซ่อมรถยนต์แห่งหนึ่ง ซึ่งทาง เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องไม่สามารถยืนยันพร้อมแสดงหลักฐานเอกสารสำคัญที่ใช้ประกอบ ในการรับรถยนต์ฯ ได้ ประกอบกับไม่มีหลักฐานการอนุญาตให้นารถยนต์ฯ ออกนอกบริเวณศูนย์รวมรถยนต์ฯ ให้ตรวจสอบ ซึ่งไม่อาจพิสูจน์ได้ว่าการส่งมอบรถยนต์ฯ ให้กับ อบต.พรุใน จริงหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีหนังสือแจ้งปลัดกรุงเทพมหานคร เพื่อพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

1. ดำเนินการขายทอดตลาดรถยนต์ฯ ในส่วนที่เหลืออยู่โดยถือปฏิบัติตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ ข้อ 151 (1) เพื่อนำเงินส่งเข้าเป็นรายรับของกรุงเทพมหานคร

2. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง กรณีการโอนรถยนต์หมายเลขทะเบียน 5 ป - 1780 ให้กับ อบต.พรุใน และหากพบว่ามีกระทำความผิดหรือมีพฤติการณ์ทุจริตให้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

สำหรับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 1 - 15 ตรวจสอบ กรณีไม่ได้รับรถยนต์ไม่มารถยนต์ให้ตรวจสอบ และกรณีจำหน่ายรถยนต์โดยไม่นำเงินส่งเข้าเป็นรายรับของหน่วยงาน ราชการส่วนท้องถิ่น

กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริง และสรุปผลว่าไม่พบพฤติการณ์มีการกระทำความผิด ด้วยหน้าที่หรือพฤติการณ์ทุจริตแต่อย่างใด แต่มีการกระทำบกพร่องต่อหน้าที่ และอยู่ระหว่างดำเนินการ สอบสวนทางวินัย

17. เมืองพัทยา ปีงบประมาณ 2541 - 2545

ผลการตรวจสอบ

การจัดเก็บรายได้

การบันทึกข้อมูลรายละเอียดทรัพย์สินของผู้ครอบครองทรัพย์สินตามทะเบียนทรัพย์สิน(พท 4)เพื่อ ควบคุมรายการทรัพย์สินที่ต้องชำระภาษี ไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน ส่งผลกระทบต่อรายได้ของเมืองพัทยา เช่น

- บริษัท พัทยาอินเตอร์เนชั่นแนลฮอตปีตอล จำกัด บันทึกในทะเบียนทรัพย์สิน (พท 4) เป็นตึก 4 ชั้น จากการตรวจสอบพบว่าเป็นตึก 6 ชั้น 1 หลัง และมีตึก 4 ชั้น อีก 1 หลัง
- บริษัท โรงพยาบาลกรุงเทพพญา จำกัด บันทึกในทะเบียนทรัพย์สิน (พท 4) เป็นตึก 10 ชั้น 1 หลัง จากการตรวจสอบพบว่ามีลานจอดรถ 1 ลาน ที่มีได้บันทึกในทะเบียนทรัพย์สิน
- บริษัท พัทยาใต้เซ็นเตอร์คอนโด จำกัด บันทึกข้อมูลโรงเรือน 550 ห้อง 15 ชั้น จากการตรวจสอบพบว่าบริเวณด้านล่างอาคารมีบริษัท ร้านค้า และส่วนราชการ เข้าเป็นที่ทำการอยู่แต่ไม่ได้บันทึกข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สิน
- บริษัท เวลคัมพลาซ่าจอมเทียน จำกัด ประกอบธุรกิจโรงแรม เป็นตึก 7 คูหา จำนวน 300 ห้อง จากการตรวจสอบพบว่ามีลานจอดรถแต่ไม่บันทึกข้อมูลในทะเบียนทรัพย์สิน และค้างภาษีมาตั้งแต่ปี 2537
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด มารีนพลาซ่า จากการตรวจสอบพบว่ายังดำเนินการอยู่แต่ไม่ชำระภาษีตั้งแต่ปี 2543 -2545 และเจ้าหน้าที่ไม่ได้ตั้งเป็นลูกหนี้

ได้แจ้งนายกเมืองพัทยาให้ควบคุมและสั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบและจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน (พท.4) ให้ตรงตามข้อเท็จจริงและเป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดเก็บภาษี และให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดเก็บรายได้เร่งรัดการจัดเก็บให้ครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบัน และหากผู้ครอบครองทรัพย์สินไม่ยื่นแบบประเมินภาษีภายในกำหนดเวลา ขอให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 มาตรา 19 โดยเคร่งครัด

เมืองพัทยาได้ทำการประเมินภาษีโรงเรือนและที่ดินและเรียกเก็บเพิ่มเติมเรียบร้อยแล้ว

การติดตามผล

มีหน่วยรับตรวจแจ้งผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 580 หน่วย ในจำนวนนี้ปฏิบัติตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแนะแล้ว จำนวน 418 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 72.07 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อสังเกต ขยายผลตรวจสอบสืบสวน 6 หน่วย โดยมีการคืนเงินหรือชดเชยค่าเสียหายให้แก่ทางราชการแล้ว 18.83 ล้านบาท และส่งเอกสารให้ตรวจสอบเพิ่มเติมหรือขออนุมัติเบิกจ่ายกรณีพิเศษ 5.34 ล้านบาท

3.5 การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้

การจัดเก็บรายได้จำแนกตามประเภทของการจัดเก็บได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) ภาษีอากร 2) การขายสิ่งของและบริการ 3) รายได้จากรัฐพาณิชย์ 4) รายได้อื่น

ผลการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ในปีงบประมาณ 2547 ประเภทรายได้จากภาษีอากร และการขายสิ่งของและบริการ ซึ่งถือเป็นแหล่งรายได้หลักของประเทศ โดยตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ประเภทดังกล่าวในส่วนราชการจำนวน 60 หน่วย ภายใต้สังกัดกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงการต่างประเทศ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล

พบการจัดเก็บรายได้ยังไม่ครบถ้วนถูกต้อง ทำให้จัดเก็บรายได้ได้ต่ำไป ซึ่งมีการเรียกเก็บเงินค่าภาษีอากรค่าธรรมเนียม หรือเบี้ยปรับ เพิ่มเติมเท่าที่ตรวจพบเป็นจำนวนเงิน 6.37 ล้านบาท รวมทั้งพบการค้างชำระค่าภาษีและค่าธรรมเนียมเป็นจำนวนเงินมากถึง 2,031.46 ล้านบาท รวมเป็นเงินรายได้ที่ยังจัดเก็บไม่ครบถ้วนหรือเป็นเงินรายได้ที่รัฐควรจะได้รับเพิ่มเป็นเงิน 2,037.83 ล้านบาท นอกจากนี้การจัดเก็บรายได้ในแต่ละกระทรวงยังพบข้อสังเกตที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้มีความครอบคลุม ถูกต้องและเกิดความเป็นธรรม ซึ่งสรุปได้ดังนี้

กระทรวงการคลัง ตรวจสอบและออกรายงานจำนวน 24 หน่วย ข้อสังเกตที่พบ เช่น

- กรมสรรพากร ได้ตรวจสอบผลการดำเนินงานในระบบงานต่างๆ ที่กรมสรรพากรกำหนดขึ้น เพื่อให้การจัดเก็บมีความถูกต้อง ครบถ้วนและไม่เกิดการรั่วไหล ซึ่งผลการดำเนินงานในบางระบบงานยังมีความล่าช้าหรือไม่เป็นไปตามแผน เช่น ระบบงานตรวจสอบ ระบบงานการกำกับดูแลผู้ค้างชำระภาษี โดยใกล้ชิดเป็นรายตัวและเป็นปัจจุบัน เป็นต้น รวมทั้งมีการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไม่ถูกต้อง ทำให้มีการจัดเก็บภาษีอากรได้ต่ำไป

- กรมธนารักษ์ การจัดเก็บรายได้และค่าธรรมเนียมจากการให้เช่าสังหาริมทรัพย์และค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ดมีการนำที่ดินและอาคารราชพัสดุไปให้เช่าช่วงหรือนำไปใช้ผิดวัตถุประสงค์การเช่า โดยยังมีได้เรียกเก็บค่าเช่าให้ถูกต้องครบถ้วน และมีการต่อสัญญาเช่าที่ครบกำหนดหรือที่ขอเช่ารายใหม่ล่าช้า อัตราค่าเช่าอาคารราชพัสดุกังไม่มีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ซึ่งมีผลต่อรายได้ที่รัฐควรจะได้รับ รวมทั้งผู้เช่าที่ดินและอาคารราชพัสดुक้างชำระค่าเช่าเป็นระยะเวลานาน

กระทรวงมหาดไทย ตรวจสอบและออกรายงานจำนวน 7 หน่วย พบการจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธินิติกรรม ภาษีอากรและอากรแสตมป์ของสำนักงานที่ดินจังหวัด / สาขาสูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ทำให้มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้และอากรแสตมป์ต่ำกว่าความเป็นจริง เป็นเงิน 5.05 ล้านบาท ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่มีการคำนวณหรือประเมินราคาที่ดิน สิ่งปลูกสร้างผิดพลาด

กระทรวงคมนาคม ตรวจสอบและออกรายงานจำนวน 17 หน่วย ผลการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถ มีการค้างชำระภาษีตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 จำนวนมาก และพบมีผู้จดทะเบียนรถเป็นผู้ถือครองกรรมสิทธิ์และครอบครองรถยนต์ในนามบุคคลธรรมดาเกินกว่าจะนำไปใช้งานปกติ ซึ่งคาดว่าจะเป็นการหลีกเลี่ยงภาษี

กระทรวงการต่างประเทศ ตรวจสอบและออกรายงานการจัดเก็บรายได้และค่าธรรมเนียมของกรมการกงสุล พบการควบคุมการใช้แผ่นผนึกการใช้ใบเสร็จรับเงิน และการจัดทำรายงานข้อมูลการจัดเก็บรายได้ยังไม่มีระบบการควบคุมที่ดี

การจัดเก็บรายได้ของเทศบาล ตรวจสอบและออกรายงานจำนวน 7 หน่วย การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน รวมทั้งทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีมีรายละเอียดข้อมูลไม่ครบถ้วนถูกต้องเป็นปัจจุบัน ส่งผลต่อการจัดทำประมาณการรายได้ไม่ครอบคลุมผู้อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีและขาดเครื่องมือในการวางแผนการจัดเก็บ การตรวจสอบและเร่งรัดการจัดเก็บภาษี

การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตรวจสอบและออกรายงานจำนวน 4 หน่วย องค์การบริหารส่วนตำบลที่ตรวจสอบยังไม่มีการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ไม่ได้ใช้อัตราราคาค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรตามที่ อบต. กำหนด และการจัดเก็บรายได้ค่าน้ำประปาและค่าขยะยังไม่มีระบบการควบคุมภายในที่ไม่รัดกุม

หน่วยตรวจสอบ	จำนวนหน่วย ที่ออกรายงาน (หน่วย)	จำนวนเงินรายได้ เรียกเพิ่ม (บาท)	จำนวนเงินค่าภาษี ค้างนาน (บาท)	รวมมูลค่าความ เสียหาย (บาท)
กระทรวงการคลัง				
- กรมสรรพากร / สำนักงานสรรพากร พื้นที่	6	563,132.53	241,770,000.00	242,333,132.53
- สำนักงานธนารักษ์พื้นที่	14	262,186.59	6,660,770.02	6,922,956.61
- สำนักงานศุลกากร	3	-	-	-
- สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่	1	-	-	-
กระทรวงมหาดไทย				
- สำนักงานที่ดินจังหวัด / กรุงเทพฯ	7	5,045,584.00	-	5,045,584.00
กระทรวงคมนาคม				
- สำนักงานขนส่งจังหวัด	17	67,230.04	1,783,033,258.37	1,783,100,488.41
กระทรวงการต่างประเทศ				
- กรมการกงสุล	1	-	-	-
เทศบาล	7	316,013.65	-	316,013.65
องค์การบริหารส่วนตำบล	4	114,184.00	-	114,184.00
รวม	60	6,368,330.81	2,031,464,028.39	2,037,832,359.20

การติดตามผล

หน่วยรับตรวจแจ้งผลดำเนินการตามข้อเสนอแนะแล้ว จำนวน 59 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 100.00 ของหน่วยที่มีข้อสังเกตจากการตรวจสอบ (59 หน่วย) โดยมีการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมซึ่งจัดเก็บต่ำไป ได้เพิ่มเติมเป็นเงิน 4.73 ล้านบาท และที่เหลืออยู่ระหว่างดำเนินการ

ผลการตรวจสอบที่สำคัญแยกตามหน่วยงาน

กระทรวงการคลัง

☛ การประเมินและการจัดเก็บภาษีอากร กรมสรรพากร

1. การประเมินและการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบการประเมินและจัดเก็บภาษีอากร ของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 พื้นที่ ได้แก่ สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพ 1 สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 7 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 16 มีข้อสังเกตดังนี้

1.1 ผลการดำเนินงานต่ำกว่าแผนงานและประมาณการ มี 3 ระบบ คือ

- ระบบงานกำกับดูแลผู้เสียภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการและให้เป็นปัจจุบัน งานออกตรวจสภาพกิจการมีผลการปฏิบัติงานต่ำกว่าแผนงาน จำนวน 5,886 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 60.98 ของแผนงาน

- ระบบงานสำรวจ งานสำรวจมีผลการปฏิบัติงานต่ำกว่าแผนงาน จำนวน 1,811 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 6.52 ของแผนงาน

- ระบบงานการกำกับดูแลผู้ค้างชำระภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายตัวและเป็นปัจจุบัน การเร่งรัดหนี้ภาษีอากรมีผลการปฏิบัติงานต่ำกว่าประมาณการ จำนวน 76.77 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 6.94 ของประมาณการ

1.2 ความล่าช้าในการปฏิบัติงาน มี 2 ระบบ คือ

- ระบบงานตรวจสอบ แบ่งเป็น

- งานค้างตรวจสอบภาษีอากรโดยมิได้ออกหมายเรียก จำนวน 8,023 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.99 ของงานค้างทั้งหมด

- งานค้างตรวจสอบภาษีอากรตามหมายเรียกแบ่งเป็นกรณีบุคคลธรรมดา มีจำนวนร้อยละ 26.32 และกรณีนิติบุคคลมีจำนวนร้อยละ 53.18 ของงานค้างตรวจทั้งหมดแต่ละกรณี

- งานค้างตรวจปฏิบัติการ แบ่งเป็นงานค้างตรวจก่อนคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีจำนวนร้อยละ 68.31 งานค้างตรวจปฏิบัติการทั่วไป ร้อยละ 67.86 และงานค้างตรวจเฉพาะประเด็น ร้อยละ 41.92 ของงานค้างตรวจทั้งหมดแต่ละประเภท

● ระบบงานการกำกับดูแลผู้ค้างชำระภาษีโดยใกล้ชิดเป็นรายตัว และเป็นปัจจุบัน พบว่างานเร่งรัดหนี้ภาษีอากรในบางขั้นตอนล่าช้า ดังนี้

- การออกตรวจสอบสภาพความเป็นจริงของผู้ค้างชำระภาษีอากรไม่ได้ดำเนินการทันทีที่ตั้งหนี้ภาษีอากรค้าง มีจำนวนร้อยละ 62.50 ของรายผู้ค้างชำระภาษีอากรทั้งหมด
- การออกหนังสือเตือนให้นำเงินมาชำระครั้งที่ 2 ไม่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด มีจำนวนร้อยละ 56.25 ของรายผู้ค้างชำระภาษีอากรทั้งหมด
- การสอบสวนทรัพย์สินไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด มีจำนวนร้อยละ 47.92 ของรายผู้ค้างชำระภาษีอากรทั้งหมด
- หนี้ค้างเกิน 50,000 บาท ขึ้นไป ไม่ได้ทำการสอบสวนทรัพย์สินครบทุกประเภท มีจำนวนร้อยละ 35.42 ของรายผู้ค้างชำระภาษีอากรทั้งหมด
- การยึดหรืออายัดทรัพย์สินไม่อาจดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด มีจำนวนร้อยละ 4.17 ของรายผู้ค้างชำระภาษีอากรทั้งหมด
- การขอให้ช่วยเร่งรัด หน่วยเร่งรัดต้นทางไม่ได้มีหนังสือขอให้หน่วยเร่งรัดปลายทางช่วยทำการเร่งรัดภายในระยะเวลาที่กำหนด มีจำนวนร้อยละ 8.33 ของรายผู้ค้างชำระภาษีอากรทั้งหมด

1.3 ความคลาดเคลื่อนในการจัดทำรายงาน มี 2 ระบบ คือ

● ระบบงานตรวจสอบ งานค้างตรวจก่อนคืนภาษีมูลค่าเพิ่มมีการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบตามแบบ นตป.1 แสดงจำนวนเงินที่คืนภาษีไม่ตรงกับเอกสารสำนวนการตรวจสอบ งานค้างตรวจปฏิบัติการทั่วไปมีการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบตามแบบ นตป.2 แสดงจำนวนเงินในช่องคืนภาษีไม่ตรงกับเอกสารสำนวนการตรวจสอบ

● ระบบงานคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม มีการจัดทำรายงานการค้างคืนภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินสด (แบบ กส.4) ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง

สาเหตุที่สำคัญ คือ การจัดสรรปริมาณงานไม่เหมาะสมกับอัตรากำลัง แนวทางและระเบียบการปฏิบัติงานยังไม่ชัดเจนเพียงพอ ขั้นตอนการขออนุมัติและการรายงานมีความล่าช้ายุ่งยากและซ้ำซ้อน การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกมีความล่าช้า ระบบเครือข่ายราชการที่ใช้ในการปฏิบัติงานขัดข้องบ่อยครั้ง มีรายงานมากเกินความจำเป็นและระบบฐานข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน อุปกรณ์สำนักงานมีไม่เพียงพอ ผู้เสียภาษีไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร และไม่มีคู่มือในการปฏิบัติงานและเอกสารหรือข้อมูลที่จะใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

2. การจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ในส่วนภูมิภาค ปีงบประมาณ 2545

ผลการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีอากรของสำนักงานสรรพากรพื้นที่ ที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคจำนวน 5 หน่วย พบว่า

1.1 การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ผู้เสียภาษีได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีครั้งแรก (ภ.ง.ด.51) โดยแสดงประมาณการกำไรสุทธิขาดไปเกินกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิในรอบระยะเวลาบัญชี

ผู้เสียหายบางราย ในสำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2 และสำนักงานสรรพากรพื้นที่มุกดาหาร ได้จัดทำประมาณการกำไรขาดไปโดยไม่มีเหตุสมควรและผู้เสียหายบางรายยังไม่ยื่นแบบเพื่อเสียภาษีเพิ่มอีกร้อยละ 20 ของจำนวนภาษีที่ต้องชำระรวมเป็นเงินภาษีที่ต้องชำระเพิ่มประมาณ 549,068.17 บาท

1.2 การเร่งรัด ลด และจำหน่ายหนี้ภาษีอากรไม่เป็นไปตามประมาณการ สำนักงานสรรพากรพื้นที่ 3 แห่ง มีการเร่งรัด ลด และจำหน่ายหนี้ภาษีต่ำกว่าประมาณการซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูลในขั้นตอนการสอบสวนทรัพย์สิน ผู้เสียหายไม่ทราบว่หนี้ที่เกิดจากการประเมินของเจ้าหน้าที่สามารถยื่นคำร้องขอลดภาษีได้

หน่วย : ล้านบาท

หน่วยตรวจสอบ	ประมาณการ	ผลการดำเนินงาน	ต่ำกว่าประมาณ	คิดเป็นร้อยละ
สำนักงานสรรพากรพื้นที่ยโสธร	44.02	18.17	25.85	85.72
สำนักงานสรรพากรพื้นที่นครพนม	252.71	233.06	19.66	7.78
สำนักงานสรรพากรพื้นที่เชียงใหม่ 2	28.57	19.66	8.91	31.18

1.3 มีการยื่นแบบเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปีไม่ถูกต้อง โดยมีการนำรายจ่ายต้องห้าม (รายจ่ายฝ่ายทุน) มาเป็นรายจ่ายเพื่อหักออกจากรายได้เช่นที่พบในสำนักงานสรรพากรพื้นที่มุกดาหาร ทำให้เสียภาษีต่ำไป

1.4 มีลูกหนี้ค่าภาษีอากรค้างชำระจำนวนมาก ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากผู้ค้างชำระภาษีโดยเฉพาะภาษีที่เกิดจากการประเมินภาษีธุรกิจเฉพาะไม่ทราบตั้งแต่แรกว่าเมื่อทำนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินต้องเสียภาษี ผู้เสียภาษีขอผ่อนชำระภาษีเป็นงวด ผู้เสียภาษียื่นรายได้รายจ่ายไม่ถูกต้องรวมทั้งสำนักงานสรรพากรฯ ได้ออกใบแจ้งให้มาเสียภาษีแต่ผู้เสียภาษียังไม่มาชำระ โดยมีรายละเอียดลูกหนี้ค้างชำระ ดังนี้

หน่วยตรวจสอบ	ลูกหนี้ภาษีอากรค้างชำระ	
	จำนวนราย	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
สำนักงานสรรพากรพื้นที่ยโสธร	588	50.85
สำนักงานสรรพากรพื้นที่ศรีสะเกษ	743	57.84
สำนักงานสรรพากรพื้นที่มุกดาหาร	892	133.08
รวม	2,223	241.77

1.5 จำนวนนิติบุคคลตามข้อมูลของสำนักงานสรรพากรพื้นที่กับสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จังหวัดมีความแตกต่างกัน ข้อมูลจำนวนนิติบุคคลของสำนักงานสรรพากรพื้นที่มุกดาหารแตกต่างกับสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดมุกดาหาร โดย ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2546 มีความแตกต่างกัน 105 ราย ซึ่งทำให้ไม่ทราบข้อมูลจำนวนนิติบุคคลที่ถูกต้องแท้จริง

1.6 งานตรวจสอบสภาพกิจการและการกำกับดูแลผู้เสียหายโดยใกล้ชิดเป็นรายผู้ประกอบการ และให้เป็นปัจจุบันมีความล่าช้า สำนักงานสรรพากรพื้นที่ยโสธร สามารถดำเนินงานตรวจสอบสภาพกิจการ ในปีงบประมาณ 2545 ได้เพียงร้อยละ 23.65 และงานกำกับดูแลผู้เสียหายฯ ดำเนินงานได้เพียงร้อยละ 6.84 ของ ผู้ประกอบการทั้งหมด

1.7 การจัดทำสรุปรายละเอียดลูกหนี้ภาษีอากรค้างแตกต่างกับรายงานผลการเร่งรัดหนี้ภาษีอากร สำนักงานสรรพากรพื้นที่ยโสธรมีการจัดทำรายละเอียดลูกหนี้ภาษีอากรค้าง มียอดจำนวนลูกหนี้และ จำนวนเงินแตกต่างกับรายงานผลการเร่งรัดหนี้ภาษีอากรและสถานะของลูกหนี้จำนวน 103 ราย เป็นเงินที่แตกต่าง จำนวน 2.67 ล้านบาท

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้สำนักงานสรรพากรพื้นที่ดำเนินการเรียกชำระเงินค่า ภาษีอากรเพิ่มจากการคำนวณไม่ถูกต้อง เร่งรัดติดตามหนี้ภาษีอากรค้างชำระ ให้บริการแนะนำและทำความเข้าใจ กับผู้เสียหายอากรและกรณีการประมาณการกำไรสุทธิควรนำข้อมูลปีก่อนมาเป็นฐานเพื่อวางแผน การตรวจกำกับ การจัดเก็บในปีงบประมาณถัดไป

● การจัดเก็บรายได้และค่าธรรมเนียมสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ปีงบประมาณ 2545 - 2547

ผลการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ ค่าเช่า ค่าธรรมเนียม เงินประกันการเช่าของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ จำนวน 13 หน่วย มีข้อสังเกตดังนี้

1. มีการนำที่ดินและอาคารราชพัสดุไปใช้ผิดวัตถุประสงค์การเช่า พบว่าผู้เช่าที่ดินและอาคาร จำนวน 48 ราย ในสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ 6 แห่ง ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ลำปาง สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ นนทบุรี สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พัทลุง สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ราชบุรี มีการนำที่ดินและอาคารราชพัสดุไปใช้ผิดวัตถุประสงค์การเช่า เช่น ตาม สัญญาเช่าที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยแต่มีการนำที่ดินไปใช้ประกอบการค้า ให้เช่า หรือปล่อยให้เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องขาดการตรวจสอบการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินที่ให้เช่า

2. มีการนำที่ดินและอาคารราชพัสดุไปให้ผู้อื่นเช่าช่วงโดยมิได้รับอนุญาตจากสำนักงานธนารักษ์ พื้นที่ ผู้เช่าได้นำที่ดินและอาคารราชพัสดุไปให้ผู้อื่นเช่าช่วงหรือจัดหาประโยชน์และมิได้จัดเก็บเงินจากการให้เช่า ช่วงเพิ่ม ทำให้รัฐขาดรายได้ในส่วนดังกล่าวซึ่งพบในสำนักงานธนารักษ์ฯ 11 แห่ง ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ลำปาง สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุดรธานี สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สมุทรปราการ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ นครราชสีมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ นครศรีธรรมราช สำนักงานธนารักษ์พื้นที่กระบี่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พัทลุง สำนักงานธนารักษ์พื้นที่น่านและ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ราชบุรี

3. สัญญาเช่าที่ดินและอาคารราชพัสดุที่ครบกำหนด ดำเนินการต่อสัญญาใหม่ไม่ครบถ้วนหรือ ล่าช้า ซึ่งมีผลต่อการจัดเก็บรายได้และค่าธรรมเนียมค่าปรับที่ควรจะได้รับจากการต่อสัญญาเช่า เช่น สำนักงาน ธนารักษ์พื้นที่นนทบุรี มีการขอต่อสัญญาให้ผู้เช่า 13 ราย ล่าช้า และสำนักงานธนารักษ์อีก 6 แห่ง ยังไม่ต่อสัญญา

ให้กับผู้เช่าที่ครบกำหนด สาเหตุหนึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่ได้ตรวจสอบทะเบียนคุมการเช่าว่ามีรายได้ที่ครบกำหนดตามสัญญา ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ลำปาง สำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่กระบี่ และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่พัทลุง

4. ที่ราชพัสดุที่มีราษฎรเข้าอยู่อาศัยมานานแล้ว ยังไม่มีการติดตามให้มาทำสัญญาเช่าหรือดำเนินการจัดให้เช่ากับราษฎรที่ยื่นขอใช้ที่ราชพัสดุล่าช้า มีราษฎรหลายรายที่อาศัยอยู่ในที่ราชพัสดุสำนักงานธนารักษ์พื้นที่สมุทรปราการ และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย ยังไม่มีการดำเนินการให้ราษฎรมาทำสัญญาเช่าเนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์ให้ราษฎรเข้าใจในการใช้ที่ราชพัสดุ เจ้าหน้าที่ไม่ได้สำรวจพื้นที่และเร่งดำเนินการกับราษฎรที่อาศัยในที่ราชพัสดุให้ถูกต้อง นอกจากนี้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา ราษฎรบางราย ได้ยื่นขอใช้ที่ราชพัสดุตั้งแต่ปี 2540 แต่เจ้าหน้าที่ยังไม่ดำเนินการจัดให้ราษฎรเช่าตามกฎหมายกระทรวง

5. จัดเก็บค่าเช่า ค่าธรรมเนียม และค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุไม่ถูกต้องครบถ้วน สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ 4 แห่ง มีการจัดเก็บรายได้ต่ำเกินไปหรือไม่ครบถ้วน จำนวน 117 ราย ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่กระบี่

6. เรียกเก็บเงินประกันสัญญาเช่าที่ดินและอาคารราชพัสดุไม่ครบถ้วนถูกต้องหรือยังไม่ถอนคืนเงินประกันสัญญา การเรียกเก็บเงินประกันสัญญาไม่ครบถ้วนอาจทำให้ทางราชการเสียหาย หากผู้เช่าค้างชำระค่าเช่าหรือผิดสัญญาเช่าซึ่งพบดังนี้

- สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ 8 แห่ง เรียกเก็บเงินประกันสัญญาต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในระเบียบ จำนวน 329 ราย ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ลำปาง สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุดรธานี สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พัทลุง และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตรัง

- สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ 3 แห่ง เรียกเก็บเงินประกันสัญญาสูงกว่าที่กำหนดไว้ในระเบียบ จำนวน 43 ราย ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พัทลุง สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตรังและสำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา

- สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ 5 แห่ง ยังไม่ถอนคืนเงินประกันการเช่าที่ผู้เช่ามิได้เช่าที่ดินและอาคารราชพัสดุแล้วจำนวน 212 ราย ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่กระบี่ และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตรัง

7. ส่วนราชการหรือหน่วยงานปกครองท้องถิ่นจัดหาผลประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุที่ครอบครองหรือขอใช้โดยมิได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ เช่น จัดให้เช่าเพื่อขายอาหาร สินค้าและบริการ ซึ่งพบในสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ 4 แห่ง ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นนทบุรี สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ประจวบคีรีขันธ์ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สมุทรปราการ และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ราชบุรี

8. อัตราค่าเช่าอาคารราชพัสดุ ยังไม่มีการปรับให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันหรือมีการปรับล่าช้า ซึ่งพบในสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ 2 แห่ง ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่กระบี่ อัตราที่ใช้ในการจัดเก็บค่าเช่าใช้มาตั้งแต่ 10-20 ปีที่แล้ว ยังไม่มีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และอัตราการจัดเก็บของสำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์มีการปรับล่าช้า โดยอัตราที่ใช้ตั้งแต่ปี 2530 ได้รับการปรับปรุงอัตราใหม่ในปี 2546

9. ผู้เช่าที่ดินและอาคารราชพัสดุล้างชำระค่าเช่าเป็นระยะเวลานาน สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ 9 แห่ง มีผู้ค้างชำระค่าเช่า 629 ราย เป็นเงิน 6.76 ล้านบาท โดยลูกหนี้บางรายค้างชำระค่าเช่านานเกิน 10-20 ปี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

หน่วยตรวจสอบ	ค่าเช่าค้างชำระ	
	จำนวนราย	จำนวนเงิน (บาท)
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ลำปาง	157	456,942.00
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่น่าน	14	234,887.00
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุดรดิตถ์	4	11,184.00
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สมุทรปราการ	236	5,428,549.50
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา	20	226,952.00
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่กระบี่	32	40,859.52
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พัทลุง	9	6,775.00
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตรัง	41	69,195.00
สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครศรีธรรมราช	116	185,426.00
รวม	629	6,660,770.02

10. มีการบันทึกบัญชีและทะเบียนคุมไม่ถูกต้อง ครบถ้วน เช่น ไม่ได้นำยอดเงินรายได้ที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บแพนมาบันทึกบัญชี บันทึกบัญชีค่าเช่าค้างชำระหรือเงินประกันสัญญาเช่าที่ราชพัสดุไม่ครบถ้วน บันทึกทะเบียนคุมที่ราชพัสดุมีรายละเอียดไม่ครบถ้วนหรือไม่ได้แก้ไขข้อมูลเป็นปัจจุบัน เป็นต้น ซึ่งพบในสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ 8 แห่ง ได้แก่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุดรดิตถ์ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่สมุทรปราการ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่บุรีรัมย์ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย สำนักงานธนารักษ์พื้นที่กระบี่ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่นครราชสีมา สำนักงานธนารักษ์พื้นที่พัทลุง และสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ราชบุรี

11. การใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุของส่วนราชการไม่ถูกต้อง เช่น ส่วนราชการใช้ที่ดินราชพัสดุโดยมิได้ขอใช้และมิได้รับอนุญาตจากกรมธนารักษ์ ส่วนราชการบางแห่งมีการปลูกสร้างอาคารในที่ดินราชพัสดุโดยมิได้ส่งรายงานสิ่งปลูกสร้างตามแบบที่กำหนดเพื่อดำเนินการขึ้นทะเบียน และบางแห่งมีการเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุแต่ยังไม่ดำเนินการส่งคืนซึ่งพบกรณีดังกล่าวในสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ราชบุรี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แจ้งให้รณรงค์พื้นที่ฯ ดำเนินการสำรวจการใช้ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ จัดทำทะเบียนและแผนที่รายละเอียดการใช้ที่ดินให้ถูกต้อง ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่ใช้ที่ดินราชพัสดุเข้าใจในกฎระเบียบ วัตถุประสงค์ และวิธีปฏิบัติในการใช้ที่ดินราชพัสดุ เร่งรัดการจัดเก็บค่าเช่าค้างชำระให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว สั่งการให้ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบการจัดเก็บค่าเช่าและเงินประกันให้ครบถ้วนถูกต้อง และติดตามเรียกเก็บค่าเช่า ที่จัดเก็บไม่ถูกต้องให้ครบถ้วนโดยเร็ว รวมทั้งตรวจสอบข้อเท็จจริงในการนำที่ดินและอาคารราชพัสดุไปให้เช่า ช่วงหรือหาผลประโยชน์หากพบว่าผิดสัญญาให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดหา ประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุ พ.ศ. 2527

☛ การจัดเก็บรายได้ของสำนักงานสุลการ/ด้านสุลการ ปีงบประมาณ 2546

ผลการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และรายได้อื่นของสำนักงานและด้านสุลการ 3 หน่วย ได้แก่ สำนักงานสุลการท่าเรือแหลมฉบัง จ.ชลบุรี ด้านสุลการมาบตาพุด จ.ระยอง และด้านสุลการ คลองใหญ่ จ.ตราด มีข้อสังเกตดังนี้

1. การจัดทำและบันทึกรายการในทะเบียนคุมสารบบคดีไม่เป็นปัจจุบัน สำนักงานและด้านสุลการ ทั้ง 3 แห่ง เจ้าหน้าที่ยังไม่มีกรบันทึกความคืบหน้าในเรื่องต่างๆ เช่น ความคืบหน้าของคดี การจำหน่ายของกลาง การบันทึกเงินค่าปรับอากรขาเข้า อากรขาออก เงินเพิ่มและการนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินลงในทะเบียนคุม สารบบคดีให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

2. ไม่ได้ดำเนินการจำหน่ายของกลางเพื่อจ่ายเงินสินบนรางวัลและนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ให้เป็นไปตามระเบียบปฏิบัติสุลการและพระราชบัญญัติสุลการ พ.ศ. 2469 ซึ่งด้านสุลการคลองใหญ่มีคดี ที่สิ้นสุดตั้งแต่ปี 2539 - 2545 จำนวน 7 คดี ที่ยังไม่ได้ดำเนินการดังกล่าว และด้านสุลการมาบตาพุดยังรอผล การพิจารณาของอัยการเกี่ยวกับการขอจำหน่ายของกลางก่อนคดีถึงที่สุด 1 คดี

3. ไม่ได้วางระบบการควบคุมภายใน ด้านสุลการคลองใหญ่ยังไม่ได้จัดวางระบบการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แจ้งให้สำนักงานสุลการและด้านสุลการกำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ให้จัดทำและบันทึกข้อมูลในทะเบียนสารบบให้ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน กรณีการจำหน่ายของกลางหากเห็นว่าถ้ารอ ไว้จนคดีถึงที่สุดจะทำให้ของนั้นเสื่อมสภาพหรือมีปัญหาให้ทำรายงานพร้อมความเห็นเสนอกรมสุลการพิจารณาสั่งการ

กระทรวงมหาดไทย

☛ การจัดเก็บรายได้ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธินิติกรรม ภาษีอากรและรายได้อื่น ของสำนักงานที่ดิน จังหวัด/สาขา ปีงบประมาณ 2546

ผลการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ ค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้ และอากรแสตมป์ ของสำนักงานที่ดิน 6 หน่วยใน 3 จังหวัด และสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครอีก 4 หน่วย มีข้อสังเกตดังนี้

1. การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้ และอากรแสตมป์ไม่ถูกต้อง โดยสำนักงานที่ดินจังหวัด ทั้ง 3 แห่ง มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมภาษีเงินได้และอากรแสตมป์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ ในจำนวนเงินที่สูงหรือต่ำกว่าความเป็นจริง ซึ่งมีจำนวนรายที่เรียกเก็บสูงกว่าความเป็นจริง จำนวน 48 ราย เป็นเงิน 0.52 ล้านบาท และจำนวนรายที่เรียกเก็บต่ำกว่าความเป็นจริง 75 ราย เป็นเงิน 5.05 ล้านบาท ดังนี้

สำนักงานที่ดิน ตรวจสอบ	จำนวนรายที่ ตรวจสอบ	เรียกเก็บสูงเกินไป		เรียกเก็บต่ำเกินไป	
		จำนวนราย	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนราย	จำนวนเงิน (บาท)
1. สำนักงานที่ดินจังหวัดเลย					
- สำนักงานที่ดินจังหวัด	128	7	50,088.00	16	60,387.00
- สำนักงานที่ดินสาขาเชียงคาน	18	2	1,704.00	1	1,000.00
2. สำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี					
- สำนักงานที่ดินจังหวัด	190	9	43,746.00	3	9,821.00
- สำนักงานที่ดินสาขาบ้านผือ	30	2	12,008.00	4	55,456.00
- สำนักงานที่ดินอำเภอไชวาน	17	4	3,848.00	3	3,299.00
3. สำนักงานที่ดิน จังหวัดชลบุรี	740	2	2,078.00	10	129,797.00
4. สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร					
- สำนักงานที่ดินฯ สาขาบึงกุ่ม		3	109,327.00	7	1,870,007.00
- สำนักงานที่ดินฯ สาขาบางขุนเทียน		3	57,612.00	6	391,212.00
- สำนักงานที่ดินฯ สาขาห้วยขวาง		6	84,418.00	9	1,163,859.00
- สำนักงานที่ดินฯ สาขาดอนเมือง		10	158,545.00	16	1,360,746.00
รวมทั้งสิ้น		48	523,374.00	75	5,045,584.00

สาเหตุที่ทำให้การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ไม่ถูกต้องที่สำคัญเกิดจากเจ้าหน้าที่มีการคำนวณหรือประเมินราคาผิดพลาด เช่น

- คำนวณปีที่ถือครองผิดพลาด
- ไม่ได้ใช้ฐานภาษีในอัตราที่กำหนดในการเรียกเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- ไม่ได้แยกคำนวณภาษีกรณีที่ดินและที่ก่อสร้างมาไม่พร้อมกัน
- ประเมินราคาที่ดินจากบัญชีราคาประเมินที่ดินผิดโซนผิดบล็อก
- ประเมินราคาส่งปลูกสร้างผิดจากบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์โรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง
- ประเมินราคาทุนทรัพย์ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ เช่น มิได้ได้สวนสิทธิแล้วประเมินราคาเพื่อคำนวณราคาเป็นทุนทรัพย์ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
- คำนวณราคาค่าเสื่อมราคาผิดพลาดหรือมิได้หักค่าเสื่อมราคา
- ไม่ได้กันระยะหรือกันระยะถนนผิดพลาด
- ไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลขนาดพื้นที่ในเอกสารการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ทำให้มีการคำนวณจำนวนเนื้อที่ไม่ถูกต้อง

2. ราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินในบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์กับในระวางแผนที่มีความแตกต่างกัน เช่น สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครสาขาบึงกุ่ม ได้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และค่าอากรแสตมป์จากการขายที่ดินโดยใช้ราคาประเมินทุนทรัพย์ตามประกาศของกรุงเทพมหานคร แต่ที่ดินแปลงที่ขายในระวางแผนที่ของกรมธนารักษ์มีการลงราคาประเมินเป็นรายแปลงไว้สูงกว่าราคาประเมินของกรุงเทพมหานคร ซึ่งหากกรมธนารักษ์พิจารณาแก้ไขให้เป็นไปตามราคาประเมินในระวางแผนที่ปัจจุบันจะทำให้สำนักงานที่ดิน จัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมต่ำไป 1.60 ล้านบาท

3. จุดอ่อนของระบบการควบคุมภายใน

- สำนักงานที่ดินจังหวัดเลย วางระบบการควบคุมภายในไม่แล้วเสร็จ และไม่ได้รายงานความคืบหน้าในการจัดวางระบบการควบคุมภายในต่อผู้กำกับดูแลทุก 60 วัน พร้อมส่งสำเนาให้ สตง. ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 5

- สำนักงานที่ดินจังหวัดอุดรธานี การควบคุมภายในมีจุดอ่อนในด้านเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานขาดความรู้ ความชำนาญ ประสิทธิภาพในระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยยังไม่มีมีการฝึกอบรม ซ้อมความเข้าใจในระเบียบวิธีปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ยังขาดความละเอียดรอบคอบระมัดระวังในการประเมินทุนทรัพย์ และไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดอย่างเคร่งครัด

- สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี มีการจัดวางระบบการควบคุมภายใน เฉพาะของงานการเงินและบัญชีเท่านั้น ส่วนงานของฝ่ายอื่นๆ มิได้รายงานไว้ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 5

4. มีการบันทึกบัญชีในทะเบียนคุมหลักเขตที่ดินไม่ครบถ้วนถูกต้อง และไม่ปรากฏว่ามีการตรวจนับหลักเขตที่ดินเพียงวันสิ้นปีงบประมาณ ซึ่งพบในสำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร 3 แห่งได้แก่ สำนักงานที่ดินกรุงเทพฯ สาขาบางขุนเทียน สำนักงานที่ดินกรุงเทพฯ สาขาห้วยขวาง และสำนักงานที่ดินกรุงเทพฯ สาขาดอนเมือง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แจ้งให้ที่ดินจังหวัดดำเนินการสั่งการและกำชับให้เจ้าหน้าที่ ใช้ความระมัดระวังในการประเมินทุนทรัพย์ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีอากร และให้เรียกเก็บเงินที่จัดเก็บต่ำไปส่งคืนเป็นรายได้แผ่นดินพร้อมทั้งกำชับให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

กระทรวงคมนาคม

การจัดเก็บรายได้ค่าภาษีรถและค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับรถ ของสำนักงานขนส่งจังหวัดและสาขา
ปีงบประมาณ 2545 - 2546

1. การจัดเก็บภาษีรถ

1.1 มีรถค้างชำระภาษีจำนวนมากและค้างนาน ซึ่งเป็นภาษีตามพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 และภาษีตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 โดยมีรถค้างชำระภาษีที่ตรวจพบใน 17 หน่วยงาน จำนวน 1.37 ล้านคัน เป็นเงิน 1,783.03 ล้านบาท ประเภทที่ค้างชำระภาษีมากที่สุด คือ รถจักรยานยนต์ และรถบรรทุกส่วนบุคคล ทั้งนี้รถบางคันจะค้างชำระภาษีนานตั้งแต่ 2 ปี ถึง 24 ปี ภาษีที่ค้างชำระในแต่ละหน่วยที่ตรวจสอบ มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วยตรวจสอบ	ข้อมูล ณ วันที่	ภาษีค้ำชำระ	
		จำนวน (คัน)	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
ปีงบประมาณ 2545			
สำนักงานขนส่งจังหวัดปราจีนบุรี	30 ก.ย. 45	81,631	117.39
สำนักงานขนส่งจังหวัดอ่างทอง	30 ก.ย. 45	43,823	46.79
สำนักงานขนส่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา	30 ก.ย. 45	111,067	168.58
สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา	30 ก.ย. 45	135,717	340.65
สำนักงานขนส่งจังหวัดบุรีรัมย์	31 ธ.ค. 45	122,311	103.05
สำนักงานขนส่งจังหวัดพิษณุโลก	30 ก.ย. 45	116,264	102.32
ปีงบประมาณ 2546			
สำนักงานขนส่งจังหวัดลพบุรี	30 ก.ย. 46	110,618	135.69
สำนักงานขนส่งจังหวัดชัยภูมิ	31 ธ.ค. 46	55,200	61.74
สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองบัวลำภู	31 ธ.ค. 46	45,659	28.86
สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย	30 ก.ย. 46	59,430	79.37
สำนักงานขนส่งจังหวัดกาฬสินธุ์	30 มิ.ย. 46	100,101	132.72
สำนักงานขนส่งจังหวัดสุโขทัย	31 พ.ค. 46	34,331	42.81
สำนักงานขนส่งจังหวัดกาญจนบุรี	30 พ.ย. 45	74,057	106.60
สำนักงานขนส่งจังหวัดเพชรบุรี	31 ส.ค. 46	122,444	161.30
สำนักงานขนส่งจังหวัดปัตตานี	30 ก.ย. 46	85,856	95.90
สำนักงานขนส่งจังหวัดนราธิวาส	30 ก.ย. 46	12,268	8.66
สำนักงานขนส่งจังหวัดนครพนม	30 ก.ย. 46	55,560	50.60
รวม		1,366,337	1,783.03

สาเหตุที่รถยนต์ค้ำชำระภาษี

- รถไม่ได้ใช้งาน เนื่องจากเป็นรถเก่าสิ้นสภาพ หรือชำรุดเสียหายจากอุบัติเหตุ ถูกโจรกรรม ถูกยึดเป็นของกลางโดยเจ้าของรถยังไม่ได้แจ้งการเลิกหรือหยุดใช้รถเพื่อระงับภาษี
- มีการเปลี่ยนแปลงผู้ครอบครองรถ แต่ไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์ให้ถูกต้องตามกฎหมาย (โอนลอย) ทำให้ไม่สามารถติดตามภาษีผู้ค้ำชำระภาษีได้
- เจ้าของรถ ไม่เห็นความสำคัญของการแจ้งข้อมูลต่างๆ เช่น การแจ้งจอด การเปลี่ยนประเภทรถ การซื้อขาย หรือการเปลี่ยนแปลงที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดภาษีค้ำชำระและเป็นปัญหาต่อการติดตาม
- การบันทึกข้อมูลระบบงานทะเบียนในคันทะเบียนรถและในระบบคอมพิวเตอร์ ไม่เป็นปัจจุบัน หรือมิได้แก้ไขข้อมูลให้เป็นไปตามความจริง ทำให้การรายงานข้อมูลตัวเลขรถยนต์ค้ำชำระภาษีไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยมีการรายงานรถยนต์ที่ไม่ต้องชำระภาษีหรือได้ชำระภาษีแล้ว ปรากฏอยู่ในบัญชีรถค้ำชำระภาษี

● เจ้าของรถมีเจตนาหลีกเลี่ยงไม่ชำระภาษี หรือในรายที่ค้างชำระภาษีนาน จะขอให้รัฐนิรโทษกรรมประกาศตกภาษีที่ค้างชำระ รวมทั้งสำนักงานขนส่งฯ มิได้เร่งรัดติดตามภาษีค้างชำระอย่างจริงจัง

1.2 รถยนต์ตามพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ ไม่มีต้นทะเบียนหรือหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถให้ตรวจสอบ ฝ่ายทะเบียนไม่สามารถหาต้นทะเบียนของรถบางคันให้ตรวจสอบได้ ซึ่งเกิดจากระบบการควบคุมและการจัดเก็บเอกสารสำคัญของสำนักงานขนส่ง ยังไม่รัดกุมดีพอ ได้แก่

- สำนักงานขนส่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- สำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา
- สำนักงานขนส่งจังหวัดสุโขทัย

1.3 ผู้จดทะเบียนรถ เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ และครอบครองรถยนต์ในนามบุคคลธรรมดาบางคนเกินกว่าบุคคลธรรมดา จะนำไปใช้งานปกติ คาดว่าน่าจะเป็นพฤติกรรมเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีได้แก่

- สำนักงานขนส่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า มีบุคคลธรรมดาแจ้งการซื้อรถจักรยานยนต์เป็นเงินสดจากเอเยนต์จำหน่ายรถจักรยานยนต์ และนำมาขอจดทะเบียนรถใหม่ในแต่ละเดือน เป็นจำนวนมากเช่น มีการจดทะเบียนรถในเดือนกันยายน 2543, ตุลาคม 2544, กันยายน 2545 และตุลาคม 2545 ในรายเดียวกันของเดือนดังกล่าวจำนวน 14 คัน, 25 คัน, 16 คัน และ 22 คัน ตามลำดับ นอกจากนี้ ผู้จดทะเบียนถือกรรมสิทธิ์ทุกรายไม่ได้เป็นผู้เอาประกันภัยรถที่ขอจดทะเบียนโดยมีรายชื่อผู้อื่นเป็นผู้เอาประกันภัย พฤติการณ์ดังกล่าวอาจเป็นกรณีบุคคลธรรมดา หรือเอเยนต์จำหน่ายรถ แจ้งขอจดทะเบียน โดยใช้ราคาซื้อขายเป็นเงินสดแทนการซื้อขายในลักษณะเช่าซื้อเพื่อหลีกเลี่ยงภาษี

- สำนักงานขนส่งจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ผู้จดทะเบียนรถใช้ชื่อบุคคลธรรมดาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ และครอบครองรถยนต์ จำนวนมากคันผิดปกติโดยบางคนเป็นเจ้าของ หรือเป็นหุ้นส่วนบริษัท-ห้างหุ้นส่วน ที่ขายรถ เช่น ในรายเดียวกันเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และครอบครองรถจักรยานยนต์ จำนวน 2,081 คัน รถบรรทุกส่วนบุคคล 101 คัน เป็นต้น การใช้ชื่อบุคคลธรรมดาเป็นผู้จดทะเบียนถือกรรมสิทธิ์และครอบครองรถแทนการจดทะเบียนในนามบริษัท น่าเชื่อว่าเป็นการหลีกเลี่ยงภาษี เนื่องจากมีฐานภาษีในส่วนของอากรแสตมป์ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีเงินได้แตกต่างกัน

2. การออกใบอนุญาตประกอบการขนส่ง

- จำนวนรถที่ใช้ในการประกอบการขนส่งประจำทาง ไม่ตรงตามเงื่อนไขในใบอนุญาต จากการตรวจสอบจำนวนรถที่บรรจุอยู่ในบัญชีรายละเอียดรถที่ใช้ขนส่ง(บัญชี ขส.บ.11) ของสำนักงานขนส่งจังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีจำนวนรถสูงหรือต่ำกว่าเงื่อนไขในใบอนุญาต จำนวน 12 ราย ซึ่งตาม พ.ร.บ. การขนส่งทางบกฯ กำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางต้องจัดรถให้บริการตามจำนวนที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต โดยเกิดจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้แก้ไขในบัญชี ขส.บ.11 หรือในระบบงานคอมพิวเตอร์เมื่อมีการบรรจุหรือถอนรถ

3. การควบคุมแผ่นป้ายทะเบียนรถไม่รัดกุม ได้แก่

- สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองบัวลำภู จัดทำทะเบียนคุมแผ่นป้ายไม่ถูกต้อง โดยบันทึกเพียงรายการรับเท่านั้น และมีแผ่นป้ายทะเบียนรถคงเหลือสูญหาย

- สำนักงานขนส่งจังหวัดเพชรบุรี มีแผ่นป้ายทะเบียนรถคงเหลือจำนวนมาก ซึ่งเป็นแผ่นป้ายที่เจ้าของรถย้ายออกจากพื้นที่ เปลี่ยนประเภท แจ้งหยุดการใช้ และเจ้าของไม่มารับ

4. การจัดวางระบบการควบคุมภายใน

สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย เพียงวันที่ 30 ก.ย. 46 สำนักงานฯ ยังไม่ได้รายงานความคืบหน้าในการจัดวางระบบการควบคุมภายใน และไม่ได้รายงานต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ภายใน 90 วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้แจ้งให้ขนส่งจังหวัดดำเนินการเร่งรัดติดตามภาษีค้างชำระ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเร่งรัดภาษีค้าง เช่น ฝ่ายทะเบียนราษฎรขององค์กรปกครองท้องถิ่นหรือตำรวจภูธรประจำพื้นที่ให้ประชาชนแจ้งการหยุดใช้รถต่อนายทะเบียน รวบรวมข้อมูลรถที่ค้างชำระภาษีนานและสาเหตุที่รถค้างชำระภาษีเสนอต่อกรมการขนส่งทางบกเพื่อหามาตรการควบคุมเร่งรัดสูงใจการชำระภาษี และกรณีการครอบครองรถยนต์มากคันอย่างผิดปกติ ให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอต่อสำนักงานสรรพากรพื้นที่เพื่อดำเนินการตรวจสอบต่อไป พร้อมทั้งสั่งการให้นำระบบการควบคุมภายในที่วางไว้มาใช้ในการปฏิบัติงานและประเมินผลระบบดังกล่าว

กระทรวงอุตสาหกรรม

การจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาต และค่าภาคหลวงแร่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา ปีงบประมาณ 2546

1. ลูกหนี้ค่าธรรมเนียมโรงงานค้างชำระจำนวนมาก จากการตรวจสอบพบว่า ณ วันที่ 30 กันยายน 2546 สำนักงานอุตสาหกรรมฯ มีลูกหนี้ค่าธรรมเนียมโรงงาน ค่าภาคหลวงแร่และค่าธรรมเนียมการใช้เนื้อที่ประทานบัตรค้างชำระทั้งสิ้น 211 ราย เป็นเงิน 606,188 บาท ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นลูกหนี้ค่าธรรมเนียมรายปีของฝ่ายโรงงานอุตสาหกรรม สาเหตุที่ลูกหนี้ค้างชำระจำนวนมากเกิดจาก สำนักงานอุตสาหกรรมไม่ได้รับแจ้งการหยุดประกอบกิจการหรือเลิกกิจการของโรงงาน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องไม่ได้บันทึกข้อมูลรายตัวผู้ประกอบการในระบบคอมพิวเตอร์ให้เป็นปัจจุบัน และไม่มีการจัดทำรายงานจำนวนรายและจำนวนเงินผู้ชำระและค้างชำระค่าธรรมเนียมจากระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบเร่งรัดติดตามกับผู้ประกอบกิจการต่างๆ

2. ระบบการควบคุมภายในไม่รัดกุม จากการสอบทานระบบการควบคุมภายในพบว่า ระบบการควบคุมในบางส่วนยังไม่รัดกุม เช่น

- มีการเก็บรักษาเงินที่จัดเก็บได้ภายหลังปิดบัญชีแต่ละวันไว้ที่ฝ่ายอุตสาหกรรมไม่นำส่งงานการเงินและบัญชี เพื่อเก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัยของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

- ไม่มีการเรียกข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์เพื่อจัดทำหรือจัดพิมพ์เป็นรายงานผลการจัดเก็บ และ
ค้างชำระ ณ วันสิ้นงวดหรือสิ้นปีงบประมาณ
- ไม่มีคำสั่งแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของข้าราชการและลูกจ้างในฝ่ายต่างๆ ของสำนักงาน
อุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แจ้งให้อุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมาดำเนินการเร่งรัดและหามาตรการ
ในการเร่งรัดจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้มีประสิทธิภาพพร้อมวางระบบการควบคุมในจุดที่บกพร่องให้รัดกุมต่อไป

กระทรวงการต่างประเทศ

การตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียม กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ปีงบประมาณ 2546

ผลการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมการออกหนังสือเดินทางและการรับรองเอกสาร ของ
กรมการกงสุลกระทรวงการต่างประเทศ พบว่า

1. การใช้แผ่นผนึก (Sticker) ไม่เป็นไปตามขั้นตอนปฏิบัติและไม่มีการควบคุม กองสัญญา
และนิติกร ได้ออกแผ่นผนึกพร้อมออกเลขนิติกร ซึ่งไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ทำให้เรื่องที่ไม่ผ่าน
การรับรองแผ่นผนึกที่แนบเรื่องนิติกรจะถูกทำลาย เกิดการสูญเสียงบประมาณ ทั้งนี้การทำลายแผ่นผนึก
ยังไม่มีกำหนดระเบียบ คำสั่งไว้ รวมทั้งการเบิกใช้แผ่นผนึกไม่มีการจัดทำทะเบียนคุม
2. ปริมาณหนังสือเดินทางคนต่างด้าวมีมากเกินความต้องการใช้จริง พบว่าปริมาณการสั่งพิมพ์
หนังสือฯ มีจำนวนมาก แต่ใช้จริงในแต่ละปีมีจำนวนน้อย โดยในปีงบประมาณ 2546 มียอดจำนวนหนังสือยกมา
จำนวน 12,810 เล่ม ใช้จริง จำนวน 1,538 เล่ม คงเหลือ 6,454 เล่ม ซึ่งเป็นหนังสือที่ล้าสมัย ใช้งานไม่ได้
รอทำลาย คิดเป็นเงินงบประมาณที่สูญเสีย จำนวน 0.31 ล้านบาท
3. การใช้ใบเสร็จรับเงินไม่เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่ดี ใบเสร็จรับเงินที่ใช้ไม่หมดเล่ม
ของเดือนกันยายน 2546 เจ้าหน้าที่ธนาคารออมสินผู้ออกใบเสร็จค่าธรรมเนียมการออกหนังสือเดินทาง ยังไม่ได้
ส่งคืนกองคลัง และยังไม่ได้ปฎิ เจาะรู้ หรือประทับตราเลิกใช้ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงินจากคลัง
พ.ศ. 2520 ส่วนที่ 1 ข้อ 12
4. ระบบการรายงานข้อมูลรายได้ค่าธรรมเนียมการออกหนังสือเดินทางขาดความน่าเชื่อถือ
กองหนังสือเดินทาง ไม่มีการสอบยันความถูกต้องของข้อมูลตามรายงานการจัดเก็บรายได้ของฝ่ายและสำนักงานต่างๆ
กับรายงานการนำส่งเงินของธนาคารออมสินว่าถูกต้องตรงกันหรือไม่ในแต่ละวันมีผลให้รายงานผิดพลาด
ขาดความน่าเชื่อถือ
5. การควบคุมการเบิก - จ่ายหนังสือเดินทางยังไม่เป็นไปตามระเบียบกำหนด ฝ่ายผลิต
หนังสือเดินทาง ไม่มีการจัดทำรายงานหนังสือเดินทางคงเหลือ ณ สิ้นปีงบประมาณ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 155

6. การตรวจสอบระบบข้อมูลคอมพิวเตอร์มีรายการผิดปกติ พบว่าการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากระบบคอมพิวเตอร์ในกองหนังสือเดินทาง ฝ่ายต่ออายุหนังสือเดินทาง กองสัญชาติและนิติกรของกรมการกงสุล มีรายการผิดปกติหลายรายการ เช่น มีใบเสร็จรับเงินหรือเลขทะเบียนรับหนังสือขาดหาย มีรายการที่ไม่มีเลขที่ใบเสร็จรับเงิน/เลขที่นิติกร/เลขที่บัตรประชาชน รายงานใบเสร็จรับเงินในระบบคอมพิวเตอร์ข้อมูลไม่ตรงกับการใช้ใบเสร็จรับเงินจริง

7. ไม่มีการควบคุมเกี่ยวกับการรายงานข้อมูลการจัดเก็บรายได้ที่ดี ข้อมูลการจัดเก็บรายได้ค่าธรรมเนียมของกงคลัง ไม่ตรงกับข้อมูลกองสัญชาติและนิติกร กองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว และกองหนังสือเดินทาง ซึ่งเกิดจากข้อมูลของกองต่างๆ มีความผิดพลาด และกงคลังไม่มีการสอบย้อนข้อมูลรายได้ที่เก็บได้จริงของกองต่างๆ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้กระทรวงการต่างประเทศ ดำเนินการกำชับเจ้าหน้าที่ควบคุมการใช้แผ่นผนึก และออกระเบียบปฏิบัติในการทำลาย กำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำในการส่งพิมพ์หนังสือเดินทางคนต่างด้าว ทบทวนการใช้ใบเสร็จรับเงินเบ็ดเตล็ด กำหนดระเบียบปฏิบัติในการทดสอบความถูกต้องหรือความผิดปกติของข้อมูลจากระบบคอมพิวเตอร์ ปรับปรุงระบบการรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบย้อนข้อมูลที่นำมาบันทึกในคอมพิวเตอร์ กับข้อมูลของแต่ละกอง

เทศบาล

การ จัดเก็บรายได้ของเทศบาล ปีงบประมาณ 2543 - 2545

ผลการตรวจสอบการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล จำนวน 7 หน่วย พบว่า

1. การจัดทำประมาณการรายรับไม่สอดคล้องกับรายรับจริงที่ได้จากการจัดเก็บภาษี และไม่ครอบคลุมผู้อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีทุกราย ทั้งนี้ภาษีประเภทต่างๆ ที่เทศบาลจัดเก็บได้จริงจะสูงกว่าประมาณรายรับที่ตั้งไว้ ได้แก่ เทศบาลแหลมฟ้าผ่า จ.สมุทรปราการ เทศบาลเมืองพิจิตร จ.พิจิตร เทศบาลเมืองชัยนาท จ.ชัยนาท และเทศบาลนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์ ซึ่งเกิดจากเทศบาลส่วนใหญ่ไม่ได้นำรายรับจริงที่ได้จากการจัดเก็บภาษีในปีก่อน มาพิจารณาจัดทำประมาณการปีปัจจุบัน นอกจากนี้การจัดทำประมาณการยังขาดข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการพิจารณาจัดทำหรือข้อมูลที่ใช้ไม่ถูกต้องเป็นปัจจุบันโดยเฉพาะข้อมูลในแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน รวมทั้งยังไม่มีกำหนดเป้าหมายการจัดเก็บเป็นจำนวนราย ทำให้การจัดทำประมาณการยังไม่ครอบคลุมผู้อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีทุกราย

2. แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน รวมทั้งทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี มีรายละเอียดข้อมูลไม่ครบถ้วน ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ข้อมูลรายละเอียดที่ยังไม่ครบถ้วน และยังไม่มีการปรับให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เช่น ข้อมูลเลขที่โฉนดที่ดิน ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการให้ที่ดิน ลักษณะการใช้ประโยชน์ในโรงเรียนสิ่งปลูกสร้าง และการประกอบกิจการค้า เป็นต้น ซึ่งเป็นผลทำให้การจัดทำประมาณการไม่ครอบคลุมผู้อยู่ในข่ายต้องเสียภาษี และขาดเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการวางแผนการจัดเก็บ การตรวจสอบ และการเร่งรัดการจัดเก็บภาษีให้ครบถ้วน ถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยมีสาเหตุสำคัญเกิดจากยังไม่มีการสำรวจและปรับปรุงข้อมูลเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารเทศบาลยังไม่ให้ความสำคัญและติดตามผลการดำเนินงานจัดทำแผนที่ภาษี

3. การจัดเก็บภาษีประเภทต่างๆ ไม่ถูกต้องครบถ้วน จากการสุ่มตรวจสอบการจัดเก็บภาษีประเภทต่างๆ พบว่า

3.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

- มีการคำนวณและเรียกเก็บภาษีไม่ถูกต้อง รวมทั้งผู้ยื่นแบบแจ้งรายการเพื่อเสียภาษีไม่ถูกต้อง ได้แก่ เทศบาลเมืองอุทัยธานี เทศบาลเมืองสิงห์บุรี เทศบาลเมืองชัยนาท และเทศบาลเมืองกำแพงเพชร

- ผู้มีหน้าที่เสียภาษี ไม่ยื่นแบบแสดงรายการเพื่อชำระภาษีหรือยื่นแบบเกินกำหนดเวลา ได้แก่ เทศบาลเมืองพิศตรและเทศบาลเมืองอุทัยธานี โดยในบางรายยังไม่มีกำหนดโทษคิดเงินเพิ่มหรือค่าปรับจากการไม่ยื่นแบบหรือยื่นแบบเกินกำหนด

3.2 ภาษีบำรุงท้องที่

- ไม่มีการกำหนดราคาราคาปานกลางของที่ดินให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน พบว่า เทศบาลเมืองพิศตร เทศบาลอุทัยธานี และเทศบาลเมืองสิงห์บุรี จะใช้ราคาราคาปานกลางของที่ดินประจำปี 2521 - 2524 มาใช้ในการประเมินภาษีปี 2545 ทำให้ไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน การจัดเก็บภาษีจึงต่ำกว่าความเป็นจริง ทั้งนี้เพราะเทศบาลได้ถือปฏิบัติตามหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0331.3/ ว 3299 ลงวันที่ 4 ธันวาคม 2524 เรื่องการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ประจำปี 2545

- ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการ เทศบาลกำแพงเพชรมีผู้มีหน้าที่เสียภาษีบางรายไม่มายื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีบำรุงท้องที่ 2 ราย เป็นภาษีที่ค้างชำระตั้งแต่ปี 2545 - 2546 และเทศบาลนครสวรรค์ มีผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่มายื่นเสียภาษี 90 ราย ซึ่งเกิดจากเจ้าของที่ดินไม่ทราบหรือมีเจตนาหลีกเลี่ยงภาษี ไม่มีการแจ้งปรับข้อมูลการชำระภาษีในทะเบียนทรัพย์สินและไม่มีข้อมูลบันทึกในทะเบียนทรัพย์สิน

3.3 ภาษีป้าย

- ผู้รับการประเมินยื่นแบบแสดงรายการเกินกำหนดเวลา โดยไม่มีการคิดค่าปรับ เทศบาลเมืองพิศตรมีผู้รับการประเมินที่ยื่นแบบแสดงรายการเกินกำหนดเวลา และมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนป้าย และข้อความในแบบแสดงรายการภาษีป้ายและทะเบียนทรัพย์สิน ไม่ถูกต้องตรงกับข้อเท็จจริง

- ผู้มีหน้าที่เสียภาษีไม่ยื่นแบบแสดงรายการ พบว่า เทศบาลนครนครสวรรค์ และเทศบาลเมืองกำแพงเพชร มีผู้เข้าข่ายต้องชำระภาษีแต่ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย

4. การจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินของเทศบาลมีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ ดังนี้

- เทศบาลเมืองอุทัยธานี จ.อุทัยธานี ได้ให้ผู้เช่าทรัพย์สินรายเดิม เช่าทรัพย์สินต่อ โดยไม่ได้จัดให้มีการประมูลเพื่อให้เกิดการแข่งขัน และขาดหลักประกันการเช่าทรัพย์สินของเทศบาลในกรณีผู้เช่าไม่จ่ายค่าเช่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย

- เทศบาลเมืองสิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี สัญญาเช่าอาคารพาณิชย์ของเทศบาล เจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าตอบแทนการโอนกรรมสิทธิ์การเช่าอาคารในบางรายขาดไป อาคารที่เทศบาลเช่าจากที่ราชพัสดุและนำไปให้

ประชาชนเช่าช่วงในนามเทศบาลไม่มีการเรียกหลักประกันสัญญาเช่าจากผู้เช่า มีการนำอาคารที่เช่าจากเทศบาลไปให้ผู้อื่นเช่าอยู่อาศัยหรือแบ่งให้เช่า และมีการชำระค่าเช่าเกินกำหนดเวลา

- เทศบาลเมืองชัยนาท จ.ชัยนาท ผู้เช่าอาคารพาณิชย์ของเทศบาลได้นำอาคารไปให้ผู้อื่นเช่าช่วงต่อ โดยมีได้ทำหนังสือขอความยินยอมจากผู้ให้เช่าหรือเทศบาล และอาคารพาณิชย์ที่ครบกำหนดปรับอัตราค่าเช่า 4 ปี ไม่มีการเรียกผู้เช่าอาคารมาตกลงทำบันทึกต่อท้ายสัญญาเช่า เนื่องจากเจ้าหน้าที่มิได้ทำการตรวจสอบ

- เทศบาลเมืองกำแพงเพชร สัญญาเช่าตลาดของเทศบาล ไม่มีการเรียกหลักประกัน และยังไม่ได้นำแผงในตลาดของเทศบาลซึ่งยังวางอยู่มาจัดหาผลประโยชน์

5. การควบคุม เร่งรัด ติดตามลูกหนี้ค้างชำระ

เทศบาลมีลูกหนี้ค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้ายค้างชำระเป็นเวลานาน โดยเทศบาลส่วนใหญ่ยังไม่มีการดำเนินการตามกฎหมายจนถึงที่สุดต่อรายที่มีการแจ้งเตือนหลายครั้ง ดังนั้นจึงยังไม่เกิดมาตรการบังคับให้ผู้ค้างชำระมาชำระภาษี ซึ่งเทศบาลที่มีลูกหนี้ค้างชำระภาษีนาน เช่น

- เทศบาลเมืองพิจิตร มีลูกหนี้ค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินค้างชำระตั้งแต่ปี 2529 - 2545 รวมระยะเวลาประมาณ 16 ปี

- เทศบาลเมืองสิงห์บุรี มีลูกหนี้ค้างชำระ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีป้าย ตั้งแต่ปี 2541 - 2545 รวมระยะเวลาประมาณ 5 ปี

- เทศบาลนครสวรรค์ มีลูกหนี้ค้างชำระภาษีทั้ง 3 ประเภท มีระยะเวลาตั้งแต่ 1-11 ปี โดยลูกหนี้ภาษีป้ายบางรายค้างชำระระยะเวลาตั้งแต่ 1 - 8 ปี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้นายกเทศมนตรีดำเนินการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ออกสำรวจ ตรวจสอบ และจัดทำฐานข้อมูล แผนที่และทะเบียนทรัพย์สินให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน ให้มีการจัดลำดับอายุหนี้และกำหนดแนวทางดำเนินการแก่ลูกหนี้ค้างชำระ และดำเนินการให้เกิดผลในทางกฎหมายในรายที่แจ้งเตือนหลายครั้งรวมทั้งเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดราคาปานกลางที่ดินใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพและเศรษฐกิจในปัจจุบัน ในกรณีการจัดทำประมาณการควรนำสถิติการจัดเก็บรายได้จริงของปีที่ผ่านมา มาวิเคราะห์ร่วมกับทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีเพื่อจัดทำประมาณการในปีถัดไป

องค์การบริหารส่วนตำบล

การจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ปีงบประมาณ 2545 - 2546

ผลการตรวจสอบ อบต. 4 หน่วย ในจังหวัดนครปฐม พบว่า

1. การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่และภาษีป้าย

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ทำให้ไม่มีข้อมูลในการประเมินภาษีได้อย่างแน่ชัดและจัดเก็บได้ไม่ทั่วถึงครบถ้วน ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม องค์การบริหารส่วนตำบลไร่จึง องค์การบริหารส่วนตำบลธรรมศาลา องค์การบริหารส่วนตำบลยายชา

1.2 มีการประเมินและจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีป้ายต่ำไป จากการตรวจสอบการจัดเก็บภาษีใน อบต.กระทุ่มล้ม มีการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินต่ำไปถึงร้อยละ 90 ของจำนวนรายได้ที่ตรวจสอบ

1.3 การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินไม่ได้ใช้ตามอัตราค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตร ตามที่ อบต.กำหนด แต่ใช้อัตราการจัดเก็บจากอำเภอ ซึ่งไม่เป็นมาตรฐานที่แน่นอนและไม่เป็นธรรม รวมทั้ง ผู้เสียภาษียื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี มีรายละเอียดไม่ครบถ้วน ไม่เป็นไปตามความจริง ทำให้มีการคำนวณค่ารายปี และค่าภาษีไม่ถูกต้อง การจัดเก็บภาษีจึงต่ำกว่าความเป็นจริง ได้แก่ อบต.ไทรงาม และ อบต.ยายชา

1.4 ลูกหนี้ค่าภาษีโรงเรือนฯ ภาษีบำรุงท้องที่และภาษีป้ายค้างชำระ อบต. 4 แห่ง มีลูกหนี้ค่าภาษีค้างชำระตั้งแต่ปีงบประมาณ 2541 - 2546 จำนวน 449 ราย เป็นเงิน 0.93 ล้านบาท

2. การจัดเก็บรายได้ค่าน้ำประปาและค่าจัดเก็บขยะ มีระบบการควบคุมภายในที่ยังไม่รัดกุม ดังนี้

- อบต.ธรรมศาลา การจัดเก็บรายได้ค่าน้ำประปาได้ให้ลูกจ้าง และคนงานทั่วไปจัดเก็บรายได้โดยไม่มีคำสั่งมอบหมายหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้การนำเงินค่าน้ำที่จัดเก็บส่ง อบต. เจ้าหน้าที่ผู้รับเงินไม่ได้สอบยันกับต้นชั่วโมงเสร็จ ไม่มีการออกใบรับและนำส่งเงินระหว่างกัน และไม่มีการนำส่งเงินเป็นประจำทุกวัน
- อบต.ยายชา การจัดเก็บค่าขยะ เจ้าหน้าที่จัดเก็บจะไม่นำเงินส่งทุกครั้งที่จัดเก็บได้ แต่จะนำส่งเงินภายในสิ้นเดือน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้นายกองการบริหารส่วนตำบลดำเนินการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินให้เสร็จโดยเร็ว เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท.0313.5/ว 2020 ลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2543 ดำเนินการสำรวจผู้มีหน้าที่ชำระหนี้ให้เป็นปัจจุบัน พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญในการชำระภาษีและให้ใช้อัตราค่าเช่าจริงหรือใช้อัตราค่าเช่ามาตรฐานกลางเฉลี่ยต่อตารางเมตรเป็นตัวกำหนดค่ารายปีทรัพย์สินในกรณีค่าเช่าจริงไม่ได้

3.6 การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง

การตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง เป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การดำเนินการจัดหาขององค์กรภาครัฐ เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จึงมุ่งเน้นตรวจสอบ เพื่อให้การดำเนินการจัดหาเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล โปร่งใส มีการแข่งขันด้านราคาอย่างเป็นธรรม และให้สามารถใช้ประโยชน์จากการจัดหาได้อย่างคุ้มค่า โดยมีการตรวจสอบตั้งแต่การวางแผนจัดซื้อ จัดจ้าง การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง การใช้ประโยชน์ และการบำรุงรักษา ซึ่งในการตรวจสอบได้แบ่งลักษณะการตรวจสอบ ออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ การตรวจสอบการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบการดำเนินการประกวดราคา (ก่อนทำสัญญา) และตรวจสอบการปฏิบัติงานตามสัญญา รวมทั้ง การใช้ประโยชน์ ผลการตรวจสอบปรากฏว่ามีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ มติคณะรัฐมนตรี หนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับสัญญาจ้าง อาทิ การจัดทำสัญญาจ้างไม่รัดกุม ไม่จัดทำสัญญาแบบปรับราคาได้ การไม่จัดส่งสำเนาสัญญาจ้างที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไปให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ถัดมาเป็นเรื่องการจัดทำราคากลางไม่ถูกต้อง หรือไม่เหมาะสม โดยคำนวณราคากลางสูงกว่าที่ควรซึ่งกรณีนี้ส่งผลให้ราชการได้รับความเสียหายถึง 38.68 ล้านบาท และที่สำคัญพบว่าการดำเนินการจัดจ้างส่วนหนึ่งไม่โปร่งใส เป็นธรรม โดยเจ้าหน้าที่มีพฤติกรรม หรือการกระทำที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคาบางราย อาทิ ไม่จัดส่งประกาศประกวดราคาไปเผยแพร่ยังหน่วยงานที่กำหนด การพิจารณาผลประกวดราคาโดยพยายามนำเงื่อนไขตามเอกสารประกวดราคาที่ไม่ใช่สาระสำคัญมาตัดสินชี้ให้ผู้เข้าเสนอราคาบางรายออกไปจากการแข่งขัน เป็นต้น

ผลการตรวจสอบ

ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับประกาศประกวดราคา 22,155 ประกาศสัญญาจ้าง 39,639 สัญญา ตรวจสอบการประกวดราคาได้ จำนวน 6,856 ประกาศ ตรวจสอบเอกสารสัญญา จำนวน 5,216 สัญญา เป็นหน่วยงานที่ตรวจสอบ จำนวน 2,945 หน่วย มูลค่าตามสัญญา 96,077.16 ล้านบาท

ผลการตรวจสอบ พบว่า หน่วยงานภาครัฐดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องและมีบางส่วนดำเนินการจัดจ้างไม่โปร่งใส รวมจำนวน 1,146 หน่วย 1,398 เรื่อง เป็นมูลค่าตามประกาศและสัญญา 18,139.08 ล้านบาท ในจำนวนนี้ตรวจพบข้อบกพร่องซึ่งสามารถคำนวณเป็นมูลค่าความเสียหายและเรียกให้ชดเชยคืนเงิน จำนวน 325 หน่วย 343 เรื่อง มูลค่าความเสียหายเป็นเงินที่เรียกคืนและช่วยประหยัดงบประมาณ จำนวน 72.56 ล้านบาท

แสดงจำนวนหน่วยงาน/ปริมาณงานที่ตรวจสอบ และมูลค่าความเสียหายในภาพรวม

หน่วยงาน	หน่วยที่ตรวจสอบ	สัญญาและประกาศประกวดราคา	หน่วยที่ตรวจสอบข้อสังเกต	ร้อยละ	มูลค่าความเสียหายที่ตรวจพบ (ล้านบาท)	จำนวนเงิน
หน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	1,543	7,104	404	26.18	64	15.07
องค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาล	726	2,544	351	48.35	137	43.84
องค์การบริหารส่วนตำบล	522	942	362	69.35	118	13.16
กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา	52	216	11	21.15	3	0.45
รัฐวิสาหกิจ	102	1,266	18	17.65	3	0.04
รวม	2,945	12,072	1,146	38.91	325	72.56

1. การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง

ตามประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อ จัดจ้าง พ.ศ. 2546 กำหนดให้หน่วยรับตรวจต้องจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างตามแบบที่กำหนด จัดส่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคภายใน 31 ตุลาคมของทุกปี กรณีมีการเปลี่ยนแปลง แก้ไขเพิ่มเติม ให้จัดทำและส่งภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ที่มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข และให้หน่วยรับตรวจตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนฯ แล้วรายงาน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคแล้วแต่กรณี ทุกไตรมาส จากการตรวจสอบพบว่าหน่วยรับตรวจไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศดังกล่าวหรือปฏิบัติไม่ครบถ้วน จำนวน 137 หน่วย ขอบกพร่องที่พบมากมีดังนี้

แสดงจำนวนหน่วยที่มีข้อบกพร่องในการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง

ประเด็นข้อสังเกต	หน่วยงาน (หน่วย)			
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ. และ เทศบาล	อบต.	รวม
1.1 ไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างและ แผนการจัดหาพัสดุประจำปี	12	28	20	60
1.2 ไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง หรือแผนการจัดหาพัสดุประจำปี กรณีใดกรณีหนึ่ง	4	18	27	49
1.3 ไม่รายงานผลการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างตามระยะเวลาที่กำหนดตามประกาศ กตง.	4	5	10	19
1.4 จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง หรือแผนการจัดหาพัสดุ ไม่ครบถ้วน หรือไม่ถูกต้อง เช่น กำหนดระยะเวลาดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละงาน / โครงการ ตั้งแต่ตุลาคม - กันยายน หรือไม่จัดทำแผนฯ เพิ่มเติม กรณีได้รับงบประมาณเพิ่มเติมระหว่างปี	2	9	2	13
1.5 งานที่ดำเนินการจัดซื้อ/หรือจ้างไม่ปรากฏในแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง แผนการจัดหาพัสดุ หรือแผนการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยา	5	1	2	8
1.6 ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อ หรือจัดจ้าง ได้ครบถ้วนตามแผนฯ หรือไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างได้ตามเวลาที่กำหนดในแผนฯ โดยมีแนวโน้มว่าไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ตามแผนภายในปีงบประมาณ	5	1	2	8

จากผลการตรวจสอบเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมาปรากฏว่า หน่วยรับตรวจมีข้อบกพร่องน้อยกว่าทุกประเด็นข้อสังเกต เช่น ประเด็นที่ 1.2 ปีงบประมาณ 2546 พบว่ามีหน่วยรับตรวจไม่ได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุประจำปี จำนวน 180 หน่วย แต่ปีงบประมาณ 2547 พบจำนวน 48 หน่วย ซึ่งลดลงจากปีก่อนร้อยละ 73.33

2. การตรวจสอบการประกวดราคา

จากการตรวจสอบการดำเนินการประกวดราคา จำนวน 6,856 ประกาศ 1,758 หน่วย ปรากฏว่ามีข้อสังเกตจำนวน 246 เรื่อง 200 หน่วย ข้อสังเกตเรื่องที่พบมากมีดังนี้

แสดงจำนวนเรื่องที่พบข้อบกพร่องจากการตรวจสอบการประกวดราคา

ประเด็นข้อสังเกต	จำนวนที่พบข้อบกพร่อง (เรื่อง)					
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ. และ เทศบาล	อบต.	กทม./ เมืองพัทยา	รัฐ วิสาหกิจ	รวม
2.1 ข้อความในประกาศประกวดหรือสอบราคา กับเอกสารไม่สอดคล้องกัน หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ มติกรม. หรือไม่ชัดเจน เช่น การกำหนดระยะเวลา รับประกันความชำรุดบกพร่อง การกำหนดมูลค่า ของหลักประกันของ กำหนดระยะเวลายื่นราคา การ ไม่กำหนดเงื่อนไขให้ต้องจัดทำสัญญาแบบปรับราคา ได้ (ค่า K)	65	33	23	2	1	124
2.2 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ หรือคณะกรรมการพิจารณา ผลประกวดราคาปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบ หรือมีพฤติการณ์เอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคา บางราย เช่น - ไม่ใช้ซองที่มีลักษณะพิเศษในการจัดส่งประกาศ ประกวดราคา - ไม่จัดส่งประกาศประกวดราคา หรือสอบราคา และเอกสารให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน/ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคหรือไม่ ส่งให้ภายในเวลาที่กำหนดหรือจัดส่งให้ผู้มีอาชีพ ขายหรือรับจ้างฯ น้อยกว่า 5 ราย (กรณีอบต.) - การพิจารณาตัดสิน/คัดเลือกผู้เสนอราคาที่มี คุณสมบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดซึ่งเป็น สาระสำคัญเป็นผู้ชนะในการเสนอราคา ทำให้ เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในการแข่งขันเสนอ ราคา เช่น ตามเอกสารกำหนดระยะเวลาดำเนินการ ก่อสร้างแล้วเสร็จภายใน 90 วัน แต่คัดเลือก ผู้เสนอราคาที่กำหนดระยะเวลาดำเนินการก่อสร้าง แล้วเสร็จ 120 วัน เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน	59	14	16	2	8	99

ประเด็นข้อสังเกต	จำนวนที่พบข้อบกพร่อง (เรื่อง)					
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ. และ เทศบาล	อบต.	กทม./ เมืองพัทยา	รัฐ วิสาหกิจ	รวม
คณะกรรมการพิจารณาผลประกวดราคา ไม่คัดเลือกผู้เสนอราคาค่ำสุดเป็นผู้รับจ้างโดยไม่มีเหตุผลอันควร						
2.3 การจัดทำประกาศประกวดหรือสอบราคา และเอกสาร ไม่เป็นไปตามแบบตัวอย่างที่กำหนด โดยกำหนดข้อความหรือเงื่อนไขที่มีลักษณะเป็นการกีดกัน ไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เช่น - กำหนดคุณสมบัติผู้เสนอราคา ต้องมีบุคลากรเครื่องมือเครื่องจักร - กำหนดเงื่อนไขว่าหากไม่ไปดูสถานที่ก่อสร้างตามวัน เวลา ที่กำหนด ไม่มีสิทธิเข้าเสนอราคา - กำหนดมูลค่าผลงานก่อสร้างมากกว่าร้อยละ 50 ของวงเงินที่จะจ้าง เป็นต้น	31	18	10	1	1	61

3. การตรวจสอบการจัดทำสัญญา และการปฏิบัติงานตามสัญญา

การตรวจสอบการจัดทำสัญญาของหน่วยรับตรวจและการปฏิบัติงานตามสัญญา รวมถึงข้อผูกพันหรือพันธกรณีต่างๆ ที่ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างพึงปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และเงื่อนไขของสัญญา จุดประสงค์เพื่อให้มีการปฏิบัติงานด้วยความละเอียด รอบคอบ ระมัดระวัง คำนึงถึงผลประโยชน์ของทางราชการเป็นสำคัญ จากการตรวจสอบสัญญา จำนวน 5,216 สัญญา 1,187 หน่วย ปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบหรือละเว้นการปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ มติคณะรัฐมนตรี หนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1,152 เรื่อง 946 หน่วย ส่งผลให้ราชการได้รับความเสียหายเป็นจำนวนเงิน 72.56 ล้านบาท ดังนี้

แสดงจำนวนเรื่องที่พบข้อบกพร่องจากการตรวจสอบการจัดทำสัญญาและการปฏิบัติงาน

ประเด็นข้อสังเกต	จำนวนที่พบข้อบกพร่อง (เรื่อง)						มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ./ เทศบาล	อบต.	กทม./ เมืองพัทยา	รัฐ วิสาหกิจ	รวม	
3.1 การคำนวณราคากลางไม่ถูกต้องสอดคล้อง กับความเป็นจริง ทำให้ราคากลางสูงกว่าที่ควร ข้อบกพร่องที่พบมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเงิน ได้แก่	113	191	154	3	4	465	38.68
- การคำนวณราคากลางใช้แฟลคเตอร์เอฟ ไม่ถูกต้องตามประเภทงาน หรือไม่เป็น ปัจจุบัน ทำให้ราคากลางไม่ถูกต้อง หรือไม่ สอดคล้อง ใกล้เคียงกับความเป็นจริง	10	57	31		1	99	16.18
- คำนวณราคากลาง โดยคิดปริมาณงาน สูงกว่าสภาพความเป็นจริง หรือสูงกว่า รูปแบบรายการ	4	21	3			28	10.76
- ใช้ราคาวัสดุในการคำนวณราคากลางไม่ ใกล้เคียงกับราคาตามดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ของกรมการค้าภายในหรือราคาท้องถิ่น	1	7	3			11	3.36
- ใช้วิธีการคำนวณราคากลางไม่ถูกต้อง ไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น งาน ประเภทเดียวกันแต่แยกคำนวณหลายกลุ่ม โดยแยกใช้แฟลคเตอร์เอฟ ตามมูลค่างาน แต่ละกลุ่ม ไม่รวมค่างานทุกงานก่อนแล้ว จึงใช้ค่าแฟลคเตอร์เอฟตามมูลค่ารวม หรือ คำนวณมูลค่ารวมโดยไม่ใช้แฟลคเตอร์เอฟ แต่ใช้วิธีคำนวณค่าแรง 30% ของราคาวัสดุรวม หรือนำรายการวัสดุสำเร็จรูป หรือ งานจ้าง ที่ไม่ต้องคำนวณค่าแฟลคเตอร์เอฟมารวม คำนวณแฟลคเตอร์เอฟกับรายการก่อสร้างอื่นๆ หรือคำนวณค่างานแต่ละรายการ ไม่ถูกต้อง	10	19	11	1		41	8.38
ข้อบกพร่องจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบและมติ คณะกรรมการได้แก่							
- คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ไม่ชี้แจง สาเหตุ หรือเหตุผล กรณีราคากลางแตกต่าง กับราคาที่ชนะการประกวดมากกว่า 15 %	88	87	106	2	3	286	

ประเด็นข้อสังเกต	จำนวนที่พบข้อบกพร่อง (เรื่อง)						มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ./ เทศบาล	อบด.	กทม./ เมืองพัทยา	รัฐ วิสาหกิจ	รวม	
ไม่ประกาศราคากลางในประกาศประกวดราคา หรือสอบราคา สำหรับงานจ้างก่อสร้างที่มีมูลค่าตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป							
3.2 การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง หรือมีการควบคุมภายในไม่เป็นไปตามหลักการที่ดี ข้อบกพร่องที่พบมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเลขได้แก่ - การเบิกจ่ายเงินค่าจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน เช่น กรณีส่วนราชการส่วนกลาง ใช้เวลาเบิกจ่ายเงินมากกว่า 7 วันทำการ นับถัดจากวันที่ตรวจรับ หรือมีการจ่ายเงินสดไม่จ่ายเป็นเช็คหรือจ่ายเป็นเช็คแต่ไม่ขีดคร่อม หรือไม่ขีดฆ่าคำว่าผู้ถือหรือการหักภาษี ณ ที่จ่ายไม่ถูกต้อง - ดำเนินการจัดหาโดยไม่มีอำนาจ/หรือได้รับมอบอำนาจน้อยกว่าที่ดำเนินการจัดหา/ไม่ขออนุญาตก่อสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานอื่นก่อนเข้าดำเนินการก่อสร้าง, ก่อสร้างในพื้นที่เอกชนโดยยังมิได้กรรมสิทธิ์อย่างเป็นทางการ - จัดซื้อพัสดุในราคาที่สูงกว่าราคามาตรฐานหรือราคาท้องถื่น หรือโดยไม่ประหยัด เกินความจำเป็น - จัดซื้อรถยนต์มีลักษณะเป็นการจัดหาเพื่อใช้เป็นรถรับรอง ซึ่งไม่เป็นไปตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 8 ก.พ. 2543 หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร 0205/ว 23 ล.ว. 8 ก.พ. 2543 - ในการพิจารณาผลประกวดราคา หรือสอบราคา เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง และไม่มี การสอบทานการปฏิบัติงานจากผู้มี	118	121	48	5	5	297	18.17
การเบิกจ่ายเงินค่าจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน เช่น กรณีส่วนราชการส่วนกลาง ใช้เวลาเบิกจ่ายเงินมากกว่า 7 วันทำการ นับถัดจากวันที่ตรวจรับ หรือมีการจ่ายเงินสดไม่จ่ายเป็นเช็คหรือจ่ายเป็นเช็คแต่ไม่ขีดคร่อม หรือไม่ขีดฆ่าคำว่าผู้ถือหรือการหักภาษี ณ ที่จ่ายไม่ถูกต้อง	2	1	4			7	0.59
ดำเนินการจัดหาโดยไม่มีอำนาจ/หรือได้รับมอบอำนาจน้อยกว่าที่ดำเนินการจัดหา/ไม่ขออนุญาตก่อสร้างในพื้นที่ของหน่วยงานอื่นก่อนเข้าดำเนินการก่อสร้าง, ก่อสร้างในพื้นที่เอกชนโดยยังมิได้กรรมสิทธิ์อย่างเป็นทางการ			1			1	0.08
จัดซื้อพัสดุในราคาที่สูงกว่าราคามาตรฐานหรือราคาท้องถื่น หรือโดยไม่ประหยัด เกินความจำเป็น	2	3		2		7	2.95
จัดซื้อรถยนต์มีลักษณะเป็นการจัดหาเพื่อใช้เป็นรถรับรอง ซึ่งไม่เป็นไปตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 8 ก.พ. 2543 หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร 0205/ว 23 ล.ว. 8 ก.พ. 2543		3				3	8.14
ในการพิจารณาผลประกวดราคา หรือสอบราคา เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง และไม่มี การสอบทานการปฏิบัติงานจากผู้มี	13	9	2		1	25	6.41

ประเด็นข้อสังเกต	จำนวนที่พบข้อบกพร่อง (เรื่อง)						มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ./ เทศบาล	อบต.	กทม./ เมืองพัทยา	รัฐ วิสาหกิจ	รวม	
อำนาจ เช่น ตัดสิน/คัดเลือกผู้เสนอราคาที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดหรือพิจารณาผลไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด เช่น ไม่รายงานผลพิจารณาให้ผู้มีอำนาจสั่งซื้อ สั่งจ้าง เป็นลายลักษณ์อักษร ข้อบกพร่องจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบและมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ - การจัดทำบันทึก หรือรายงานขอซื้อ ขอจ้าง มีสาระสำคัญไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุหรือไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วน เช่น ไม่แสดงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องจัดซื้อ หรือจ้าง ไม่แสดงราคากลาง หรือราคาที่เคยจัดซื้อครั้งล่าสุด ไม่ระบุช่วงเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ - การจัดซื้อจัดจ้าง มีลักษณะแบ่งซื้อ แบ่งจ้าง เพื่อให้วิธีการจัดหาเปลี่ยนไป หรืออำนาจการสั่งซื้อ สั่งจ้างลดลง เช่น การ จ้างก่อสร้างถนนคสล. ขนาด ชนิด เดียวกัน ในพื้นที่ตำบลเดียวกัน ดำเนินการในช่วงเดียวกัน โดยแบ่งดำเนินการจัดจ้าง หลายครั้งติดต่อกันด้วยวิธีการสอบราคา ซึ่งเมื่อรวมงบประมาณที่ใช้จัดจ้างแล้วสามารถใช้วิธีการจัดจ้างโดยวิธีการประกวดราคาได้ - ไม่จัดทำทะเบียนควบคุมพัสดุ หรือจัดทำแต่ไม่เป็นปัจจุบัน - ไม่แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดหา ผู้ควบคุมงาน หรือแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง ไม่ถูกต้องตามระเบียบพัสดุ หรือไม่ปฏิบัติตามหลักการควบคุมภายในที่ดี เช่น กรณี อบต. ไม่แต่งตั้งผู้แทนประชาคมอย่างน้อย 2 คน เป็นกรรมการตรวจรับ หรือแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คนเดียวกันเป็นทั้งกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงาน	101	105	41	3	4	254	

ประเด็นข้อสังเกต	จำนวนที่พบข้อบกพร่อง (เรื่อง)						มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ./ เทศบาล	อบต.	กทม./ เมืองพัทยา	รัฐ วิสาหกิจ	รวม	
- การบริหารงานจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี เช่น การเบิกจ่ายพัสดุไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ ไม่มีหลักฐานให้ตรวจสอบ ตรวจรับพัสดุไม่ครบถ้วนแต่มีการเบิกใช้หรือเจ้าหน้าที่ชุดเดียวทำหน้าที่ทั้งด้านบัญชี การเงิน พัสดุ							
3.3 การดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้างไม่เป็นไปตามสัญญาหรือแบบรูปรายการ หรือมีการละเว้นการปฏิบัติตามเงื่อนไขสัญญา ข้อบกพร่องที่พบมาก ได้แก่ ข้อบกพร่องที่พบมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเลขได้แก่ - ตรวจพบงานจ้างก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบแปลน หรือใช้วัสดุ ไม่ถูกต้องตามคุณลักษณะเฉพาะตามเงื่อนไข หรือแบบรูปรายการที่กำหนด แนนท้ายสัญญา อาทิ กรณีไม่ต้องตอกเสาเข็ม หรือใช้เหล็กตะแกรงเหล็กสำเร็จรูปแทนการผูกเหล็ก แต่ไม่มีการเรียกเงินคืนหรือหักค่าจ้าง หรือเรียกคืนไม่ครบถ้วน - การตรวจรับรองผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบว่าถูกต้องเป็นไปตามแบบรูปรายการฯ ทุกประการ แต่งานจ้างยังไม่แล้วเสร็จ หรือไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ - การไม่ตรวจสอบค่า K ทุกครั้งที่มีการส่งมอบงาน หรือตรวจสอบล่าช้า - แจ้งสงวนสิทธิค่าปรับล่าช้า หรือไม่แจ้งสงวนสิทธิฯ ก่อนหมดอายุสัญญา ทำให้ราชการเสียสิทธิการเรียกค่าปรับ ข้อบกพร่องจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบและมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ - ผู้ควบคุมงานปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง หรือไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ หนังสือสั่งการ และมติกรมที่กำหนดในเรื่องการควบคุมงาน	170	206	139	5	10	530	8.28
- ตรวจพบงานจ้างก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบแปลน หรือใช้วัสดุ ไม่ถูกต้องตามคุณลักษณะเฉพาะตามเงื่อนไข หรือแบบรูปรายการที่กำหนด แนนท้ายสัญญา อาทิ กรณีไม่ต้องตอกเสาเข็ม หรือใช้เหล็กตะแกรงเหล็กสำเร็จรูปแทนการผูกเหล็ก แต่ไม่มีการเรียกเงินคืนหรือหักค่าจ้าง หรือเรียกคืนไม่ครบถ้วน	12	24	14			50	4.19
- การตรวจรับรองผลงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบว่าถูกต้องเป็นไปตามแบบรูปรายการฯ ทุกประการ แต่งานจ้างยังไม่แล้วเสร็จ หรือไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ	3	3	2			8	0.26
- การไม่ตรวจสอบค่า K ทุกครั้งที่มีการส่งมอบงาน หรือตรวจสอบล่าช้า	4		4			8	0.34
- แจ้งสงวนสิทธิค่าปรับล่าช้า หรือไม่แจ้งสงวนสิทธิฯ ก่อนหมดอายุสัญญา ทำให้ราชการเสียสิทธิการเรียกค่าปรับ	9	18	7			34	3.49
- ผู้ควบคุมงานปฏิบัติหน้าที่บกพร่อง หรือไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ หนังสือสั่งการ และมติกรมที่กำหนดในเรื่องการควบคุมงาน	141	161	112	5	10	429	

ประเด็นข้อสังเกต	จำนวนที่พบข้อบกพร่อง (เรื่อง)						มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ./ เทศบาล	อบต.	กทม./ เมืองพัทยา	รัฐ วิสาหกิจ	รวม	
และการรายงานผลการควบคุมงาน เช่น ไม่จัดบันทึกผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง สภาพอากาศประจำวัน ไม่รายงานคณะกรรมการตรวจการจ้างเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการก่อสร้างระหว่างปฏิบัติงาน หรือไม่แสดงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างแต่ละวัน - ตรวจรับไม่ละเอียดรอบคอบ หรือไม่มีหลักฐานการส่งมอบ หรือหลักฐานไม่ครบถ้วน จัดทำใบตรวจรับพัสดุไม่รัดกุมขาดรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญ - ใช้ระยะเวลาตรวจรับเกินกว่าที่กำหนดตามระเบียบ หรือ มติคณะรัฐมนตรี - ส่งมอบพัสดุ หรืองานจ้างก่อสร้างล่าช้ากว่ากำหนดตามสัญญา							
3.4 การจัดทำสัญญาไม่เป็นไปตามระเบียบ หรือตามแบบที่กำหนด หรือไม่รัดกุม ข้อบกพร่องที่พบมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเลขได้แก่ - ไม่จัดทำสัญญาแบบปรับราคาได้ กรณีที่กำหนดไว้ในเอกสารประกวด / สอบราคา - ส่งดำเนินสัญญาให้ สตง. / สรรพากร ล่าช้ากว่าตามที่ระเบียบพัสดูกำหนด - การต่อสัญญาหรือขยายระยะเวลาโดยลดหรือลดค่าปรับ ไม่ถูกต้องตามระเบียบ หรือไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การอนุมัติให้ขยายระยะเวลาปฏิบัติงานและลดค่าปรับโดยอ้างสาเหตุฝนตก น้ำท่วม ซึ่งเป็นเหตุการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นตามฤดูกาลสามารถคาดหมายได้ล่วงหน้า - มีการยกเลิกสัญญาโดยไม่มีเหตุผลอันควร อาทิจัดทำสัญญาจ้างมีรายการก่อสร้างไม่ครบถ้วนตามแผนที่กำหนดไว้ จึงยกเลิก	187	211	198	2	19	617	7.43
- ไม่จัดทำสัญญาแบบปรับราคาได้ กรณีที่กำหนดไว้ในเอกสารประกวด / สอบราคา - ส่งดำเนินสัญญาให้ สตง. / สรรพากร ล่าช้ากว่าตามที่ระเบียบพัสดูกำหนด	4		43			47	2.70
- การต่อสัญญาหรือขยายระยะเวลาโดยลดหรือลดค่าปรับ ไม่ถูกต้องตามระเบียบ หรือไม่มีเหตุผลอันสมควร เช่น การอนุมัติให้ขยายระยะเวลาปฏิบัติงานและลดค่าปรับโดยอ้างสาเหตุฝนตก น้ำท่วม ซึ่งเป็นเหตุการณ์ธรรมชาติที่เกิดขึ้นตามฤดูกาลสามารถคาดหมายได้ล่วงหน้า	4	8	8			20	4.28
- มีการยกเลิกสัญญาโดยไม่มีเหตุผลอันควร อาทิจัดทำสัญญาจ้างมีรายการก่อสร้างไม่ครบถ้วนตามแผนที่กำหนดไว้ จึงยกเลิก	1					1	0.45

ประเด็นข้อสังเกต	จำนวนที่พบข้อบกพร่อง (เรื่อง)						มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ./ เทศบาล	อบต.	กทม./ เมืองพัทยา	รัฐ วิสาหกิจ	รวม	
สัญญาประกวดราคาใหม่ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับรายการต่อรายการราชการต้องใช้งบประมาณสูงชัน ข้อบกพร่องจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบและมติคณะรัฐมนตรี - ส่งสำเนาสัญญาให้ สตง. / สรรพากร ค่าต่ำกว่าตามที่ระเบียบพัสดุ - จัดทำสัญญาโดยกำหนดค่าปรับไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุหรือไม่สอดคล้องกับเอกสารประกวดราคากำหนด - รายละเอียดสัญญา หรือบันทึกตกลงซื้อขาย ไม่ครบถ้วนหรือไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดหรือสอดคล้องกับข้อความตามใบแจ้งความประกวดราคา/สอบราคา เช่น ไม่มีข้อกำหนดของรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะหรือรายการตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ไม่ระบุงานจ้าง หรือการกำหนดอัตราค่าปรับ เงินล่วงหน้าจ่าย ระยะเวลาประกัน กำหนดเวลาปฏิบัติงาน ไม่สอดคล้องกับเอกสารประกวดราคา เป็นต้น	178	203	147	2	19	549	
3.5 ไม่มีการติดตามตรวจสอบความชำรุดบกพร่องของสิ่งก่อสร้างในช่วงระยะเวลาประกัน หรือก่อนสิ้นหลักประกัน และมีการใช้ประโยชน์จากพัสดุ หรือสิ่งก่อสร้างไม่คุ้มค่าเท่าที่ควร - ตรวจพบพัสดุหรืองานก่อสร้าง ที่ส่งมอบเกิดความชำรุด บกพร่อง ในช่วงระยะเวลาประกัน โดยหน่วยรับตรวจยังไม่แจ้งให้ผู้รับจ้างดำเนินการซ่อมแซม เช่น ผิวยางรถทรุด สึกกร่อน แตกกร้าว เป็นต้น	55	134	85	3	6	283	

ประเด็นข้อสังเกต	จำนวนที่พบข้อบกพร่อง (เรื่อง)						มูลค่าความเสียหาย (ล้านบาท)
	หน่วยราชการ ส่วนกลาง และภูมิภาค	อบจ./ เทศบาล	อบต.	กทม./ เมืองพัทยา	รัฐ วิสาหกิจ	รวม	
- พัส্তুที่จัดซื้อหรืองานจ้างก่อสร้างเสร็จ ตรวจ-รับงานแล้ว ไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของการจัดหา หรือตามเหตุผลความจำเป็นตามที่ขออนุมัติจัดซื้อ จัดจ้าง หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า เช่น การก่อสร้างอาคารเสร็จปล่อยทิ้งร้าง ไม่เข้าใช้ประโยชน์ - ไม่มีการวางแผนตรวจสอบ หรือตรวจสอบความชำรุดบกพร่องของงานจ้างก่อนคืนหลักประกันหรือในช่วงระยะเวลารับประกันผลงาน							

การติดตามผล

มีหน่วยรับตรวจแจ้งผลการดำเนินการตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะแล้ว จำนวน 1,025 หน่วย ในจำนวนนี้ปฏิบัติตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเสนอแนะแล้ว จำนวน 827 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 71.90 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อสังเกต และได้มีการคืนเงินหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการแล้ว เป็นเงิน 10.50 ล้านบาท

ผลการตรวจสอบที่สำคัญแยกตามหน่วยงาน

องค์การบริหารส่วนตำบล

1. ข้อบกพร่องที่มีมูลค่าเสียหายเป็นต้นทุน

ผลการตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 522 หน่วย พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 362 หน่วย ประกาศประกวดราคา / สอบราคา และสัญญาที่ตรวจสอบ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการ และมติคณะรัฐมนตรีหรือมีข้อบกพร่องในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 381 เรื่อง โดยองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 117 หน่วย หรือ คิดเป็นร้อยละ 32.32 ของหน่วยงานที่มีข้อสังเกต ได้พบข้อบกพร่องที่มีมูลค่าความเสียหายเป็นต้นทุนซึ่งเกิดจากการคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงทำให้ราคางานที่จัดจ้างสูงไป การก่อสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการและรายละเอียดสัญญา การทำสัญญาไม่ได้ทำสัญญาแบบปรับราคาได้ (K) ทำให้การจ่ายเงินสูงกว่าความเป็นจริง ไม่มีการคำนวณค่า K เมื่อมีการส่งมอบงานที่ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ คณะกรรมการเปิดซองประกวดราคาก่อสร้างหรือปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบทำให้การจัดจ้างทำได้ในราคาที่สูงไป การขยายอายุสัญญาและการเบิกจ่ายค่าจ้างรวมทั้งการเรียกค่าปรับไม่ถูกต้องตามระเบียบ รวมเป็นมูลค่าความเสียหายที่เรียกคืนจากผู้รับผิดชอบทั้งสิ้น 13.16 ล้านบาท

2. ข้อบกพร่องจากการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ หนังสือสั่งการ มติคณะรัฐมนตรี

ข้อสังเกตจากการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบหนังสือสั่งการ และมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการปฏิบัติผิดพลาดเป็นจำนวนมากหรือเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่

- ร้อยละ 23.62 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต การจัดทำสัญญาจ้างไม่ทำเป็นแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2543 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 เรื่อง การช่วยเหลือผู้ประกอบการอาชีพงานก่อสร้าง ซึ่งอาจเกิดความไม่เป็นธรรมต่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายในกรณีที่เกิดภาวะวัสดุก่อสร้างขาดแคลน และราคาวัสดุเพิ่มขึ้นหรือลดลง

- ร้อยละ 17.06 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต สิ่งก่อสร้างที่ดำเนินการแล้วเสร็จ เกิดความชำรุดบกพร่อง ในระยะเวลาประกัน เช่น ถนนมีรอยแตกกว้างหลุดตัว ผนังอาคารมีการหลุดตัว มีรอยแตกกว้างเป็นทางยาว ต้นไม้บางส่วนตายหรือไม่ได้ขนาดตามที่กำหนด

- ร้อยละ 15.49 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต ผู้ควบคุมงานปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หนังสือสั่งการที่กำหนดในเรื่องการควบคุมงานและการรายงานผลการควบคุมงาน เช่น

- ไม่ได้จัดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวัน

- รายงานผลงานที่บันทึกประจำวันไม่ระบุรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปริมาณที่ทำได้สำเร็จในแต่ละวัน ทำให้ไม่ทราบปริมาณงานที่ทำเสร็จและวัสดุที่ใช้ก่อสร้างในแต่ละวัน เพื่อที่คณะกรรมการตรวจการจ้างจะได้นำไปใช้ตรวจสอบกับแบบรูปรายการและรายละเอียดตามข้อกำหนดในสัญญา

— ช่างควบคุมงานไม่รายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างว่าเป็นไปตามสัญญาหรือไม่ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์ หรือภายในสามวันทำการนับแต่วันครบกำหนดลงมือทำการของผู้รับจ้าง และวันถึงกำหนดส่งมอบงานแต่ละงวด

— ผู้ควบคุมงานไม่ได้รายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบถึงการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบรูปรายการ รายละเอียดข้อกำหนดในสัญญา

● **ร้อยละ 14.17 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต ประกาศสอบราคาและประกวดราคามีการกำหนดข้อความหรือเงื่อนไขที่มีลักษณะเป็นการกีดกันไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม** เป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 1204/11843 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2536 เรื่องมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสสมยอมกันในการเสนอราคา และตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว1 ลงวันที่ 3 มกราคม 2537 เรื่อง มาตรการป้องกัน และลดโอกาสในการสมยอมกันในการเสนอราคา เช่น

— มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ซื้อเอกสาร และผู้เสนอราคาในประกาศสอบราคาและประกวดราคาเกินกว่าที่หนังสือสั่งการกำหนด

— กำหนดให้ผู้เสนอราคาต้องมีเจ้าหน้าที่พร้อมเครื่องมือและยานพาหนะ ต้องมีความพร้อมในด้านฐานะการเงินที่จะดำเนินการ โดยต้องแสดงหลักฐานเป็นหนังสือรับรองฐานะทางการเงินจากธนาคารพาณิชย์

— กำหนดให้ผู้เสนอราคาต้องกรอกข้อความในใบเสนอราคาด้วยตัวพิมพ์ดีด

— กำหนดให้หุ้นส่วนผู้จัดการเป็นผู้ยื่นซองเสนอราคาด้วยตนเอง

— กำหนดผลงานก่อสร้างขั้นต่ำของผู้เสนอราคาเกินกว่าร้อยละ 50 ของวงเงินที่จะจ้างในครั้งนั้น

● **ร้อยละ 12.86 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต ประกาศประกวดราคา / สอบราคา ของงานจ้างก่อสร้างที่มีมูลค่าตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป ไม่ได้ประกาศหรือระบุราคากลางที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางได้คำนวณไว้ในเอกสารประกาศประกวดราคา / สอบราคา** เป็นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง และตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0214.2/ว 3138 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2544 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

● **ร้อยละ 12.34 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต ข้อความในประกาศ / เอกสารประกวดราคาที่ไม่ตรวจสอบไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) หรือมีข้อความไม่ชัดเจน ไม่รัดกุมหรือไม่ครบถ้วน** เช่น

— กำหนดระยะเวลาการให้หรือขายเอกสารก่อนวันรับซองน้อยกว่าที่ระเบียบฯ กำหนด

— กำหนดวงเงินหลักประกันซองไม่ถูกต้องหรือต่ำกว่าที่ระเบียบฯ กำหนด

— กำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาในการจ้างก่อสร้างไม่เป็นไปตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กาว) 1305/ว 7914 ลงวันที่ 22 กันยายน 2543

— ไม่กำหนดให้ผู้เสนอราคาต้องวางหลักประกันซองพร้อมกับยื่นซองประกวดราคา

● ร้อยละ 11.55 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต การคำนวณค่าราคากลาง ใช้ค่า Factor F ในการคำนวณไม่ถูกต้องตามประเภทงาน หรือไม่เป็นปัจจุบัน หรือไม่ถูกช่วงเวลา ทำให้ราคากลางที่คำนวณได้สูงกว่าที่ควรเป็น เป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีแจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร 0205/ว 199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง

เทศบาล

1. ข้อบกพร่องที่มีมูลค่าเสียหายเป็นต้นทุน

ผลการตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาล จำนวน 642 หน่วย พบว่าเทศบาลจำนวน 313 หน่วย ประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคา และสัญญาจ้างที่ตรวจสอบมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีจำนวน 406 เรื่อง โดยเทศบาลจำนวน 126 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 40.26 ของหน่วยงานที่มีข้อสังเกต ได้พบข้อบกพร่องที่มีมูลค่าความเสียหายเป็นต้นทุนและได้เรียกเงินคืนเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 12.91 ล้านบาท ซึ่งเกิดจาก

- การคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ทำให้ราคางานที่จัดจ้างสูงไป
- การก่อสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการและรายละเอียดสัญญา
- จัดซื้อรถยนต์รับรองโดยการขอตั้งงบประมาณเป็นการจัดซื้อรถยนต์ส่วนบุคคล ซึ่งมีพฤติการณ์

หลีกเลี่ยงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2543 หรือจัดซื้อรถยนต์ที่มีขนาดและราคานอกเหนือจากราคามาตรฐานของสำนักงบประมาณ

- คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาไม่พิจารณาผู้เสนอราคาต่ำสุด และไม่ต่อรองราคากรณมีการปรับลดร้อยละ 10

- มีการอนุมัติให้ขยายสัญญา หรือเรียกเงินค่าปรับไม่ถูกต้อง

2. ข้อบกพร่องจากการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ หนังสือสั่งการ มติคณะรัฐมนตรี

ข้อสังเกตที่พบว่า เทศบาลมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและมติคณะรัฐมนตรีซึ่งพบเป็นจำนวนมากหรือเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่

● ร้อยละ 21.67 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต ผู้ควบคุมงานมีการปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 66 และหนังสือสั่งการรวมทั้งมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งกำหนดในเรื่องการควบคุมงานและการรายงานผลการควบคุมงาน เช่น ไม่ได้จัดบันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวัน และรายงานผลงานที่บันทึกประจำวันไม่ระบุรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปริมาณงานที่ทำเสร็จในแต่ละวันและวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้างทำให้ไม่ทราบปริมาณงานทำเสร็จและวัสดุที่ใช้แต่ละวัน เพื่อที่คณะกรรมการตรวจการจ้างจะได้นำไปใช้ตรวจสอบกับแบบรูปรายการและรายละเอียดตามข้อกำหนดในสัญญา รวมทั้งผู้ควบคุมงานไม่รายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างว่าเป็นไปตามสัญญาหรือไม่เพื่อให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์

• ร้อยละ 21.18 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต การคำนวณราคากลาง ใช้ค่า Factor F ในการคำนวณไม่ถูกต้องตามประเภทงานหรือไม่เป็นปัจจุบันตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ นร 1305/8209 ลงวันที่ 21 กันยายน 2544 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร 0205/ว199 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2544 เรื่องหลักเกณฑ์การกำหนดราคากลางงานก่อสร้าง ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง หรือไม่สอดคล้องใกล้เคียงกับความเป็นจริง ซึ่งมีผลต่อการจัดจ้างที่อาจได้ราคาสูงกว่าที่ควร หรือทำให้ต้องจ่ายค่างานก่อสร้างสูงกว่าที่ควรจะเป็น

• ร้อยละ 19.70 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต พัสดุหรืองานก่อสร้างที่ส่งมอบเกิดความชำรุดบกพร่อง ในช่วงระยะเวลาประกันความชำรุดบกพร่องของผู้รับจ้าง ซึ่งบางงานยังไม่ได้แจ้งให้ผู้รับจ้างซ่อมแซมและไม่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลรักษา

• ร้อยละ 16.01 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต สัญญาจ้างมิได้กำหนดให้เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ซึ่งไม่เป็นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2532 แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีที่ นร 0203/ว 109 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2532 เรื่อง การพิจารณาช่วยเหลือผู้ประกอบการงานก่อสร้าง ซึ่งอาจเป็นผลเสียต่อทางราชการจากการที่ผู้เสนอราคาต้องบวกค่าความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้างที่มีแนวโน้มสูงขึ้นไว้ในราคาที่เสนอด้วยและอาจไม่เป็นธรรมกับทั้งสองฝ่าย หากราคาวัสดุเพิ่มขึ้นหรือลดลง

• ร้อยละ 15.02 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต พัสดุที่จัดซื้อมีคุณลักษณะไม่ตรงกับที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างไม่ครบถ้วนตามใบเสนอราคา

๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

1. ขอบกพร่องที่มีมูลค่าเสียหายเป็นต้นทุน

ผลการตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวน 84 หน่วย พบว่าประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคาและสัญญาจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวน 38 หน่วย มีข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องหรือขอบกพร่องจากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างจำนวน 62 เรื่อง โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวน 10 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 26.31 ของหน่วยที่พบข้อสังเกต มีขอบกพร่องที่เกิดจากการคำนวณราคากลางสูงเกินความเป็นจริง การจัดซื้อรถยนต์เพื่อใช้เป็นรถรับรองซึ่งขัดต่อมติรัฐมนตรีหรือจัดซื้อรถยนต์ที่มีขนาดราคานอกเหนือจากราคามาตรฐานของสำนักงานประมาณ และการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการและรายละเอียดของสัญญา โดยมีมูลค่าความเสียหายที่พบเป็นต้นทุนและเรียกเงินคืน จำนวนทั้งสิ้น 12.91 ล้านบาท

2. ขอบกพร่องจากการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ หนังสือสั่งการ มติคณะรัฐมนตรี

ข้อสังเกตที่พบว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือมีการปฏิบัติผิดพลาดเป็นจำนวนมากหรือเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่

• ร้อยละ 16.13 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต การควบคุมงานจ้างมีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น

- ผู้ควบคุมงานไม่ได้จัดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวัน ไม่ได้ระบุรายละเอียดและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปริมาณงานที่ทำเสร็จ และวัสดุที่ใช้แต่ละวันอย่างชัดเจน ทำให้ไม่ทราบปริมาณที่ทำเสร็จและวัสดุที่ใช้แต่ละวัน

- ผู้ควบคุมงานไม่รายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบโดยเร็ว กรณีไม่สามารถก่อสร้างให้เป็นไปตามสัญญา โดยมีการเปลี่ยนแปลงรายการก่อสร้างระหว่างปฏิบัติงาน

- ผู้ควบคุมงานไม่ได้ตรวจและควบคุมงานให้เป็นไปตามรูปแบบรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา

● **ร้อยละ 16.13 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต งานก่อสร้างมีการใช้วัสดุไม่ถูกต้องตรงตามลักษณะเฉพาะเงื่อนไขที่กำหนดตามแบบรูปรายการแนบท้ายสัญญา** โดยมีการเบิกจ่ายค่าจ้างเดิมวงเงินตามสัญญาหรือไม่มีการประเมินราคาเปรียบเทียบวัสดุที่ใช้เพื่อปรับลดค่างาน นอกจากนี้งานก่อสร้างบางแห่งมีสิ่งปลูกสร้างน้อยกว่าหรือไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการที่กำหนดซึ่งทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

● **ร้อยละ 14.52 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต ประกาศประกวดราคา / สอบราคามีการกำหนดข้อความหรือเงื่อนไขที่มีลักษณะเป็นการกีดกัน ปิดกั้น ไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือมีการกำหนดคุณสมบัตินอกเหนือจากที่ กวพ. กำหนดไว้ เช่น**

- มีการกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติของผู้เสนอราคาว่าต้องผ่านการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้นในการจ้างของกรมโยธาธิการหรือต้องมีบุคลากร เครื่องมือ เครื่องจักรอยู่ในครอบครองและมีหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์หรือ เช่า หรือ เช่าซื้อ หรือมีหลักฐานการสนับสนุนรับรองฐานะทางการเงินจากสถาบันการเงิน

- มีการกำหนดเงื่อนไขว่าหากไม่ไปดูสถานที่ก่อสร้างตามวันเวลาที่กำหนดถือว่าสละสิทธิหรือไม่มีสิทธิเป็นผู้เสนอราคา

- มีการกำหนดผลงานของผู้เสนอราคาขั้นต่ำเกินกว่าหรือนอกเหนือจากที่ระเบียบกำหนดไว้

● **ร้อยละ 12.90 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต ข้อความในเอกสารประกวดราคา ไม่สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และหนังสือสั่งการ/มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง หรือมีการกำหนดข้อความในเอกสารประกวดราคา ไม่รัดกุม ชัดเจน ครบถ้วน ทำให้เกิดความสับสนแก่ผู้เสนอราคา และการจัดทำสัญญาจ้าง รวมทั้งทำให้ทางราชการเสียเปรียบได้ เช่น**

- มีการกำหนดให้จ่ายเงินค่าจ้างทั้งแบบราคาต่อหน่วยและราคาเหมารวม

- เงื่อนไขการรับประกันความชำรุดบกพร่องกำหนดไว้ต่ำกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรการป้องกันและลดโอกาสในการสมยอมกันในการเสนอราคา

- มีการกำหนดงวดงานและการจ่ายเงินค่าจ้างไม่เหมาะสม โดยกำหนดให้มีการจ่ายเงินให้กับผู้รับจ้างสูงกว่าปริมาณงานที่กำหนดให้ผู้รับจ้างดำเนินการ

- กำหนดให้ผู้เสนอราคาต้องมีหนังสือรับรองจากธนาคารพาณิชย์ว่าจะให้การสนับสนุนทางการเงินจนกว่างานก่อสร้างจะแล้วเสร็จ

— กำหนดระยะเวลาขายหรือให้เอกสารประกวดราคาน้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบฯ

หน่วยงานส่วนราชการ

1. ข้อบกพร่องที่มีมูลค่าเสียหายเป็นตัวเงิน

ผลการตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานส่วนราชการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 1,543 หน่วย พบว่าหน่วยงานส่วนราชการ 404 หน่วย ประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคา และสัญญาที่ตรวจสอบ มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง หรือมีข้อบกพร่องจากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 487 เรื่อง โดยส่วนราชการจำนวน 65 หน่วย หรือคิดเป็นร้อยละ 16.09 ของหน่วยงานที่มีข้อสังเกต ได้พบข้อสังเกตที่มีมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเงินและได้เรียกเงินคืนจากผู้รับผิดชอบ เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 15.08 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากกรณีต่างๆ เช่น

- มีการคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงทำให้ราคางานที่จัดจ้างสูงไป
- การก่อสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการและรายละเอียดสัญญา
- การอนุมัติให้ขยายสัญญาไม่ชอบด้วยระเบียบ
- คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบทำให้จัดจ้างสูงไป หรือคณะกรรมการเปิดซองประกวดราคาปฏิบัติหน้าที่บกพร่องทำให้ราชการเสียประโยชน์
- การคำนวณเรียกค่าปรับ และการเบิกจ่ายค่าจ้างไม่ถูกต้อง
- การจัดจ้างที่มีการทำสัญญาจ้างครั้งที่ 2 ทำให้ต้องจ่ายเงินสูงขึ้นจากสัญญาเดิม
- ไม่คำนวณค่า (K) เมื่อมีการส่งมอบงานที่ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้ หรือจัดซื้อพัสดุสูงกว่าราคามาตรฐานของสำนักงบประมาณ

2. ข้อบกพร่องจากการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ หนังสือสั่งการ มติคณะรัฐมนตรี

ข้อสังเกตหรือข้อบกพร่องที่หน่วยงานส่วนราชการมีการปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือมีการปฏิบัติผิดพลาดเป็นจำนวนมาก ได้แก่

- ร้อยละ 17.86 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต ข้อความในประกาศ/เอกสารประกวดราคา ไม่สอดคล้องกับระเบียบพัสดุ หนังสือสั่งการ หรือข้อความไม่ครบถ้วนรัดกุม ชัดเจน เช่น มีการกำหนดระยะเวลาในการเผยแพร่ข่าวสารการประกวดราคาน้อยกว่าระยะเวลาตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 กำหนดไว้ ซึ่งเป็นการเผยแพร่ข่าวสารอย่างเร่งด่วนไม่กระจายไปยังผู้รับจ้างอย่างทั่วถึง

- ร้อยละ 13.35 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต การเผยแพร่ข่าวสารการประกวดราคา / สอบราคา หรือ การจัดส่งประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคา ไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม หนังสือสั่งการและมติคณะรัฐมนตรี เช่น

- การจัดส่งประกาศประกวดราคาเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ไม่ได้จัดส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ (EMS) และไม่ใช้ช่องที่มีลักษณะพิเศษสำหรับการประกวดราคา

- จัดส่งประกาศประกวดราคาก่อนการขายหรือให้เอกสารประกวดราคาน้อยกว่าระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด

- ระยะเวลาการปิดประกาศเผยแพร่การสอบราคามีระยะเวลาน้อยกว่าที่ระเบียบกำหนด

- ไม่ได้จัดส่งประกาศประกวดราคาไปประกาศทางวิทยุกระจายเสียง หรือทางหนังสือพิมพ์

• ร้อยละ 12.11 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต หน่วยงานส่วนราชการจัดส่งสำเนาสัญญามูลค่าตั้งแต่หนึ่งล้านบาทขึ้นไปให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลาที่ระบุไว้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 135

• ร้อยละ 10.47 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต ผู้ควบคุมงานปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบหนังสือสั่งการ และมติคณะรัฐมนตรี ในเรื่องการควบคุมงานและการรายงานผลการควบคุมงาน เช่น ผู้ควบคุมงานมิได้จัดบันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมประจำวัน พร้อมทั้งผลการปฏิบัติงานการหยุดงานและสาเหตุการหยุดงานเพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์

• ร้อยละ 9.24 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต พัสดุหรืองานก่อสร้าง ที่ส่งมอบเกิดความชำรุดบกพร่องในระยะเวลาประกัน เช่น สิ่งก่อสร้างเกิดการทรุดตัว หรือมีรอยร้าว ถนนมีรอยแตกแยกของผิวทาง เป็นต้น

• ร้อยละ 9.03 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต การจัดทำประกาศประกวดราคาและสอบราคามีการกำหนดข้อความหรือเงื่อนไขที่มีลักษณะเป็นการกีดกัน หรือปิดกั้น ไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เช่น

- มีการตัดสิทธิ์ผู้ซื้อแบบที่ไม่ไปดูสถานที่ก่อสร้างตามวันเวลาที่กำหนดโดยไม่ให้เข้ายื่นของเสนอราคา เป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กwp) 1002/ว 18 ลงวันที่ 7 เมษายน 2531 เรื่อง การข้อมความเข้าใจปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2531

- มีการกำหนดให้ผู้เสนอราคาต้องเป็นผู้มีผลงานก่อสร้างประเภทเดียวกันกับงานที่ประกวดราคาจ้าง หรือสอบราคาจ้าง หรือมีการกำหนดผลงานก่อสร้างเกินความจำเป็นไม่เป็นไปตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร (กwp) 1305/ว 7914 ลงวันที่ 22 กันยายน 2543 เรื่อง การกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาในการจ้างก่อสร้าง

- กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ซื้อเอกสารสอบราคา / ประกวดราคาต้องนำหลักฐานต้นฉบับตัวจริงมาแสดงและมอบให้เจ้าหน้าที่

- กำหนดให้มีการส่งตัวอย่างครุภัณฑ์จริงไปแสดงในวันพิจารณาผลการเปิดซองสอบราคา

• ร้อยละ 8.83 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต การจัดทำบันทึก หรือรายงานขอซื้อขอจ้าง มีสาระสำคัญไม่เป็นไปตามระเบียบพัสดุ หรือไม่ถูกต้องครบถ้วน เช่น ไม่แสดงราคาที่เคยซื้อ ราคากลาง เป็นการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 27

รัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ และหน่วยงานอื่นๆ

1. ข้อบกพร่องที่มีมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเงิน

ผลการตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ และหน่วยงานอื่นๆ จำนวน 102 หน่วย พบว่ารัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ และหน่วยงานอื่นๆ จำนวน 18 หน่วย ประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคาและสัญญาที่ตรวจสอบ มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและมติ คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง หรือมีข้อบกพร่องจากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 45 เรื่อง โดยรัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ และหน่วยงานอื่นๆ จำนวน 3 หน่วย หรือคิดเป็นร้อยละ 17.00 ของหน่วยงานที่มีข้อสังเกต ได้พบ ข้อบกพร่องที่มีมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเงิน ซึ่งเกิดจากการคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริงทำให้ราคางานที่จัดจ้างสูงไป การคำนวณและเรียกเงินค่าปรับไม่ถูกต้อง และคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่กำหนด

2. ข้อบกพร่องจากการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ หนังสือการ มติคณะรัฐมนตรี

ข้อสังเกตจากการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการ และมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งพบว่า รัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ และหน่วยงานอื่นๆ มีการปฏิบัติผิดพลาด เป็นจำนวนมากหรือเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่

- ร้อยละ 24.44 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต การจัดส่งสำเนาสัญญาให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีความล่าช้าเกินกว่า 30 วัน ตามที่ระเบียบกำหนดไว้ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ การตรวจสอบ

- ร้อยละ 11.11 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต การจัดส่งประกาศประกวดราคาไม่ได้ใช้ของ เฉพาะสำหรับการส่งประกาศประกวดราคา เป็นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม 2542 แจ้งตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรีที่ นร 0205/ว 193 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2542 เรื่องแนวปฏิบัติในการ กำกับดูแลเผยแพร่ข่าวสารประกวดราคาเพื่อส่งเสริมมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสในการสมยอมกันในการ เสนอราคา

- ร้อยละ 8.89 ของเรื่องที่ตรวจสอบ คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาหรือคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือไม่รอบคอบ ซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายแก่ ทางการ เช่น ใช้เวลาในการพิจารณาผลการประกวดราคานาน คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ไม่ได้ตรวจสอบกำหนดเวลาแล้วเสร็จของงานซึ่งไม่ตรงตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา หรือไม่เสนอให้มีการ ยกเลิกการประกวดราคาจากกรณีที่มีผู้ยื่นเสนอราคาไม่ถูกต้องตามรายละเอียดและเงื่อนไขที่กำหนด

- ร้อยละ 6.67 ของเรื่องที่ตรวจสอบ รัฐวิสาหกิจ องค์การอิสระ และหน่วยงานอื่นๆ มีการ ปฏิบัติไม่ถูกต้อง ซึ่งพบข้อบกพร่องในอัตราร้อยละที่เท่ากัน ได้แก่

- การจัดทำประกาศประกวดราคาหรือประกาศสอบราคา มีการกำหนดข้อความที่มีลักษณะ เป็นการกีดกัน ปิดกั้น ไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม เช่น กำหนดให้ผู้ที่ไม่มารับฟังคำชี้แจง ไม่มีสิทธิ์ยื่นซองประกวดราคา

- ไม่จัดส่งประกาศประกวดราคา และประกาศสอบราคาให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ภายในกำหนด หรือไม่จัดส่งทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษลงทะเบียนตอบรับ หรือไม่จัดส่งประกาศสอบราคาและ เอกสารสอบราคาไปยังผู้มีอาชีพขายหรืออาชีพรับจ้างโดยตรง

- หลักประกันสัญญาไม่ถูกต้อง เช่น หนังสือค้ำประกันสัญญาไม่ครอบคลุมถึงความรับผิดชอบและไม่เป็นไปตามแบบที่ กวพ.กำหนด

กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

1. ข้อบกพร่องที่มีมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเงิน

ผลการตรวจสอบการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานเขตกรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา จำนวน 52 หน่วย พบว่าสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา จำนวน 11 หน่วย ประกาศประกวดราคา/สอบราคา และสัญญาที่ตรวจสอบ มีการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบ หนังสือสั่งการและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง หรือมีข้อบกพร่องจากการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 17 เรื่อง โดยสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา จำนวน 3 หน่วย หรือคิดเป็นร้อยละ 27.27 ของหน่วยงานที่มีข้อสังเกต ได้พบข้อบกพร่องที่มีมูลค่าความเสียหายเป็นตัวเงิน ซึ่งเกิดจากการจัดซื้อพัสดุที่มีราคาสูงกว่าราคามาตรฐานของสำนักงานประมาณ และมีการคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ทำให้ราคางานที่จัดจ้างสูงเกินไป

2. ข้อบกพร่องจากการปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบ หนังสือสั่งการ มติคณะรัฐมนตรี

ข้อสังเกตที่พบว่าสำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยามีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง หรือมีการปฏิบัติผิดพลาดเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่

สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร

• ร้อยละ 11.76 ของเรื่องที่พบข้อสังเกต สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติไม่ถูกต้อง ในเรื่องที่สำคัญ ดังนี้

— มีพฤติการณ์น่าเชื่อได้ว่าการสมยอมกันในการเสนอราคา เช่น ผู้เสนอราคามีความสัมพันธ์ในลักษณะไขว้กัน โดยเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทต่างๆ ที่เข้าร่วมเสนอราคา หรือคู่สัญญาเป็นบริษัทในกลุ่มเดียวกัน

— เกิดความชำรุดบกพร่องของสิ่งก่อสร้าง ในระยะเวลาประกัน เช่น พื้นถนนเกิดการชำรุดเป็นต้น

— งานก่อสร้างมีการใช้วัสดุก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ หรือข้อกำหนดในสัญญา

— คณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้ตรวจรับงานจ้างว่าถูกต้องครบถ้วน แต่งานจ้างก่อสร้างไม่เป็นไปตามรูปแบบของสัญญา

— การเผยแพร่ข้อมูลการประกวดราคาไม่เป็นไปตามระเบียบ หรือไม่รัดกุม เช่น บอร์ดปิดประกาศเป็นบอร์ดทั่วไป

— การคำนวณราคากลางยังไม่เหมาะสม เช่น การคำนวณค่าอุปสรรคในการก่อสร้างจะใช้ดุลยพินิจของคณะกรรมการประมาณราคากลาง โดยยังขาดหลักเกณฑ์ มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน ซึ่งอาจมีผลกระทบทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง และอาจทำให้ทางราชการเสียหายได้

— ข้อความในเอกสารประกวดราคาไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งมติคณะรัฐมนตรี เช่น กำหนดระยะเวลาประกันความชำรุดบกพร่องของงานจ้างไว้น้อยกว่า หรือไม่สอดคล้องตามนัยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว 1 ลงวันที่ 3 มกราคม 2537

เมืองพัทยา

ข้อสังเกตที่พบว่าเมืองพัทยามีการปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือมีข้อบกพร่องในการดำเนินการ เช่น

— มีการกำหนดเงื่อนไขคุณสมบัติของผู้เสนอราคาในประกาศประกวดราคาไม่สอดคล้องตรงกับคุณสมบัติของผู้เสนอราคาในเอกสารประกวดราคา

— กำหนดสถานที่เปิดซองไม่เป็นไปตามระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี โดยไม่ได้ใช้สถานที่กลาง (ศาลากลางจังหวัด) ในการเปิดซองประกวดราคา

— มีการจัดหาครุภัณฑ์ที่มีขนาดและราคารอกเหนือจากบัญชีราคามาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงานงบประมาณ และไม่กำหนดเลขที่มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสำหรับครุภัณฑ์ที่มีเครื่องยนต์ดีเซลขนาดใหญ่ รวมทั้งจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะได้ราคาที่สูงเกินกว่าร้อยละ 50 ของราคาท้องตลาดการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่นจัดหาได้

— กำหนดวันเปิดซองใบเสนอราคาภายหลังวันรับซองเสนอราคาเป็นเวลานานหลายวัน

3.7 การตรวจสอบสืบสวน

ผลการตรวจสอบสืบสวนกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทุจริตหรือปฏิบัติผิดข้อกำหนด ซึ่งได้ข้อมูลจากการตรวจสอบลักษณะอื่น หรือจากการร้องเรียน บัตรสนเท่ห์ และที่เป็นข่าวจากสื่อมวลชน ในปีงบประมาณ 2547 ดำเนินการตรวจสอบเสร็จ จำนวน 450 เรื่อง ในจำนวนนี้ตรวจสอบแล้วพบว่ามีความผิดฐานไม่เพียงพอรับฟังได้ว่ามีมูลตามข้อร้องเรียน จึงยุติเรื่อง จำนวน 231 เรื่อง และที่เหลืออีก 219 เรื่องนั้น เป็นกรณีมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของทางราชการ จำนวน 134 เรื่อง เป็นเงิน 12,181.59 ล้านบาท ได้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดี และแจ้งผลให้หน่วยรับตรวจหาตัวผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย พร้อมกับการพิจารณาโทษทางวินัยแล้ว รายที่สำคัญและมีวงเงินความเสียหายสูง ได้แก่ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กองทัพอากาศ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เทศบาลนครหาดใหญ่ เทศบาลตำบลสว่างแดนดิน องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา องค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด และกรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง จำนวน 85 เรื่อง ทำให้ราชการเสียหาย เป็นเงิน 16.06 ล้านบาท ได้ส่งเรื่องให้หน่วยรับตรวจดำเนินการเรียกเงินคืนหรือหาตัวผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย และให้พิจารณาดำเนินการแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามควรแก่กรณีแล้ว

สำหรับเรื่องสืบสวนที่ได้ออกรายงานแล้ว จำนวน 219 เรื่อง (134+85) รวม 205 หน่วย มีมูลค่าของเงิน/โครงการทั้งสิ้น 16,642.92 ล้านบาท ทำให้รัฐสูญเสียงบประมาณและรายได้ที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงิน เป็นเงิน 12,197.65 ล้านบาท

จากการตรวจสอบที่พบพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต หรือปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง ทำให้เกิดผลเสียหายแก่ทางราชการ เป็นเรื่องข้อบกพร่องด้านการซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ จำนวน 107 เรื่อง ข้อบกพร่องด้านการเงิน จำนวน 107 เรื่อง และกรณีอื่นๆ จำนวน 5 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 48.86, 48.86 และ 2.28 ตามลำดับ ทั้งนี้หน่วยงานที่พบว่ามีทุจริตมากเรียงตามลำดับมากที่สุด ได้แก่หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น 120 หน่วย จำนวน 126 เรื่อง หน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 75 หน่วย จำนวน 78 เรื่อง หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ 7 หน่วย จำนวน 12 เรื่อง และกรุงเทพมหานคร 3 หน่วย จำนวน 3 เรื่อง

กรณีทุจริต หรือปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในหน่วยงานต่างๆ ส่วนใหญ่ เป็นความผิดเกี่ยวกับ เงินขาดบัญชี ร้อยละ 15.98 นำเอกสารเท็จมาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน ร้อยละ 17.35 ผู้เกี่ยวข้องการจัดซื้อจัดจ้างละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบพัสดุโดยมิชอบ ร้อยละ 33.79 คณะกรรมการตรวจการจ้าง/พัสดุเป็นเท็จ ร้อยละ 12.33 ปฏิบัติผิดระเบียบ ร้อยละ 15.53 การจัดซื้อที่ดินมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต ร้อยละ 2.74 และกรณีอื่นๆ ร้อยละ 2.28

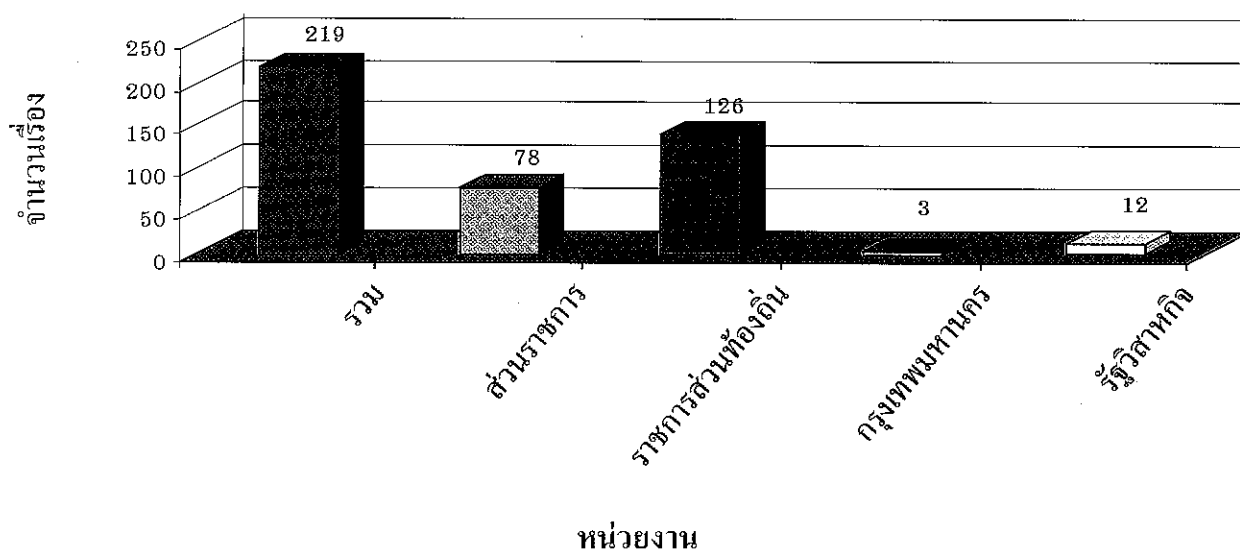
สาเหตุที่เกิดกรณีการทุจริต ส่วนหนึ่งเกิดจากผู้รับผิดชอบเลขไม่เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงาน ขาดการควบคุมภายในที่ดี ผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย ไม่ควบคุมกำกับดูแล มอบหมายให้บุคคลคนเดียวปฏิบัติงานหลายหน้าที่ เช่น การรับเงิน และการจ่ายเงิน ซึ่งสิ่งเหล่านี้นำมาซึ่งความเสียหายให้กับทางราชการ และเป็นช่องทางให้เกิดการทุจริตด้วย อีกกรณีหนึ่งเนื่องจากความไม่ซื่อสัตย์สุจริตของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ การมีผลประโยชน์ขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนรวมกับส่วนตัวหรือพวกพ้อง เพิกเฉย ละเลย ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ ตลอดจนการบริหารจัดการที่บกพร่องหลายกรณี

จำนวนเรื่อง และจำนวนเงินที่เสียหายตามประเด็นความผิดและหน่วยงาน

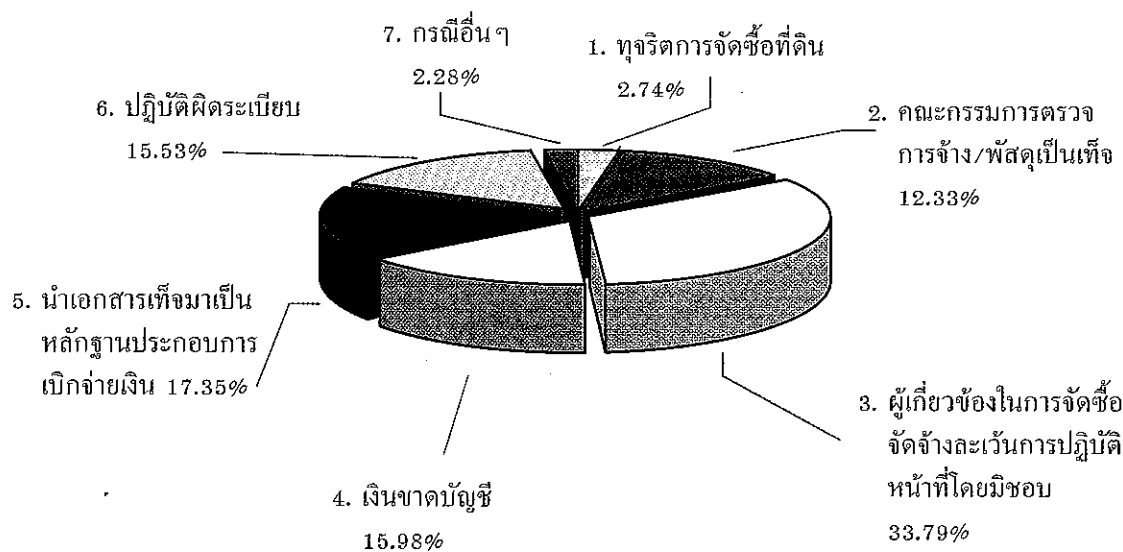
ประเด็นความผิด	จำนวนเรื่องจำแนกตามหน่วยงาน					คิดเป็นร้อยละ	จำนวนเงินที่เสียหาย (ล้านบาท)
	ส่วนราชการ	ราชการส่วนท้องถิ่น	กทม.	รัฐวิสาหกิจ	รวม		
1. จัดซื้อที่ดินมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต	-	6	-	-	6	2.74	409.31
2. คณะกรรมการตรวจการจ้าง/ พัสดเป็นเท็จ	7	19		1	27	12.33	149.96
3. ผู้เกี่ยวข้องการจัดซื้อจัดจ้างละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบพัสดุโดยมิชอบ	24	45	3	2	74	33.79	111.28
4. เงินขาดบัญชี	5	30	-	-	35	15.98	24.47
5. นำเอกสารเท็จมาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน	24	12		2	38	17.35	82.82
6. ปฏิบัติผิดระเบียบ	18	14	-	2	34	15.53	8.10
7. กรณีอื่นๆ	-	-	-	5	5	2.28	11,411.71
รวม	78	126	3	12	219	100	12,197.65

แผนภูมิ 3 แสดงจำนวนเรื่องกรณีพบพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและกรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่องจำแนกตามหน่วยงาน

แผนภูมิ 4 แสดงร้อยละประเด็นความผิดกรณีพบพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและกรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง

สรุปผลการตรวจสอบ

จากผลการตรวจสอบสืบสวนในปีงบประมาณ 2547 ทั้ง 2 กรณีข้างต้น สรุปประเด็นข้อตรวจพบและมูลค่าความเสียหายที่เป็นตัวเงินเรียกคืนได้ดังนี้

ลำดับที่	ประเด็นข้อตรวจพบ	พฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ		กรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง	
		จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
1	การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ การจัดซื้อที่ดินมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริต ดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดขยะ ก่อสร้างสำนักงาน และก่อสร้างสถานที่พักผ่อน ● ในการจัดซื้อที่ดินไม่จัดซื้อจากเจ้าของที่ดินโดยตรง ผู้มีอำนาจจัดซื้อและพวกพ้องร่วมกันจัดทำใบเสนอราคาขึ้นมาเสนอต่อทางราชการ หรือเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินอยู่ก่อน ● ไม่นำราคาประเมินที่ดินของกรมที่ดิน หรือราคาซื้อขายที่ดินแปลงข้างเคียงในช่วงเวลาใกล้เคียงกันมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเปรียบเทียบราคา ทำให้ทางราชการต้องจ่ายเงินซื้อที่ดินในราคาสูงเกินสมควร	6	409.31	-	-
2	คณะกรรมการตรวจการจ้าง/ พัสดุเป็นเท็จ ● คณะกรรมการตรวจการจ้างจัดทำใบตรวจรับงานจ้างว่าผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานและงานที่ส่งมอบถูกต้องตามรูปแบบรายการแล้ว ทั้งที่งานยังไม่เสร็จตามสัญญา หรือไม่ปฏิบัติตามแบบรายการที่กำหนด ทำให้ผู้รับจ้างได้รับเงินไปก่อนที่จะทำงานที่จ้างแล้วเสร็จและราชการเสียสิทธิในการเรียกค่าปรับในกรณีที่ส่งมอบงานล่าช้า	27	149.96	-	-

ลำดับที่	ประเด็นข้อตรวจพบ	พฤติกรรมที่น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ		กรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง	
		จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
	คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานโดยที่ไม่ได้มีการตรวจรับงานจริงหรือไม่ได้ตรวจสอบว่าผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานถูกต้องตามรูปแบบรายการที่กำหนดหรือไม่ อาจทำให้ราชการเกิดความเสียหาย				
3	ผู้เกี่ยวข้องในการจัดซื้อจัดจ้างละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบพัสดุโดยมิชอบ - จัดทำหลักฐานว่ามีการจัดส่งเอกสารประกาศประกวดราคาหรือประกาศสอบราคาถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่มิได้มีการนำส่งจริง และไม่จัดส่งเอกสารให้กับผู้มีอาชีพรับจ้าง/ขายโดยตรง - กำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุ กำหนดคุณสมบัติผู้เสนอราคา กำหนดราคากลางในการประกวดราคาหรือสอบราคาจัดซื้อจัดจ้างผิดระเบียบพัสดุ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวโดยมิชอบ ซึ่งมีผลเป็นการกีดกันหรือเอื้อประโยชน์แก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายใดรายหนึ่งและเกิดความเสียหาย - ไม่ปิดประกาศการจัดหาพัสดุหรือเผยแพร่ข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างตามกฎหมายหรือระเบียบพัสดุ โดยไม่มีเหตุผลหรือโดยมิชอบ และเกิดความเสียหาย - รับพิจารณาผู้เสนอราคาที่ไม่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไข โดยรู้หรือควรรู้ข้อเท็จจริง และเกิดความเสียหาย - ไม่ปฏิบัติหรือพิจารณาเสนอความเห็นให้ซื้อหรือจ้างหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องหรือไม่พิจารณาให้ซื้อหรือจ้างผู้เสนอราคาต่ำสุดโดยไม่มีเหตุผลทำให้เกิดความเสียหาย	25	103.21	49	8.07

ลำดับที่	ประเด็นข้อตรวจพบ	พฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ		กรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง	
		จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
	● ไม่ควบคุมงานหรือตรวจการจ้างหรือควบคุมงานหรือ ตรวจการจ้างให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือระเบียบพัสดุ โดยละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบพัสดุโดยมิชอบและเกิดความเสียหาย				
4	การเงิน เงินขาดบัญชี ● รับเงินค่าธรรมเนียม ค่าภาษี และรายได้อื่นแล้วไม่บันทึกการรับเงินในบัญชีเงินสดหรือบันทึกไม่ครบถ้วนและไม่นำฝากธนาคารหรือนำฝากต่ำกว่าที่ได้รับจริง ● เบิกเงินของทางราชการเพื่อจ่ายให้เจ้าหน้าที่และบันทึกการจ่ายในบัญชีเงินสด โดยไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินให้ตรวจสอบ/มิไม่ครบถ้วนหรือบันทึกการจ่ายในบัญชี เงินสดสูงกว่าหลักฐานการจ่าย ได้นำเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากของตนเองก่อนแล้วนำไปจ่ายให้เจ้าหน้าที่ภายหลัง เป็นการหมุนเงินเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ● เบิกจ่ายเงินประกันสัญญาชำ บันทึกการจ่ายเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายเพื่อนำส่งสรรพากร แต่ไม่มีใบเสร็จรับเงินให้ตรวจสอบหรือมีต่ำกว่า ● ถอนเงินจากธนาคารแล้วไม่ได้บันทึกรับในบัญชีเงินสดและไม่มีหลักฐานการจ่าย/มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบไม่ครบถ้วน	33	24.30	2	0.17

ลำดับที่	ประเด็นข้อตรวจพบ	พฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ		กรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง	
		จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
5	นำเอกสารเท็จมาเป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน ● เบิกค่าเช่าบ้านโดยจัดทำสัญญาเช่าและใบเสร็จรับเงินขึ้นเอง มาขอรับเงินจากทางราชการ ทำหลักฐานการเช่าสูงกว่าค่าเช่าจริง และใช้สิทธิเบิกค่าเช่าซื้อโดยไม่พักอาศัยจริง ● เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการโดยไม่ได้เดินทางไปราชการจริงและเบิกค่าพาหนะเป็นเท็จ ● จัดทำหลักฐานเบิกจ่ายค่าแรงงานราษฎรสูงกว่าความเป็นจริง โดยเบิกจ่ายมากกว่าจำนวนลูกจ้างที่มาทำงานจริง เบิกจ่ายเกินจำนวนวันที่มาทำงานจริง เบิกจ่ายโดยไม่มีการปฏิบัติงานจริง และเบิกจ่ายให้กับคนงานที่ไม่มีชื่อในคำสั่งจ้างลูกจ้าง ● เบิกจ่ายเงินให้กับลูกจ้างที่ลาออกไปแล้วหรือเกษียณ และเบิกจ่ายเงินค่าจ้างทั้งที่ไม่มีการจ้างลูกจ้าง และจัดทำหลักฐานเท็จมาเบิกจ่ายเงิน ● จัดทำหลักฐานเท็จในการส่งใช้เงินยืมราชการ และปลอมลายมือชื่อผู้รับเงินในใบสำคัญจ่ายเงินเบิกเงินยืมทศรองราชการ	31	82.50	7	0.32
6	ปฏิบัติผิดระเบียบ ● เบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาเกินสิทธิ์ ● เบิกจ่ายเงินช่วยเหลือเพื่อยังชีพแก่ราษฎรที่มีฐานะยากจน ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์	8	0.60	26	7.50

ลำดับที่	ประเด็นข้อตรวจพบ	พฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ		กรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง	
		จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนเรื่อง	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
	● รับเงินบริจาค เงินสวัสดิการ และเงินอื่นไม่ออกใบเสร็จรับเงิน เก็บเงินไว้กับตัวเอง ● การขอขยายเวลาเบิกเงินกันโดยไม่ขอทำความตกลงกับกรมบัญชีกลาง ● การจัดซื้อวัสดุได้ลงลายมือชื่ออนุมัติในใบสั่งซื้อโดยปราศจากข้อความใดใดในเอกสารของทางราชการ เป็นเหตุให้บุคคลภายนอกนำไปกรอกข้อความ และจำนวนเงินแล้วนำมาเรียกร้องเอาผลประโยชน์จากทางราชการ ● จัดเก็บค่าธรรมเนียมทำเทียบเรือก่อนประกาศใช้เทศบัญญัติ และใช้จ่ายเงินสะสม โดยไม่ขออนุมัติสภาเทศบาล ● เบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงให้กับรถยนต์ส่วนกลางที่อยู่ระหว่างส่งซ่อมหรือมีสภาพใช้งานไม่ได้ หรือมากผิดปกติ				
7	กรณีอื่นๆ ● การบริหารงานเกินอำนาจหน้าที่ (ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ) ทำให้เกิดความเสียหาย	4	11,411.71	1	-
	รวม	134	12,181.59	85	16.06

การติดตามผล

จากการติดตามผลการดำเนินการกรณีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ และกรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ส่งเรื่องไปให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดี และแจ้งให้หน่วยรับตรวจหรือกระทรวงเจ้าสังกัดดำเนินการแล้วนั้น ผลการดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนหรือหน่วยรับตรวจหรือกระทรวงเจ้าสังกัดตามลักษณะความผิด สรุปได้ดังนี้

ทางอาญา/ทางแพ่ง/ทางวินัย	การติดตามผลการดำเนินการ (เรื่อง)			
	ดำเนินการแล้ว	อยู่ระหว่างดำเนินการ	ยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการ	รวม
ก. กรณีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ				
1. ทางอาญา	7	127	-	134
2. ทางแพ่ง	17	72	-	89
3. ทางวินัย	33	94	-	127
ข. กรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง				
1. ทางแพ่ง	14	24	-	38
2. ทางวินัย	37	44	-	81

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถเรียกชดใช้เงินคืนให้กับทางราชการได้ทั้งสิ้น 16.48 ล้านบาท ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดราชการไม่เสียหายและไม่มีผู้ใดต้องชดใช้เงินคืน 2.59 ล้านบาท และดำเนินการได้เป็นที่ยุติแล้ว จำนวน 39 เรื่อง มีเรื่องต้องเร่งรัดติดตาม จำนวน 180 เรื่อง ประกอบด้วยกรณีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ จำนวน 130 เรื่อง และกรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง จำนวน 50 เรื่อง

ผลการตรวจสอบที่สำคัญแยกตามหน่วยงาน

ก. กรณีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ

☛ รัฐวิสาหกิจ

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)

ผลการตรวจสอบ

การขายรถโดยสารปรับอากาศปลดระวางยี่ห้อเบ็นซ์ จำนวน 500 คัน ของ ขสมก. ผอ.ขสมก. ไม่ดำเนินการขายตามข้อบังคับฯ ว่าด้วยการพัสดุ ซึ่งกำหนดให้ขายโดยวิธีทอดตลาดหรือวิธีกำหนดเกี่ยวกับการซื้อมาใช้รถโดยสาร แต่กลับดำเนินการขายโดยกำหนดเงื่อนไขเพื่อช่วยเหลือให้ผู้ประกอบการรถร่วมที่มีสัญญาเข้าร่วมเดินรถกับ ขสมก. บางรายได้มีสิทธิเข้าทำสัญญาซื้อขายรถโดยไม่มีการเสนอราคาแข่งขันกัน และไม่มีการอนุมัติจากผู้มีอำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้างทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์การฯ โดยมีพฤติการณ์ดังนี้

1. องค์การฯ โดย ผอ.ขสมก. ได้ทำสัญญาซื้อขายรถโดยสารปรับอากาศปลดระวางยี่ห้อเบ็นซ์กับผู้ประกอบการรถร่วมทั้ง 15 ราย นั้น ซึ่งการดำเนินการขายรถปรับอากาศปลดระวางจำนวน 500 คัน ดังกล่าวเมื่อคณะกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ ได้อนุมัติให้กำหนดราคากลางคันละ 410,000 บาท วงเงินในการอนุมัติสั่งขายดังกล่าวจึงไม่ต่ำกว่า 205 ล้านบาท (500 x 410,000) ในการประชุมครั้งที่ 4/2545 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2545 เป็นเพียงการอนุมัติหลักการให้ดำเนินการขายต่อไปเท่านั้น ขณะที่อนุมัติยังไม่มีผลการดำเนินการขายจนได้ผู้ซื้อและทราบราคาขายเป็นที่แน่นอนแล้วแต่อย่างใด ซึ่งตามข้อบังคับขององค์การฯ ฉบับที่ 110 ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2541 ข้อ 47 ไม่ว่าจะเป็นการขายด้วยวิธีใดก็เป็นอำนาจอนุมัติสั่งขายของคณะกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ ดังนั้นการที่ ผอ.ขสมก. อนุมัติให้ขายรถโดยสารปรับอากาศยี่ห้อเบ็นซ์จำนวน 494 คัน ราคาคันละ 410,000 บาท รวมเป็นเงิน 202.54 ล้านบาท จึงเป็นการอนุมัติสั่งขายโดยไม่มีอำนาจ

2. คณะกรรมการดำเนินการขายรถโดยสารปรับอากาศยี่ห้อเบ็นซ์จำนวน 500 คัน จำนวน 6 คัน ซึ่งเป็นพนักงานองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมีหน้าที่ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามข้อบังคับขององค์การฯ แต่กลับดำเนินการขายตามคำสั่งของ ผอ.ขสมก. ให้ดำเนินการตามเงื่อนไขที่กำหนดอันเป็นการขัดต่อข้อบังคับขององค์การฯ โดยจงใจไม่ดำเนินการขายตามข้อบังคับขององค์การฯ ฉบับที่ 110 ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2541 ข้อ 6, 110 และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 มาตรา 11

พฤติการณ์ตามข้อ 1 และ 2 น่าเชื่อว่าเป็นการกระทำโดยจงใจ ไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับขององค์การฯ ฉบับที่ 110 ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2541 ข้อ 6, 47 และข้อ 110 น่าเชื่อว่ามีมูลความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 มาตรา 11 และมาตรา 12 และพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การฯ หรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 มาตรา 11 พฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการดังกล่าวข้างต้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ และแจ้งประธานกรรมการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ดำเนินการทางแพ่งและทางวินัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผล

- ทางอาญา สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
- ทางแพ่ง อยู่ระหว่างดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
- ทางวินัย
1. อดีต ผอ.ขสมก. ได้พ้นสภาพจากการเป็นพนักงานของ ขสมก. ไปแล้วไม่สามารถดำเนินการทางวินัยได้ยุติเรื่อง
 2. คณะกรรมการดำเนินการขายจำนวน 6 คน อยู่ระหว่างตั้งกรรมการสอบวินัย

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)

ผลการตรวจสอบ

โครงการจัดเช่าและจ้างเหมาซ่อมบำรุงรักษารถโดยสารชั้นเดียวปรับอากาศ (ยูโรทู) ขนาด 12 เมตร จำนวน 500 คัน มีบุคคลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย ดังนี้

1. คณะกรรมการพิจารณากำหนดคุณลักษณะของรถและเงื่อนไขในการประกวดราคาของรถโดยสารปรับอากาศตามคำสั่งองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ที่ 365/2543 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2543 รวม 6 คน เป็นผู้กำหนดคุณลักษณะเงื่อนไขในประกาศประกวดราคาจากรถ 3 ยี่ห้อ คือ BENZ, HINO และ ISUZU มีผลทำให้ผู้เสนอรายอื่น MAN มีความจุกระบอกสูบ 6,871 cc ต่ำกว่าเงื่อนไขที่กำหนดไว้ 7,500 cc ตกไป ถือว่าเป็นการกีดกันรายอื่น MAN และประสงค์ที่จะให้เฉพาะยี่ห้อ BENZ (ซึ่งได้เสนอรายอื่น DAEWOO แทน) HINO . ISUZU เข้ามาแข่งขันเท่านั้น ซึ่งการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะรถโดยสารในลักษณะเอื้อให้กับรถ 3 ยี่ห้อดังกล่าว และในการประกวดราคารั้งนี้องค์การฯ ต้องการเช่ารถโดยสารจำนวนมากถึง 500 คัน ซึ่งไม่มีบริษัทใดที่มีความสามารถที่จะประกอบรถยนต์โดยสารส่งมอบรถทั้งหมด 500 คัน ได้ทันตามเวลาที่กำหนด จึงทำให้ไม่มีการแข่งขันในการเสนอราคาระหว่างผู้เสนอราคาแต่ละราย พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 มาตรา 11, 12

2. คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการเปิดซองและเจรจาต่อรองราคา ตามคำสั่งองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ที่ 366/2543 ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2543 และคำสั่งแก้ไขเพิ่มเติมที่ 472/2543, 443/2543 รวม 6 คน พิจารณาผลการประกวดราคาโดยไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย

องค์การฯ ได้ดำเนินการจัดเช่าและจ้างเหมาซ่อมบำรุงรักษารถโดยสารจำนวน 500 คัน มีจาก 3 บริษัท (จำนวน 250 คัน 125 คัน และ 125 คัน) เฉลี่ยค่าเช่าและค่าซ่อมต่อวันรวม VAT 7% คันละ 4,954.10 บาท ตลอดอายุสัญญา 10 ปี รวมเป็นเงิน 9,041,232,500 บาท แต่วงเงินงบประมาณเพียง 7,449,741,250 บาท จึงสูงกว่างบประมาณ 1,591,491,250 บาท หรือ 21.36% ซึ่งการจัดเช่าและจ้างเหมาซ่อมบำรุงรักษารถโดยสารปรับอากาศ (ยูโรทู) จำนวน 500 คัน ดังกล่าว ประธานกรรมการบริหาร ขสมก. แจ้งชะลอการลงนามสัญญา นอกจากนี้กระทรวงการคลัง

กระทรวงคมนาคมยังไม่อนุมัติ ผอ.ขสมก. ไปทำสัญญาเช่ารถฯ มีกำหนดระยะเวลา 10 ปี เมื่อนำรถออกวิ่งแล้วผลขาดทุนวันละประมาณ 3,000 บาท ต่อคันต่อวัน ซึ่งทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย 5,475,000,000 บาท รวมค่าเสียหายทั้งสิ้น 7,006,491,250 บาท เป็นการปฏิบัติไม่ชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ

การกระทำของคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาค้างกล่าวอ้างว่ามีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตและรัฐได้รับความเสียหายประมาณ 7,006,491,250 บาท

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้แจ้งผลการตรวจสอบตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ส่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินคดีตามกฎหมาย และแจ้งประธานกรรมการองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ดำเนินการทางแพ่งและวินัย

การติดตามผล

ทางอาญา	กรณีกล่าวหาเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	คณะกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ รายงานกระทรวงคมนาคมเพื่อให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
ทางวินัย	รายงานผลการตรวจสอบของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแจ้งว่ากรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา 2 ราย ไม่เป็นความผิดทางวินัย ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้รายงานไปยัง กพ. เพื่อพิจารณาแล้ว ส่วนผู้ถูกกล่าวหาอีก 4 ราย ขสมก. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อตรวจสอบการลงโทษทางวินัยและอยู่ระหว่างดำเนินการทางวินัย 3 ราย ส่วน ผอ.ขสมก. พ้นสภาพการเป็นพนักงาน ขสมก. ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยได้

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)

ผลการตรวจสอบ

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ จัดทำสัญญาเช่าพื้นที่อยู่เพชรงาม ตำบลแพรกษา อำเภอมือทอง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 17 ไร่ 3 งาน เพื่อเป็นสถานที่ทำการเขตการเดินรถที่ 3 และอยู่จอดรถ แต่ใช้พื้นที่เพียงบางส่วนไม่คุ้มประโยชน์ พฤติการณ์น่าเชื่อว่าการเช่าพื้นที่อยู่เพชรงามเป็นการทุจริตโดยมีพฤติการณ์ดังนี้

ตามสัญญาเช่าเลขที่ 12/2539 ลงวันที่ 4 เมษายน 2539 มีกำหนด 5 ปี โดยนับตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน 2540 - 5 มิถุนายน 2545 ผู้เช่าคิดค่าเช่าปีที่ 4 - 5 เดือนละ 1,124,640 บาท ในจำนวนเนื้อที่ 28,400 ตารางเมตร รวม 5 ปี เป็นเงิน 63,797,760 บาท และตามสัญญาข้อ 9 กำหนดว่า สัญญามีผลใช้บังคับจนกว่าจะบอกเลิก

สัญญาเป็นหนังสือขอลีกสัญญา ซึ่งองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพได้ออกเลิกลีกสัญญาเช่าตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2546 เป็นต้นไป ผอ.ขสมก. ทราบถึงปัญหาการใช้พื้นที่อยู่เพชรงามว่ามีการใช้ประโยชน์ไม่เต็มพื้นที่ กล่าวคือ เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2543 ได้ลงนามหนังสือถึงผู้ให้เช่าขอลดค่าเช่า เนื่องจากมีการใช้พื้นที่เพียง 6,860 ตารางเมตร จากพื้นที่ทั้งหมด 28,400 ตารางเมตร ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2545 หลังจากครบกำหนดอายุสัญญาเช่า วันที่ 5 มิถุนายน 2545 ผู้อำนวยการเขตการเดินรถที่ 3 ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่เช่าอยู่เพชรงาม บันทึกเสนอขอยกเลิกสัญญาเช่าและท้ายบันทึกดังกล่าว รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารบันทึกเสนอให้ยกเลิกสัญญาเช่าเช่นกัน นอกจากนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบงบการเงินของ ขสมก. เพียงวันที่ 30 กันยายน 2544 พบข้อสังเกตการใช้พื้นที่อยู่เพชรงามไม่คุ้มประโยชน์ เสนอขอรวบรวมการเช่าพื้นที่อยู่เพชรงามทั้งหมดแล้ว การใช้พื้นที่อยู่เพชรงามบางส่วนจำนวน 10,600 ตารางเมตร ขสมก. แจ้างบริษัทผู้ให้เช่าขอลดค่าเช่าลงเหลือเดือนละ 419,760 บาท เป็นเวลา 3 ปี ซึ่งบริษัทผู้ให้เช่ายินดียินยอมตั้งแต่ ขสมก. ก็ยังไม่ต่อสัญญาแต่ประการใด และต่อมาวันที่ 17 มิถุนายน 2546 ขสมก. ทำหนังสือแจ้งบริษัทขอลดค่าเช่าตั้งแต่วันที่ 5 มิถุนายน 2545 - 1 กรกฎาคม 2546 เดือนละ 419,760 บาท บริษัทฯ ไม่ตกลงขอลดค่าเช่าตามสัญญาเดิม เดือนละ 1,124,640 บาท จนกระทั่งวันที่ 1 กรกฎาคม 2546 คณะกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ มีมติยกเลิกสัญญาเช่าพื้นที่อยู่เพชรงามทั้งหมด

การปล่อยปละละเลยของ ผอ.ขสมก. ไม่บอกเลิกสัญญาเช่าหลังครบกำหนดหรือต่อสัญญาเช่าหลังจากสัญญาครบกำหนด ในส่วนที่มีการใช้พื้นที่จริง ซึ่งกรณีดังกล่าวก็ไม่ได้เร่งรีบดำเนินการเป็นการเอื้อประโยชน์ประวิงเวลา ให้กับผู้เช่า ทำให้ ขสมก. ต้องจ่ายค่าเช่าตั้งแต่วันที่ 5 มิถุนายน 2545 - 30 มิถุนายน 2546 เดือนละ 1,124,640 บาท เป็นเวลา 12 เดือนเศษ เป็นเงิน 14,470,368 บาท โดย ขสมก. ใช้พื้นที่จริงเพียง 10,600 ตารางเมตร เป็นเงิน 419,760 บาท ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงินเดือนละ 704,880 บาท จำนวน 12 เดือนเศษ เป็นเงิน 9,013,488 บาท

ได้แจ้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติดำเนินคดีตามกฎหมายกับ ผอ.ขสมก. ผู้เกี่ยวข้อง แจ้งให้คณะกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ที่ราชการเสียประโยชน์จากผู้เกี่ยวข้องจำนวน 9,013,488 บาท ชดใช้คืนกับทางราชการและดำเนินการทางวินัยกับผู้เกี่ยวข้อง

การติดตามผล

ทางอาญา	สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
ทางวินัย	ผอ.ขสมก. พันสภาพการเป็นพนักงานขสมก.ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยได้ ยุติเรื่อง

กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

ผลการตรวจสอบ

คณะกรรมการจัดการกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทเงินทุนแห่งหนึ่งโดยขัดต่อพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 ทำให้เกิดความเสียหายแก่เงินหรือทรัพย์สินของราชการ จำนวน 4,396.20 ล้านบาท โดยมีพฤติการณ์ดังนี้

กองทุนฯ ได้จ่ายเงินให้กับบริษัทเงินทุนฯ ดังกล่าว จำนวน 4,396.20 ล้านบาท เพื่อนำไปชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยแก่ผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนฯ โดยไม่ปรากฏหลักฐานใดๆ ที่แสดงให้เห็นว่าบริษัทฯ ได้หยุดทำการจ่ายเงินหรือขอเลิกประกอบกิจการหรือถูกสั่งระงับการดำเนินกิจการ ถูกสั่งควบคุมหรือถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด ซึ่งมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือสถาบันการเงิน เพราะการชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยแก่ผู้ฝากเงินหรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินรายอื่น กองทุนฯ ได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวทุกประการ ยกเว้นบริษัทเงินทุนฯ รายนี้ที่ปฏิบัติแตกต่างออกไป อันเป็นการเอื้อประโยชน์แก่ธนาคาร ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่จะต้องทำการเพิ่มทุนเพื่อรักษาสถานะทางการเงินของบริษัทเงินทุนฯ ซึ่งประธานกรรมการจัดการกองทุนได้อนุมัติให้จ่ายเงิน จำนวน 4,396.20 ล้านบาท ตามบันทึกข้อตกลงให้กับบริษัทเงินทุนฯ เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2542 เป็นผลให้กองทุนฯ ต้องเสียไปซึ่งสิทธิเรียกร้องอันก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินและทรัพย์สินของกองทุนฯ เป็นจำนวนเงิน 4,396.20 ล้านบาท เนื่องจากการปฏิบัติของกองทุนฯ ดังกล่าวไม่เป็นลักษณะของการค้าประกันหรือรับรอง รับอาวัล หรือสอดเข้าทำหน้าที่ในตั๋วเงินตามพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 29 วรรค (3) ทำให้สิทธิเรียกร้องตามตัวสัญญาใช้เงินนั้นระงับสิ้นไปในเวลาที่บริษัทเงินทุนฯ นำเงินจำนวน 4,396.20 ล้านบาทไปชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงิน กองทุนฯ จึงไม่อาจรับโอนสิทธิเรียกร้องของผู้ทรงตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวแต่อย่างใด อันเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 29 วรรค (2) (3) และ (4) และมาตรา 29 เศรฐ (1)

ได้แจ้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมายและดำเนินการทางแพ่งตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กับคณะกรรมการจัดการกองทุน กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผล

ทางอาญา สำนักงานตำรวจแห่งชาติรวบรวมพยานหลักฐาน และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ

ทางแพ่ง อยู่ระหว่างการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่กระทรวงการคลังแต่งตั้ง

บริษัท การสื่อสารแห่งประเทศไทย โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

ผลการตรวจสอบ

หัวหน้าแผนกเงินค้ำและเงินยืมทดลอง กองการเงินและผลประโยชน์ การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เบียดบังทรัพย์สินรับรองเอกสารเท็จ ปลอมและใช้เอกสารปลอม ได้อาศัยเหตุจากการที่เจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมและจัดทำการ์ดลูกหนี้รายตัวแผนกเงินค้ำและเงินยืมทดลอง ผู้รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับเงินยืมและการหักล้างเงินยืมทดลองของกอง/ที่ทำการในสังกัด ป.น.(น.) และ ป.น.(ต.) มีปัญหาทางสุขภาพ จึงมาทำหน้าที่ควบคุมดูแลส่วนนี้เอง โดยในระหว่างช่วงปีงบประมาณ 2534 - 2541 ได้จัดทำใบสำคัญจ่ายเงิน (บสค-60) เบิกเงินเกินเงินยืมทดลองของพนักงานที่สังกัดกองก่อสร้างและกองสำรวจและออกแบบก่อสร้าง จำนวน 34 ราย รวม 1,714 ครั้ง (ฉบับ) เงิน 74,678,169 บาท และก่อนปีงบประมาณ 2534 เงิน 2,320,726.50 บาท รวมเป็นเงิน 76,998,895.50 บาท มาเบิกเงินจากพนักงานจ่ายเงินของแผนกเงินบางรักและรับเงินดังกล่าวไปเอง โดยอ้างว่าพนักงานของกองก่อสร้างและกองสำรวจและออกแบบก่อสร้างได้ยืมไปจากที่ทำการในสังกัด ป.น.(น.) และ ป.น.(ต.) ซึ่งหัวหน้าแผนกเงินค้ำและเงินยืมทดลองได้มารับเงินจากแผนกเงินบางรักตามใบสำคัญจ่ายเงินที่ตนจัดทำขึ้นเอง โดยไม่ผ่านกระบวนการและขั้นตอนต่างๆ ตามระเบียบซึ่งพนักงานจ่ายเงินของแผนกเงินบางรักได้จ่ายเงินให้กับหัวหน้าแผนกเงินค้ำและเงินยืมทดลองโดยมิได้ตรวจสอบและปฏิบัติตามระเบียบที่ กสท. กำหนด อีกทั้งพนักงานที่ถูกกระบุชื่อใน บสค-60 ดังกล่าวได้ให้ถ้อยคำสอดคล้องกันว่าไม่ได้รับเงินตาม บสค-60 อีกทั้งมิได้เป็นผู้จัดทำ บสค-60 เพื่อขอเบิกเงินเกินเงินยืมทดลอง ทำให้เกิดความเสียหายแก่การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) เป็นเงิน 76,998,895.50 บาท

พฤติการณ์และการกระทำได้กล่าวข้างต้นน่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าแผนกเงินค้ำและเงินยืมทดลอง อดีตพนักงานจ่ายเงินแผนกเงินบางรัก ซึ่ง กสท. ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อสถานีตำรวจนครบาลบางรัก และกองปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อดำเนินคดีอาญากับหัวหน้าแผนกเงินค้ำและเงินยืมทดลอง เฉพาะการทุจริตของปีงบประมาณ 2538 ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และต่อมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แจ้งให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีตามอำนาจหน้าที่แล้ว นอกจากนี้ กสท. ได้ลงโทษทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากงานหัวหน้าแผนกเงินค้ำและเงินยืมทดลองออกจากงาน พนักงานจ่ายเงินแผนกเงินบางรักให้ลดขั้นเงินเดือนลง 1 ขั้น และผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการเงินและผลประโยชน์ให้ทำทัณฑ์บน ซึ่งเป็นการลงโทษที่ไม่เหมาะสมกับความผิดพลาดที่บุคคลเหล่านั้นกระทำ

ได้แจ้งให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายในส่วนที่ กสท. ยังไม่ได้ดำเนินการ และแจ้งให้ทบพวนการลงโทษทางวินัยกับผู้เกี่ยวข้องตามมูลความผิด

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหาตัวผู้รับผิดชอบผิดทางละเมิด การสื่อสารแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการแล้วเสร็จพร้อมทั้งดำเนินการส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีแพ่ง กับหัวหน้าแผนกเงินค้ำและเงินยืมทศรองกับพวกรวม 8 คน ที่ศาลแรงงานกลางแล้ว
ทางวินัย	พนักงานจ่ายเงินพ้นจากการเป็นพนักงานบริษัท กสท. แล้ว จึงไม่อาจดำเนินการทางวินัยได้ ในส่วนผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการเงินและผลประโยชน์ มีได้บกพร่องในการควบคุมตรวจสอบและอนุมัติการจ่ายเงินตามใบสำคัญจ่ายเงิน การลงโทษภาคทัณฑ์ เป็นการเหมาะสมแก่กรณีความผิดแล้ว

● กระทรวงกลาโหม กองทัพอากาศ ผลการตรวจสอบ

กองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม ดำเนินการจัดจ้างซ่อมปรับปรุงเฮลิคอปเตอร์แบบ 6 (UH-1H) จำนวน 19 เครื่อง ตามสัญญาเลขที่ 1/2545 จพ. ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2544 จำนวนเงิน 21.70 ล้านบาท จดลดอัตราสหรัฐฯ หรือ 998.20 ล้านบาท พบว่า คณะกรรมการจัดจ้างได้จัดทำเงื่อนไขในการคัดเลือกผู้รับจ้างโดยมีเจตนาเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้างรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ และพิจารณาคัดเลือกบริษัทดังกล่าวทั้งที่เสนอผิดเงื่อนไขในสาระสำคัญหลายรายการซึ่งควรพิจารณาให้ตกไป แต่คณะกรรมการจัดจ้างกลับยอมให้มีการทำข้อเสนอราคาให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในภายหลัง เพื่อใช้เป็นเอกสารการต่อรองราคาและพิจารณาให้เป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับกองทัพอากาศ มีข้อเท็จจริง ดังนี้

กองทัพอากาศได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดจ้างปรับปรุง ฮ.6 โดยวิธีพิเศษ ตามคำสั่งที่ 485 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2543 และได้มีการยกเลิกการดำเนินการจัดจ้างโดยอ้างว่าอยู่ระหว่างรับโอน ฮ. จากกองทัพเรือจำนวน 4 เครื่อง แต่ต่อมากองทัพอากาศได้รายงานปลัดกระทรวงกลาโหมว่า คณะกรรมการจัดจ้างดำเนินการจัดต่อระเบียบและทำให้ทางราชการเสียประโยชน์ และผู้บัญชาการทหารอากาศในขณะนั้นได้ชี้แจงกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินว่า คณะกรรมการทำผิดระเบียบและเงื่อนไขในการจัดจ้าง จึงได้มีคำสั่งยกเลิกการจัดจ้าง แต่สาเหตุที่ไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวน เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวยังไม่เกิดความเสียหาย จึงเห็นว่าการกล่าวดำเนินในที่ประชุมน่าจะเป็นการลงโทษทางวินัยของทหารที่มากพอแล้ว

ต่อมากองทัพอากาศได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดจ้างปรับปรุง ฮ.6 โดยวิธีพิเศษ เป็นครั้งที่ 2 ตามคำสั่งที่ 129 ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2544 โดยอ้างเหตุผลว่าเป็นงานที่ต้องจ้างช่างผู้มีฝีมือโดยเฉพาะหรือผู้มีความชำนาญเป็นพิเศษตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 24 (1) ซึ่งการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษตามระเบียบดังกล่าวจะต้องเป็นงานที่มีผู้มีฝีมือหรือมีความชำนาญพิเศษโดยเฉพาะเพียงรายเดียวหรือน้อยราย

และผู้เกี่ยวข้องก็ควรทราบว่าแม้ในประเทศไทยจะไม่มีบริษัทเอกชนรายใดรับจ้างซ่อมเครื่องบินหรือเฮลิคอปเตอร์ แต่บริษัทที่ดำเนินกิจการในลักษณะดังกล่าวทั้งในทวีปยุโรป อเมริกา และเอเชีย มีเป็นจำนวนมาก โดยข้อเท็จจริงได้ปรากฏให้เห็นแล้วว่าการดำเนินการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษครั้งที่ 1 ซึ่งได้ถูกยกเลิกไปนั้น มีบริษัทที่เข้าเสนอราคาถึง 14 ราย การดำเนินการจัดจ้างในครั้งที่ 2 นี้ จึงควรพิจารณาดำเนินการโดยวิธีประกวดราคาเพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันราคากันอย่างเป็นธรรมและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่รัฐ

ในการจัดจ้างครั้งที่ 2 นี้ คณะกรรมการจัดจ้างได้จัดทำเงื่อนไขในการคัดเลือกผู้รับจ้างแตกต่างไปจากเงื่อนไขในการจัดจ้างครั้งแรกและแนวทางที่กองทัพอากาศได้อนุมัติให้ใช้ประกอบการจัดจ้างหลายรายการ ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขในสาระสำคัญ นอกจากนี้ คณะกรรมการยังกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับจ้างเสนอราคาอะไหล่ ชิ้นส่วนอุปกรณ์ และค่าซ่อมปรับปรุงเครื่องยนต์และชิ้นส่วนอุปกรณ์ โดยไม่ต้องรวมภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงเห็นได้ว่าการพิจารณากำหนดเงื่อนไขในการคัดเลือกผู้รับจ้างของคณะกรรมการจัดจ้างดังกล่าว ส่อเจตนาช่วยเหลือเอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้างโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ที่ทางราชการควรจะได้รับ

หลังจากที่คณะกรรมการจัดจ้างได้พิจารณาคัดเลือกบริษัทรายหนึ่งและรายงานขออนุมัติจ้างต่อกองทัพอากาศอนุมัติ และกระทรวงกลาโหมได้เห็นชอบในเวลาต่อมาจนกระทั่งได้มีการทำสัญญาจ้างซ่อมปรับปรุงเฮลิคอปเตอร์แบบ 6 (UH-1H) จำนวน 19 เครื่อง ตามสัญญาเลขที่ 1/2545 จพ. ลงวันที่ 28 พฤศจิกายน 2544 จำนวนเงิน 21.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งข้อเท็จจริงบริษัทดังกล่าวได้เสนอราคาเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2544 ผิดเงื่อนไขในสาระสำคัญหลายรายการซึ่งควรต้องพิจารณาให้ตกไป แต่คณะกรรมการจัดจ้างกลับเรียกบริษัทมาต่อรองราคาและให้บริษัทเสนอราคาอีกครั้งเมื่อวันที่ 14 มิถุนายน 2544 เพื่อเป็นเอกสารการต่อรองราคา โดยบริษัทได้แก้ไขรายการที่เสนอผิดเงื่อนไขในวันที่ 6 พฤษภาคม 2544 ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กองทัพอากาศกำหนด

พฤติการณ์ดังกล่าวข้างต้น นอกจากจะเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ข้อ 10 และข้อ 21 แล้วยังถือเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เอื้อประโยชน์ให้กับผู้รับจ้าง ทำให้ไม่มีการแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม เข้าข่ายความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 90.77 ล้านบาท

สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แจ้งกระทรวงกลาโหมดำเนินการทางวินัยกับคณะกรรมการจัดจ้างปรับปรุง ฮ.6 (UH-1H) และผู้บังคับบัญชาที่รับผิดชอบในขณะนั้น ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและพิจารณาหาตัวผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เพื่อเรียกชดเชยเงินจำนวน 90.77 ล้านบาท ส่งคืนกระทรวงการคลัง และแจ้งกรมสรรพากรเพื่อติดตามการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มต่อไป

การติดตามผล

ทางอาญา	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
ทางแพ่ง	ให้กองบัญชาการทหารสูงสุดซึ่งเป็นหน่วยบังคับบัญชา ทอ.แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบแล้ว
ทางวินัย	ชะลอการสอบสวนลงโทษทางวินัยไว้รอคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานโครงการชลประทานจังหวัดสระบุรี กรมชลประทาน

ผลการตรวจสอบ

งานจ้างเหมาขุดลอกคลอง จำนวน 7 โครงการวงเงิน 8,467,128 บาท ของโครงการชลประทาน จังหวัดสระบุรีปีงบประมาณ 2544 นายช่างหัวหน้าโครงการกับพวกได้ร่วมกันกระทำการหลีกเลี่ยงและกีดกันมิให้บริษัทห้างร้านเข้าเสนอราคาแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยจัดทำบัญชีขอส่งเอกสารสอบราคา (ขป.212) เป็นเท็จ กล่าวคือ ได้ให้เจ้าของบริษัทห้างร้านและบุคคลอื่นลงลายมือชื่อรับเอกสารประกาศสอบราคาไว้ล่วงหน้า โดยไม่มีการจัดส่งและรับเอกสารจริงเมื่อโครงการชลประทานจังหวัดสระบุรีได้ออกประกาศสอบราคางานจ้างเหมาดังกล่าว บุคคลทั้งสองจะนำบัญชีขอส่งเอกสารสอบราคา (ขป.212) ที่ให้บริษัทห้างร้านและบุคคลอื่นลงลายมือชื่อไว้แล้ว มากรอรายละเอียดต่าง ๆ ให้ประกอบหลักฐานทำเรื่องราวขออนุมัติและเสนอนายช่างหัวหน้าโครงการฯ ลงนามอนุมัติเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกำหนด แต่ข้อเท็จจริงมิได้มีการจัดส่งเอกสารสอบราคาให้กับผู้ประกอบการแต่อย่างใด โดยมีเจตนาเพื่อช่วยเหลือบริษัทห้างร้านทั้งสามให้เป็นผู้รับจ้าง นอกจากนี้ไม่ได้จัดส่งประกาศสอบราคางานจ้างเหมาขุดลอกคลองทั้ง 7 โครงการ ไปยังผู้มีอาชีพรับจ้างโดยตรง รวมทั้งไม่ได้จัดส่งสำเนาสัญญาจ้างที่มีมูลค่าตั้งแต่ 1 ล้านบาทขึ้นไป ให้กับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ 1 และกรมสรรพากรตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พฤติการณ์ของบุคคลดังกล่าว น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และอธิบดีกรมชลประทานเพื่อดำเนินการทางวินัยกับบุคคลดังกล่าว

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวน สภ.อ.เมืองสระบุรี ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
ทางวินัย	กรมชลประทานลงโทษภาคทัณฑ์กับบุคคลทั้งสาม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่เห็นด้วยจึงยืนยันข้อเท็จจริงเดิม

กระทรวงคมนาคม

แขวงการทางสระแก้ว

ผลการตรวจสอบ

การเบิกค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันของหมวดการทางอรัญประเทศที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2538 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2541 ให้ลูกจ้างรวม 6 ราย เป็นเงินรวม 753,462.75 บาท โดยนำเชื่อว่าลูกจ้างชั่วคราวดังกล่าวไม่ได้มาทำงานและไม่ได้รับเงินจากทางราชการจริง หลักฐานการรับเงินเป็นลายมือชื่อปลอม โดยมีพฤติการณ์ ดังนี้

1. ลูกจ้างประจำแขวงการทางสระแก้ว (วัฒนานคร) ทำหน้าที่ธุรการหมวดการทางอรัญประเทศที่ 1 ในการรับสมัครลูกจ้างชั่วคราวรายวันมีหน้าที่จัดทำใบสมัครลูกจ้าง ให้ผู้ที่มาสมัครเขียนพร้อมลงลายมือชื่อเพื่อสมัคร และมีหน้าที่จัดทำเอกสารการจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันประกอบการจัดทำฎีกาเบิกเงินงบประมาณ แต่ในการจัดทำเอกสารตั้งแต่เดือนตุลาคม 2535 - มกราคม 2541 (เพียงวันที่ 31 มกราคม 2541) ได้จัดทำใบสมัครลูกจ้างโดยได้กรอกชื่อพร้อมรายละเอียดและลายมือชื่อของผู้ที่ถูกอ้างเป็นลูกจ้างลงในแบบใบสมัครเพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นลายมือชื่อของลูกจ้าง โดยที่บุคคลเหล่านั้นไม่ทราบถึงการกระทำดังกล่าว และในการเบิกเงินค่าจ้างได้ทำการลงลายมือชื่อในช่องรับเงินค่าจ้างรายวันแทนผู้ถูกกล่าวอ้างเหล่านั้น เพื่อรับเงินแทนและมีได้นำเงินดังกล่าวนั้นมอบให้แก่ลูกจ้างแต่อย่างใด แต่กลับนำเงินดังกล่าวมาเป็นของตนโดยทุจริตอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ทำการปลอมเอกสาร จนเกิดความเสียหายต่อทางราชการเป็นเงินทั้งสิ้น 1,094,913 บาท

2. นายช่างโยธา 6 หัวหน้าหมวดการทางอรัญประเทศที่ 1 ทำหน้าที่ควบคุมบังคับบัญชาลูกจ้างและคนงานให้ปฏิบัติงานซ่อมแซมถนนของกรมทางหลวงในเขตความรับผิดชอบ จ้างลูกจ้างชั่วคราวและดูแลทรัพย์สินของทางราชการ มีพฤติกรรมน่าเชื่อได้ว่า ได้ให้ลูกจ้างประจำแขวงการทางสระแก้ว จัดทำเอกสารใบสมัครลูกจ้างชั่วคราวรายวัน และเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินค่าจ้างปลอม โดยนำรายชื่อของลูกจ้างที่ไม่ได้มาทำงานจริงมาลงในใบสมัครโดยทุจริต

3. เจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 5 แขวงการทางสระแก้ว เป็นผู้จ่ายเงินของลูกจ้างที่ไม่มีตัวตนให้กับหัวหน้าหมวดการทางอรัญประเทศที่ 1 โดยไม่มีหลักฐานการรับมอบฉันทะแทนกัน มีเจ้าหน้าที่ธุรการ 4 เจ้าหน้าที่ธุรการ 3 เป็นผู้ลงลายมือชื่อเป็นพยานในใบสมัครงานลูกจ้างชั่วคราวประกอบกับนายช่างแขวงการทางสระแก้ว เป็นผู้บังคับบัญชา ปลอมแปลงลายมือชื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชากระทำการทุจริต

ได้แจ้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย ดำเนินการตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และลงโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี 5 นายช่างแขวงการทางสระแก้ว เจ้าหน้าที่ธุรการ 4 และเจ้าหน้าที่ธุรการ 3

การติดตามผล

ทางอาญา	แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนรับแจ้งความร้องทุกข์ไว้แล้ว
ทางแพ่ง	อยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
ทางวินัย	อยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

กระทรวงแรงงาน

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผลการตรวจสอบ

การดำเนินการจัดซื้อและเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อต้นไม้ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานงวดปีงบประมาณ 2542 - 2545 เพื่อส่งมอบให้แก่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน (สพร.) ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด (ศพจ.) รวม 45 จังหวัด และกรมพัฒนาฝีมือแรงงานอีก 1 แห่ง รวมทั้งสิ้น 46 แห่ง จำนวน 69 ครั้ง เป็นเงิน 130.93 ล้านบาท พบว่า เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน จำนวน 33 ราย และผู้เสนอราคาจำนวน 18 ราย มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าไม่มีการจัดซื้อจริง มีการปลอมและใช้เอกสารปลอม จัดทำหลักฐานดำเนินการสอบราคาอันเป็นเท็จ จัดทำหลักฐานการส่งมอบและตรวจรับพัสดุอันเป็นเท็จ มีพฤติการณ์สมยอมกันในการเสนอราคา พฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต สรุปได้ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

1.1 เจ้าหน้าที่พัสดุ จำนวน 3 ราย เป็นผู้จัดทำรายงานขอซื้อ ได้จัดทำรายงานขอซื้อที่มีสาระสำคัญไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน มีพฤติการณ์ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ กล่าวคือ ไม่ระบุปริมาณความต้องการพัสดุที่จะซื้อทั้งชนิดและปริมาณ แบ่งวงเงินจัดซื้อครั้งละประมาณ 1.99 ล้านบาท เพื่อให้อยู่ในวงเงินของการจัดหาโดยวิธีสอบราคา จำนวน 57 ครั้ง จัดทำเอกสารสอบราคาโดยไม่ระบุรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของต้นไม้ที่จัดซื้อ ไม่ปรากฏหลักฐานการปิดประกาศเผยแพร่ข่าวสารการสอบราคา จัดทำหนังสือส่งประกาศและเอกสารสอบราคาไปยังผู้เสนอราคาที่ไม่ได้วัดน (บริษัทที่ไม่มีชื่อในทะเบียนนิติบุคคล) จำนวน 3 ราย ซึ่งปรากฏหลักฐานการเข้าร่วมเสนอราคาจำนวนรวม 62 ครั้งทำความเห็นเสนอผู้มีอำนาจสั่งซื้อว่า เห็นควรรับราคาของผู้เสนอราคาตามความเห็นของคณะกรรมการเปิดซองสอบราคา ทั้งที่รู้ว่าเป็นการดำเนินการจัดหาที่ไม่ชอบ จัดทำบันทึกขออนุมัติเบิกเงินให้กับผู้ขายทั้งที่ยังไม่มีการตรวจรับ หรือตรวจรับไม่ถูกต้อง หรือก่อนวันที่ผู้ขายส่งมอบหรือก่อนวันที่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุตรวจรับต้นไม้หลายครั้ง เช่น ขออนุมัติเบิกเงินค่าซื้อต้นไม้ของ ศพจ. เชียงใหม่ เป็นเงิน 1,488,750 บาท ให้แก่ผู้ขายเมื่อวันที่ 16 กันยายน 2545 แต่ตามหลักฐานการส่งมอบผู้ขายส่งมอบเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2545 และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ตรวจรับเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2545 เป็นต้น

1.2 เจ้าหน้าที่รับของสอบราคาซึ่งเป็นลูกจ้างชั่วคราว จำนวน 7 ราย ทำหน้าที่รับของใบเสนอราคาโดยไม่ได้ออกใบรับให้แก่ผู้ยื่นซอง ไม่ได้ส่งมอบของให้แก่หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ยื่นของสอบราคาอันเป็นเท็จ เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีการยื่นซอง แต่ข้อเท็จจริง มีรายชื่อผู้ยื่นซองที่ไม่มีตัวตนจำนวน 3 ราย

อีกทั้งผู้เสนอราคาจำนวน 7 ราย ยืนยันว่าไม่ได้มาขึ้นของ ลายมือชื่อที่ปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้ยื่นซองเป็นลายมือชื่อปลอม และไม่ปรากฏว่ามีซองใบเสนอราคาของผู้เข้าเสนอการรายใดทั้งสิ้น

1.3 คณะกรรมการเปิดซองสอบราคา จำนวน 17 ราย ไม่ได้ลงลายมือชื่อในบันทึกรายงานผลการเปิดซองสอบราคา 1 ราย คงเหลือผู้ลงลายมือชื่อปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 16 ราย หมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันปฏิบัติหน้าที่คนละหลายครั้ง มีพฤติการณ์ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติโดยมิชอบ กล่าวคือ ลงนามในบันทึกรายงานผลการเปิดซองสอบราคาทั้งที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด โดยส่วนใหญ่ได้ให้ล้อยคำยอมรับว่าลงชื่อในรายงานผลการเปิดซองสอบราคาตามที่เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำให้ แม้บางรายจะอ้างว่าได้ปฏิบัติหน้าที่แต่ก็รับฟังไม่ได้ เนื่องจากตามหลักฐานการดำเนินการจัดหา ไม่ได้กำหนดชนิดและปริมาณความต้องการ รวมทั้งไม่ได้กำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของต้นไม้ ซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และในการเสนอราคาหลายครั้งมีชื่อผู้เสนอราคาที่ไม่มีความแตกต่างกันในใบเสนอราคาของผู้เสนอราคาแต่ละรายที่ร่วมเสนอราคาในคราวเดียวกันมีความแตกต่างกันเห็นได้ชัดเจน จนไม่อาจเปรียบเทียบกันได้ว่าผู้เสนอการรายใดเสนอราคาถูกต้องตามเงื่อนไขในเอกสารสอบราคาและตามความต้องการของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น มีการเสนอราคาโดยไม่ระบุรายการและจำนวนของต้นไม้ หรือเสนอโดยระบุจำนวนและราคาต่อหน่วยสลับกัน เช่น ต้นเข็มเชิงใหม่ จำนวน 15 ต้นๆ ละ 7,000 บาท ต้นเทียนทอง จำนวน 10 ต้นๆ ละ 7,000 บาท และต้นพญาสัตบรรณ จำนวน 3,800 ต้นๆ ละ 20 บาท เป็นต้น

1.4 ผู้ให้ความเห็นชอบและ/หรืออนุมัติจัดซื้อและอนุมัติเบิกจ่ายเงิน จำนวน 2 ราย ซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจการจัดซื้อจัดจ้างและเบิกจ่ายเงินจากอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้ใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้ความเห็นชอบและ/หรืออนุมัติจัดซื้อ ทั้งที่รู้ว่าการดำเนินการจัดซื้อไม่ชอบด้วยระเบียบแบบแผนของทางราชการ และไม่ปฏิบัติตามความจริงหลายประการ เช่น จัดซื้อในวันเดียวกันหรือระยะเวลาใกล้เคียงกันจากผู้ขายรายเดียวกันหลายครั้ง ส่วนใหญ่จัดซื้อในวงเงิน 1.99 ล้านบาท ซึ่งเป็นการแบ่งวงเงินเพื่อหลีกเลี่ยงวิธีการจัดหาโดยวิธีประกวดราคา เป็นต้น

1.5 คณะกรรมการตรวจรับพัสดุจำนวน 17 รายไม่ได้ลงลายมือชื่อในใบตรวจรับพัสดุ 1 ราย คงเหลือผู้ลงลายมือชื่อปฏิบัติหน้าที่จำนวน 16 ราย หมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันปฏิบัติหน้าที่คนละหลายครั้ง มีพฤติการณ์ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ กล่าวคือ ลงนามในใบตรวจรับพัสดุทั้งที่ไม่ได้ไปทำการตรวจรับจริง สำหรับกรรมการตรวจรับที่อ้างว่าได้ไปทำการตรวจรับก็ไม่อาจรับฟังได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับแต่งตั้ง เนื่องจากในการตรวจรับทุกครั้งกรรมการตรวจรับทุกรายไม่ได้ใช้ใบสั่งซื้อซึ่งเป็นหลักฐานสำคัญประกอบการตรวจรับต้นไม้ และรู้จักต้นไม้ตามใบสั่งซื้อไม่ครบถ้วนทุกรายการ มีการตรวจรับในวันเดียวกันหลายจังหวัดทั้งที่มีระยะทางห่างไกลกันมาก ไม่อยู่ในวิสัยที่จะปฏิบัติหน้าที่ได้จริง เช่น เมื่อวันที่ 4 กันยายน 2543 ทำการตรวจรับ ณ ศพจ.น่าน ศพจ.สิงห์บุรี ศพจ.กาญจนบุรี ศพจ.ประจวบคีรีขันธ์ และ ศพจ.พังงา รวม 5 จังหวัด มีการทำใบตรวจรับทั้งที่ผู้ขายไม่มีการส่งมอบตามหลักฐานการส่งมอบจริง ซึ่งเมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจึงได้มีการนำเงินส่งคืนคลังเป็นรายได้แผ่นดิน เป็นจำนวนเงิน 10.87 ล้านบาท

1.6 ผู้เบิกเงินตามฎีกา จำนวน 3 ราย ได้ลงนามรับรองข้อเท็จจริงในฎีกาเงินงบประมาณว่า “การเบิกเงินตามฎีกาฉบับนี้ได้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุถูกต้องแล้วและมีหนี้ผูกพันทันทีที่ถึงกำหนดจะต้องจ่ายเงินแล้ว” โดยที่ปรากฏข้อเท็จจริงจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสอบราคาจัดซื้อทุกครั้ง แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุมิได้ปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนดของทางราชการหลายประการ การทำคำรับรองของผู้เบิกดังกล่าวข้างต้นจึงถือเป็นการรับรองข้อเท็จจริงอันเป็นเท็จ

2. ผู้เสนอราคา ปรากฏหลักฐานผู้เสนอราคาที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ขายตามใบสั่งซื้อ จำนวน 11 ราย และเป็นผู้ร่วมเสนอราคาจำนวน 7 ราย รวม 18 ราย ได้จัดทำใบเสนอราคาและเอกสารประกอบการเสนอราคาต้นไม้ ทั้งที่ประกาศสอบราคาและเอกสารสอบราคาของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานไม่ปรากฏว่ามีการระบุประเภท ชนิด จำนวนปริมาณต้นไม้ และรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของต้นไม้ที่จะจัดซื้อไว้แต่อย่างใด ดังนั้น การเสนอราคาทุกครั้งของผู้เสนอราคาทุกราย จึงฟังไม่ได้ว่า เป็นการยื่นเสนอราคาตามประกาศสอบราคาซื้อต้นไม้ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และถือไม่ได้ว่าเป็นการเสนอราคาโดยสุจริต หากแต่เป็นการทำเอกสารการเสนอราคาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานใช้เป็นหลักฐานการดำเนินการสอบราคาและเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อต้นไม้ โดยที่มิได้มีการดำเนินการสอบราคาและเสนอราคาจัดซื้อกันจริง พฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต สนับสนุนเจ้าพนักงานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ นอกจากนั้นพฤติการณ์ของผู้เสนอราคาที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ขายน่าเชื่อว่าจะมีส่วนร่วมในการจัดทำและใช้เอกสารปลอม เนื่องจากเสนอราคาในคราวเดียวกันกับผู้ร่วมเสนอราคาที่ไม่มิดำเนินการ จำนวน 3 ราย และ/หรือผู้เสนอราคาที่ถูกปลอมลายมือชื่อจำนวน 7 ราย

การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งในด้านการจัดซื้อและด้านการเบิกจ่ายเงินซึ่งมีสถานภาพเป็นข้าราชการและลูกจ้างชั่วคราว รวมทั้งสิ้นจำนวน 33 ราย (ข้าราชการจำนวน 26 ราย และลูกจ้างชั่วคราวจำนวน 7 ราย) มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เงินงบประมาณของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานรวมทั้งสิ้น เป็นเงิน 130.93 ล้านบาท หักส่งเงินคืนคลังแล้ว จำนวนเงิน 10.87 ล้านบาท คงเหลือความเสียหายเป็นเงิน 120.06 ล้านบาท โดยมีผู้เสนอราคารายที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ขายจำนวน 11 ราย รวมทั้งผู้เสนอราคารายที่ไม่ได้รับการคัดเลือก จำนวน 7 ราย เป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และแจ้งกระทรวงแรงงานเพื่อดำเนินการทางแพ่งและทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดังกล่าว รวมทั้งอธิบดีกรมพัฒนาฝีมือแรงงานผู้มอบอำนาจการจัดซื้อและเบิกจ่ายเงิน และเจ้าหน้าที่ผู้จ่ายเงินตามควรแก่กรณี

การติดตามผล

ทางอาญา	สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับแจ้งความร้องทุกข์ไว้แล้ว และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขณะนี้เรื่องอยู่ระหว่างการไต่สวน
ทางแพ่ง	อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับทางละเมิด
ทางวินัย	อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการ

กระทรวงศึกษาธิการ

วิทยาลัยเทคนิคตราด

ผลการตรวจสอบ

กรณีวิทยาลัยเทคนิคตราด เงินขาดบัญชีงวดปีงบประมาณ 2544 เป็นเงิน 3.67 ล้านบาท อยู่ในความรับผิดชอบของ ลูกจ้างชั่วคราว และผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตราด (ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการระดับ 8 วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง) โดยมีพฤติการณ์ ดังนี้

ลูกจ้างชั่วคราว ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่การเงินวิทยาลัยเทคนิคตราด ในระหว่างวันที่ 5 มกราคม 2544 ถึงวันที่ 28 กันยายน 2544 ได้ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงินและเขียนเช็คส่งจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ และทำการเบิกเงินตามเช็คจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาตราด เงินงบประมาณ จำนวน 56 ฉบับ และจากบัญชีเงินบำรุงการศึกษา จำนวน 2 ฉบับ รวมเป็นเงิน 2.64 ล้านบาท แต่ไม่นำเงินไปจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ ได้เบียดบังเงินไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว และระหว่างวันที่ 13 - 20 มีนาคม 2544 ได้ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงิน โดยเขียนเช็คส่งจ่ายและทำการเบิกจ่ายเงินตามเช็ค จำนวน 3 ฉบับ เป็นเงิน 59,660.84 บาท โดยไม่มีหลักฐานแห่งมูลหนี้ มีลักษณะเบิกจ่ายกับใบสำคัญคู่จ่ายอื่น โดยไม่มีหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายให้ตรวจสอบ รวมเป็นเงินขาดบัญชีทั้งสิ้น 2.70 ล้านบาท

ลูกจ้างชั่วคราว ในระหว่างวันที่ 5 มกราคม 2544 ถึงวันที่ 14 สิงหาคม 2544 ได้ทำหน้าที่เบิกจ่ายเงิน และได้เขียนเช็คส่งจ่ายเงินให้เจ้าหน้าที่ และทำการเบิกเงินตามเช็คจากบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาตราด เงินงบประมาณ จำนวน 19 ฉบับ รวมเป็นเงิน 969,047.54 บาท แล้วส่งมอบเงินดังกล่าวให้ผู้ว่าการวิทยาลัยเทคนิคตราด โดยลูกจ้างชั่วคราว ไม่นำเงินไปชำระหนี้ให้แก่เจ้าหน้าที่

ได้แจ้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมายและดำเนินการทางแพ่งกับลูกจ้างชั่วคราว และผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตราด (ปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการระดับ 8 วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง) พร้อมกับดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์ไว้แล้ว และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ขณะนี้อยู่ระหว่างการไต่สวน
ทางแพ่ง	ได้แจ้งให้ผู้กระทำผิดชดเชยค่าเสียหายให้แก่ทางราชการ รวมเป็นเงิน 3.83 ล้านบาท
ทางวินัย	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ลงโทษปลดผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิค ดอนเมือง และอาจารย์ 2 ระดับ 6 ออกจากราชการ

กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

ผลการตรวจสอบ

ลูกจ้างเงินทุนหมุนเวียนยาเสพติด สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ทำหน้าที่รับเงินค่าขายยาเสพติดได้ออกใบเสร็จรับเงินที่ได้จากการขายยาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ จำนวน 12 ฉบับ เป็นเงิน 944,350 บาท แต่ไม่มีการนำเงินส่งให้ฝ่ายคลัง รวมทั้งมีการแจ้งยกเลิกใบเสร็จที่ฝ่ายการคลัง แต่ไม่มีการยกเลิกใบเสร็จที่กองควบคุมวัตถุเสพติด และสมุดเงินสดได้บันทึกว่า “ขายสด” ซึ่งหมายความว่าได้รับเงินค่าขายยาจากผู้ซื้อแล้ว ซึ่งจากการตรวจสอบกับรายงานปริมาณยาที่ขายได้ประจำวันแล้วพบว่า มีการจ่ายยาตามใบเสร็จรับเงินดังกล่าว

พฤติการณ์ดังกล่าวน่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตเบียดบังเงิน จำนวน 944,350 บาท เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

ได้แจ้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย ดำเนินการทางแพ่งและทางวินัยกับลูกจ้างประจำ ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องหรือให้การช่วยเหลือในการทุจริต

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองนนทบุรีได้รับคำร้องทุกข์ไว้แล้วขณะนี้ อยู่ระหว่างการสอบสวน
ทางแพ่ง	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด มีผู้รับผิดชอบใช้ 3 ราย และได้รายงานผลดังกล่าวให้กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว
ทางวินัย	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ลงโทษไล่ออกลูกจ้างประจำ 3 ราย และลงโทษตัดค่าจ้าง 5 % เป็นเวลา 3 เดือน 1 ราย

โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ผลการตรวจสอบ

กรณีโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีเงินขาดบัญชีประจำปีงบประมาณ 2540 เป็นเงิน 2,519,593.99 บาท อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าพนักงาน การเงิน และบัญชีทั้งสามราย พฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการโดยมีข้อเท็จจริงดังนี้

1. รับเงินค่ารักษาพยาบาลตามใบเสร็จรับเงินจำนวน 9 ฉบับ และใบเสร็จรับเงินที่ออกด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ จำนวน 11 ฉบับ รวมเป็นเงิน 264,381.21 บาท แล้วไม่ลงรับเข้าบัญชีเงินสด ไม่นำฝากธนาคาร และไม่มีเงินสดคงเหลือให้ตรวจนับให้ครบจำนวนที่ได้รับจริง อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 4

2. เงินขาดบัญชี จำนวน 2,229,897.78 บาท อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 4 มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 รับเงินหักภาษี ณ ที่จ่าย บันทึกรายการในบัญชีเงินสดต่ำกว่าจำนวนเงินที่รับเงิน และ/หรือ บันทึกรายการจ่ายเงินออกจากบัญชีเงินสดแล้วนำส่งสรรพากรต่ำกว่าจำนวนเงินที่ลงในบัญชีเงินสดและไม่นำส่งจริง

2.2 ถอนเงินออกจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาสว่างแดนดิน แต่นำฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาสว่างแดนดินต่ำกว่า ส่วนที่เหลือไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินให้ตรวจสอบ ไม่ปรากฏการนำฝากธนาคารและไม่มีตัวเงินคงเหลือให้ตรวจนับ

2.3 เงินยืม ถอนเงินจากธนาคารสำหรับทวงจ่ายเป็นเงินยืมให้กับเจ้าหน้าที่แล้วไม่มีหลักฐานการส่งใช้เงินยืมและการส่งคืนเงินสดให้ตรวจสอบ รับคืนเงินยืมเป็นเงินสดไม่นำฝากธนาคารและไม่มีเงินสดคงเหลือให้ตรวจนับ รับคืนเงินยืมเป็นใบสำคัญได้เขียนเช็คส่งจ่ายเงินซ้ำอีกครั้ง

2.4 จ่ายเงินงบประมาณออกจากบัญชีเงินฝากธนาคารสูงกว่าจำนวนเงินที่ตั้งเบิก และรายงานเงินคงเหลือประจำวัน มีรายการเอกสารแทนตัวเงินแต่มีหลักฐานการจ่ายเงินให้ตรวจสอบต่ำกว่า

3. จ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิรับเงินสูงกว่าจำนวนที่ได้รับจริงตามสิทธิ เมื่อเรียกเงินที่จ่ายเงินไปกลับมาแล้วไม่นำส่งคืนเงินบำรุงโรงพยาบาล ไม่นำฝากธนาคารและไม่มีเงินคงเหลือให้ตรวจนับ และนำเงินงบประมาณฝากธนาคารต่ำกว่าภูิกที่ตั้งเบิก ทำให้เงินขาดบัญชีจำนวน 25,315 บาท อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่การเงิน และบัญชี 5

จังหวัดสกลนครได้ดำเนินคดีทางอาญา และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงเพื่อหาผู้รับผิดชอบทางละเมิดแล้ว ได้แจ้งให้ดำเนินการทางวินัยเพิ่มเติมกับคณะกรรมการตรวจสอบหลักฐานการจัดเก็บและการจ่ายเงิน คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน และดำเนินการตามควรแก่กรณีกับผู้อำนวยการโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนสภ.อ.สว่างแดนดินรับคำร้องทุกข์ไว้แล้ว และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	ศาลจังหวัดสกลนครได้มีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงินพร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี โดยให้จำเลยที่ 1 จำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3 จำเลยที่ 4 ชำระเงินคนละ 1,976,167.26 บาท 1,172,258.08 บาท 764,494.01 บาท และ 13,245 บาท ตามลำดับซึ่งจำเลยที่ 1 และ 4 คดีถึงที่สุดแล้ว ศาลจังหวัดสว่างแดนดินได้ออกหมายบังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์ ส่วน จำเลยที่ 2 และที่ 3 ได้ยื่นอุทธรณ์คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ภาค 4
ทางวินัย	ได้ลงโทษผู้อำนวยการโรงพยาบาล และหัวหน้างานบริหารงานทั่วไป โดยตัดเงินเดือน 5 % เป็นเวลา 3 เดือน ส่วนคณะกรรมการตรวจสอบหลักฐานการจัดเก็บและจ่ายเงิน กับคณะกรรมการเก็บรักษาสิน ให้ยุติการดำเนินการทางวินัย สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่เห็นด้วยได้มีหนังสือแจ้งยืนยันตามข้อเท็จจริงเดิม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (บข.ตชด.)

ผลการตรวจสอบ

กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้รับจัดสรรงบประมาณปี 2545 ให้จัดซื้อนมผงชนิด ละเอียดทันที จำนวน 29.90 ล้านบาท เพื่อแจกจ่ายให้แก่นักเรียนโรงเรียน ตชด. โดยสำนักงบประมาณ ได้อนุมัติเงินประจำงวดเป็นเงิน 2 งวด งวดละ 14.95 ล้านบาท คืองวดที่ 1 สำหรับภาคเรียนที่ 1 ตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2545 ถึงวันที่ 12 ตุลาคม 2545 และงวดที่ 2 สำหรับภาคเรียนที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2545 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2546 เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการจัดซื้อนมผงปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง และปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตกีดกันการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม สรุปได้ดังนี้

การจัดซื้อนมผงงวดที่ 1 ได้ดำเนินการจัดซื้อรวม 4 ครั้ง โดยวิธีประกวดราคา 2 ครั้ง วิธีพิเศษ 1 ครั้ง และวิธี Repeat Order เริ่มดำเนินการระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2545 - 30 กันยายน 2545 โดยกำหนดเงื่อนไข การจัดซื้อนมผงเกี่ยวกับคุณค่าทางโภชนาการ และกำหนดให้ส่งนมผงไปทดสอบกับหน่วยงานของทางราชการ มีบริษัทเอกชนที่เข้าร่วมเสนอราคาจำนวน 3 ราย ซึ่งสาเหตุที่ต้องยกเลิกการจัดซื้อทั้ง 3 ครั้ง เนื่องจากนมผงตาม ตัวอย่างมีโปรตีนต่ำกว่าเงื่อนไขกำหนด บางบริษัทยื่นหนังสือคัดค้านของไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในเอกสาร ประกวดราคา ผู้เสนอราคาปฏิบัติไม่ถูกต้องทั้งคุณลักษณะเฉพาะและหลักฐานรายละเอียดเอกสารตามเงื่อนไข ที่กำหนดในเอกสารประกวดราคา และนมผงตัวอย่างของผู้เสนอราคาไม่ผ่านการทดสอบตามลำดับ

ต่อมาได้รับอนุมัติจาก ผบช.ตชด. ให้ดำเนินการจัดหาโดยวิธีพิเศษแบบ Repeat Order ตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 23(4) และข้อ 57(4) เนื่องจากพัสดุที่ได้

จัดซื้อไว้แล้วแต่มีความจำเป็นต้องใช้เพิ่มเติมในสถานการณ์จำเป็นเร่งด่วนหรือเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการพร้อม ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ การจัดซื้อครั้งนี้ดำเนินการเสร็จสิ้นภายใน 1 วัน (ภายในวันที่ 30 กันยายน 2545) ตั้งแต่การทำบันทึกขออนุมัติเชิญบริษัทมาเสนอราคา รายงานผล ทำสัญญาและขอหลักประกัน สัญญา และได้มีการทำสัญญาซื้อขายนมผงเลขที่ ข/24/2545 ลงวันที่ 30 กันยายน 2545 โดยผู้บัญชาการ ดำรวจตระเวนชายแดน กำหนดส่งมอบภายในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2545

การจัดซื้อนมผงงวดที่ 2 ได้ดำเนินการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษแบบ Repeat Order เริ่มดำเนินการเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2545 โดยแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขการจัดซื้อนมผงปีงบประมาณ 2545 งวดที่ 2 จำนวน 6 คน ซึ่งมีสาระสำคัญแตกต่างไปจากเงื่อนไขเดิม กล่าวคือ ไม่มีกำหนดค่าสารอาหาร ได้แก่ โปรตีน แคลเซียม และความชื้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้ไม่ต้องส่งนมผงตัวอย่างเพื่อตรวจสอบค่าสารอาหารและไม่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารงานงบประมาณฯ ด้วย จึงเป็นการกำหนดเงื่อนไขเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท ที่เข้าร่วมเสนอราคาจัดซื้อนมผงงวดที่ 1

การดำเนินการในครั้งนี้ คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษได้เชิญผู้ประกอบการ 5 ราย ให้มาเสนอราคา ในวันที่ 17 กันยายน 2545 โดยไม่เชิญบริษัทผู้เสนอราคาในการจัดซื้อนมผงงวดที่ 1 ทั้ง 3 ราย เข้าเสนอราคา ในการจัดซื้อนมผงงวดที่ 2 และร่วมกันพิจารณาเสนอความเห็นให้จัดซื้อนมผงชนิด ยี่ห้อ และแหล่งผลิตเดียวกัน ในราคาที่แพงกว่า ทำให้ราคารจัดซื้อในราคาที่สูงขึ้นเป็นเงิน 3.53 ล้านบาท โดยมีผู้มาขึ้นซอง 2 ราย เสนอราคา ถูกต้องตามเงื่อนไขเพียงรายเดียว และได้ทำสัญญาซื้อขายนมผงสัญญาเลขที่ ข16/2545 ลงวันที่ 27 กันยายน 2545 เป็นเงิน 12.45 ล้านบาท กำหนดส่งของภายในวันที่ 11 พฤศจิกายน 2545 ซึ่งบริษัทที่เข้าแข่งขันทั้ง 2 ราย เป็นผู้เสนอราคาที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันและมีได้มีเจตนาที่จะเข้าเสนอราคาจริง เพราะจงใจปฏิบัติผิดเงื่อนไขเพื่อให้เหลือผู้เสนอราคาที่ปฏิบัติถูกต้องตามเงื่อนไขเพียงรายเดียว และยังมีความสัมพันธ์ในเชิงบริหารกับบริษัท ที่เข้าร่วมเสนอราคาในการจัดซื้องวดที่ 1

นอกจากนี้เอกสารการเสนอราคาของบริษัทแห่ง 1 ที่เข้าร่วมเสนอราคาการจัดซื้อนมผงงวดที่ 2 ได้แก่ หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลข้อ 40 บริษัทฯ ปลอมเอกสารโดยแก้ไขรายละเอียดในหนังสือรับรอง โดยไม่มีการจดทะเบียนแก้ไขต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และนำมาประกอบเอกสารยื่นเสนอ ต่อ บช.ตชด.

จากพฤติการณ์ข้างต้น เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายเป็นเงิน 3.53 ล้านบาท เนื่องจาก ต้องจัดซื้อนมผงในราคาแพงกว่าที่ควรจัดซื้อ ได้แจ้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้พิจารณาดำเนินคดีตามกฎหมาย ดำเนินการทางแพ่ง และทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินคดีตามกฎหมายกับบริษัทที่ใช้เอกสารปลอม และ เนื่องจากกรณีดังกล่าวเข้าข่ายความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงาน ของรัฐ พ.ศ. 2542 แจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการกับผู้ที่เกี่ยวข้องต่อไป ตามนัยมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542

การติดตามผล

ทางอาญา	กรณีเป็นการกระทำความผิดของเจ้าหน้าที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ และดำเนินคดีกับผู้ขาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติให้กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางรับไปดำเนินการตามกฎหมาย
ทางแพ่ง	ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด การดำเนินการจัดซื้อนมผงชนิดละลายทันที โดยการอนุมัติของหัวหน้าส่วนราชการไม่เป็นการกระทำความผิด ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นพ้องกับความเห็นของคณะกรรมการดังกล่าว และได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลัง
ทางวินัย	อยู่ระหว่างดำเนินการ

เทศบาล

เทศบาลนครนครปฐม

ผลการตรวจสอบ

การประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเทศบาลสุขสวัสดิ์ (ศูนย์ 5) ของเทศบาลนครนครปฐม วงเงิน 10.79 ล้านบาท ดำเนินการโดยมีขอบมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการเอื้อประโยชน์ให้ผู้เสนอราคารายใดรายหนึ่งโดยกีดกันผู้เสนอราคารายอื่นมิให้มีโอกาสแข่งขันในการเสนอราคาอย่างเป็นธรรม และในการพิจารณาผลการประกวดราคา ไม่พิจารณาให้รายที่เสนอราคาต่ำสุดให้เป็นผู้ประกวดราคาได้ โดยอ้างว่าผลงานก่อสร้างไม่ตรงตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศประกวดราคา มีพฤติการณ์ ดังนี้

1. การจัดทำประกาศประกวดราคา เทศบาลฯ มีการกำหนดช่วงเวลาทำให้ไม่สามารถเปิดและส่งประกาศให้หน่วยงานที่มีหน้าที่เผยแพร่ตามระเบียบฯ ก่อนการให้หรือขายแบบเอกสารประกวดราคาไม่น้อยกว่า 7 วันทำการ และกรณีที่เทศบาลฯ กำหนดให้ผู้ซื้อแบบต้องนำหนังสือรับรองผลงาน เอกสารคู่สัญญาฉบับมาแสดงในวันซื้อแบบ เป็นการกำหนดเงื่อนไขการให้หรือขายแบบฯ ซึ่งถือเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ นอกจากนี้การกระทำของบุคคลดังกล่าวเข้าข่ายเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542

2. กรณีที่เทศบาลฯ ได้กำหนดเงื่อนไขในประกาศประกวดราคาว่า “ผู้มีสิทธิซื้อแบบแปลน และเสนอราคาจะต้องเป็นนิติบุคคลผู้มีอาชีพรับจ้างงานที่ประกวดราคาดังกล่าว ซึ่งมีผลงานก่อสร้างอาคาร คสล. สระว่ายน้ำ อาคารประกอบอื่นๆ ในสัญญาเดียวกัน วงเงินไม่น้อยกว่า 4 ล้านบาท ต่อสัญญา...” ซึ่งการก่อสร้างสระว่ายน้ำมีคุณลักษณะการก่อสร้างแตกต่างจากการก่อสร้างอาคาร คสล. และแตกต่างจากการสร้างบ่อเลี้ยงปลา เนื่องจากการก่อสร้างสระว่ายน้ำจะต้องใช้ผู้ที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน ควรที่จะต้องกำหนดให้มีผลงานดังกล่าวไว้แต่ไม่จำเป็นต้องอยู่ในสัญญาเดียวกันกับการก่อสร้างอาคาร คสล. เนื่องจากผู้ที่มีผลงานการก่อสร้างอาคาร คสล. และสระว่ายน้ำในสัญญาเดียวกันมีจำนวนน้อยราย และยังไม่เป็นการเปิดกว้างในการแข่งขันเสนอราคา

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดนครปฐม ดำเนินการทางวินัยกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการหาข้อเท็จจริงว่าเหตุใดคณะกรรมการพิจารณาฯ จึงไม่พิจารณาให้ยกเลิกการประกวดราคาและถ้าหากพบว่ามีพฤติการณ์เป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เสนอราคา ก็ให้ดำเนินการทางวินัย

การติดตามผล

ทางอาญา	สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่
ทางวินัย	เทศบาลนครนครปฐมดำเนินการว่ากล่าวตักเตือน เจ้าพนักงานธุรการ 6 สำหรับคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ผลการสอบข้อเท็จจริง ไม่มีพฤติการณ์อันเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้เสนอราคาแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา

ผลการตรวจสอบ

กรณีการดำเนินการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างท่อระบายน้ำและทางเท้า คสล. ถนนเทศบาล (ด้านซ้ายทาง) ตามสัญญาเลขที่ 1/2544 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2543 และการดำเนินการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างถนนเทศบาลซอย 2 (ต่อจากโครงการเดิม) ตามสัญญาจ้างเลขที่ 2/2544 ลงวันที่ 26 ธันวาคม 2543 รวมวงเงิน 4.79 ล้านบาท ของเทศบาลตำบลโนนสูง อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา มีการปิดกั้นข่าวสารการประกวดราคาโดยจัดส่งเอกสารประกวดราคาทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษ ให้กับสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย แต่ภายในซองเอกสารดังกล่าวมิใช่เอกสารประกวดราคาจ้างเหมาข้างต้น ในขณะที่กรมประชาสัมพันธ์และศูนย์รวมข่าวสารการประกวดราคาของทางราชการ ไม่ได้รับประกาศประกวดราคาจ้างเหมาแต่อย่างใด

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงถึงวิธีการและขั้นตอนการดำเนินการของเทศบาลตำบลโนนสูงสรุปได้ว่าเจ้าหน้าที่พัสดุ 4 ได้รับแต่งตั้งให้มีหน้าที่นำส่งประกาศประกวดราคา มิได้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามคำสั่งแต่กลับให้ลูกจ้างชั่วคราวเป็นผู้นำส่งประกาศประกวดราคาแทนในขณะเดียวกัน นักบริหารงานคลัง 7 ในฐานะหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ และปลัดเทศบาลฯ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลการจัดส่งให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการก็มิได้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอย่างเคร่งครัด พฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการกระทำโดยมุ่งหมายมิให้มีการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรมเพื่อเอื้ออำนาจแก่ผู้เข้าทำการเสนอราคารายใดเป็นผู้มีสิทธิทำสัญญากับหน่วยงานของรัฐตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้แจ้งผลการตรวจสอบตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อดำเนินการตาม

อำนาจหน้าที่ และผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการทางวินัยตามควรแก่กรณีกับบุคคลดังกล่าว ตามนัยข้อ 8 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การติดตามผล

ทางอาญา ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ทางวินัย ลงโทษตัดเงินเดือน 5% เป็นเวลา 2 เดือน 1 รายและลงโทษภาคทัณฑ์ 1 ราย

เทศบาลตำบลสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

ผลการตรวจสอบ

การดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างตลาดของเทศบาลตำบลสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มีการกำหนดรายละเอียดของที่ดินเป็นการเฉพาะเจาะจงและแก้ไขเงื่อนไขในข้อกำหนดต่างๆ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ขายที่ดินให้มีสิทธิเสนอราคาและได้มีสิทธิเข้าทำสัญญาอย่างไม่เป็นธรรม เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ส่งผลให้การจัดซื้อที่ดินของเทศบาลฯ มีราคาสูงเกินความเป็นจริง โดยมีผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ของเทศบาลฯ และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการ อาจเข้าข่ายความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมีพฤติการณ์ ดังนี้

ในขณะที่อดีตนายกเทศมนตรีดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลสว่างแดนดินได้ยื่นญัตติในการประชุมสภาเทศบาลเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2544 ให้สภาเทศบาลมีมติเห็นชอบให้จัดซื้อที่ดินไม่น้อยกว่า 7 ไร่ โดยต้องเป็นที่ดินที่ติดกับทางสาธารณประโยชน์ไม่น้อยกว่า 3 ด้าน ติดกับถนนสายหลักมีหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 100 เมตร และอยู่ในเขตเทศบาลตำบลสว่างแดนดิน ต่อมาภายหลังจากการที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีได้ออกประกาศการสรรหาที่ดินโดยมีพยานบุคคลยืนยันว่านายกเทศมนตรีเป็นผู้สร้างประกาศการสรรหาให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการ และเป็นผู้สั่งการให้หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุแก้ไขร่างใบเสนอราคาในลักษณะเป็นการเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับผู้ขายที่ดินให้กับทางราชการในขณะที่ดินมีภาระผูกพันจำนองกับสถาบันการเงินโดยไม่รับฟังการทักท้วงจากปลัดเทศบาล จึงเป็นช่องทางให้ผู้เสนอราคาเสนอขายโฉนดที่ดินเลขที่ 31549 เนื้อที่ 3-01-88 ไร่ ซึ่งจดทะเบียนจำนองกับสถาบันการเงินตั้งแต่วันที่ 8 เมษายน 2535 และเทศบาลตำบลสว่างแดนดิน ได้รับข้อเสนอขายที่ดินในขณะที่ยังไม่มีภาระจำนองพฤติการณ์ของอดีตนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลสว่างแดนดินน่าจะเชื่อว่ามีส่วนรู้เห็นเกี่ยวข้องกับการกำหนดเงื่อนไขรายละเอียดของที่ดินที่จะซื้อเป็นการเฉพาะเจาะจงเพื่ออำนวยประโยชน์ให้กับผู้เสนอราคาให้มีสิทธิเสนอราคากับทางราชการได้เพียงรายเดียวโดยหลีกเลี่ยงการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม และกีดกันไม่ให้ผู้ขายรายอื่นมีสิทธิเข้าแข่งขันการเสนอราคากับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 และ มาตรา 13

การดำเนินการจัดซื้อที่ดินของเทศบาลตำบลสว่างแดนดินถึงวันที่ 29 สิงหาคม 2545 รวมจำนวน 3 ครั้ง เนื้อที่ 4-0-27 ไร่ เป็นเงิน 10,982,250 บาท มีการกระทำฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนถึง 2 ครั้ง กล่าวคือ การจัดซื้อที่ดินครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2545 จำนวน 4 แปลง เนื้อที่ 0-3-68 ไร่ วงเงิน 2,484,000 บาท และการจัดซื้อครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2545 จำนวน 7 แปลง เนื้อที่ 2-0-80 ไร่ วงเงิน 5,940,000 บาท ไม่จัดทำรายงานขอซื้อที่ดินและไม่ได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจอนุมัติสั่งซื้อ การจัดซื้อที่ดินไม่เชิญเจ้าของที่ดินรายอื่นเข้าร่วมการเสนอราคา ไม่มีใบเสนอราคาของผู้ขายให้ตรวจสอบ ไม่ใช้ราคาประเมินของเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสกลนคร สาขาสว่างแดนดินเพื่อการต่อรองราคา และสัญญาจะซื้อจะขายข้อ 15 ได้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมจากตัวอย่างที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยไม่ส่งร่างสัญญาให้สำนักงานอัยการจังหวัดตรวจสอบ

การสรรหาที่ดินตามโครงการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างตลาดกำหนดความต้องการที่ดินติดกับถนนสายหลัก มีหน้ากว้างไม่น้อยกว่า 100 เมตร แต่ข้อเท็จจริงเทศบาลตำบลสว่างแดนดินจัดซื้อที่ดินที่ไม่ติดถนนสายหลัก ดังนั้น การจัดซื้อที่ดินจึงไม่เป็นไปตามประกาศการสรรหาที่ระบุไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และในการซื้อขายที่ดินจำนวน 4-0-27 ไร่ ผู้ขายได้เสนอขายในราคาไร่ละ 2,700,000 บาท รวมเป็นเงิน 10,982,250 บาท ในขณะที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการซื้อขายทั่วไปของบุคคลอื่นในช่วงเวลาเดียวกันเพียงไร่ละ 647,600 บาท การซื้อขายที่ดินทั้ง 3 ครั้ง จึงมีราคาแพงกว่าราคาตลาดถึงร้อยละ 76 หรือคิดเป็นเงิน 8,348,137 บาท ทั้งนี้ เนื่องจากมีกระบวนการขึ้นราคาที่ดินโดยการจดทะเบียนสิทธินิติกรรมซื้อขายที่ดินบริเวณใกล้เคียงระหว่างเครือญาติในราคาสูงผิดปกติเพื่อให้หลงเชื่อว่าเป็นราคาตลาดของที่ดินในขณะนั้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งผลการตรวจสอบตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 โดยแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่แจ้งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครพิจารณาสอบสวนอดีตนายเทศมนตรีตำบลสว่างแดนดิน ตามนัยมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พิจารณาโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดิน 6 สำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนคร สาขาสว่างแดนดิน แจ้งนายกเทศมนตรีตำบลสว่างแดนดินพิจารณาโทษทางวินัยคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ ปลัดเทศบาล และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด เพื่อเรียกค่าเสียหายจำนวน 8,348,137 บาท ชดใช้เทศบาลตำบลสว่างแดนดิน พร้อมกับส่งเรื่องให้สำนักงานสรรพากรจังหวัดสกลนครตรวจสอบการยื่นแบบเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีธุรกิจเฉพาะ

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์ไว้แล้ว และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการไต่สวน
ทางแพ่ง	อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
ทางวินัย	อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนวินัยพนักงานเทศบาล
ภาษีธุรกิจเฉพาะ	สำนักงานสรรพากรพื้นที่สกลนครอยู่ระหว่างตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการยื่นชำระภาษีรายเจ้าของที่ดิน

เทศบาลตำบลศรีพนา จังหวัดหนองคาย

ผลการตรวจสอบ

นายกเทศมนตรีตำบลศรีพนาอนุมัติจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างสถานที่พักผ่อนเนื้อที่ 2 ไร่ 1 งาน 83 ตารางวา มีราคาแพงกว่าความเป็นจริง เป็นเงิน 1,145,000 บาท และพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต เป็นเจ้าพนักงานมีส่วนได้เสียเพื่อผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นเนื่องด้วยกิจการนั้น โดยมีพฤติการณ์ ดังนี้

1. นายกเทศมนตรีตำบลศรีพนา เป็นผู้อนุมัติจัดซื้อที่ดินที่ตนเองมีชื่อเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และไม่นำราคาประเมินที่ดินของสำนักงานที่ดินจังหวัดหนองคาย สาขาเซกา และราคาซื้อขายที่ดินใกล้เคียงซึ่งเทศบาลเคยจัดซื้อมาพิจารณาเพื่อประโยชน์ในการต่อรองราคา และดำเนินการจัดซื้อที่ดินแพงเกินกว่าความเป็นจริง เป็นเงิน 1,145,000 บาท พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นกรณีการเป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาซื้อขายกับเทศบาล ตามมาตรา 18 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542

2. คณะกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษ ได้ร่วมกระทำความผิดกับนายกเทศมนตรีฯ โดยได้ร่วมกันจัดทำบันทึกต่อรองราคาที่ดิน โดยไม่ตรวจสอบข้อมูลราคาประเมินที่ดินและราคาซื้อขายที่ดินบริเวณใกล้เคียงของสำนักงานที่ดินจังหวัดหนองคาย สาขาเซกา ไม่ติดต่อขอซื้อกับเจ้าของที่ดินโดยตรงทั้งที่รู้อยู่แล้วว่านายกเทศมนตรีเป็นเจ้าของที่ดินแปลงดังกล่าว และนายกเทศมนตรีฯ ได้ทำนิติกรรมอำพรางเพื่อให้สามารถขายที่ดินให้แก่เทศบาลฯ ได้ การกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ข้อ 50 (6)

3. สามีนายกเทศมนตรีฯ รู้ว่าเทศบาลฯ ต้องการซื้อที่ดินบริเวณอ่างเก็บน้ำหนองกะหะ จึงได้ดำเนินการเกี่ยวกับการแบ่งแยกที่ดินที่มีชื่อนายกเทศมนตรีฯ เป็นผู้ถือครอง เฉพาะบริเวณที่เทศบาลฯ จะซื้อ แล้วโอนขายให้ผู้ขายที่ดิน โดยไม่มีการจ่ายเงินกันจริง และเป็นผู้ดำเนินการแทนนายกเทศมนตรีฯ เพื่อให้ผู้ขายที่ดินนำที่ดินแปลงนั้นมาขายให้เทศบาลฯ ในราคาที่สูงเกินความเป็นจริง

4. ผู้ขายที่ดินให้เทศบาลฯ รู้ว่าตนไม่ใช่ผู้มีชื่อครอบครองที่ดินที่เทศบาลฯ จะขอซื้อ แต่ได้ให้ความช่วยเหลือนายกเทศมนตรีฯ และสามี โดยได้ทำสัญญาซื้อขายที่ดินจำนวน 2 ไร่ 1 งาน 83 ตารางวา จากนายกเทศมนตรีฯ โดยไม่มีการจ่ายเงินกันจริง เพื่อให้หน้าที่ดินแปลงดังกล่าวมาขายให้กับเทศบาลฯ ในราคาที่สูงเกินความเป็นจริง

ได้แจ้งนายกเทศมนตรีตำบลศรีพนาและผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคาย ให้ดำเนินการ ดังนี้

1. ดำเนินคดีตามกฎหมายกับอดีตนายกเทศมนตรีและสามี ผู้ขายที่ดิน และคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ
2. ดำเนินการทางวินัยตามนัยข้อ 8 แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม กับเจ้าหน้าที่พัสดุ และคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ พร้อมกับพิจารณาโทษตามควรแก่กรณีกับเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 กรณีเขียนเช็คสั่งจ่ายเงินไม่ปฏิบัติตามระเบียบ
3. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 เพื่อเรียกเงินค่าความเสียหาย จำนวน 1,145,000 บาท สังกัดเทศบาล
4. ดำเนินการกับอดีตนายกเทศมนตรีตามนัยมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนสภ.อ.เซกา รับคำร้องทุกข์ไว้แล้ว และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีความเห็นว่าอดีตนายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาลตำบลศรีพนา รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายดังกล่าวและส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลัง
ทางวินัย	มีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์เจ้าหน้าที่พัสดุ ส่วนคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษทั้งสามราย ย้ายไปดำรงตำแหน่งที่หน่วยงานอื่น เทศบาลตำบลศรีพนาแจ้งต้นสังกัดดำเนินการทางวินัยแล้ว สำหรับอดีตนายกเทศมนตรีตำบลศรีพนาได้พ้นจากตำแหน่งแล้วจึงไม่สามารถดำเนินการตามมาตรา 73 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

เทศบาลนครหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผลการตรวจสอบ

เทศบาลนครหาดใหญ่จัดซื้อที่ดินก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย โดยจัดซื้อที่ดินผ่านบุคคลที่ไม่ใช่เจ้าของโดยตรงทำให้มีราคาแพงกว่าราคาซื้อขายจริงร้อยละ 137 หรือคิดเป็นเงิน 364.43 ล้านบาท รวมทั้งมีการแก้ไขสัญญาไม่ชอบด้วยระเบียบ และรับมอบที่ดินไม่ครบถ้วน ซึ่งเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอีกเป็นเงิน 22.51 ล้านบาท โดยมีพฤติการณ์ดังนี้

กรณีการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลนครหาดใหญ่ตั้งแต่ปี 2537 - 2541 รวมทั้งหมด 7 ครั้ง จำนวน 2,041 ไร่ 16 ตารางวา คิดเป็นเงิน 629.75 ล้านบาท พบว่าการจัดซื้อที่ดินไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 ข้อ 21 และ 50(6)

กล่าวคือ เป็นการจัดซื้อที่ดินผ่านผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งเป็นคนกลางที่มีใช้เจ้าของที่ดินโดยตรง และมีราคาแพงกว่าราคาซื้อขายจริงที่มีการซื้อขายกันทั่วไป เป็นเงิน 364.43 ล้านบาท ทั้งนี้ เจ้าของที่ดินต่างให้การสวดคล้องต้องกันว่าไม่ได้รับหนังสือขอซื้อจากเทศบาลฯ แต่มีบุคคลอื่นมาติดต่อขอซื้อที่ดินจากตน และให้ลงลายมือชื่อในเอกสารโดยตนเองไม่ทราบว่าเป็นการเสนอขายให้กับเทศบาลฯ บางรายลงลายมือชื่อในกระดาษเปล่าที่ไม่มีข้อความ และบางรายยืนยันว่าไม่เคยลงลายมือชื่อมอบอำนาจให้แก่ผู้ใดแต่กลับมีผู้รับมอบอำนาจนำมาอ้างเป็นหลักฐานการมอบอำนาจจากเจ้าของที่ดินเพื่อใช้ในการเสนอขายที่ดินให้กับเทศบาล

อดีตนายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่ได้อนุมัติให้แก้ไขสัญญาต่างๆ เป็นการปฏิบัติไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 เช่น สัญญาเลขที่ 32/2538 ที่ดินจำนวน 24 ไร่ 3 งาน 82 ตารางวา ซึ่งได้ส่งมอบให้เทศบาลแล้วในงวดที่ 1 แต่เทศบาลฯ ไม่สามารถเข้าทำประโยชน์ได้เนื่องจากมีการโต้แย้งสิทธิครอบครอง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายไม่สามารถรับเงินหลักประกันสัญญาจำนวน 16.65 ล้านบาท และสัญญาเลขที่ 834/2539 ผู้ขายไม่สามารถส่งมอบที่ดินได้ทันตามกำหนดเวลา แต่อดีตนายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่ได้อนุมัติให้แก้ไขสัญญาดังกล่าวโดยขยายเวลาการโอนกรรมสิทธิ์ออกไปอีก 220 วัน โดยดค่าปรับ ซึ่งมีใช้ความผิดของเทศบาล ทำให้เทศบาลฯ ต้องได้รับความเสียหายไม่สามารถปรับเงินผู้ขายได้เป็นเงิน 5.79 ล้านบาท

กรณีรับมอบที่ดินในงวดที่ 2 ตามสัญญาเลขที่ 834/2539 ลงวันที่ 26 กันยายน 2539 โดยคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับว่ามีจำนวนครบถ้วนถูกต้องตามสัญญาทั้งที่มีที่ดินขาดไป 83 ตารางวา คิดเป็นเงิน 72,625 บาท ซึ่งเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ

กรณีเขียนเช็คส่งจ่ายเงินในการจัดซื้อที่ดินครั้งที่ 2 ในนามผู้รับมอบอำนาจซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามหนังสือที่ มท 0407/ว 1242 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2530 เรื่องการระบุชื่อผู้รับเงินในเช็คกรณีมอบฉันทะ และการเขียนเช็คส่งจ่ายครั้งที่ 5 และ 6 ไม่ได้ขีดฆ่า “หรือตามคำสั่ง” หรือ “หรือผู้ถือออก” ซึ่งไม่ถูกต้องตามหนังสือที่ มท 0407/ว 1102 ลงวันที่ 20 สิงหาคม 2529 เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการเขียนเช็คส่งจ่ายเงินของเทศบาลและเมืองพัทยา

ได้แจ้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมายกับคณะกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษ เจ้าหน้าที่พัสดุ อดีตนายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่ ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของที่ดิน คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา ดำเนินการทางแพ่งกับคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา และอดีตนายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่ พร้อมกับดำเนินการทางวินัยกับคณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษ คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา และเจ้าหน้าที่พัสดุ รวมทั้งให้พิจารณาดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ขณะนี้อยู่ระหว่างการไต่สวน
ทางแพ่ง	จังหวัดสงขลาส่งสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบให้กระทรวงการคลังพิจารณา
ทางวินัย	อยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนทางวินัยข้าราชการบำนาญ 6 ราย ข้าราชการที่โอนย้ายไปสังกัดส่วนราชการอื่น 6 ราย และเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 6 สำหรับอดีตนายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่ ปัจจุบันไม่ได้ดำรงตำแหน่งใดๆ ในเทศบาลจึงไม่สามารถดำเนินการทางวินัยได้

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ผลการตรวจสอบ

กรณีโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในปีงบประมาณ 2545 จำนวน 27 สัญญา มีความหนาของคอนกรีตไม่ได้ขนาดตามแบบรูปรายการที่กำหนดในสัญญา และไม่มีการเก็บตัวอย่างและผลการทดสอบคอนกรีตให้เป็นไปตามข้อกำหนดตามสัญญา ทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาต้องจ่ายเงินให้ผู้รับจ้างทั้งที่งานก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ รวมค่าเสียหาย เป็นเงิน 13.57 ล้านบาท มีพฤติการณ์ดังนี้

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้ทำการก่อสร้างถนน คสล. ในบ้านหนองเปิดน้ำ ม.9 ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในปีงบประมาณ 2545 จำนวน 2 สาย ตามสัญญาเลขที่ 70/2545 ลงวันที่ 2 มกราคม 2545 จำนวนเงินตามสัญญา 510,900 บาท และตามสัญญาเลขที่ 245/2545 ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2545 จำนวนเงินตามสัญญา 510,000 บาท พบว่า การเจาะหาความหนาของชั้นคอนกรีตของถนน ณ จุดกลางถนน โดยใช้เครื่องเจาะคอนกรีต ทั้ง 2 สาย พบว่าความหนาของคอนกรีต ไม่ได้ขนาดตามสัญญากำหนด และไม่มีการเก็บตัวอย่างคอนกรีตเพื่อทดสอบแรงอัดประลัยแทนคอนกรีต ซึ่งจากการขยายผลการตรวจสอบความหนาของถนน คสล. ที่ก่อสร้างในปีงบประมาณเดียวกัน จำนวน 36 โครงการ ในเขตพื้นที่ 15 อำเภอ มูลค่าตามสัญญาจำนวน 16.85 ล้านบาท พบว่าสัญญาที่ความหนาของคอนกรีตไม่ได้ขนาดตามแบบรูปรายการ จำนวน 25 สัญญา มูลค่าตามสัญญารวม 12.55 ล้านบาท รวมค่าเสียหายทั้งสิ้น (จำนวน 27 สัญญา) เป็นเงิน 13.57 ล้านบาท และไม่มีการทดสอบแรงอัดประลัยของแทนคอนกรีตจำนวน 28 สัญญา

ด้านเอกสารพบว่า ประกาศองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2544 กำหนดผลงานประเภทเดียวกันวงเงินเกินครึ่งหนึ่งของราคากลาง เป็นการไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่ นร.0202/ ว 1 ลงวันที่ 3 มกราคม 2537 และที่ นร.0202/ ว 102 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2537 เรื่อง มาตรการป้องกันหรือลดการสมยอมกันในการเสนอราคา มาตรการที่ 4 การกำหนดผลงานของผู้เสนอราคา การกำหนดวงเงินให้ทำได้เท่าที่จำเป็นและกำหนดไม่เกินร้อยละ 50 ของวงเงินที่จะจ้างในครั้งนั้น และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

ตรวจการจ้าง แต่งตั้งจากข้าราชการในตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ธุรการ หรือเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ในระดับ 3 - 5 ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 28 กำหนดให้ควรแต่งตั้งผู้ชำนาญการหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการพัสดุหรืองานจ้างนั้นๆ เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย จึงเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว และการแต่งตั้งผู้ควบคุมงานคนเดียวรับผิดชอบงานหลายโครงการในช่วงเวลาเดียวกัน

ได้แจ้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมายกับช่างผู้ควบคุมงานและกับคณะกรรมการตรวจการจ้าง และดำเนินการทางวินัย กับช่างผู้ควบคุมงาน คณะกรรมการตรวจการจ้าง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเจ้าหน้าที่พัสดุที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กับผู้ที่เกี่ยวข้อง กรณีมีการก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ เป็นเงิน 13.57 ล้านบาท

การติดตามผล

ทางอาญา	ยังไม่ได้แจ้งการดำเนินการ
ทางแพ่ง	อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
ทางวินัย	อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนวินัย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา

ผลการตรวจสอบ

การจัดซื้อสื่อกีฬาและอุปกรณ์กีฬาฯ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา มีเจตนาตั้งข้อบัญญัติรายจ่ายเงินงบประมาณเพื่อเป็นการเปิดช่องทางให้มีการเสนอโครงการและเบิกจ่ายเงินง่ายขึ้นตามความต้องการ และภายหลังมีการจัดทำหลักฐานขอเบิกสื่อกีฬาและจัดทำหลักฐานการแจกจ่ายสื่อกีฬาเพื่อให้อีกคนหนึ่งเชื่อว่าได้มีการแจกจ่ายสื่อกีฬาไปใช้ตามโครงการที่เสนอขอมาจริง อันเป็นความเท็จ โดยสื่อกีฬาที่จัดซื้อนำไปเป็นประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายรวม 3 โครงการ และกรณีค่าใช้จ่ายในการแข่งขัน อบจ.ดัพ ครั้งที่ 3 มีการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง โดยมีพฤติการณ์ ดังนี้

1. การตั้งงบประมาณรายจ่าย ในปีงบประมาณ 2544 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการแข่งขันกีฬาไว้ในภาพรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 12,010,590 บาท เบิกจ่ายจริงเป็นเงิน 11,882,135 บาท ในจำนวนนี้เป็นการจัดซื้อสื่อกีฬาทั้งสิ้น 69 ฎีกาเป็นเงิน 11,774,565 บาท การตั้งงบประมาณรายจ่ายดังกล่าวไม่ได้กำหนดรายละเอียดค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาไว้ในคำชี้แจงประกอบงบประมาณรายจ่ายให้ชัดเจนว่าจัดงานอะไร และไม่ได้กำหนดวงเงินค่าใช้จ่ายที่จะต้องใช้ในแต่ละรายการ เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.4/ว 1692 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2541 เรื่องค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงเป็นการตั้งข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายโดยเจตนาฝ่าฝืนระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ข้อ 16 การไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวเป็นเหตุให้มีการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวทำให้ทางราชการเสียหายเป็นเงิน 11,882,135 บาท

แจ้งให้เรียกเงินคืนจากผู้เสนอร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย เจ้าหน้าที่งบประมาณ ผู้ให้ความเห็นชอบ ผู้รับรองร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายและผู้พิจารณาอนุมัติ

2. การจัดซื้อเสื่อกีฬา องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้จัดซื้อเสื่อกีฬาจำนวน 4,056 ตัว เป็นเงิน 872,000 บาท ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหวังเพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬาสมัครเล่นชาวทุ่งหวังฯ จัดซื้อเสื่อกีฬาจำนวน 2,050 ชุด ลูกฟุตบอล 25 ลูก ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งใหญ่ เงิน 796,000 บาท เพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสามัคคี และการจัดซื้อเสื่อกีฬาจำนวน 4,130 ตัว ให้กับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสะเตกา เงิน 900,000 บาท เพื่อใช้ในการแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติดพบว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งหวัง และองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งใหญ่ไม่ได้รับเสื่อกีฬาดังกล่าว และไม่จัดการแข่งขันกีฬาตามที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลากล่าวอ้าง สำหรับการจัดซื้อเสื่อกีฬาให้กับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสะเตกานั้นเป็นการดำเนินการจัดซื้อภายหลังจากการที่การจัดการแข่งขันกีฬาได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว และเสื่อกีฬาตามจำนวนที่จัดซื้อทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสะเตกาก็ไม่ได้รับเสื่อกีฬาดังกล่าวแต่อย่างใด พฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต เป็นเหตุให้ทางราชการเสียหายเป็นเงิน 2,568,000 บาท แจ้งให้ดำเนินการทางอาญา ทางแพ่ง และวินัยแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. ค่าใช้จ่ายในการจัดการแข่งขัน อบจ. คัพ ครั้งที่ 3 การจัดการแข่งขัน อบจ.คัพ ครั้งที่ 3 ประจำปี 2544 องค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาได้ตั้งข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายไว้เป็นเงิน 3,300,000 บาท เบิกจ่ายจริงเป็นเงิน 3,253,065 บาท ในจำนวนนี้เป็นการจ่ายเงินสดเป็นเงินรางวัล 759,000 บาท ค่าใช้จ่ายในการส่งกองเชียร์เข้าร่วมประกวด 343,610 บาท ค่าใช้จ่ายในการจัดแสดงคอนเสิร์ต 220,000 บาท การจ่ายเงินดังกล่าวเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือสั่งการกระทรวงมหาดไทยที่ มท 0313.4/ว 1692 ลงวันที่ 22 มิถุนายน 2541 เรื่อง ค่าใช้จ่ายในการแข่งขันกีฬาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด การไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวทำให้ทางราชการเสียหายเป็นเงิน 1,322,610 บาท แจ้งให้เรียกเงินคืนจากผู้รับผิดชอบและดำเนินการทางวินัยแก่ผู้เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี

4. กรณีการจัดซื้อเสื่อกีฬาในปีงบประมาณ 2544 ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาที่ยังไม่ได้ดำเนินการตรวจสอบสืบสวนทั้งสิ้นรวม 66 ฎีกา เป็นเงิน 9,206,565 บาท แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาเป็นผู้ตรวจสอบเพิ่มเติม

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์ไว้แล้ว และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	1. ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาแจ้งว่ากรณีการจัดตั้งข้อบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. 2544 ปฏิบัติถูกต้องแล้ว 2. การจัดซื้อเสื่อกีฬาและอุปกรณ์กีฬา 3 โครงการ ยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการ 3. กรณีการใช้จ่ายเงินโครงการ อบจ.คัพ ครั้งที่ 3 ยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการ
ทางวินัย	1. การจัดซื้อเสื่อกีฬาและอุปกรณ์กีฬา 3 โครงการ อบจ.สงขลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย และอยู่ระหว่างดำเนินการ 2. การแข่งขันกีฬา อบจ.คัพ ครั้งที่ 3 อบจ.สงขลาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง และอยู่ระหว่างดำเนินการ 3. การจัดซื้อเสื่อกีฬาในปีงบประมาณ 2544 จังหวัดสงขลาแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบทุกปีทั้ง 66 ปีที่ผ่านมา พบว่าการตั้งงบประมาณโครงการดังกล่าว มีพฤติการณ์ไม่เหมาะสม การจัดซื้อมีพฤติการณ์ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ แจ้งให้ อบจ.สงขลา แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง

องค์การบริหารส่วนตำบล**องค์การบริหารส่วนตำบลขยาย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา****ผลการตรวจสอบ**

กรณีเงินขาดบัญชีขององค์การบริหารส่วนตำบลขยาย อำเภอบางปะหัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา งวดปีงบประมาณ 2545 - 2546 เป็นเงิน 2.05 ล้านบาท อยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนการคลัง และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลขยาย มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริต

1. หัวหน้าส่วนการคลังได้รับเงินค่าภาษีต่างๆ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตและเงินอื่นๆ รวม 25 ครั้ง เป็นเงิน 241,382 บาท แล้วไม่ได้นำส่งเป็นเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลขยาย รวมทั้งได้ปลอมเอกสาร โดยเติมตัวเลขลงในเช็คให้มีจำนวนเงินสูงขึ้นภายหลังจากผู้มีอำนาจถอนเงินลงลายมือชื่อแล้ว และร่วมมือกับ ปลัด อบต. ส่งจ่ายเช็คให้เจ้าหน้าที่และตนเองสูงกว่าหลักฐานและหรือไม่มีหลักฐานการจ่าย โดยไม่ขีดฆ่าคำว่า “หรือผู้ถือ” และไม่ได้ขีดคร่อมเช็คแล้วนำเช็คไปเบิกเงินสดจากธนาคารฯ และเบียดบังเงินส่วนที่เกินหรือทั้งจำนวนไปเป็นของตนเองหรือของผู้อื่น รวม 54 ครั้ง เป็นเงิน 1.81 ล้านบาท

2. เอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเงิน (ฎีกา) และบัญชีไม่มีให้ตรวจสอบ เนื่องจาก หัวหน้าส่วนการคลัง และปลัด อบต. ได้มอบให้กับบุคคลภายนอกที่แอบอ้างเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อนำไปตรวจที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ได้แจ้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมาย ดำเนินการทางแพ่ง ทางวินัยแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนรับคำร้องทุกข์ไว้แล้วและได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริง
ทางแพ่ง	กระทรวงการคลังได้พิจารณาให้หัวหน้าส่วนการคลัง ปลัด อบต. ผู้จัดการมรดก ประชานกรรมการบริหาร อบต.ขยาย ร่วมกันชดใช้ค่าเสียหาย
ทางวินัย	อบต. มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากหัวหน้าส่วนการคลัง และปลัด อบต. ออกจากราชการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด จังหวัดปทุมธานี

ผลการตรวจสอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ดำเนินการจัดซื้อที่ดินเพื่อก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล เนื้อที่ไม่น้อยกว่า 4 ไร่ เป็นเงิน 17.56 ล้านบาท ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขในการประกาศประกวดราคา และซื้อขายกันในราคาสูงเกินจริง โดยมีพฤติการณ์ดังนี้

1. คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา พิจารณารับราคาผู้เสนออราคารายที่ยื่นหลักฐานการเสนอราคาไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนตามเอกสารประกวดราคา จากการสอบยันแนวเขตที่ดินข้างเคียงและราคาประเมินกับสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานีแล้ว ได้รับการยืนยันว่าที่ดินโฉนดเลขที่ 1942 ที่เสนอขายนั้นไม่มีแนวเขตติดถนนสายปทุมธานี-บางบัวทอง ตามคุณลักษณะที่ดินที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัดต้องการซื้อแต่อย่างใด และมีราคาประเมินทุนทรัพย์ทั้งแปลงเพียง 5.15 ล้านบาท เท่านั้น การที่คณะกรรมการฯ ได้ร่วมกันพิจารณารับราคาในวงเงินจำนวน 17.56 ล้านบาท เสนอนายกององค์การบริหารส่วนตำบลอนุมัติให้จัดซื้อและตกลงทำสัญญาจะซื้อจะขายกันแล้ว เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2546 ซึ่งเป็นราคาที่สูงกว่าราคาประเมินของทางราชการเป็นเงินจำนวน 12.41 ล้านบาท

2. ผู้เสนอราคาขายที่ดินเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด หมู่ที่ 8 กับพี่สาวเป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำ แต่นายกององค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัดมิได้ดำเนินการใดๆ กลับพิจารณาอนุมัติและตกลงทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดิน

ได้แจ้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมายกับคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา และนายกององค์การบริหารส่วนตำบลบางคูวัด ดำเนินการทางวินัยและทางละเมิดกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนสภ.อ.เมืองปทุมธานีส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	ยังไม่ได้รับแจ้งการดำเนินการ
ทางวินัย	ยังไม่ได้รับแจ้งการดำเนินการ

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนสภ.อ.กิ่งอำเภอดงเจริญ รวบรวมพยานหลักฐาน ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
ทางวินัย	อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนวินัย

องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว จังหวัดภูเก็ต

ผลการตรวจสอบ

การประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างโครงการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณหาดไม้ขาว (ระยะที่ 1) ของ องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว ได้กำหนดคุณสมบัติผู้เสนอราคาในประกาศประกวดราคาเป็นการกีดกัน ผู้เสนอราคาหรือช่วยผู้ประกอบการบางราย และผู้มีอำนาจสั่งจ้างไม่สั่งจ้างผู้เสนอราคารายต่ำสุด ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาวได้รับความเสียหาย น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตโดยมีพฤติการณ์ ดังนี้

ตามประกาศประกวดราคาจ้างก่อสร้างโครงการดังกล่าว มีผู้มายื่นซองเสนอราคาจำนวน 10 ราย ผู้เสนอราคาต่ำสุด ในวงเงิน 22.10 ล้านบาท คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา จำนวน 6 คน ได้พิจารณาเสนอความเห็นควรจ้าง เป็นผู้รับจ้างในวงเงิน 22.10 ล้านบาท แต่ประธานกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้เสนอความเห็นควรจ้าง ผู้เสนอราคาสูงสุด และประธานกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลไม้ขาว ได้สั่งจ้างผู้เสนอราคาสูงสุด ในวงเงิน 25.44 ล้านบาท โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร การสั่งจ้าง ดังกล่าวทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาวได้รับความเสียหาย เป็นเงิน 3.34 ล้านบาท

นอกจากนี้ ผู้มีหน้าที่ในการจัดจ้างได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาในเอกสารประกวดราคาว่า ผู้เสนอราคาต้องมีหนังสือรับรองจากธนาคารพาณิชย์ว่าจะให้การสนับสนุนด้านการเงินในอัตรา 30% ของราคากลางที่ประกาศฯ ผู้เสนอราคาต้องมีวิศวกรสาขาวิศวกรรมโยธา ระดับสามัญประจำอย่างน้อย 1 ตำแหน่ง และ ผู้เสนอราคาจะต้องแสดงรายการเครื่องจักรเครื่องมือที่มีอยู่ในความครอบครองพร้อมหลักฐานการมีกรรมสิทธิ์ หรือเช่าหรือเช่าซื้อ ซึ่งการกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอราคาดังกล่าวเป็นการกีดกันผู้เสนอราคาหรือช่วยเหลือ ผู้ประกอบการบางราย เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท 0313.4/ว 20 ลงวันที่ 3 มกราคม 2544 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการประกวดราคาจ้างก่อสร้าง

ได้แจ้งให้ดำเนินคดีตามกฎหมายกับประธานกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา และประธานกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลไม้ขาว พร้อมกับดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรตำบลท่าฉัตรไชย ได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	ยังไม่ได้รับแจ้งการดำเนินการ
ทางวินัย	ยังไม่ได้รับแจ้งการดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบองอ จังหวัดนราธิวาส**ผลการตรวจสอบ**

กรณีเงินขาดบัญชี ประจำงวดปีงบประมาณ 2543 - 2545 ขององค์การบริหารส่วนตำบลบองอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส เป็นเงิน 4,030,066.52 บาท โดยหัวหน้าส่วนการคลังเป็นผู้รับผิดชอบ ในหน้าที่ของส่วนการคลังทั้งหมด อีกทั้งเป็นผู้มีอำนาจร่วมลงนามในการสั่งจ่ายเช็ค และเป็นคณะกรรมการรับส่งเงิน ร่วมกับหัวหน้าส่วนโยธา ในทางปฏิบัติการจ่ายเงินให้กับเจ้าหนี้หรือผู้มีสิทธิรับเงินมิได้สั่งจ่ายในนามผู้มีสิทธิรับเงินหรือเจ้าหนี้โดยตรง แต่สั่งจ่ายในนามคณะกรรมการรับเงิน โดยมีพฤติการณ์ ดังนี้

1. เขียนเช็คสั่งจ่ายเงินสูงกว่าหลักฐานการจ่าย โดยเพิ่มเติมจำนวนเงินในปลายข้าวเช็ค จัดทำหลักฐานเท็จนำมาบันทึกรายการในสมุดบัญชีเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาเชื่อว่ามีรายการรายจ่ายเกิดขึ้นจริงเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อนำเงินที่รับมาตามเช็คที่นำไปเบิกเงินจากธนาคารไปเป็นประโยชน์สำหรับตนเองทั้งจำนวนหรือบางส่วน

2. รับชำระเงินค่าภาษีบำรุงท้องที่ แล้วไม่นำไปบันทึกรับเข้าในสมุดเงินสดและไม่นำเงินฝากธนาคารรวมเงินขาดบัญชี 4,030,066.52 บาท โดยในจำนวนนี้ มีหัวหน้าส่วนโยธาเป็นผู้นำเช็คไปขึ้นเงินร่วมกับหัวหน้าส่วนการคลัง เป็นเงิน 2,904,285.34 บาท และไม่ปรากฏหลักฐานในการปฏิบัติหน้าที่ว่าได้นำส่งเงินจำนวนดังกล่าวให้เจ้าหน้าที่การเงินแล้ว

ได้แจ้งให้นายอำเภอระแงะดำเนินการดังนี้

1. ดำเนินคดีตามกฎหมายกับหัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา และปลัด อบต.
2. ดำเนินการทางแพ่งกับหัวหน้าส่วนการคลัง หัวหน้าส่วนโยธา ปลัด อบต. และผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการบริหาร อบต.บองอ
3. ดำเนินการทางวินัย กับหัวหน้าส่วนโยธา ปลัด อบต. และผู้ที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผล

ทางอาญา	พนักงานสอบสวน สภ.อ.ระแงะ รับคำร้องทุกข์ไว้แล้วและได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ
ทางแพ่ง	ยังไม่ได้รับแจ้งการดำเนินการ
ทางวินัย	ยังไม่ได้รับแจ้งการดำเนินการ

ข. กรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือข้อบกพร่อง

รัฐวิสาหกิจ

บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด

ผลการตรวจสอบ

หัวหน้าไปรษณีย์ จังหวัดยโสธร เบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้านผิดระเบียบ โดยได้ทำหลักฐานการเบิกค่าเช่าบ้านไม่ถูกต้อง คือ ใบเสร็จรับเงินที่นำมาเบิกจากการสื่อสารแห่งประเทศไทย ได้จัดทำขึ้นเองไม่ใช่จากเจ้าของบ้านเช่าหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ และเมื่อย้ายบ้านเช่าไม่แจ้งให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยทราบถึงการเปลี่ยนแปลงบ้านเช่าหลังใหม่ เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบการสื่อสารแห่งประเทศไทย ฉบับ 138 ว่าด้วยวิธีการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านสำหรับพนักงานและลูกจ้างประจำ พ.ศ. 2531 ข้อ 12 และได้ทำหลักฐานการเบิกจ่ายค่าเช่าบ้านเป็นเท็จ

ได้แจ้งให้ดำเนินการทางวินัยกับหัวหน้าไปรษณีย์ จังหวัดยโสธร และเรียกค่าเช่าบ้านคืน จำนวน 84,000 บาท

การติดตามผล

ทางแพ่ง ทางราชการได้รับชดใช้เงินจำนวน 84,000 บาท ครบถ้วนแล้ว

ทางวินัย ลงโทษตัดเงินเดือนหัวหน้าไปรษณีย์ จังหวัดยโสธร 10% เป็นเวลา 1 เดือน

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)

ผลการตรวจสอบ

การจัดทำประกันภัยรถตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ปีงบประมาณ 2545 มีการดำเนินการในลักษณะเป็นการแบ่งซื้อแบ่งจ้าง เพื่อให้วงเงินจัดซื้อจัดจ้างอยู่ในอำนาจของผอ.ขสมก. และได้จัดทำประกันโดยสารที่ขสมก.เข้ามาจากบริษัทเอกชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นการไม่รักษาผลประโยชน์ขององค์การฯ โดยมีข้อเท็จจริงดังนี้

มีการแบ่งจำนวนรถที่ประกันภัยลง เพื่อให้จำนวนเงินในสัญญาอยู่ในอำนาจของผู้อำนวยการองค์การขนส่งมวลชนลงนามได้ (แบ่งซื้อแบ่งจ้าง) ตามรายงานผลการดำเนินการจัดหาบริษัทประกันภัย ของคณะกรรมการจัดทำประกันภัยโดยวิธีพิเศษ ฉบับที่ /2544 ลว. 27 ธ.ค. 2544 ที่คณะกรรมการฯ เสนอให้ ผอ.ขสมก. พิจารณานำเสนอประธานคณะกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติในการสั่งซื้อจ้างตามที่คณะกรรมการฯ เสนอ ซึ่ง ผอ.ขสมก. รับว่าตนได้บันทึกเสนอให้ประธานคณะกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ พิจารณาอนุมัติ แต่ประธานคณะกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ สั่งการให้นำเสนอเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ในวันที่ 7 มกราคม 2545 และเห็นว่าหากดำเนินการตามที่สั่งการจะทำให้รถของ ขสมก. ต้องออกวิ่งโดยไม่มีประกันภัยตาม พ.ร.บ. คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ จึงแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยไม่นำเรื่องตามบันทึกรายงานผลดังกล่าวเข้าที่ประชุมคณะกรรมการฯ และได้ให้คณะกรรมการจัดทำประกันภัยเสนอบันทึกรายงานผลการดำเนินการเข้ามาใหม่ เพื่อบันทึกสั่งการในท้ายรายงานให้ประธานกรรมการดำเนินการจัดทำประกันภัยโดยวิธีพิเศษ ให้เจรจาต่อรองใหม่

การดำเนินการดังกล่าวเพื่อให้วงเงินในการอนุมัติสั่งซื้อสิ่งจ้างอยู่ในอำนาจของตนซึ่งเป็น ผอ. ขสมก. เป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ซึ่งต่อมาเมื่อได้ดำเนินการเจรจา โดยลดจำนวนรถที่จะจัดทำประกันภัยตาม พ.ร.บ. กลุ่มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ลงให้เบี่ยงประกันภัยรวมอยู่ภายในอำนาจอนุมัติของ ผอ. ขสมก. แล้ว จึงได้ลงนามอนุมัติในฐานะ ผอ.ขสมก. ผู้มีอำนาจอนุมัติ

นอกจากนี้ ขสมก. เป็นผู้จัดทำประกันภัยตาม พ.ร.บ.กลุ่มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ให้กับรถโดยสารที่ ขสมก. ให้บริการทั้งหมดซึ่งรวมถึงรถตามสัญญาเช่ารถโดยสารปรับอากาศ (ยูโรทู) ที่ ขสมก. เช่ามาจากบริษัทเอกชนต่างๆ ซึ่งตาม พ.ร.บ. กลุ่มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 กำหนดให้เจ้าของรถเป็นผู้จัดทำมีการประกันความเสียหายตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 7 การที่ ขสมก. จ่ายค่าเบี้ยประกันภัยให้กับรถโดยสารที่เช่ามาดังกล่าว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พิจารณาแล้วเห็นว่า การบริหารงานของ ผอ.ขสมก. ในฐานะเป็นผู้บริหารระดับสูงและเป็นกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ มีอำนาจในการพิจารณาสั่งการว่าในการทำสัญญาเช่ารถไม่พิจารณากำหนดเงื่อนไขให้เจ้าของรถ คือ ผู้ให้เช่าเป็นผู้จัดทำประกันภัยจากรถตามพระราชบัญญัติกลุ่มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ซึ่งกำหนดให้เจ้าของรถมีหน้าที่จัดทำประกันภัยความเสียหายสำหรับผู้ประสบภัยทำให้ ขสมก. ซึ่งเป็นผู้เช่ารถไม่ใช่เจ้าของรถไปจัดทำประกันภัยจากรถและจ่ายเงินเสียเอง จึงเป็นการบริหารงานโดยไม่รักษา ผลประโยชน์ขององค์การฯ แต่อาศัยธรรมเนียมปฏิบัติที่ผู้เช่าเป็นผู้ทำประกันและจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยจากรถทำให้รัฐเสียหาย

ได้แจ้งให้ประธานกรรมการบริหารกิจการองค์การฯ แต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 ดำเนินการตรวจสอบค่าจัดทำประกันภัย พ.ร.บ. กลุ่มครองผู้ประสบภัยจากรถฯ ที่ ขสมก. จัดเช่าแล้วจ่ายค่าประกันภัยฯ ไปตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบันที่จ่ายไปชดใช้คืนกับทางราชการและพิจารณาโทษทางวินัยตามควรแก่กรณี

การติดตามผล

ทางแพ่ง ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ทางวินัย อดีต ผอ.ขสมก. ได้พ้นสภาพการเป็นพนักงานของขสมก.ไปแล้วไม่สามารถดำเนินการทางวินัยได้

เทศบาล

เทศบาลนครเชียงใหม่

ผลการตรวจสอบ

เทศบาลนครเชียงใหม่ จ่ายขาดเงินสะสมปี 2542 เพื่อดำเนินการจัดจ้างเหมาปรับปรุงผิวจราจรถนนสายต่างๆ จำนวน 79 โครงการ วงเงิน 54.20 ล้านบาท โดยได้กำหนดรายการและจำนวนเครื่องจักรและคุณสมบัติของผู้เสนอราคาที่มีลักษณะไม่เปิดกว้าง ทำให้ทางราชการเสียหาย เป็นเงิน 2.68 ล้านบาท และการจัดซื้อรถดูดและฉีดล้างท่อระบายน้ำ จำนวน 2 คัน วงเงิน 22.98 ล้านบาท มีการแก้ไขประกาศ

ประกวดราคาโดยแก้ไขขนาดเครื่องยนต์จาก 180 แรงม้า เป็นขนาด 130 แรงม้า โดยไม่มีหลักฐาน มีข้อเท็จจริง ดังนี้

1. การจัดจ้างเหมาปรับปรุงผิวจราจรถนนจำนวน 79 โครงการ

1.1 จัดทำโครงการปรับปรุงผิวจราจรถนนบางสายไม่เหมาะสม ถนนที่จัดทำโครงการยังมีสภาพดี ไม่มีความชำรุดเสียหาย เช่น ถนนใจแก้ว ซอย 1 ข และซอย 1 ค ผิวแอสฟัลต์ติกคอนกรีต เนื่องจากไม่มีการตรวจสอบ สภาพของถนนก่อนจัดทำโครงการ ทำให้เทศบาลฯ ใช้จ่ายเงินไปโดยไม่มีประสิทธิภาพและไม่ได้ประโยชน์ตามที่ควร

1.2 กำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้เสนอราคาในประกาศประกวดราคาไม่ถูกต้อง ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย เป็นเงิน 2.68 ล้านบาท

● กำหนดผลงานไม่ถูกต้อง เนื่องจากถนนที่จ้างดำเนินการเป็นถนนผิวจราจร Asphaltic Concrete จำนวน 63 โครงการ งบประมาณ 31.57 ล้านบาท และผิวจราจรคอนกรีตเสริมเหล็ก จำนวน 16 โครงการ งบประมาณ 25.95 ล้านบาท ซึ่งเทศบาลฯ ได้ใช้เงินงบประมาณรวมทั้งสิ้นมาเป็นเกณฑ์ในการกำหนดผลงาน ไว้เป็นเงิน 23.00 ล้านบาท โดยมิได้พิจารณาถึงชนิดของงาน เทคนิค และเครื่องมือที่ใช้ในการก่อสร้างของแต่ละประเภท เพื่อกำหนดผลงาน ทำให้วงเงินผลงานที่กำหนดไว้สูงกว่าที่ควร

● กำหนดรายการและจำนวนเครื่องจักรและคุณสมบัติของผู้เสนอราคาที่มีลักษณะไม่เปิดกว้าง เกิดความจำป็น ทำให้ผู้มีสิทธิ์เข้าเสนอราคาได้น้อยราย และเป็นการกำหนดเงื่อนไขเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใด ได้เข้าทำสัญญากับเทศบาลฯ ซึ่งผลการประกวดราคา ทำให้มีผู้ยื่นซองเสนอราคาเพียง 4 ราย และถูกต้องตามเงื่อนไขเพียงรายเดียว และเทศบาลฯ ได้ว่าจ้างในวงเงินที่สูงกว่าราคาของผู้เสนอการารายต่ำสุดที่เสนอราคา เพียง 51.52 ล้านบาท จึงทำให้เทศบาลฯ ได้รับความเสียหายจากการที่ต้องจ้างในราคาที่สูงกว่าที่ควร เป็นเงิน 2.68 ล้านบาท

1.3 ผู้ควบคุมงานได้จัดบันทึกผลการปฏิบัติงานประจำวันของผู้รับจ้างไว้ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เพราะผลงานที่ผู้รับจ้างจัดทำได้ในบางวันนั้นมีปริมาณแอสฟัลต์ติกคอนกรีตเกินกำลังการผลิตของเครื่องจักรที่ผู้รับจ้างมีอยู่

2. การจัดซื้อรถดูดและฉีดล้างท่อระบายน้ำ จำนวน 2 คัน การพิจารณาผลการประกวดราคา ไม่เป็นไปตามประกาศประกวดราคา ได้กำหนดคุณลักษณะเฉพาะระบบสุญญากาศ โดยใช้เครื่องยนต์ช่วยขนาด ไม่น้อยกว่า 180 แรงม้า แต่ผู้เสนอราคาทั้ง 3 ราย เสนอเครื่องยนต์ 130 แรงม้า ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้พิจารณาว่าผู้เสนอราคาทุกรายเสนอราคาถูกต้องตามเงื่อนไข และเสนอให้จัดซื้อจากผู้เสนอการารายต่ำสุด และพบว่าเอกสารประกาศประกวดราคามบที่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาใช้ในการพิจารณาและเทศบาลฯ ใช้ในการทำสัญญาซื้อ ได้มีการแก้ไขขนาดของเครื่องยนต์ จากขนาด 180 แรงม้า เป็นขนาด 130 แรงม้า โดยไม่มีหลักฐานการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ อีกทั้งเจ้าหน้าที่พัสดุและคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคายืนยันว่าไม่ได้เป็นผู้ที่แก้ไขเอกสารดังกล่าว

ได้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

1. กรณีการจัดจ้างเหมาปรับปรุงผิวจราจรถนน จำนวน 79 โครงการ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเพื่อหาตัวผู้รับผิดชอบชดใช้เงินคืนให้แก่เทศบาลฯ เป็นเงิน 2.68 ล้านบาท พิจารณาโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการกำหนดเงื่อนไขเอกสารประกวดราคาและผู้ควบคุมงานตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ 8 ตามควรแก่กรณี

2. กรณีการจัดซื้อรถดูดและฉีดท่อระบายน้ำจำนวน 2 คัน ให้พิจารณาโทษทางวินัยแก่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาตามข้อ 8 แห่งระเบียบฯ ดังกล่าวตามควรแก่กรณี และแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีการแก้ไขเอกสารประกวดราคา และพิจารณาโทษแก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณี

การติดตามผล

ทางแพ่ง ผลการสอบความรับผิดชอบทางละเมิดไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบ และอยู่ระหว่างพิจารณาของกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย

ทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือนผู้ควบคุมงาน คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคารวม 3 ราย และอีก 1 ราย อยู่ระหว่างดำเนินการ

เทศบาลตำบลควนโดน จังหวัดสตูล

ผลการตรวจสอบ

เทศบาลตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล ตรวจรับงานทั้งที่ยังไม่แล้วเสร็จ โดยการตัดถ่างงานเท่ากับที่ผู้รับจ้างก่อสร้างได้ ไม่รักษาผลประโยชน์ของทางราชการ และการคำนวณจำนวนวันคิดค่าปรับไม่ถูกต้อง ทำให้ทางราชการเสียหายต้องสูญเสียค่าปรับอันรัฐพึงได้รับตามกฎหมายเป็นเงิน 430,500 บาท มีข้อเท็จจริง ดังนี้

เทศบาลตำบลควนโดน ได้จ้างปรับปรุงถนน คสล.พร้อมคูระบายน้ำ ตามสัญญาจ้างเลขที่ 3/2545 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2545 กำหนดแล้วเสร็จในวันที่ 10 กันยายน 2545 ผู้รับจ้างส่งมอบงานงวดที่ 4 และงวดที่ 5 (สุดท้าย) เป็นเงิน 2,740,000 บาท เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2545 คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ทำการตรวจรับงานปรากฏว่างานไม่เป็นไปตามรูปแบบ ความกว้างของคูระบายน้ำขาดไปเฉลี่ย 0.05 เมตร คณะกรรมการตรวจการจ้างได้ตกลงกันกับช่างควบคุมงานโดยทำการตัดลดค่างานก่อสร้างลง 0.05 เมตร ตามที่ผู้รับจ้างทำงานไม่เป็นไปตามแบบ และได้ตรวจรับงานว่าเป็นไปตามรูปแบบและทำการเสนอนายกเทศมนตรีฯ เพื่อทำการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้าง และนายกเทศมนตรีฯ ได้อนุมัติเบิกจ่ายตามที่กรรมการเสนอทั้งๆ ที่รู้ว่าการไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ ต่อมาที่ทำการปกครองจังหวัดสตูลส่งเอกสารการเบิกจ่ายคืนเพื่อให้ผู้รับจ้างดำเนินการก่อสร้างให้เป็นไปตามรูปแบบรายการซึ่งเทศบาลฯ ได้แจ้งผู้รับจ้างดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามสัญญา และผู้รับจ้างได้ส่งมอบงาน เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2545 ค่าปรับรวม 95 วัน แต่เทศบาลปรับเพียง 65 วัน คิดค่าปรับขาดไป 30 วัน เป็นเงิน 430,500 บาท

ได้แจ้งให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2545 ข้อ 8 กับผู้ควบคุมงานและคณะกรรมการตรวจการจ้าง และดำเนินการตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 71 และ 73 และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 กับนายกเทศมนตรีตำบลควนโดน ที่ลดค่าปรับให้ผู้รับจ้าง ทำให้ทางราชการเสียหายเป็นเงินจำนวน 430,500 บาท

การติดตามผล

ทางแพ่ง อยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
ทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน 1 ราย ลงโทษภาคทัณฑ์ 1 ราย และได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดสตูลพิจารณา 3 ราย สำหรับการดำเนินการกับนายกเทศมนตรีฯ ยังไม่ได้รับแจ้ง

กรุงเทพมหานคร

สำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

ผลการตรวจสอบ

กรณีการประกวดราคาจ้างเหมาขุดลอกคูระบายน้ำริมถนนพระยาสุเรนทร์ แขวงบางชันของสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ตามเอกสารประกวดราคาเลขที่ 10/2542 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2541 วงเงิน 3,215,000 บาท คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาได้พิจารณาให้รายที่เสนอราคาสูงกว่าเป็นผู้ชนะการประกวดราคา ทำให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหาย ข้อเท็จจริงมีดังนี้

1. คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคา พิจารณาให้ห้างหุ้นส่วนจำกัดรายที่เสนอราคา 2,180,000 บาท เป็นผู้ชนะการประกวดราคา ทั้งที่มีผู้เสนอราคาต่ำสุดเป็นเงิน 1,749,000 บาท โดยอ้างว่าผู้เสนอราคารายดังกล่าวขาดใบประกอบวิชาชีพของวิศวกรผู้ควบคุมและหนังสือรับรองการประกอบอาชีพวิศวกรรมมีรอยลบและไม่ลงลายมือชื่อกำกับ ซึ่งเป็นการเสนอรายละเอียดแตกต่างไปจากเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาในส่วนที่มีสาระสำคัญ ถือเป็นข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย หรือผิดพลาดไปจากเงื่อนไขของเอกสารประกวดราคา และความแตกต่างนั้นไม่มีผลทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบต่อผู้เสนอราคา คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาสามารถให้ดุลยพินิจให้มาดำเนินการให้ถูกต้องก่อนดำเนินการขั้นตอนต่อไปได้ เนื่องจากเป็นผู้เสนอราคารายต่ำสุดซึ่งเป็นประโยชน์ต่อกรุงเทพมหานคร แต่คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคากลับพิจารณาให้ผู้เสนอราคาสูงกว่าเป็นผู้ชนะการประกวดราคา ทำให้กรุงเทพมหานครได้รับความเสียหาย เป็นเงิน 431,000 บาท ถือเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ พ.ศ. 2538 ข้อ 46 (1) วรรคสอง ที่กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้เสนอราคารายใดเสนอรายละเอียดแตกต่างไปจากเงื่อนไขที่กำหนดในเอกสารประกวดราคาในส่วนที่มีสาระสำคัญ และความแตกต่างนั้นไม่มีผลทำให้เกิดการได้เปรียบ

เสียเปรียบต่อผู้เสนอราคารายอื่น หรือเป็นการผิดพลาดเล็กน้อย ให้พิจารณาผ่อนปรนให้เข้าประกวดราคาโดยไม่ตัดผู้เข้าประกวดราคารายนั้นออก

2. คณะกรรมการรับและเปิดซองประกวดราคาและคณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคามีได้ตรวจสอบคุณสมบัติผู้ยื่นซองเสนอราคาตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคา ข้อ 2.4 ที่กำหนดว่า ผู้เสนอราคาต้องมีวิศวกรประจำและต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมประเภทไม่ต่ำกว่าสามัญวิศวกร โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบว่าห้างหุ้นส่วนทั้งสองราย มีวิศวกรประจำประเภทภาควิศวกร ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ พ.ศ. 2538 ข้อ 45 (3) และข้อ 46 (1)

3. ขณะเดียวกันพบว่า การที่สำนักงานเขตคลองสามวาได้กำหนดเงื่อนไขเอกสารประกวดราคาข้อ 2.4 ให้ผู้เสนอราคาต้องมีวิศวกรประจำและต้องเป็นผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมประเภทไม่ต่ำกว่าสามัญวิศวกรเป็นผู้ควบคุมงาน เป็นการกำหนดที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการจดทะเบียนผู้รับจ้างงานก่อสร้างของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2535 ข้อ 9 ที่กำหนดว่า ค่าก่อสร้างงานหนึ่ง ๆ ที่ไม่เกิน 5 ล้านบาท คุณสมบัติของผู้รับจ้างจะต้องมีวิศวกรควบคุมประเภทภาควิศวกรเท่านั้น

ได้แจ้งให้ปลัดกรุงเทพมหานครดำเนินการทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกรณีที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการประกวดราคาทำให้กรุงเทพมหานครเกิดความเสียหาย ตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ พ.ศ. 2538 ข้อ 8 และรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในกรณีที่ทำให้กรุงเทพมหานครต้องจ่ายเงินในราคาที่สูงขึ้น เป็นเงิน 431,000 บาท โดยส่งคืนเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร

การติดตามผล

ทางแฟ่ง	ผลการสอบสวนได้ว่ากรุงเทพมหานครไม่ได้รับความเสียหาย และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่เห็นด้วย อยู่ระหว่างดำเนินการออกหนังสือแจ้งยืนยันข้อเท็จจริงเดิม
ทางวินัย	อยู่ระหว่างการพิจารณาหาข้อยุติของสำนักงานการคลัง

3.8 การตรวจสอบการดำเนินงาน

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2547 ได้กำหนดเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์เพื่อแสดงผลลัพธ์ ผลสำเร็จของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ ตามระบบการจัดสรรงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์โดยให้ความสำคัญต่อเนื่องกับยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2546 ทั้งนี้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ 2546 - 2547 มีการจำแนกรายจ่ายตามโครงสร้างแผนงาน ซึ่งสอดคล้องกับการกิจของรัฐบาลและโครงสร้างของส่วนราชการ ซึ่งได้มีการจำแนกกลุ่มภารกิจเป็น 4 กลุ่มรวม 11 ด้าน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการดำเนินงาน งาน/โครงการ ภายใต้อำนาจ 6 แผนใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาประชากร ด้านบริการสังคมและชุมชน ด้านการผลิตและสร้างรายได้ และด้านการขนส่ง นอกจากนี้ได้ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจากเงินงบกลางค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจในปีงบประมาณ 2545 โดยเลือกตรวจสอบโครงการพัฒนาสาขาการท่องเที่ยว รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินงานตามภารกิจของส่วนราชการ และของรัฐวิสาหกิจรวมตรวจสอบทั้งสิ้น 12 เรื่อง ซึ่งใช้งบประมาณในการดำเนินงานโครงการจำนวน 554,539.93 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่า ความประหยัด และปัญหาอุปสรรคต่างๆ จากการดำเนินงาน/โครงการ ซึ่งส่วนหนึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการนั้นๆ

ผลการตรวจสอบการดำเนินงานของงาน/โครงการต่าง ๆ โดยรวมการดำเนินงานในบางกิจกรรมของโครงการหรือบางภารกิจของหน่วยงานยังไม่บรรลุตามแผน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่โครงการกำหนดไว้ ซึ่งนอกจากส่งผลต่อความสำเร็จตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ของหน่วยงานที่เกิดจากการดำเนินงานของงาน/โครงการนั้น ๆ แล้ว ยังทำให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณไม่เกิดประโยชน์คุ้มค่า หรือเกิดการสูญเปล่า หรือสูญเสียรายได้ รวมเป็นเงินทั้งสิ้นประมาณ 2,688.57 ล้านบาท ซึ่งปัญหาที่พบจำแนกตามด้านหรือภารกิจของหน่วยงาน โดยสรุปได้ ดังนี้

ด้านการพัฒนาประชากร งานจัดซื้อหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ภายใต้อำนาจจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเป้าหมายยังไม่เข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

ด้านบริการสังคมและชุมชน งานจัดหา น้ำกินน้ำใช้หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ภายใต้อำนาจบริการสังคม และโครงการถ่ายโอนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและทางในชนบท รวมทั้งโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรบริหารส่วนตำบลภายใต้อำนาจส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการดำเนินงานบางโครงการมีความล่าช้ากว่าแผนและไม่มีการใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์ สิ่งก่อสร้าง หรือมีการใช้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการซึ่งจะส่งผลกระทบต่อพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็ง หรือมีขีดความสามารถในการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพได้มาตรฐาน

ด้านการผลิตและสร้างรายได้ โครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในเขตปฏิรูปที่ดินด้วยการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน (ระยะที่ 1) ภายใต้แผนงานส่งเสริมการผลิตการเกษตร เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนายังไม่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต เพื่อสร้างรายได้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการและยังไม่มีการใช้ประโยชน์จากสิ่งก่อสร้างหรือกิจกรรมที่ให้การสนับสนุนได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ด้านการขนส่ง โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองภายใต้แผนงานขนส่งทางบกในส่วนของกิจกรรมทางหลวงพิเศษ มีการบริหารจัดการ การกำกับดูแล การจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้รัฐสูญเสียรายได้ประมาณวันละ 5.13 ล้านบาท หรือปีละ 1,871.23 ล้านบาท จากกรณีผู้ใช้รถหลบหลีกเลี่ยงค่าผ่านทาง รวมทั้งแผนการดำเนินงานซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น

เงินกลางค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจปีงบประมาณ 2545 สาขาการท่องเที่ยว การดำเนินงานโครงการต่างๆ มีความล่าช้าไม่สามารถเบิกจ่ายหรือกระจายเม็ดเงินลงสู่ท้องถิ่นให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจได้ทันภายในปีงบประมาณดังกล่าวและกิจกรรมหรืองานที่แล้วเสร็จยังไม่มี การใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

การดำเนินงานตามภารกิจของส่วนราชการ การดำเนินงานโครงการต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในบางโครงการมีความล่าช้ากว่าแผน ไม่มีการใช้ประโยชน์จากระบบหรือกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการนั้นๆ อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งใช้เงินงบประมาณไปแล้วทั้งสิ้น 222.50 ล้านบาท

การดำเนินงานตามภารกิจของรัฐวิสาหกิจ การดำเนินงานขององค์การตลาดไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งขององค์กร และการดำเนินงานโครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทระดับหมู่บ้านของบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด มหาชน (บมจ.ทศท.) เครื่องมืออุปกรณ์สำหรับให้บริการประชาชนบางประเภทชำรุดทำให้รัฐวิสาหกิจนั้นๆ ขาดรายได้ และเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่าเช่าบริการอุปกรณ์ คิดเป็นเงินทั้งสิ้น 410.70 ล้านบาท

สาเหตุสำคัญ ที่ทำให้การดำเนินงานยังไม่บรรลุตาม แผน เป้าหมายและวัตถุประสงค์มาจากการขาดการสำรวจพื้นที่เพื่อหาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการดำเนินงาน ส่วนราชการและประชาชนขาดความพร้อมในการดำเนินการและเข้าร่วมโครงการ ขาดระบบการจัดเก็บฐานข้อมูลที่ดี นโยบายและแนวทางการพัฒนาในบางโครงการขาดความชัดเจนมาตั้งแต่ต้น ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ เจ้าหน้าที่และประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานตามโครงการ ขาดระบบการบริหารจัดการและการควบคุมที่ดี ไม่มีกิจกรรมการสนับสนุนที่ต่อเนื่องภายหลังสิ้นสุดโครงการ รวมทั้งขาดการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานนั้นๆ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้จัดทำรายงานการตรวจสอบพร้อมเสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งได้รับแจ้งว่าได้นำผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เช่น มีการนำข้อเสนอแนะไปพิจารณาปรับปรุงหรือนำไปประกอบการจัดทำแผนการดำเนินงาน มีการมอบหมายภารกิจให้มีส่วนงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามกิจกรรมที่สำคัญอย่างชัดเจน มีการปรับปรุงแก้ไขให้มีการประสานแก้ไขปัญหาดังกล่าว รวมทั้งพัฒนาปรับปรุงให้มีการใช้ประโยชน์จากสิ่งก่อสร้างให้เกิดประโยชน์กับประชาชนหรือสมประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของงาน / โครงการ ได้เพิ่มมากขึ้น

สรุปผลการตรวจสอบดำเนินงานปี 2547

ด้าน / งาน / โครงการ	ประเด็นข้อตรวจพบ	ผลกระทบ / มูลค่าความเสียหาย
ด้านการพัฒนาประชากร แผนงานจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 1. การจัดซื้อหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สพช) กระทรวงศึกษาธิการ	1. การจัดสรรหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดให้โรงเรียนต่างๆ ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนแบบเรียนแบบฝึกหัด 2. สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพ/จังหวัด/อำเภอ ได้รับหนังสือจากองค์การค้ำของครูสภาไม่ครบถ้วนถูกต้องภายในกำหนดเวลาตามสัญญา และโรงเรียนบางแห่งได้รับหนังสือไม่ทันกับวันเปิดภาคเรียน	1. ทำให้นักเรียนที่ขาดแคลนหนังสือไม่ได้ใช้ประโยชน์จากหนังสือทันวันเปิดภาคเรียนสูญเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์ให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา 2. อาจทำให้เกิดการทุจริตหรือตัวแทนขององค์การค้ำของครูสภาจะได้รับประโยชน์ในกรณีการจัดส่งล่าช้า
ด้านบริการสังคมและชุมชน แผนงานบริการสังคม 2. งานจัดหาน้ำกินน้ำใช้หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม	1. แหล่งน้ำที่จัดสรรในบางพื้นที่ยังไม่มีมีการใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ 2. การใช้จ่ายเงินงบประมาณในการก่อสร้างระบบประปาของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาสูงกว่าหน่วยงานท้องถิ่น	1. การดำเนินงานไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานจัดหาน้ำกินน้ำใช้ 2. เกิดประโยชน์ไม่คุ้มค่ากับเงินงบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้างหรือจัดสรรแหล่งน้ำจำนวน 96.20 ล้านบาท ซึ่งสามารถนำไปใช้พัฒนาประเทศในส่วนที่จำเป็นได้มากกว่า 3. ส่งผลต่อการสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาของประชาชนและมวลชนสัมพันธ์ที่ดีในพื้นที่
ด้านบริการสังคมและชุมชน แผนงานส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองท้องถิ่น 3. โครงการถ่ายโอนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำ และทางในชนบท กรมโยธาธิการ	1. การดำเนินงานโครงการต่างๆ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับถ่ายโอนจากสำนักงานโยธาธิการจังหวัดไม่แล้วเสร็จตามแผน 2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอนงานจากสำนักงานโยธาธิการจังหวัด เบิกจ่ายเงินได้ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายที่คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบ 3. ผลการดำเนินงานบางกิจกรรมของโครงการไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่า โดยมีจำนวนผู้ใช้ประโยชน์ต่ำกว่าเป้าหมาย	1. ทำให้รัฐสูญเสียเงินงบประมาณจากการลงทุนในสิ่งก่อสร้างที่มีได้ใช้ประโยชน์เป็นเงิน 5.89 ล้านบาท 2. การดำเนินงานที่ล่าช้า ทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้ประโยชน์จากงาน/กิจกรรมของโครงการได้เต็มที่ ส่งผลกระทบต่อศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น 3. การกระจายเม็ดเงินลงสู่ระบบเศรษฐกิจล่าช้า ทำให้การขยายตัวหรือการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไม่เป็นไปตามนโยบายของรัฐ

ด้าน / งาน / โครงการ	ประเด็นข้อตรวจพบ	ผลกระทบ / มูลค่าความเสียหาย
ด้านบริการสังคมและชุมชน แผนงานส่งเสริมและพัฒนา องค์กรปกครองท้องถิ่น 4. โครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจไปสู่องค์การบริหารส่วนตำบล (โครงการ Internet ตำบล) กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	1. การดำเนินการในขั้นตอนการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์มีความล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน 2. อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ อบต. ได้รับการส่งมอบจากส่วนกลางชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ทันที 3. มีการใช้ประโยชน์จากเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ 4. การบันทึกข้อมูลการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการติดตามผลของอำเภอและจังหวัดไม่เป็นไปตามแนวทางขั้นตอนที่กำหนดไว้	1. การใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าและมีค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อคู่สายโทรศัพท์ที่ อบต. แต่ละแห่งต้องจ่ายปีละ 12,840.00 บาท 2. การดำเนินงานโครงการอาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์จากการไม่ได้ใช้งานเครื่องคอมพิวเตอร์ตามกำหนดเวลาหรือไม่ได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ 3. การจัดซื้อจัดจ้างอาจมีการแข่งขันน้อยเกิดการสมยอม ทำให้การใช้จ่าย เงินงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ
ด้านการผลิตและสร้างรายได้ แผนงานส่งเสริมการผลิต การเกษตร 6. โครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในเขตปฏิรูปที่ดินด้วยการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน (ระยะที่ 1) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1. การดำเนินงานในทุกกิจกรรมของโครงการล่าช้ากว่าแผนที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 2 ปี 2. เกษตรกรตามโครงการส่วนใหญ่ยังไม่ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตให้เป็นการเกษตรแบบผสมผสานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 3. การควบคุมงานและการตรวจการจ้างชุดสระน้ำบางแห่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ 4. มีการนำเงินกู้ที่เหลือจากการชุดสระน้ำมาดำเนินงานระบบชลประทานจุลภาค ซึ่งการดำเนินงานตามระบบดังกล่าวอาจไม่บรรลุผลสำเร็จ เนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่เหมาะสม และเกษตรกรขาดแคลนเงินทุนสมทบกับทางราชการ	1. การส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและส่งเสริมการผลิตเพื่อปรับสู่การเกษตรแบบผสมผสานต้องล่าช้าออกไป 2. การดำเนินงานโครงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ 3. อาจเป็นช่องทางให้เกิดการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างไม่มีประสิทธิภาพเกิดความเสียหายกับงบประมาณ

ด้านงานโครงการ	ประเด็นข้อตรวจพบ	ผลกระทบ/มูลค่าความเสียหาย
ด้านการขนส่ง แผนงานขนส่งทางบก 6. โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Intercity Motorway) กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม	1. ระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียนผ่านทางไม่เป็นระบบปิดตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2532 โดยสายทางที่เปิดบริการยังไม่มีระบบการควบคุมการเข้าออกของรถที่สมบูรณ์ตามมาตรฐานสายทางที่กำหนดไว้ 2. แผนแม่บททางหลวงพิเศษระหว่างเมืองของกรมทางหลวงและแผนแม่บททางด่วนระหว่างเมืองของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย มีการกำหนดเส้น ทางไว้ซ้ำซ้อนกัน 7 สายทาง 3. ระบบการบริหารการจัดเก็บค่าธรรมเนียนผ่านทางยังไม่มีประสิทธิภาพ	1. ทำให้รัฐสูญเสียรายได้ประมาณวันละ 5.13 ล้านบาท จากกรณีผู้ใช้รถหลบเลี่ยงการเสียค่าผ่านทางหรือปีละ 1,871.23 ล้านบาท 2. เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ใช้รถเมื่อเปรียบเทียบกับระยะทางที่ใช้ต่างกันแต่จัดเก็บใช้อัตราเดียวตลอดสาย 3. ความเสียหายที่สามารถคำนวณได้จากค่าก่อสร้างของโครงการที่แล้วเสร็จทั้ง 2 โครงการที่ซ้ำซ้อนกัน 4. ความเสียหายอันเนื่องมาจากไม่ประหยัดงบประมาณ จำนวน 249,835 ล้านบาท หากยังดำเนินการก่อสร้างสายทางที่ซ้ำซ้อนกันตามแผนแม่บท 5. อาจจูงใจให้พนักงานจัดเก็บค่าผ่านทางทุจริต
เงินงบกลาง 7. โครงการพัฒนาสาขาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ในปีงบประมาณ 2545 กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย	1. การดำเนินงานโครงการต่างๆ มีความล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงาน และไม่สามารถเบิกจ่ายเงินได้ทันภายในปีงบประมาณ 2545 2. งานหรือกิจกรรมของบางโครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จประชาชนยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือมีการใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ 3. การดำเนินงานบางโครงการมีการเพิ่ม/ลดหรือเปลี่ยนแปลงรายการหรือสถานที่ดำเนินงาน 4. การดำเนินงานบางโครงการซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น โดยมีการจัดทำโครงการที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันในช่วงเวลาและสถานที่ดำเนินงานใกล้เคียงกัน 5. แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาในบางพื้นที่เกิดสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมภายหลังการพัฒนา	1. การกระจายเม็ดเงินลงสู่ท้องถิ่นให้เกิดการจ้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มมูลค่าผลผลิตเพื่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในปีงบประมาณดังกล่าวไม่เป็นไปตามที่รัฐบาลกำหนดไว้ 2. ทำให้รัฐสูญเสียโอกาสที่จะนำเงินงบประมาณจากบางโครงการไปดำเนินการในพื้นที่ที่มีความสำคัญและจำเป็นเร่งด่วนมากกว่า 3. เกิดปัญหาหรือผลกระทบที่ตามมาจากการพัฒนา เช่น ปัญหายาเสพติดและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ด้าน 2 งาน 2 โครงการ	ประเด็นข้อตรวจพบ	ผลกระทบ / มูลค่าความเสียหาย
เงินงบกลาง 8. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง สำนักพัฒนาเกษตรที่สูง จังหวัดเชียงใหม่	1. การดำเนินงานตามกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการประชุมอบรมสัมมนา ในปีงบประมาณ 2545 ไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการซ่อมแซมอาคารฝึกอบรม 2. การดำเนินงานตามกิจกรรมทั้ง 5 กิจกรรมของโครงการล่าช้ากว่าแผนปฏิบัติการประมาณ 3 - 12 เดือน 3. ผลการดำเนินงานในบางกิจกรรมไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	1. การใช้เงินงบประมาณในการซ่อมแซมอาคารอาจไม่คุ้มค่า หากไม่มีการใช้ประโยชน์อาคารต่อไปในอนาคต 2. เป็นการใช้งบประมาณที่ไม่ประหยัดจากการจัดทำเอกสารเกินจำนวนผู้อบรม เป็นเงิน 0.69 ล้านบาท
การดำเนินงานตามภารกิจของส่วนราชการ 9. การดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	ผลการดำเนินงานของงาน/โครงการภายใต้แผนงานปรับเปลี่ยนระบบราชการและแผนงานส่งเสริมการบริหารและวิชาการ 1. การดำเนินงานในบางโครงการล่าช้ากว่าจะไม่แล้วเสร็จตามเป้าหมาย เช่น โครงการวางระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ในส่วนราชการ (RBM) และโครงการพัฒนาระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (P.S.O) เป็นต้น 2. ระบบที่ได้รับการพัฒนาและอาคารสิ่งก่อสร้างยังไม่สามารถนำไปใช้ในเกิดประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างเต็มรูปแบบ เช่น โครงการ RBM โครงการ P.S.O. และอาคารวิทยาลัยนักบริหาร เป็นต้น	1. ส่วนราชการยังไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ 2. ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิรูประบบราชการที่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยสำนักงาน ก.พ. ใช้งบประมาณในการพัฒนาระบบ RBM ทั้งสิ้น 17.13 ล้านบาท และใช้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษา IT จำนวน 10.77 ล้านบาท 3. ส่วนราชการที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน P.S.O. ไม่สามารถรักษาระดับมาตรฐานได้อย่างต่อเนื่องและทำให้ระบบขาดความน่าเชื่อถือ ซึ่งใช้งบประมาณส่งเสริมไปแล้วทั้งสิ้น 110.58 ล้านบาท 5. เป็นการใช้งบประมาณไม่คุ้มค่าหรือเสียโอกาสจากการใช้ประโยชน์อาคาร เป็นเงิน 84.07 ล้านบาท
การดำเนินงานตามภารกิจของรัฐวิสาหกิจ 10. การดำเนินงานขององค์การตลาดกระทรวงมหาดไทย	1. องค์การตลาดไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. 2496 โดยสามารถดำเนินงานได้เพียงบางข้อ และการดำเนินงานก็ไม่ประสบความสำเร็จ 2. การบริหารงานภายในไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เช่น ไม่มีการกำหนดนโยบายแผนปฏิบัติงานและเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ เป็นต้น	1. การพัฒนาองค์การตลาดเป็นไปอย่างล่าช้าประสบผลขาดทุนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 2. เกิดค่าใช้จ่ายในการฟ้องร้องคดีในสำนักตลาดสาขา เป็นเงิน 2.48 ล้านบาท 3. ค่าเสียโอกาสที่ควรได้รับตามเงื่อนไขของสัญญา เป็นเงิน 55.54 ล้านบาท

ด้าน / งาน / โครงการ	ประเด็นข้อตรวจพบ	ผลกระทบ / มูลค่าความเสียหาย
การดำเนินงานตามภารกิจของ รัฐวิสาหกิจ 11. โครงการโทรศัพท์สาธารณะ ทางไกลชนบทระดับหมู่บ้าน (พ.ศ. 2539-2541) ครั้งที่ 2 บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด มหาชน (บมจ.ทศท.)	1. โทรศัพท์สาธารณะระบบดาวเทียมบางเลขหมาย ใช้งานหรือใช้ประโยชน์ไม่ได้ตามวัตถุประสงค์ ของโครงการ 2. บมจ.ทศท.จ่ายค่าเช่าใช้บริการอุปกรณ์โทรศัพท์ ระบบดาวเทียม โดยไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือไม่ สามารถให้บริการแก่ประชาชนจากเลขหมาย โทรศัพท์ที่ถูกกระงับการให้บริการ 3. การบริหารจัดการข้อมูลพื้นฐานโทรศัพท์ยังไม่มี การบริหารจัดการข้อมูลที่ดี ทั้งในเรื่องการจัดทำ ข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล และการ รายงานผล	1. บมจ.ทศท. สูญเสียรายได้ ในขณะที่ประชาชน ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากโทรศัพท์ 2. ค่าเช่าใช้บริการอุปกรณ์ที่ต้องจ่ายให้กับบริษัท คู่สัญญา โดยที่โทรศัพท์ไม่สามารถให้บริการ แก่ประชาชน ซึ่ง บมจ. ทศท. ได้จ่ายค่าเช่า ประมาณเดือนละ 10,000 บาท/เลขหมาย คิดเป็น เงินทั้งสิ้น 410.70 ล้านบาท
การดำเนินงานตามภารกิจของ รัฐวิสาหกิจ 12. การดำเนินงานองค์การเบตเตอร์ (อ.บ.ต.) สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กระทรวงกลาโหม	1. การเปลี่ยนแปลงสิทธิพิเศษ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 ธ.ค.46 ส่งผลให้ยอดขายของ อ.บ.ต. ลดลง 2. การกำหนดราคาขายเบตเตอร์ประเภทเครื่องชนิด ของ อ.บ.ต.สูงกว่าราคาขายของบริษัทเอกชน ทั่วไป เนื่องจากการกำหนดกรอบราคาขาย เบตเตอร์ให้ราคากลางเพียงราคาเดียว ซึ่งได้รับ อนุมัติจากกระทรวงการคลัง 3. อ.บ.ต. มีต้นทุนการผลิตสูง ซึ่งเป็นผลมาจาก ค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือนและค่าจ้าง 4. มีการตัดจ่ายเงินเข้าบัญชีกองทุนบำเหน็จ พนักงานไม่สม่ำเสมอ ทำให้ อ.บ.ต. มีหนี้ กองทุนบำเหน็จพนักงาน จำนวนมาก	1. ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต้องจ่ายเงิน งบประมาณในการจัดซื้อเบตเตอร์เครื่องชนิดสูง กว่าที่ควรเป็นเงินประมาณ 12.48 ล้านบาท 2. การกำหนดราคาขายราคาเดียวทำให้ อ.บ.ต. เสียโอกาสในการแข่งขันกับภาคเอกชน ไม่มีลูกค้า จากภาคเอกชน 3. การพัฒนาองค์กรของ อ.บ.ต.ต่ำลึกลงกว่าผู้ผลิต เอกชน รวมทั้งเกิดความเสียหายหรือเป็นปัญหา ด้านสุขภาพของพนักงาน 4. หนี้กองทุนบำเหน็จหาก อ.บ.ต. เลิกดำเนินการ จะตกเป็นภาระแก่กระทรวงการคลังและเป็น ปัญหาดต่อการตัดสินใจของภาคเอกชนในการ เข้าร่วมลงทุน

ผลการตรวจสอบ

การตรวจสอบการดำเนินงานการจัดซื้อหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณการจัดซื้อหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ในแผนงานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานดำเนินการประถมศึกษาเป็นประจำทุกปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ยากจนและขาดแคลนมีแบบเรียนสำหรับใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ตามหลักสูตรภาคบังคับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้ตรวจสอบการดำเนินงานการจัดซื้อหนังสือแบบเรียนของปีการศึกษา 2545 ซึ่งได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณจำนวน 419.69 ล้านบาท เพื่อให้ทราบว่า การดำเนินงานเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และการบริหารงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า

1. การจัดสรรหนังสือแบบเรียนเป็นไปตามหลักเกณฑ์แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความขาดแคลนหนังสือแบบเรียนของนักเรียนได้

2. มีการจัดส่งหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดบางส่วนไม่ทันวันเปิดภาคเรียน

3. การบริหารเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และบางส่วนผิดวัตถุประสงค์

4. การควบคุมการจัดส่งและการตอบรับหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดไม่เหมาะสม

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. การจัดสรรหนังสือแบบเรียนเป็นไปตามหลักเกณฑ์แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาความขาดแคลนหนังสือแบบเรียนของนักเรียนที่แท้จริงได้ ทั้งนี้โรงเรียนต่างๆ จะได้รับการจัดส่งหนังสือแบบเรียนในจำนวนที่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนหนังสือแบบเรียน เช่น โรงเรียนจำนวน 461 แห่ง มีหนังสือแบบเรียนที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอกับนักเรียนที่ขาดแคลนแบบเรียนจำนวน 40,458 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 44.39 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ขาดแคลนหนังสือแบบเรียนในส่วนภูมิภาค เป็นต้น ซึ่งสาเหตุสำคัญเกิดจากขาดการสำรวจ การจัดทำ และการควบคุมฐานข้อมูลนักเรียนที่ครบถ้วนและรัดกุมรวมทั้งโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีการวางแผนการดำเนินการสำรวจหนังสือแบบเรียนคงเหลือในแต่ละปี

2. องค์การคำของคุรุสภา จัดส่งหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดให้กับสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (สป.กทม.) สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (สป.จ.) และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ (สป.อ.) ล่าช้า และไม่ครบถ้วนตามสัญญาจำนวน 353 แห่งทั่วประเทศ รวมทั้งโรงเรียน 25 แห่งใน 15 จังหวัดที่ตรวจสอบได้รับหนังสือไม่ทันวันเปิดภาคเรียน ซึ่งทำให้นักเรียนที่ขาดแคลนหนังสือไม่ได้ใช้ประโยชน์จากหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดทันภายในวันเปิดภาคเรียนหรือภายในปีการศึกษา และต้องสูญเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์จากแบบเรียนให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาเท่าเทียมกับบุคคลอื่น

3. การบริหารเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือผิดวัตถุประสงค์ โดยมีการนำเงินงบประมาณการจัดซื้อหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดไปใช้จ่ายสาธารณูปโภคของโรงเรียน และค่าใช้จ่ายอื่นๆ

4. การควบคุมการจัดส่งและการตอบรับหนังสือแบบเรียนแบบฝึกหัดยังไม่เหมาะสม โดย สป.กทม./สปอ./สปก. จำนวน 24 แห่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 47.06 ยังไม่สามารถส่งไปตอบรับหนังสือให้ สปช. ได้ภายในกำหนด นอกจากนี้ไปตอบรับหนังสือได้มีการจัดพิมพ์จำนวนหนังสือที่ได้รับให้เท่ากับจำนวนที่จัดสรรไว้ล่วงหน้า ก่อนที่ สปอ./สปก. จะตรวจนับของจริง รวมทั้งในบางจังหวัดบริษัทขนส่งจะเป็นผู้กรอรายละเอียด วัน เดือน ปี ที่จัดส่งหนังสือให้เป็นไปตามกำหนดในสัญญาซึ่งอาจทำให้เกิดการทุจริตหรือตัวแทนขององค์การการค้าครูสภาจะได้รับประโยชน์ในกรณีที่การจัดส่งล่าช้า แต่ในขณะที่นักเรียนกลับสูญเสียโอกาสจากการใช้ประโยชน์ในหนังสือแบบเรียน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการ ดังนี้

1. ทบทวนการจัดสรรหนังสือแบบเรียนในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยคำนึงถึงสภาพความพร้อมของโรงเรียนในแต่ละพื้นที่ซึ่งมีความแตกต่างกัน
2. สั่งการให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควบคุมฐานข้อมูลจำนวนนักเรียน ณ วันที่ 10 มิถุนายน ให้มีความครบถ้วนและตรงตามความเป็นจริง
3. ควบคุมและติดตามให้องค์การค้าของครูสภาจัดส่งหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ครบถ้วนถูกต้องทันตามกำหนดในสัญญา
4. นำข้อตรวจพบการบริหารเงินงบประมาณไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป็นตัวอย่างศึกษาของการควบคุมดูแลเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินงบประมาณ
5. กำกับดูแล ติดตามสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปฏิบัติตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการตอบรับหนังสือแบบเรียนโดยเคร่งครัด
6. กำหนดแนวทางการตอบรับให้เหมาะสม

การติดตามผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แจ้งว่าการจัดซื้อหนังสือแบบเรียนและแบบฝึกหัด ในปี 2547 โรงเรียนต่างๆ จะเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อหนังสือเอง และได้มีการกำชับให้เจ้าหน้าที่และองค์การค้าครูสภาดำเนินการให้เป็นไปตามสัญญาพร้อมทั้งปรับแนวทางการจัดส่งให้มีความเหมาะสม

การตรวจสอบการดำเนินงานจัดหาน้ำกินน้ำใช้ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม

งานจัดหาน้ำกินน้ำใช้เป็นการกิจสำคัญอย่างหนึ่งของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นทพ.) เพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่และชุมชนในพื้นที่เป้าหมายการพัฒนาตามแนวชายแดนและพื้นที่ที่มีปัญหาความมั่นคงภายในให้มีความมั่นคงปลอดภัยและเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนให้พึ่งตนเอง มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สำหรับการช่วยเหลือประชาชนได้มีการจัดสรรแหล่งน้ำประเภทต่างๆ ได้แก่ ระบบประปา บ่อนบาดาล ขุดสระเก็บน้ำ ขุดลอกสระน้ำ ก่อสร้างถังเก็บน้ำฝน (ผ.99) ก่อสร้างบ่อน้ำตื้นและติดตั้งไฟเบอร์กลาส สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบผลการดำเนินงานจัดสรรแหล่งน้ำของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ซึ่งได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณในปีงบประมาณ 2543 - 2545 ในพื้นที่ 23 จังหวัด ยกเว้นการก่อสร้างบ่อน้ำตื้นเพื่อให้ทราบถึงการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคจากการดำเนินงาน ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า

1. แหล่งน้ำที่จัดสรรในบางพื้นที่ไม่มีการใช้ประโยชน์
2. การใช้จ่ายเงินงบประมาณการก่อสร้างระบบประปาของหน่วยพัฒนาการทหารพัฒนาสูงกว่าหน่วยงานท้องถิ่น

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. แหล่งน้ำที่จัดสรรในบางพื้นที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ จากการจัดสรรแหล่งน้ำรวมทั้งสิ้น 714 แห่ง มีแหล่งน้ำจำนวน 298 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 41.74 ยังไม่มีการใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่ ซึ่งทำให้การจัดสรรแหล่งน้ำในพื้นที่ดังกล่าวไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป็นการใช้จ่ายเงินงบประมาณที่ไม่เกิดประโยชน์คุ้มค่าเป็นเงินประมาณ 96.20 ล้านบาท นอกจากนี้ยังส่งผลต่อการสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมช่วยพัฒนาของประชาชนและมวลชนสัมพันธ์ที่ดีในพื้นที่ ทั้งนี้สภาพปัญหาและการใช้ประโยชน์ของแหล่งน้ำแต่ละประเภทสรุปได้ดังนี้

ประเภทแหล่งน้ำ	จำนวนแหล่งที่ตรวจสอบ	ร้อยละการใช้ประโยชน์		สภาพปัญหา
		ใช้น้อย	ไม่ได้ใช้	
1. ระบบประปา	163	20.86	29.45	ก่อสร้างไม่เสร็จสมบูรณ์ สร้างในพื้นที่ไม่ขาดแคลนน้ำ มีน้ำไม่เพียงพอ คุณภาพน้ำไม่เหมาะสม กลุ่มผู้ใช้น้ำขาดความพร้อมด้านการเงิน
2. บ่อบาดาล	199	20.60	23.62	จัดสรรในพื้นที่ไม่ขาดแคลนน้ำแหล่งน้ำมีคุณภาพไม่เหมาะสมบ่อบาดาลขรุขระ น้ำน้อย อยู่ใกล้ชุมชน
3. สระเก็บน้ำ	111	21.62	10.81	ก่อสร้างในพื้นที่เป็นเนินเขาหรือพื้นที่ที่ไม่สามารถกักเก็บน้ำในฤดูแล้งได้หรือก่อสร้างในพื้นที่ไม่ขาดแคลนน้ำ
4. ถังเก็บน้ำฝน และถังไฟเบอร์กลาส	241	16.60	21.58	ชำรุดรั่วซึม ก่อสร้างในพื้นที่ไม่มีแหล่งน้ำรองรับ ถึงสภปรกอุปกรณ์ไม่ครบ

สาเหตุ ที่ทำให้แหล่งน้ำมีการใช้ประโยชน์น้อยและไม่ได้ใช้ประโยชน์เนื่องจากการแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำไม่เป็นเอกภาพขาดการประสานงานเพื่อพิจารณาปัญหาการขาดแคลนน้ำในภาพรวมของแต่ละพื้นที่ การสำรวจถึงความขาดแคลนน้ำไม่ได้นำข้อมูลด้านแหล่งน้ำที่เป็นปัจจุบันมาร่วมพิจารณา การแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำไม่ตรงกับสภาพข้อเท็จจริงและเหมาะสมกับพื้นที่ การเสนอโครงการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ที่กำหนด พื้นที่ขาดความพร้อมในการบริหารจัดการขาดการดูแลบำรุงรักษาแหล่งน้ำ รวมทั้งแหล่งน้ำและอุปกรณ์ประกอบแหล่งน้ำไม่ได้มาตรฐาน

2. การใช้จ่ายเงินงบประมาณก่อสร้างระบบประปาของหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาสูงกว่าหน่วยงานท้องถิ่น โดยจากการเปรียบเทียบพบว่า

2.1 การก่อสร้างระบบประปามาตรฐาน ก.ของ นพค. 26 สูงกว่าค่าใช้จ่ายระบบประปาของ อบต. บ้านไร่ อ.พรรณานิคม จ.สกลนคร เป็นจำนวนเงิน 13,069 บาท

2.2 การก่อสร้างระบบประปามาตรฐาน ข. ของ นพค. 23 สูงกว่าค่าใช้จ่ายระบบประปาของ อบต. น้ำสวย อ.เมือง จ.เลย เป็นจำนวนเงิน 70,421 บาท

สาเหตุที่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างระบบประปาของ หน่วยบัญชาการทหารพัฒนามีราคาสูงกว่า เนื่องจากการสำรวจพื้นที่ดำเนินการเป็นการสำรวจความเหมาะสมของสถานที่ก่อสร้างแหล่งน้ำ แต่ไม่มีการสำรวจถึงระยะทางเดินสายไฟฟ้าไปยังระบบประปาและระยะทางจากระบบประปาไปยังชุมชนจึงทำให้มีการซื้อวัสดุสูงกว่าที่ควรจะเป็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการทหารพัฒนาดำเนินการ ดังนี้

1. ประสานแผนงานพัฒนาแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการกับกรมทรัพยากรน้ำและทบวงแผนงานการจัดสรรแหล่งน้ำโดยจัดสรรแหล่งน้ำให้เฉพาะพื้นที่ที่มีความขาดแคลน พร้อมทั้งประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการซ่อมแซมแหล่งน้ำที่ชำรุด
2. การคัดเลือกพื้นที่ต้องถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ นทพ. ได้กำหนด
3. การส่งมอบงานระบบประปาต้องตรวจสอบความเรียบร้อยของงานโดยมีการติดตั้งมิเตอร์ตามหลักเกณฑ์
4. การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการก่อสร้างระบบประปาต้องตรวจสอบสภาพพื้นที่จริงว่าจำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์เท่าไร
5. การก่อสร้างถังเก็บน้ำฝน (ฝ.99) และฐานรองรับถังไฟเบอร์กลาสต้องควบคุม การก่อสร้างให้ได้มาตรฐานรวมทั้งผู้ตรวจงานต้องทดสอบคุณภาพงานเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง
6. สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของแหล่งน้ำเพื่อให้ร่วมกันดูแลบำรุงรักษา
7. จัดทำเครื่องมือชี้วัดการพัฒนาของหมู่บ้าน เช่น ดัชนีความเข้มแข็งของชุมชน ดัชนีการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อเป็นเครื่องมือวัดความพร้อมของชุมชน และใช้จัดลำดับความสำคัญของหมู่บ้านที่จะจัดสรรแหล่งน้ำ
8. จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ รวมทั้งประเมินผลการพัฒนาเชิงพื้นที่เพื่อให้ทราบระดับการพัฒนาของพื้นที่เป้าหมาย

การติดตามผล

หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการทหารสูงสุด ได้นำข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มาเป็นข้อพิจารณาในการดำเนินการ โดยส่วนใหญ่มีการใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่พบสภาพปัญหาได้เพิ่มมากขึ้น

การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการถ่ายโอนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและทางในชนบท กรมโยธาธิการ

โครงการถ่ายโอนกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งน้ำและทางในชนบทให้แก่ท้องถิ่นของกรมโยธาธิการ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับถ่ายโอนกิจกรรมการพัฒนาแหล่งน้ำและการพัฒนาถนน

ประเภทต่างๆ ในชนบทอันเป็นกิจกรรมที่รัฐจัดให้เพื่อเกื้อหนุนให้มีการพัฒนาสังคมของท้องถิ่นในระดับรากหญ้า โครงการได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณในปีงบประมาณ 2544 และ 2545 จำนวน 6,366.85 ล้านบาท และ 4,337.65 ล้านบาท ตามลำดับ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบผลการดำเนินงานของโครงการ โดยเลือกตรวจสอบใน 10 จังหวัด เพื่อให้ทราบว่าผลการดำเนินงานโครงการถ่ายโอนเป็นไปตามแผน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงานของโครงการ ซึ่งจากการตรวจสอบ พบว่า

1. การดำเนินงานตามโครงการไม่แล้วเสร็จตามแผนที่กำหนด
2. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณล่าช้า
3. ผลการดำเนินงานบางกิจกรรม/โครงการไม่ได้ใช้ประโยชน์

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินงานของโครงการไม่แล้วเสร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ตามที่ สำนักงานงบประมาณ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการบริหารงบประมาณตามโครงการถ่ายโอนบริการสาธารณะให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งโดยหลักการแล้วงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในปีงบประมาณใด ควรจะดำเนินการให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณนั้น พบว่าโครงการที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนในปีงบประมาณ 2544 ดำเนินงานแล้วเสร็จเพียงร้อยละ 55.37 ของโครงการตามแผนทั้งหมด และปีงบประมาณ 2545 มีโครงการ ที่แล้วเสร็จเพียงวันที่ 30 เมษายน 2545 ร้อยละ 46.06 ของโครงการทั้งหมด

2. การเบิกจ่ายเงินงบประมาณล่าช้า องค์การปกครองท้องถิ่นที่รับโอนงานจากสำนักงานโยธาธิการ จังหวัดเบิกจ่ายเงินได้ต่ำกว่าเป้าหมายการเบิกจ่ายเงินที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ โดยปีงบประมาณ 2544 เบิกจ่ายได้เพียงร้อยละ 36.30 และ ปีงบประมาณ 2545 เพียงวันที่ 30 เมษายน 2545 สามารถเบิกจ่ายได้ ร้อยละ 31.62

สาเหตุ ที่ทำให้เกิดปัญหาดังกล่าวคือ ขาดการสำรวจความเหมาะสมของพื้นที่ดำเนินการทำให้ต้องมีการ เปลี่ยนแปลงกิจกรรม รูปแบบรายการและสถานีดำเนินการบ่อยครั้งและบางโครงการงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอ งบประมาณน้อยหาผู้รับจ้างไม่ได้ ผู้รับจ้างรับงานหลายโครงการ องค์การปกครองท้องถิ่นยังไม่พร้อมรับโอน เนื่องจากเจ้าหน้าที่น้อยหรือขาดความรู้ประสบการณ์ในงาน รวมทั้งการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และ วิธีปฏิบัติในโครงการถ่ายโอน

3. ผลการดำเนินงานบางโครงการ ไม่ได้ใช้ประโยชน์ เช่น โครงการเจาะบ่อบาดาลขนาด 4 นิ้ว และ 6 นิ้ว มีผู้ใช้ประโยชน์จากโครงการต่ำกว่าจำนวนเป้าหมาย สำหรับโครงการอื่นๆ ได้มีปัญหาดังกล่าวต่อการ ใช้ประโยชน์ เช่น ไม่มีไฟฟ้าใช้ เจ้าของพื้นที่ไม่ยินยอมให้เปิดระบบการผลิตน้ำประปา บ่อบาดาลไม่สามารถ ต่อกับระบบประปาของหน่วยงานอื่นที่ชำรุดได้ คุณภาพน้ำไม่ดี และมีระบบประปาแหล่งน้ำอื่นอยู่แล้ว สาเหตุ ที่สำคัญของปัญหาดังกล่าวเกิดจากการขาดการสำรวจพื้นที่และขาดการประสานงานระหว่างองค์การปกครองท้องถิ่น

และหน่วยงานเจ้าของงบประมาณเพื่อร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ดำเนินการ เป็นผลให้รัฐสูญเสียเงินงบประมาณจากการลงทุนสิ่งก่อสร้างที่มีได้ใช้ประโยชน์เท่าที่ตรวจพบจำนวนเงิน 5.89 ล้านบาท

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการ ดังนี้

นายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ในการขอตั้งงบประมาณให้มีการสำรวจความเหมาะสมของพื้นที่ที่จะดำเนินโครงการอย่างรอบคอบเป็นไปตามหลักวิชาการและความรู้ด้านเทคนิค รวมทั้งสำรวจความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
2. กำกับดูแลให้คณะกรรมการตรวจการจ้างและผู้ควบคุมงานปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบ

อธิบดีกรมการปกครอง (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น)

1. ดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทราบถึงกฎหมายระเบียบวิธีปฏิบัติ และส่งเสริมการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างท้องถิ่นด้วยกันเอง
2. จัดให้มีโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นเพื่อปลูกจิตสำนึกให้มีความรับผิดชอบเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบการดำเนินการต่างๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การติดตามผล

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อยู่ระหว่างการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

 การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจไปสู่องค์การบริหารส่วนตำบล (โครงการ Internet ตำบล)

โครงการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจไปสู่องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นโครงการที่กรมการปกครอง (ปัจจุบันได้โอนภารกิจให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ให้กับ อบต. ทุกแห่งทั่วประเทศจำนวน 6,744 แห่ง และเทศบาลที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาลอีก 980 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 7,724 แห่ง ในวงเงินประมาณ 581 ล้านบาท โดยมีระยะเวลาดำเนินงานตั้งแต่ปี 2544 - 2546 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คณะกรรมการบริหารและผู้ปฏิบัติงานของ อบต. สามารถประสานการปฏิบัติราชการและรับส่งข้อมูลข่าวสารระหว่าง อบต. กรมการปกครองและหน่วยงานอื่นๆ และให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน รวมทั้งเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบเพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงานของ

โครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงานของโครงการหรือไม่ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคข้อจำกัดต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า

1. การดำเนินการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ไม่เป็นไปตามแผนของโครงการ
2. ผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินการในขั้นตอนการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน โดยใช้ระยะเวลาการจัดหาในปีงบประมาณ 2544-2546 เป็นเวลา 359 วัน 311 วัน และ 364 วัน ตามลำดับ ซึ่งขั้นตอนที่ใช้เวลามากคือขั้นตอนการพิจารณาผลการประกวดราคา และการทำสัญญาซื้อขายส่วนใหญ่ทำใกล้วันสิ้นปีงบประมาณ ดังนั้นกำหนดเวลาส่งมอบของตามสัญญาจึงเป็นปีงบประมาณถัดไป ซึ่งทำให้การติดตั้งและการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตล่าช้าออกไปด้วยโดยมีสาเหตุเกิดจากความไม่พร้อมของกรมการปกครอง

2. อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ อบต. ได้รับการส่งมอบและติดตั้งชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ทันทีเนื่องจากการตรวจรับดำเนินการที่ส่วนกลางทั้งหมดซึ่ง อบต. แต่ละแห่งไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง ประกอบกับไม่ได้แจ้งรายละเอียดเงื่อนไขในสัญญาทำให้ อบต. ไม่ได้ทดสอบการใช้งานเบื้องต้นในวันส่งมอบ

3. มีการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ อบต.ร้อยละ 60.16 ของ อบต. ที่ตรวจสอบ ยังไม่ใช้คอมพิวเตอร์ในการประสานงานระหว่าง อบต. หรือรับส่งข้อมูลข่าวสาร และบางส่วนไม่มีการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์

สาเหตุ เกิดจากกรมการปกครองไม่ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายเจ้าหน้าที่ อบต. ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการสื่อสาร ภาครัฐคอมพิวเตอร์ชำรุดแล้วไม่ได้แจ้งผู้ขายให้ทำการแก้ไขหรือซ่อมแซมภายในระยะเวลาประกัน กระทรวงมหาดไทยไม่มีการมอบหมายหน้าที่ให้ศูนย์บริหารการทะเบียนภาครับผิดชอบแก้ไขปัญหาโปรแกรมการใช้งาน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ไม่ได้สำรวจความพร้อมของคู่สายและสัญญาณในแต่ละ อบต. ก่อนส่งมอบ ทำให้มีปัญหาการเชื่อมต่อไม่ได้และ/หรือเชื่อมต่อได้แล้วหลุด ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการเชื่อมต่อคู่สายโทรศัพท์ที่ อบต. แต่ละแห่งต้องจ่ายทุกเดือนๆ ละ 1,070 บาท หรือปีละ 12,840 บาท

4. การบันทึกข้อมูล การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการติดตามประเมินผลของอำเภอและจังหวัดไม่เป็นไปตามแนวทางขั้นตอนที่กำหนด กล่าวคือ อบต. ส่วนใหญ่ไม่มีการสำรวจข้อมูลในพื้นที่เพื่อนำข้อมูลบันทึกลงในสมุดข้อมูลพื้นฐานระดับตำบล การปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานไม่ครบถ้วนและบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลกลางไม่ครบทั้ง 32 หัวข้อ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ไม่มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดซื้อจัดจ้างการประชาสัมพันธ์โครงการ OTOP และเรื่องอื่นๆ

สาเหตุ เกิดจากไม่มีการกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลของ อบต. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนในคู่มือการปฏิบัติงาน และ อบต. บางแห่งมีปัญหาเกี่ยวกับโปรแกรมการใช้งานระบบอินเตอร์เน็ต

5. อำเภอและจังหวัดไม่มีการติดตามประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งมีสาเหตุมาจากเจ้าหน้าที่ของกลุ่มส่งเสริมฯ อำเภอขาดความเข้าใจไม่สามารถบันทึกรายงานผลการติดตามในระบบคอมพิวเตอร์ได้ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมจังหวัดไม่มีมาตรการควบคุมและติดตามให้หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมฯ อำเภอ ปฏิบัติตามแนวทาง และไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ในการติดตามและประเมินผลโครงการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด หัวหน้ากลุ่มงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

อธิบดีกรมการปกครอง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น)

1. ในการจัดซื้อโดยวิธีการประกวดราคาให้กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการพิจารณาผลการประกวดราคาของคณะกรรมการพิจารณาผลให้ชัดเจน

2. ก่อนส่งมอบครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ให้แจ้งรายละเอียดครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์และเงื่อนไขหรือข้อตกลงของสัญญาให้ อบต. ทราบ

3. แต่งตั้งผู้มีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์

4. กำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจนเกี่ยวกับการรับทราบข้อมูลข่าวสารจากเว็บไซต์

5. ดำรวจครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์พร้อมอุปกรณ์ที่ชำรุด เร่งดำเนินการแก้ไขให้ใช้งานได้

6. จัดให้มีหน่วยงานในระดับอำเภอเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์พร้อม และระบบงานต่างๆ ให้เกิดความรวดเร็ว

7. ดำรวจปัญหาการเชื่อมต่อระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตของ อบต. เพื่อนำไปประสานงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวกับบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

8. กำหนดเวลาแล้วเสร็จเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูล อบต. ในฐานข้อมูลกลางกรมการปกครอง

9. ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และความสำคัญของโครงการ Internet ตำบล พร้อมทั้งควบคุมให้ อบต. ปฏิบัติตามแนวทางและขั้นตอนที่กำหนด

หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมฯ อำเภอ

การจัดทำแผนการติดตามและประเมินผลประจำปีควรจัดให้เหมาะสมกับอัตรากำลังและระยะเวลาที่สามารถติดตามได้อย่างมีประสิทธิภาพและสั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามแผนการติดตามและรายงานผลโดยเคร่งครัด

หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมฯ จังหวัด

กำหนดมาตรการควบคุมและติดตามการปฏิบัติงานของกลุ่มส่งเสริมฯ อำเภอกำหนดให้เป็นไปตามแนวทางและขั้นตอนให้ครบถ้วนและทันตามกำหนดเวลา

การติดตามผล

จังหวัด ได้แจ้งการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยจัดให้มีการตรวจสอบ ติดตาม กำกับดูแล สำนักงานท้องถิ่น อำเภอและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นระยะๆ และให้องค์กรปกครองท้องถิ่นทำการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง

 การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในเขตปฏิรูปที่ดิน ด้วยการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน (ระยะที่ 1) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โครงการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรมในเขตปฏิรูปที่ดินด้วยการพัฒนาการเกษตรแบบผสมผสาน (ระยะที่ 1) คณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2541 วงเงินงบประมาณ 1,600.78 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินกู้จากธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งประเทศญี่ปุ่น (JBIC) จำนวน 1,155.43 ล้านบาท เงินงบประมาณแผ่นดินจำนวน 147.73 ล้านบาท และเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจำนวน 297.62 ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542 - 2547 โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินตามแนวทางเกษตรแบบผสมผสานและเกษตรยั่งยืน กิจกรรมหลักที่สำคัญของโครงการคือการขุดและขยายสระน้ำสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบผลการดำเนินงานโครงการ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2546 เพื่อให้ทราบสภาพปัญหาของการดำเนินงานโครงการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานโครงการในปัจจุบันและในระยะต่อไป

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินงานโครงการล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้ในแผน การดำเนินงานโครงการมีกิจกรรมหลัก 5 กิจกรรมที่สัมพันธ์กัน พบว่า ทุกกิจกรรมล่าช้ากว่าแผนที่กำหนดไว้ไม่ต่ำกว่า 2 ปี ซึ่งส่งผลให้การส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร การส่งเสริมการผลิตของเกษตรกรเพื่อปรับสู่การเกษตรแบบผสมผสานต้องล่าช้าออกไป ซึ่งเกิดจากการดำเนินงานในกิจกรรมแรก คือ จัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาล่าช้ากว่าแผน 2 ปี 4 เดือน

2. เกษตรกรตามโครงการส่วนใหญ่ยังไม่ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตให้เป็นการเกษตรแบบผสมผสานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่ามีเกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสานเพียง 48 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 14.73 ของเกษตรกรที่สุ่มตรวจสอบจำนวน 326 ราย นอกจากนี้กลุ่มองค์กรชุมชนที่จัดตั้งไว้ได้หยุดดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของโครงการรวม 19 กลุ่ม จากทั้งหมด 73 กลุ่ม และกลุ่มองค์กรชุมชนที่เหลืออยู่บางกลุ่มก็ไม่มีกิจกรรมสนับสนุนการเกษตรแบบผสมผสานซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานโครงการไม่บรรลุ

วัตถุประสงค์ โดยมีสาเหตุสำคัญเกิดจากสำนักงานโครงการ (กพป.) ยังไม่ได้ทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในระดับจังหวัดถึงแนวทางการดำเนินงานโครงการที่ชัดเจน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดยังไม่มี การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารโครงการระดับจังหวัดและคณะทำงานสนาม และกลุ่มองค์กรชุมชนที่จัดตั้งขึ้น ยังขาดความเข้มแข็ง รวมทั้งปัญหาและข้อจำกัดของเกษตรกรและสภาพพื้นที่ที่ไม่เอื้ออำนวยกับการดำเนินงาน

3. การควบคุมงานและการตรวจการจ้างชุดสระน้ำตามโครงการบางแห่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ จากการตรวจสอบสระน้ำ จำนวน 245 สระ นำเชื่อดูว่าการควบคุมงานและการตรวจการจ้าง บางแห่งไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพราะมีสระ น้ำที่ไม่ตรงกับข้อมูลหรือหลักฐานที่ทาง ส.ป.ก. จังหวัดได้ตรวจรับแล้วจำนวน 43 สระ รวมทั้งบริษัทผู้รับจ้าง ได้เข้ามาดำเนินการขุดสระน้ำหลังส่งมอบงานแล้วอีกจำนวน 51 สระ การดำเนินการดังกล่าวอาจเป็นช่องทาง ให้เกิดการใช้จ่ายเงินงบประมาณอย่างไม่มีประสิทธิภาพและเกิดความเสียหายกับเงินงบประมาณ โดยที่เกษตรกร ไม่ได้รับประโยชน์จากสระน้ำของโครงการอย่างเต็มที่

4. มีการกำหนดจำนวนเป้าหมายการขุดสระน้ำตามโครงการไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานจริง โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่จะดำเนินการขุดสระน้ำจริง ต่ำกว่าเป้าหมายที่ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีจำนวน 6,699 สระ และกำหนดเป้าหมายที่จะดำเนินการขยายสระน้ำขนาดไม่เกิน 6,000 ลบ.ม. ต่ำกว่าเป้าหมายที่ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรีถึงจำนวน 700 สระ

5. มีการนำเงินกู้ที่เหลือจากการกำหนดเป้าหมายการขุดสระที่ต่ำกว่าที่ขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี มาดำเนินงานระบบชลประทานจุลภาค จำนวน 97 ล้านบาท ซึ่งพบว่าการดำเนินการระบบชลประทานจุลภาค อาจไม่บรรลุผลสำเร็จ เนื่องจากสภาพพื้นที่ของโครงการเป็นพื้นที่ซึ่งขาดแคลนแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตร ได้ตลอดทั้งปี และลักษณะพื้นที่ก็ไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการเกษตรแบบผสมผสาน รวมทั้งเกษตรกรขาดแคลน เงินทุนเพื่อสมทบกับทางราชการ

6. บริษัทที่ปรึกษาโครงการไม่ส่งรายงานความคืบหน้าของการดำเนินงานให้ครบจำนวนตามที่ระบุไว้ในสัญญา โดยไม่ได้จัดส่งรายงานความก้าวหน้าประจำไตรมาสที่ 4 ของแต่ละปี และรายงานการสำรวจเชิงลึก ส่งไม่ครบจำนวนเล่มตามที่ระบุไว้ในสัญญา

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ดำเนินการ ดังนี้

1. เร่งรัดการดำเนินงานโครงการในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ยังไม่ได้ดำเนินการและที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ
2. ในการดำเนินการสำรวจออกแบบและกำหนดพื้นที่ดำเนินงานโครงการ จะต้องทำการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เกษตรกรมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นรวมทั้งมีการประสานงานกับเจ้าของที่ดิน
3. หากจะดำเนินโครงการในลักษณะนี้ควรคัดเลือกผู้บริหารโครงการและทีมงานที่มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการโครงการเป็นอย่างดี

4. ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดติดตามและประเมินผลสระน้ำที่ขุดแล้วทั้งหมดว่าสามารถกักเก็บน้ำได้ตลอดทั้งปีหรือไม่ พร้อมหาสาเหตุและแนวทางการแก้ไข

5. ประสานงานกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อช่วยให้คำแนะนำแก่เกษตรกรให้สามารถทำการเกษตรแบบผสมผสาน รวมทั้งประสานงานกับกระทรวงพาณิชย์เพื่อจัดหาตลาดรองรับผลผลิต

6. ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดประสานงานกับผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาจัดรูปแบบการบริหารโครงการตามแนวทางที่ กรม. ได้อนุมัติ

7. ให้สำนักงานโครงการฯ จัดประชุมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานระดับจังหวัดโดยชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการฯ

8. ประเมินผลการดำเนินงานของที่ปรึกษาโครงการเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตการศึกษา (Term of Reference : TOR)

9. แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงผู้รับผิดชอบและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการควบคุมงานและการตรวจรับการจ้างขุดสระน้ำ

10. สั่งการและติดตามให้สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรวจสอบสระน้ำตามโครงการนี้ทั้งหมดให้ครบถ้วนและถูกต้องและควรประสานงานกับ อบต. ในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินการขึ้นทะเบียนข้อมูลสระน้ำ

11. เร่งพิจารณาทบทวนแก้ปัญหาการดำเนินงานระบบชลประทานจุลภาคและหากจะดำเนินงานต่อไปควรให้เกษตรกรในพื้นที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

12. หากมีการจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาเช่นเดียวกับโครงการนี้อีก ควรควบคุมกำกับให้บริษัทที่ปรึกษาจัดส่งรายงานให้ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในสัญญา และควรนำรายงานของที่ปรึกษาไปแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานโครงการ

นอกจากปัญหาอุปสรรคดังกล่าวข้างต้นสระน้ำที่ขุดยังไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุนที่จะผันน้ำให้แก่สระน้ำตามโครงการ ซึ่งหากการพิจารณาแก้ไขดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของหน่วยงานอื่น ส.ป.ก. ต้องนำเสนอปัญหาต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้ชำนาญการด้านการบริหารจัดการน้ำ

การติดตามผล

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม แจ้งว่าได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีการเร่งรัดการดำเนินงานโครงการ ติดตามและประเมินผลโครงการ ศึกษาแนวทางแก้ไขกรณีสระน้ำที่ไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ตลอดปีและมีนโยบายให้ ส.ป.ก. จังหวัด ทำการประสานงาน ประชาสัมพันธ์ และให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น รวมทั้งได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตรวจรับงานการจ้างขุดสระ

การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Intercity Motorway)

ทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (Intercity Motorway) จัดเป็นถนนประเภททางหลวงพิเศษตามความหมายที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 กล่าวคือ เป็นทางหลวงที่ออกแบบเพื่อให้การจราจรผ่านได้ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษ โดยกรมทางหลวงเป็นหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษาทาง ซึ่งแผนแม่บทการก่อสร้างกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาดำเนินการไว้ทั้งสิ้น 20 ปี ประกอบด้วย 37 สายทาง ระยะทางทั้งหมด 4,150 กิโลเมตร ประมาณการค่าก่อสร้างทั้งสิ้น 472,360 ล้านบาท และมีค่าจัดกรรมสิทธิ์ที่ดินอีกประมาณ 65,600 ล้านบาท สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจึงได้ตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการดังกล่าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานและการบริหารงานให้ดีขึ้นต่อไป โดยมีข้อตรวจพบที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ดังนี้

1. ระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางไม่เป็นระบบปิดตามมติคณะรัฐมนตรี
2. สายทางของกรมทางหลวงและการทางพิเศษแห่งประเทศไทยมีความซ้ำซ้อนกัน
3. ระบบการบริหารการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางไม่มีประสิทธิภาพ

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

กรมทางหลวงไม่สามารถก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองให้เป็นไปตามแผนแม่บท โดยสามารถก่อสร้างและเปิดบริการได้เพียง 2 สายทาง ได้แก่ ทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 7 และทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองหมายเลข 9 และจากการที่แนวทางปฏิบัติบางประการไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เนื่องจากนโยบายและแนวทางการพัฒนาขาดความชัดเจนมาตั้งแต่ต้น จึงเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้ระบบทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองไม่สมบูรณ์ โดยมีปัญหาอุปสรรค ดังนี้

1. ระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางไม่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2532 ซึ่งเห็นชอบให้เก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางในระบบปิด ส่งผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ใช้รถเมื่อเปรียบเทียบระยะทางที่ใช้ต่างกันเนื่องจากจัดเก็บอัตราเดียวตลอดเส้นทาง และทำให้รัฐต้องสูญเสียรายได้ประมาณวันละ 5,126,650 บาท จากกรณีที่ผู้ใช้รถหลบเลี่ยงการเสียค่าผ่านทาง เพราะไม่มีระบบควบคุมการเข้าออกที่สมบูรณ์ตามมาตรฐานสายทางที่กำหนดไว้

2. แผนแม่บททางหลวงพิเศษระหว่างเมืองของกรมทางหลวงและแผนแม่บททางด่วนระหว่างเมืองของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย มีการกำหนดเส้นทางไว้ซ้ำซ้อนกัน 7 สายทาง มีระยะทางรวม 713.1 กิโลเมตร สายทางที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและซ้ำซ้อนกัน ได้แก่ สายกรุงเทพฯ - ชลบุรี (สายใหม่) กับทางด่วนบูรพาวิถี (บางนา - ชลบุรี) มีระยะทางก่อสร้างซ้ำซ้อนกันประมาณ 55 กิโลเมตร เป็นเพราะขาดการประสานงานกันระหว่างกรมทางหลวงและการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ความเสียหายของรัฐที่เกิดจากการก่อสร้างซ้ำซ้อนกันสามารถคำนวณได้จากค่าก่อสร้างโครงการทั้งสอง นอกจากนี้จะก่อให้เกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการไม่ประหยัดงบประมาณอีก จำนวน 249,835 ล้านบาท หากยังดำเนินการก่อสร้างสายทางที่ซ้ำซ้อนกันตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บททั้งสอง

3. ระบบการบริหารการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางไม่มีประสิทธิภาพ ระบบควบคุมและระบบตรวจสอบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทาง ยังมีข้อบกพร่องไม่รัดกุม ทำให้การบริหารจัดเก็บในภาพรวมไม่มีประสิทธิภาพเป็นเหตุจูงใจให้พนักงานจัดเก็บค่าผ่านทางอาชญากริต โดยเจ้าหน้าที่ไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติตามคำสั่งและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือในการแยกประเภทรถเสียไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีมาตรการรองรับกรณีรื้อฝาด่าน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้ปลัดกระทรวงคมนาคมและอธิบดีกรมทางหลวงดำเนินการ ดังนี้

1. ให้ปลัดกระทรวงคมนาคมสั่งการให้สำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรรวมแผนแม่บทของกรมทางหลวงและการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเข้าด้วยกัน และทบทวนกรอบอำนาจหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนกัน

2. ให้อธิบดีกรมทางหลวง ดำเนินการคือ

2.1 นำมาตรการระยะยาวที่คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงของกระทรวงคมนาคม กรณีการเก็บเงินค่าธรรมเนียมผ่านทางในทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองสายกรุงเทพฯ - ชลบุรี เคยเสนอไว้มาดำเนินการ และนำเสนอกระทรวงคมนาคมเพื่อให้การทางพิเศษแห่งประเทศไทยมาดำเนินการแทน รวมทั้งเร่งรัดจัดทำข้อกำหนด (TOR) เพื่อคัดเลือกเอกชนเข้ามาดำเนินการในลักษณะให้สัมปทาน

2.2 เร่งรัดพิจารณาหาวิธีการที่เหมาะสมมาใช้ควบคู่กับวิธีคันตัวเจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าผ่านทางพัฒนาอุปกรณ์ระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ทดแทนอุปกรณ์ที่ชำรุดและกำหนดมาตรการวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน รัดกุม มาใช้กรณีรื้อฝาด่าน

2.3 กำหนดแผนการก่อสร้างด่านเก็บค่าธรรมเนียมให้เป็นด่านถาวร ปิดทางเข้าออกจากระบบทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง

การติดตามผล

กรมทางหลวง แจ้งว่าการโอนทางหลวงพิเศษหมายเลข 7 และทางหลวงพิเศษหมายเลข 9 ไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยจะดำเนินการโดยตราเป็นพระราชบัญญัติตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 8 วรรคสอง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับร่างกฎหมายดังกล่าวไปดำเนินการแล้ว พร้อมทั้งได้ดำเนินการจัดให้มีมาตรการระยะสั้นและระยะยาวในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมผ่านทางให้มีประสิทธิภาพ รัดกุมและเป็นระบบปิดตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป

 การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาสาขาการท่องเที่ยวเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ในปีงบประมาณ 2545

ในปีงบประมาณ 2545 รัฐบาลได้จัดสรรเงินงบประมาณจากเงินกลางเป็นค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ จำนวน 58,000 ล้านบาท เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับปัญหาหากเศรษฐกิจเกิดการชะลอตัวมากขึ้นจากช่วงภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ แผนงานด้านการท่องเที่ยวเป็นหนึ่งในหลายแผนงานที่ได้รับจากจัดสรรเงินงบประมาณจากเงินกลางดังกล่าว โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แจ้งให้หน่วยงานต่างๆ

จัดทำแผนงานเป็นโครงการพัฒนาสาขาการท่องเที่ยวซึ่งให้จัดทำเป็นโครงการเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการภายใน 1 ปี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายหรือไม่ รวมทั้งมีปัญหาลักษณะต่างๆ อย่างไรเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงต่อไปโดยเลือกตรวจสอบโครงการที่ดำเนินงานในจังหวัดต่างๆ รวม 20 โครงการจากการตรวจสอบมีข้อตรวจพบ ดังนี้

1. การดำเนินงานของโครงการล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและการเบิกจ่ายเงิน
2. งานหรือกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จประชาชนไม่ได้ใช้ประโยชน์หรือใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าหรือใช้ประโยชน์ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์
3. การดำเนินงานโครงการมีการเพิ่ม/ลด หรือเปลี่ยนแปลงรายการและสถานที่ดำเนินการ
4. การดำเนินงานโครงการซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น
5. แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาในบางแห่งเกิดปัญหาด้านสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินงานโครงการล่าช้าไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานและไม่สามารถเบิกจ่ายเงินได้ทันภายในปีงบประมาณ 2545 พบว่ามี จำนวน 9 โครงการหรือคิดเป็นร้อยละ 45.00 ของโครงการทั้งหมดที่ตรวจสอบซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินงานอยู่ใน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี หนองคาย สมุทรปราการ ปทุมธานี และสุราษฎร์ธานี

2. งานหรือกิจกรรมที่ดำเนินการแล้วเสร็จประชาชนยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือมีการใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าหรือใช้ประโยชน์ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ซึ่งมีโครงการที่พบว่ามีปัญหาดังกล่าวจำนวน 11 โครงการหรือคิดเป็นร้อยละ 55.00 ของโครงการทั้งหมดที่ตรวจสอบซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินงานใน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี สมุทรปราการ ปทุมธานี สุราษฎร์ธานี และชุมพร

3. การดำเนินโครงการมีการเพิ่ม/ลดหรือเปลี่ยนแปลงรายการหรือสถานที่ดำเนินงาน มีโครงการที่พบปัญหาดังกล่าวจำนวน 5 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 25.00 ของโครงการทั้งหมดที่ตรวจสอบซึ่งทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงสถานที่ให้คงสภาพเดิม หรือมีการนำเงินไปใช้ในรายงานอื่นเป็นผลให้การเบิกจ่ายไม่ถูกต้องตามระเบียบหรือการดำเนินงานต้องล่าช้าออกไปโดยเป็นโครงการที่ดำเนินการใน 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด หนองคาย ชุมพร และสุราษฎร์ธานี

4. การดำเนินงานโครงการซ้ำซ้อนกับโครงการของหน่วยงานอื่น โดยมีการจัดทำโครงการที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกันในช่วงเวลาและสถานที่ดำเนินการใกล้เคียงกัน เช่น โครงการก่อสร้างศูนย์สาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จังหวัดอุดรธานี และโครงการก่อสร้างศูนย์สาธิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ต.บ้านเชียง จังหวัดอุดรธานี ซ้ำซ้อนกับโครงการของเทศบาลหนองหานและกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เป็นต้น

5. แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาในบางแห่งเกิดปัญหาด้านสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมภายหลังการพัฒนาซึ่งพบว่า มีปัญหาด้านขยะ สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ เป็นแหล่งมั่วสุมอบายมุขของเด็กวัยรุ่น หรือปัญหาความไม่ปลอดภัยจากการใช้ทางถนน ทางวิ่ง ที่ได้รับการพัฒนามาจากโครงการ

สาเหตุ สำคัญที่ทำให้การดำเนินงานลักษณะดังกล่าวประสบปัญหาไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ สรุปได้ดังนี้

1. หน่วยงานต่างๆ มีเวลาในการศึกษาวิเคราะห์และเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานก่อนเริ่มโครงการน้อยโดยเฉพาะการหาข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่เพื่อหาความเหมาะสมความเป็นไปได้ในการดำเนินงานและผลที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ
2. ขาดการประสานงานที่ดีภายในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ
3. หน่วยงานต่างๆ ที่เสนอโครงการในครั้งแรกไม่มีกรอบแนวคิดในการจัดทำแผนงาน/โครงการ
4. เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ประสบการณ์และความสนใจในการจัดทำโครงการ
5. ขาดระบบการบริหารจัดการที่ดีภายหลังสิ้นสุดโครงการ เช่น การจัดประชาสัมพันธ์ การจัดเจ้าหน้าที่ดูแล
6. ขาดการควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและหัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

1. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ ดังนี้
 - 1) ประสานงานกับกระทรวงต้นสังกัด เพื่อให้มีความชัดเจนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการจัดทำโครงการ และให้มีช่วงระยะเวลาการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินโครงการ
 - 2) ประสานงานกับหน่วยงานต้นสังกัดในการตรวจสอบและพิจารณาคัดเลือกโครงการที่ดำเนินการในพื้นที่เดียวกัน มีวัตถุประสงค์เหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันเพียงโครงการเดียว
 - 3) ประสานงานกับคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการเร่งด่วน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการ
2. หัวหน้าหน่วยงานเจ้าของโครงการ เช่น นายกเทศมนตรี นายก อบจ. นายอำเภอ ดำเนินการดังนี้
 - 1) กำหนดแผนปฏิบัติงานให้มีช่วงระยะเวลาการเตรียมความพร้อมก่อนการดำเนินงาน รวมทั้งการสำรวจพื้นที่และความคิดเห็นหรือความต้องการของประชาชนในพื้นที่
 - 2) ประสานงานกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งราษฎรในพื้นที่เป้าหมายเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยว
 - 3) ดำเนินการส่งเสริมและปรับทัศนคติ สร้างจิตสำนึกให้กลุ่มอาชีพและประชาชนในท้องถิ่น และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
 - 4) จัดทำสื่อการประชาสัมพันธ์โครงการฯ เพื่อส่งเสริมการผลิตและการตลาด
 - 5) จัดหางบประมาณเพื่อบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว

การติดตามผล

หน่วยงานเจ้าของโครงการได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อทำหน้าที่พัฒนาในด้านต่างๆ เช่น คณะทำงานวางแผนประชาสัมพันธ์หรือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น และบางโครงการอยู่ระหว่างการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง สำนักพัฒนาเกษตรที่สูง จังหวัดเชียงใหม่

โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการหลวง เป็นโครงการที่สำนักพัฒนาเกษตรที่สูง จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการจากที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการและประสานงานมูลนิธิโครงการหลวง เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2544 และได้รับงบประมาณค่าใช้จ่ายสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ แผนงานด้านการท่องเที่ยว ปีงบประมาณ 2545 วงเงิน 111.10 ล้านบาท และได้รับงบประมาณต่อเนื่องในปีงบประมาณ 2546 เป็นจำนวนเงิน 73.95 ล้านบาท โดยกำหนดกิจกรรมที่ดำเนินการไว้คือ 1) ประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมและแหล่งท่องเที่ยวของโครงการหลวง 2) ปรับปรุงภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมความสะอาดด้านการท่องเที่ยว 3) สนับสนุนชุมชนด้านการท่องเที่ยว 4) พัฒนาบุคลากรเพื่อการท่องเที่ยว 5) สนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินโครงการเตรียมความพร้อมและประสานการดำเนินงาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบโครงการดังกล่าว เพื่อให้ทราบถึงการบรรลุเป้าหมายวัตถุประสงค์ของโครงการ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่างๆ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า

1. การกำหนดงานไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ
2. การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการและวัตถุประสงค์ของโครงการ

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. การกำหนดงานไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่าการดำเนินงานตามกิจกรรมที่ 4 การพัฒนาบุคลากร เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายจริงในการประชุมอบรม สัมมนา ในปีงบประมาณ 2545 จำนวน 220,900 บาท ไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ใช้ในการซ่อมแซมอาคารฝึกอบรมสัมมนา จำนวน 20 ล้านบาท การซ่อมแซมอาคารดังกล่าวจึงเป็นการใช้งบประมาณไม่คุ้มค่าหากไม่มีการใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

2. การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนปฏิบัติการ การดำเนินงานทั้ง 5 กิจกรรม พบว่า ค่าต่ำกว่าแผนปฏิบัติการประมาณ 3 - 12 เดือน รวมทั้งเอกสารคู่มือที่ใช้อบรมมีการจัดทำเกินกว่าจำนวนผู้เข้ารับการอบรม เป็นการจ่ายเงินไม่ประหยัดคิดเป็นเงิน 0.69 ล้านบาท

3. การดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลการดำเนินงานทั้ง 5 กิจกรรม ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

- กิจกรรมที่ 1 การจัดทำเอกสารแผ่นพับเพื่อแนะนำศูนย์พัฒนาไม่มีการวางแผนและกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ รวมทั้งการจัดงานต่างๆ ยังมีรูปแบบการจัดงานและกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมงานไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการจัดงานนั้นๆ

- กิจกรรมที่ 2 สิ่งก่อสร้างตามโครงการยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้และมีการดำเนินการก่อสร้างไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คิดเป็นร้อยละ 50
- กิจกรรมที่ 3 ไม่ได้นำคู่มือที่จัดทำมาใช้อบรมกับกลุ่มเป้าหมายเนื่องจากจัดทำไม่แล้วเสร็จ หรือเนื้อหาเป็นเชิงวิชาการไม่เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย และการกำหนดหัวข้อการอบรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของชุมชนที่มีอยู่ รวมทั้งการจัดประชุมสัมมนาผู้นำชุมชนมีการเข้าร่วมประชุมไม่ต่อเนื่อง หรือผู้เข้าประชุมไม่ใช่ผู้นำหรือตัวแทนชุมชน
- กิจกรรมที่ 4 ไม่ได้นำคู่มือไคด์ท้องถิ่นที่จัดทำมาใช้อบรม เนื่องจากคู่มือไม่แล้วเสร็จ หรือมีข้อมูลเชิงวิชาการไม่เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งไม่มีนักท้องถิ่นในพื้นที่และไม่ได้ใช้อาจารย์ฝึกอบรมและสัมมนาเนื่องจากปรับปรุงไม่แล้วเสร็จ
- กิจกรรมที่ 5 ไม่มีการศึกษาและประเมินผลสำเร็จของโครงการโดยรวมตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สาเหตุ สำคัญเกิดจากขาดการวางแผน วางระบบการควบคุมการบริหารโครงการฯ ที่ดี ไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการกำหนดผู้รับผิดชอบต่อการบริหารจัดการ และไม่มีกิจกรรมต่อเนื่องหรือวิธีการที่ชัดเจนที่จะผลักดันชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งที่โครงการได้ดำเนินการไว้

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเกษตรที่สูง ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงานโครงการและการบริหารจัดการศูนย์บริการข้อมูลบริการนักท่องเที่ยว งานปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ชัดเจน
2. การดำเนินการในครั้งต่อไป ให้จัดทำและปรับแผนปฏิบัติการของกิจกรรมให้สอดคล้องและสนับสนุนกัน และจัดให้มีการรายงานข้อมูลผลการปฏิบัติงาน ปัญหา อุปสรรค อย่างต่อเนื่อง
3. กำหนดแผนการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่โครงการโดยกำหนดกลุ่มเป้าหมาย จุดแจกจ่าย และผลที่คาดว่าจะได้รับให้ชัดเจน
4. ให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ Farm trip โดยจัดลำดับศูนย์พัฒนาโครงการหลวงที่มีความพร้อมและคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะกลุ่มเป้าหมายจะได้รับ
5. ขอให้ทบทุนการจัด Travel Mart ในปีงบประมาณต่อไป โดยศึกษาปัญหาอุปสรรค จัดเตรียมแผนงาน และประเมินผลที่คาดว่าจะได้รับ
6. ในการพัฒนาคู่มือต่างๆ โครงการฯ ต้องศึกษาวิจัยว่าคู่มือที่ต้องการพัฒนานั้นเป็นอย่างไร และพิจารณาจ้างที่ปรึกษาเฉพาะในการให้ความเห็น/ข้อเสนอแนะเรื่องที่จะจัดทำ
7. กำหนดแผนการอบรมให้สอดคล้องกับช่วงเวลาที่เกิดผลผลิตที่เป็นวัตถุดิบของท้องถิ่นมีอยู่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหาทางแก้ไขปัญหาเรื่องวัตถุดิบ เงินทุนและการตลาด

8. ระบุขอบเขต แนวทาง การปฏิบัติงานของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวแต่ละด้านเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดหัวข้อการอบรมและให้ความรู้แก่บุคลากรการท่องเที่ยว

9. กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการอบรมให้ชัดเจนตลอดจนพิจารณาถึงความสามารถ หรือศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำไปกำหนดเป็นหัวข้อของการจัดทำคู่มือการทำงานของกลุ่มเป้าหมาย

การติดตามผล

สำนักงานพัฒนาเกษตรที่สูง สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แจ้งว่า ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีการแต่งตั้งคณะทำงานและกำหนดกรอบตัวชี้วัดกิจกรรมเพื่อติดตามผลการดำเนินการและประสานงานกิจกรรมของโครงการโดยเฉพาะด้านการประชาสัมพันธ์

การตรวจสอบการดำเนินงาน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ได้กำหนดแผนงานสำคัญเพื่อให้ครอบคลุมภารกิจหลักในด้านต่างๆ ของสำนักงาน ก.พ. ได้แก่ แผนงานปรับเปลี่ยนระบบราชการ และแผนงานส่งเสริมการบริหารและวิชาการ ซึ่งมีงาน/โครงการ ภายใต้แผนงานที่สำคัญ จำนวน 7 งาน/โครงการ มีค่าใช้จ่ายตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542-2545 ในส่วนของเงินงบประมาณจำนวน 2,771.25 ล้านบาท เงินกู้ธนาคารโลกจำนวน 97.62 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 2,868.87 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 72.47 ของค่าใช้จ่ายรวมของสำนักงาน ก.พ. นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรี ยังได้เห็นชอบเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2532 ให้สำนักงาน ก.พ. ดำเนินโครงการจัดตั้งวิทยาลัยนักบริหาร สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามภารกิจที่สำคัญ เพื่อให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคหรือข้อจำกัดในการดำเนินงาน เพื่อเสนอแนวทางแก้ไขต่อไป จากการตรวจสอบมีข้อตรวจพบสำคัญดังนี้

1. การดำเนินงานโครงการต่างๆ มีความล่าช้า คาดว่าจะไม่เสร็จตามเป้าหมาย
2. กิจกรรมหรืองานที่ดำเนินการแล้วเสร็จยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. โครงการวางระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ในส่วนราชการ (RBM)

1.1 การพัฒนาระบบ RBM ในส่วนราชการมีความล่าช้า และคาดว่าจะไม่แล้วเสร็จตามเป้าหมาย โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ 2542-2545 สามารถวางระบบให้กับส่วนราชการได้จำนวน 34 หน่วยงาน จากแผนที่กำหนดไว้ 41 หน่วยงาน

1.2 ระบบ RBM IT Application ยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ ตามที่สำนักงาน ก.พ. ได้ว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาออกแบบระบบ เพื่อสนับสนุนส่วนราชการในการปฏิบัติงานตามระบบ RBM พบว่ายังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการออกแบบปรับปรุงระบบดังกล่าวจำนวน 10.77 ล้านบาท

1.3 ส่วนราชการที่วางระบบ RBM แล้วเสร็จยังไม่สามารถนำระบบไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการอย่างเต็มรูปแบบ โดยส่วนราชการที่วางระบบแล้วเสร็จทั้ง 12 หน่วยที่ส่งตรวจสอบหรือคิดเป็นร้อยละ 100 ไม่สามารถนำระบบ RBM ไปปฏิบัติตามขั้นตอนให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์

จากปัญหาดังกล่าวทำให้ส่วนราชการยังไม่สามารถวัดผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานภาครัฐ ส่งผลต่อการปฏิรูประบบราชการ โดยมีการใช้เงินงบประมาณในการพัฒนาระบบไปแล้วทั้งสิ้น 17.13 ล้านบาท

2. โครงการพัฒนาระบบมาตรฐานสากลของประเทศไทยด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของงานภาครัฐ (P.S.O.)

สดง. มีความเห็นว่าโครงการ P.S.O. มีหลักการที่ดี ซึ่งจะช่วยแก้ไขปัญหาระบบข้อมูลพื้นฐานของระบบราชการไทยซึ่งสะสมมาช้านาน แต่จากการตรวจสอบ พบว่า

2.1 การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบมาตรฐาน P.S.O. ในส่วนราชการมีความล่าช้าและคาดว่าจะไม่แล้วเสร็จตามเป้าหมาย โดยสามารถดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาส่วนราชการจนได้รับการรับรองมาตรฐาน อย่างน้อย 1 ระบบ เพียง 65 หน่วยงาน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.98 ของส่วนราชการที่ขอเข้าร่วมโครงการ ซึ่งใช้งบประมาณไปแล้วทั้งสิ้น 110.58 ล้านบาท

2.2 ส่วนราชการที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน P.S.O. ยังไม่มีการพัฒนาระบบให้บรรลุตามวัตถุประสงค์โครงการอย่างเต็มรูปแบบ พบว่าส่วนราชการ 26 หน่วยงานหรือคิดเป็นร้อยละ 100 ของส่วนราชการที่ส่งตรวจสอบไม่มีการพัฒนาระบบให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ทำให้ส่วนราชการที่ผ่านการรับรองไม่สามารถรักษาระดับมาตรฐานได้อย่างต่อเนื่อง และระบบขาดความน่าเชื่อถือ

3. โครงการให้รางวัลจังหวัดดีเด่นในการให้บริการประชาชน ตั้งแต่ปี 2542-2545 มี 3 จังหวัด ที่ไม่เคยส่งผลงาน สำหรับจังหวัดที่ส่งผลงานพบว่า การมอบรางวัลดีเด่นใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านอุตสาหกรรม ด้านพาณิชย์ ด้านแรงงาน และด้านการให้ข้อมูลข่าวสารการดำรงชีวิต ยังไม่มีจังหวัดใดได้รับรางวัล สะท้อนให้เห็นว่าส่วนราชการยังมีการแข่งขันให้บริการประชาชนอยู่ในระดับต่ำและภาครัฐขาดต้นแบบที่ดีใน 4 ด้าน ดังกล่าว

4. โครงการการจัดวางระบบการบริการประชาชนของหน่วยงานของรัฐในลักษณะการบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

4.1 ส่วนราชการยังไม่มีการนำระบบมาดำเนินการอย่างเต็มรูปแบบ ส่วนราชการภูมิภาคใน 4 จังหวัดที่เข้าร่วมโครงการ ยังไม่มีการนำระบบมาดำเนินการ ส่งผลให้การขยายผลการดำเนินงานแบบเครือข่ายในพื้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้และปัจจุบันได้ยุติการดำเนินงานโครงการแล้ว โดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจำนวน 10.80 ล้านบาท

4.2 ไม่ได้จัดทำสัญญาจ้างหรือข้อตกลงจ้าง การว่าจ้างสมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทยไม่ได้จัดทำสัญญาหรือข้อตกลงจ้าง เป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ

4.3 โครงการ One Stop Service ขัดแย้งกับโครงการพัฒนาระบบมาตรฐาน P.S.O. ระบบ 1107 เนื่องจากโครงการทั้ง 2 มีแนวทางการพัฒนาระบบการบริการประชาชนในลักษณะเดียวกันและทั้งสองโครงการ

ได้ว่าจ้างสมาคมนักวิจัยมหาวิทยาลัยไทยเป็นผู้ดำเนินการซึ่งไม่สามารถแยกค่าใช้จ่ายและวัดผลสำเร็จที่เกิดขึ้นว่าเป็นผลการดำเนินงานของโครงการใดได้อย่างชัดเจน

5. โครงการพัฒนาระบบนักบริหารระดับสูง (SES) พบว่าข้าราชการไม่เชื่อมั่นต่อโครงการ SES โดยข้าราชการร้อยละ 89.92 ของข้าราชการที่สัมภาษณ์จำนวน 109 คน ไม่เชื่อมั่นและไม่แน่ใจว่าการดำเนินโครงการ SES จะบรรลุวัตถุประสงค์

6. งานจัดสรรนักเรียนทุนรัฐบาลตามโครงการเตรียมกำลังคนภาคราชการเพื่ออนาคต จากการสุ่มตรวจสอบนักเรียนทุนรัฐบาลที่สำเร็จการศึกษาด้วยทุน ก.พ. จำนวน 57 คน พบว่ามีนักเรียนทุนที่ลาออกจากราชการไปแล้วจำนวน 6 คน และนักเรียนทุนจำนวน 29 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 56.86 ไม่ได้ปฏิบัติงานตรงตามสาขาที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งทำให้รัฐเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์จากบุคลากรอย่างเต็มที่

7. งานวิจัย พบว่าการดำเนินงานวิจัยแล้วเสร็จล่าช้ากว่าแผนที่กำหนดไว้ จำนวน 9 งานวิจัยคิดเป็นร้อยละ 69.23 ของงานวิจัยทั้งหมด ซึ่งความล่าช้าดังกล่าวจะส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหารในการพิจารณานโยบายที่สำคัญ และการดำเนินการแก้ไขปัญหาของรัฐให้ทันเหตุการณ์

8. โครงการจัดตั้งวิทยาลัยนักบริหาร พบว่าอาคารวิทยาลัยนักบริหาร ไม่ได้ใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการจำนวน 3 อาคาร จากจำนวนทั้งหมด 9 อาคาร ได้แก่ อาคารพักรับรอง อาคารปฏิบัติการและพักผ่อน และอาคารศูนย์สุขภาพ สะท้อนให้เห็นถึงการใช้งบประมาณไม่คุ้มค่าหรือเป็นการเสียโอกาสในการใช้ประโยชน์อาคารตามวัตถุประสงค์โครงการ เป็นเงิน 84.07 ล้านบาท

สาเหตุ ที่สำคัญของปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นทั้งจากส่วนราชการที่เข้าร่วมโครงการ สำนักงาน ก.พ. และนโยบายของรัฐ เช่น

- ส่วนราชการที่เข้าร่วมโครงการ ขาดความพร้อมในการดำเนินงาน ขาดการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลที่ดี เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงาน รวมทั้งผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการดำเนินงานโครงการต่างๆ

- สำนักงาน ก.พ. ขาดความพร้อมในการดำเนินงานเช่น ไม่มีกำหนดแผนการดำเนินงาน ไม่มีบุคลากรที่เพียงพอในการปฏิบัติงานตามโครงการ ขาดการกำหนดแนวทางกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนและขาดการจัดลำดับความสำคัญหรือประเมินศักยภาพความพร้อมของส่วนราชการที่จะเข้าร่วมโครงการ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบและประโยชน์จะได้รับจากโครงการ เป็นต้น

- นโยบายของรัฐ เช่น ขาดเอกภาพทางด้านวิชาการในการวัดผลการดำเนินงาน โดยมีหน่วยงานหลายหน่วยสร้างระบบการประเมินผลให้ส่วนราชการมีตัวชี้วัดผลการดำเนินงาน ทำให้ส่วนราชการเกิดความสับสนในการกำหนดตัวชี้วัดตามระบบ RBM เป็นต้น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน แจ้งให้เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนหรือเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กรณีโครงการลำดับที่ 1-3) ดำเนินการดังนี้

กรณีโครงการวางระบบบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ RBM

1. เสนอรัฐบาลให้ทราบถึงปัญหาความซ้ำซ้อนของระบบประเมินผลที่องค์กรต่าง ๆ ได้กำหนดไว้ เพื่อหาข้อสรุปในการสร้างระบบประเมินผลให้มีรูปแบบเดียว
2. กำหนดแนวทางการสร้างระบบประเมินผลให้ผู้ส่งเสริมต้องมุ่งเน้นความรู้ทางด้านวิชาการและทำความเข้าใจกับส่วนราชการในชั้นตอนต่างๆ

กรณีโครงการพัฒนาระบบมาตรฐาน P.S.O.

1. เสนอโครงการพัฒนาระบบมาตรฐาน P.S.O. ในส่วนราชการต่อรัฐบาล เพื่อขอความเห็นชอบ กำหนดเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล
2. ส่งผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมเป็นคณะทำงานพัฒนาระบบ P.S.O.
3. สร้างความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการให้ทราบถึงประโยชน์ที่จะได้รับการพัฒนาและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระบบให้แพร่หลายรวมทั้งจัดทำคู่มือในการพัฒนาระบบ
4. ส่วนราชการที่ดำเนินการพัฒนาระบบควรเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา 6 เดือน
5. สร้างมาตรฐานการส่งเสริมทางด้านวิชาการให้กับผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน ก.พ.ร. ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันตามคู่มือที่ได้กำหนดไว้
6. กำหนดแนวทางในการตรวจรับรองเพื่อให้เกิดความรวดเร็วและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน

กรณีโครงการให้รางวัลจังหวัดดีเด่น

1. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาเพิ่มช่องทางในการนำเสนอผลงานและประเภทของผลงาน รวมถึงรางวัลเพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาประสิทธิภาพ
2. เผยแพร่แนวทางและหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกผลงานให้กับส่วนราชการในระดับจังหวัดโดยตรง
3. กำหนดแนวทางให้ส่วนราชการนำผลงานซึ่งได้รับรางวัลดีเด่นไปขยายผลให้กับส่วนราชการภายใต้สังกัดของตน
4. กำหนดแนวทางให้ทุกส่วนราชการในระดับจังหวัดสามารถปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและคุณภาพการให้บริการประชาชน

กรณีโครงการ One Stop Service

1. กำหนดให้ทีมที่ปรึกษาจะต้องเข้าร่วมดำเนินการอย่างใกล้ชิดและในระยะเวลาที่เพียงพอ
2. จัดลำดับความสำคัญส่วนราชการที่จะเข้าร่วมโครงการตามความจำเป็นและวางแผนจัดทำโครงการอย่างรอบคอบ

กรณีโครงการพัฒนาระบบนักบริหารระดับสูง

1. ทบทวนการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือก
2. พิจารณาปรับปรุงการอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับสูงให้สามารถรองรับผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนเข้ารับการอบรมได้เพิ่มมากขึ้นและพิจารณารับรองหลักสูตรหน่วยงานอื่นๆ ที่มีความพร้อมและเหมาะสม
3. เพิ่มจำนวนกรรมการใน “คณะกรรมการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักบริหารระดับ 9” และพิจารณาให้มีวิธีการหรือเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะหลักทางการบริหารให้หลากหลายมากขึ้น
4. ประชาสัมพันธ์วัตถุประสงค์ หลักเกณฑ์และวิธีการของระบบ SES ให้ทราบโดยทั่วกัน

กรณีงานจัดสรรนักเรียนทุน

1. ติดตามผลของนักเรียนทุนรัฐบาลหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงข้อมูลต่างๆ
2. นำระบบสารสนเทศมาใช้ในการเก็บรวบรวมประวัติ/ข้อมูลของนักเรียนทุน
3. พิจารณาหาแนวทางให้นักเรียนทุนพบกับหัวหน้าส่วนราชการก่อนเดินทางไปศึกษาต่างประเทศ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะงานและเนื้อหาหรือความรู้ที่หน่วยงานต้นสังกัดต้องการ

กรณีงานวิจัย

1. ติดตามเร่งรัดผู้รับผิดชอบดำเนินงานวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดจ้าง การควบคุมและการตรวจรับงานวิจัยให้แล้วเสร็จโดยเร็วและกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานในการพิจารณาตรวจรับงานวิจัยล่วงหน้ารวมทั้งกำหนดการรับงานวิจัยของกรรมการแต่ละคนว่าแต่ละปีควรมีจำนวนเท่าใด
2. กำหนดกรอบทิศทางงานวิจัยและองค์ความรู้ที่ต้องการศึกษาวิจัยให้ชัดเจน
3. กำหนดผู้รับผิดชอบในการจัดประชุมเพื่อชี้แจงรายละเอียดและวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานวิจัย
4. กำหนดหน่วยงานในการติดตามการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยให้ชัดเจน

กรณีโครงการจัดตั้งวิทยาลัยนักบริหาร

1. ทบทวนการใช้ประโยชน์อาคารพักรับรองหากไม่สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์เดิมได้ ให้หาแนวทางปรับปรุงแก้ไข
2. เร่งรัดดำเนินการให้กลุ่มงานสรรหาและเลือกสรรเข้าใช้พื้นที่อาคารปฏิบัติการและพักคนงานและวางแผนการใช้ประโยชน์อาคารศูนย์สัมมนาในส่วนที่สถาบัน ILEA และสถาบันพระปกเกล้าขอใช้ประโยชน์ไว้ล่วงหน้า
3. ทบทวนผลการดำเนินงานของบริษัทเอกชนผู้ให้บริการขายอาหารเครื่องดื่มในอาคารสโมสรและอาคารศูนย์สุขภาพและควรเปิดให้ภาคเอกชนแข่งขันการขอรับดำเนินการดังกล่าวด้วย

การติดตามผล

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน แจ้งว่าได้นำข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ไปพิจารณาประกอบการปรับปรุงการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ โดยเฉพาะการปรับปรุงอาคารวิทยาลัยนักรบริหาร จนสามารถใช้ประโยชน์ได้ดีขึ้นในระดับหนึ่ง

การตรวจสอบการดำเนินงานองค์การตลาด กระทรวงมหาดไทย

องค์การตลาดเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้รับการจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2496 โดยกำหนดวัตถุประสงค์ 6 ข้อ คือ (1) จัดสร้างตลาดสาธารณะให้เพียงพอแก่ความต้องการ (2) ปรับปรุงตลาดสาธารณะที่มีอยู่แล้วให้ถูกสุขลักษณะและทันสมัย (3) ส่งเสริมตลาดเอกชน (4) จัดและส่งเสริมการผลิตโคกภัณฑ์ให้พอแก่ความต้องการของตลาด (5) จัดการขนส่งโคกภัณฑ์ไปสู่ตลาดให้เป็นไปโดยสะดวก และ (6) จัดดำเนินการควบคุมและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับตลาดขององค์การ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การตลาด ประจำปีงบประมาณ 2546 เพื่อให้ทราบว่า การดำเนินงานขององค์การตลาดเป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และการดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า

1. องค์การตลาดไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. 2496
2. องค์การตลาดสามารถดำรงอยู่ได้โดยไม่ต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เนื่องจากมีการประกอบภารกิจที่ไม่ใช่ภารกิจหลักตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งโดยได้รับสิทธิพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรี
3. การบริหารงานภายในขององค์การตลาดไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. องค์การตลาดไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งตามพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งองค์การตลาด พ.ศ. 2496 ดังนี้

1.1 องค์การตลาดสามารถดำเนินการได้เพียงวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และข้อที่ 6 แต่การดำเนินงานก็ไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งพบว่า ไม่สามารถจัดสร้างตลาดสาธารณะให้เพียงพอแก่ความต้องการ รวมทั้งไม่สามารถดำเนินการควบคุมและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับตลาดให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ โดยตั้งแต่มีการจัดตั้งองค์การตลาดมีการสร้างตลาดเพียง 5 แห่ง (สาขา) ซึ่งมีผลการดำเนินงานขาดทุนถึง 4 แห่ง

- 1.2 องค์การตลาดไม่ได้มีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2, 3, 4, และ 5

2. องค์การตลาดสามารถดำรงอยู่ได้โดยไม่ต้องอาศัยเงินอุดหนุนจากรัฐบาล เนื่องจากมีการประกอบภารกิจที่ไม่ใช่ภารกิจหลักตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งแต่ได้รับสิทธิพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการ คือ การจำหน่ายข้าวสารและอาหารดิบให้แก่เรือนจำและส่วนราชการ ซึ่งองค์การตลาดจะให้ตัวแทนซึ่งเป็นเอกชนเป็นผู้ลงทุนจัดส่ง โดยองค์การจะหักส่วนลดการค้าไว้ ซึ่งเป็นการกระทำในฐานนายหน้าและทำให้องค์การมีกำไรจากการดำเนินงานดังกล่าว

3. การบริหารงานภายในขององค์การตลาดไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร กล่าวคือ

3.1 ไม่มีการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานรวมทั้งเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ ทำให้ไม่มีแนวทางในการปฏิบัติงานและการพัฒนาหรือสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ให้กับองค์การ

3.2 ไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีโดยองค์การตลาดหรือกระทรวงการคลังเช่นเดียวกับรัฐวิสาหกิจอื่นๆ

3.3 ไม่มีการดำเนินการตามระบบการบริหารงานบุคคลที่ดีโดยยังไม่มีการวิเคราะห์ตำแหน่งงานที่ต้องการ การรับบุคลากรเข้าทำงานส่วนใหญ่ใช้ระบบอุปถัมภ์ไม่มีการเปิดรับสมัครและสอบแข่งขันตามระบบคุณธรรม

3.4 ระบบการควบคุมภายในยังไม่ได้ดีเท่าที่ควร องค์การตลาดยังไม่มี การปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 และระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546

จากการดำเนินงานขององค์การตลาดที่ไม่ประสบผลสำเร็จนอกจากจะทำให้การพัฒนาองค์การตลาดเป็นไปอย่างล่าช้า และประสบกับผลขาดทุนที่มีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นแล้ว ยังทำให้มีค่าใช้จ่ายในการฟ้องร้องคดีเกิดขึ้นในสำนักงานตลาดสาขา 2 แห่ง เป็นเงิน 2.48 ล้านบาท และค่าเสียโอกาสที่ควรได้รับตามเงื่อนไขของสัญญาเป็นเงิน 55.54 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลจากการที่ตลาดไม่ประสบผลสำเร็จ

สาเหตุ ที่องค์การตลาดไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์การจัดตั้งเกิดจาก

1. องค์การตลาดมิได้ดำเนินการให้เป็นองค์กรหลักในการปฏิบัติการกิจในช่วงเวลาที่มีความเหมาะสม และจำเป็น โดยเริ่มขยายตลาดสาขาในช่วง 10 ปีที่แล้วมาและยังไม่มีการศึกษาความเป็นไปได้หรือมีการบริหารจัดการที่ดี

2. คณะกรรมการและผู้บริหารขององค์การตลาดไม่ได้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายขององค์การตลาด

3. โครงสร้างองค์กรไม่เหมาะสมโดยมีการแบ่งส่วนงานไม่ครบถ้วนตามความจำเป็นในเชิงการบริหาร

4. บุคลากรบางส่วนมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมกับการทำหน้าที่ที่ดำเนินการ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้กระทรวงมหาดไทยและองค์การตลาดพิจารณาทบทวนว่าควรมืองค์การตลาดอยู่ต่อไปหรือไม่หากเห็นว่าไม่ควรมีให้พิจารณาขุบหรือยกเลิกองค์การตลาดให้พ้นสภาพความเป็นรัฐวิสาหกิจ โดยมีแนวทางดำเนินการดังนี้

1. ตลาดที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การตลาดในพื้นที่ กทม. ให้โอนไปอยู่ในความรับผิดชอบของ กทม. ในฐานะหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่รับผิดชอบตลาดที่เป็นของรัฐในเขตพื้นที่ กทม.

2. สำหรับตลาดในส่วนภูมิภาคให้พิจารณาดำเนินการโอนไปอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบ หรือจำหน่ายตลาดทั้งหมดให้แก่เอกชน

การติดตามผล

องค์การตลาด แจ้งว่าอยู่ระหว่างการดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานขององค์กรภายในเพื่อเพิ่มผลสำเร็จในประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานในแต่ละแผนกเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงโครงสร้าง ตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

การตรวจสอบติดตามผลโครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบท ระดับหมู่บ้าน พ.ศ. 2539 - 2541 (ครั้งที่ 2)

โครงการโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทระดับหมู่บ้าน พ.ศ. 2539 - 2541 เป็นโครงการที่สำคัญของบริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (บมจ.ทศท) มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบทครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ ทั้งนี้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการดำเนินงานโครงการฯ มาแล้ว 2 ครั้ง ในปีงบประมาณ 2544 และ 2546 ตามลำดับ ซึ่งมีข้อเสนอแนะให้ บมจ.ทศท ปรับปรุงผลการดำเนินงานตามข้อตรวจพบและข้อสังเกตบางประการ และในปีงบประมาณ 2547 ได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานของโครงการฯ อีกครั้ง โดยมีข้อตรวจพบดังนี้

ส่วนที่ 1 การดำเนินการของ บมจ.ทศท ตามข้อเสนอแนะที่เสนอไว้ในรายงานการติดตามผลฯ ครั้งที่ 1 ของ สดง.

ส่วนที่ 2 ข้อตรวจพบที่ยังเป็นปัญหาต่อความสำคัญของโครงการ

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 การดำเนินงานของ บมจ.ทศท ตามข้อเสนอแนะที่เสนอไว้ในรายงานการติดตามผลฯ ครั้งที่ 1 จากคำชี้แจงการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของ บมจ.ทศท สามารถพิจารณาได้ว่า บมจ.ทศท ยังไม่ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของ สดง. อย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมตามประเด็นข้อตรวจพบที่ได้เสนอไว้

ส่วนที่ 2 ข้อตรวจพบที่ยังเป็นปัญหาต่อความสำเร็จของโครงการ ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่ามีปัญหาเดิมที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขและปัญหาใหม่ที่กระทบต่อความสำเร็จของโครงการ ดังนี้

1. การใช้ประโยชน์โทรศัพท์สาธารณะระบบดาวเทียมตามวัตถุประสงค์ของโครงการ จากการสุ่มตรวจสอบโทรศัพท์สาธารณะระบบดาวเทียม จำนวน 209 เลขหมาย พบว่า โทรศัพท์ใช้งานไม่ได้จำนวน 85 หมายเลข หรือคิดเป็นร้อยละ 40.67 ของโทรศัพท์ที่สุ่มตรวจสอบ

สาเหตุที่โทรศัพท์ใช้งานไม่ได้เกิดจากขาดการบำรุงรักษา ระบบการรับแจ้งเหตุเสียไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาโครงสร้างอัตราค่าส่งและขาดอะไหล่ ซึ่งส่งผลทำให้ บมจ.ทศท ต้องสูญเสียรายได้ในขณะที่ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร

2. บมจ.ทศท จ่ายค่าเช่าใช้บริการอุปกรณ์โทรศัพท์ระบบดาวเทียมโดยไม่ได้ใช้ประโยชน์จากเลขหมายโทรศัพท์ที่ถูกกระแบบการให้บริการ จากการตรวจสอบรายงานสรุปเลขหมายโทรศัพท์สาธารณะระบบดาวเทียมที่ถูกกระแบบการให้บริการ พบว่า บมจ.ทศท แจ้งให้บริษัทคู่สัญญากระแบบการให้บริการโทรศัพท์ฯ

จำนวน 2,494 เลขหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ 13.25 ของเลขหมายฯ โทรศัพท์ฯ ทั้งหมดโดยที่ บมจ.ทศท. ได้จ่ายค่าเช่าฯ มาโดยตลอดประมาณเดือนละ 10,000 บาท/เลขหมาย ซึ่งจำนวนเป็นต้นทุนที่ บมจ.ทศท. ต้องจ่ายเป็นค่าเช่าฯ ให้กับบริษัทคู่สัญญา โดยที่โทรศัพท์ฯ ไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชนคิดเป็นเงิน 410,700,000 บาท

สาเหตุที่มีการระงับการให้บริการโทรศัพท์ฯ เป็นจำนวนมากนั้น เกิดจากขั้นตอนการระงับการให้บริการที่กำหนดให้ผู้จัดการศูนย์บริการลูกค้าดำเนินการโดยเบ็ดเสร็จเพียงคนเดียว ปัญหาของระบบข้อมูล และการรายงานผล และเกิดจากขาดการติดตามจากผู้รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระดับสูง

3. การบริหารจัดการข้อมูลพื้นฐานโทรศัพท์ฯ ยังไม่มีการบริหารจัดการข้อมูลที่ดี ทั้งในเรื่องการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน การวิเคราะห์ข้อมูล และการรายงานผล เพื่อช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการและติดตามประเมินผลโครงการ

4. ความเหมาะสมของจุดติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะระบบดาวเทียม จากการสุ่มตรวจสอบโทรศัพท์ฯ จำนวน 209 เลขหมาย พบว่า มีโทรศัพท์ฯ ที่ติดตั้งในพื้นที่/จุดที่ไม่เหมาะสมจำนวน 18 เลขหมาย หรือคิดเป็นร้อยละ 8.61 ของโทรศัพท์ฯ ที่สุ่มตรวจสอบโดยมีโทรศัพท์ฯ ที่ติดตั้งอยู่ใกล้เคียง (ไม่เกิน 100 เมตร) กับโทรศัพท์ระบบอื่นๆ จำนวน 11 เลขหมายหรือคิดเป็นร้อยละ 5.26 ของโทรศัพท์ฯ ที่สุ่มตรวจสอบ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งให้กรรมการผู้จัดการใหญ่บริษัท ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ดำเนินการ ดังนี้

1. เร่งดำเนินการจัดตั้งส่วนงานที่รับผิดชอบงานโทรศัพท์สาธารณะชนบท เพื่อให้เป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการและเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูล
2. เร่งแก้ปัญหาคกรณที่มีเลขหมายโทรศัพท์สาธารณะระบบดาวเทียมถูกระงับการให้บริการ
3. กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการในเรื่องการบำรุงรักษาโทรศัพท์ (Preventive Maintenance) ระบบการรับแจ้งเหตุเสียและการบริหารจัดการข้อมูลพื้นฐานโทรศัพท์
4. สำรวจความต้องการอะไหล่ (Spare Parts) เพื่อจัดทำแผนในการจัดซื้อและสำรองอะไหล่
5. สำรวจจำนวนบุคลากรเพื่อจัดสรร/เกลี่ยจำนวนบุคลากรให้เกิดความเหมาะสม และสอดคล้องกับปริมาณงานในแต่ละจังหวัด
6. ตรวจสอบและควบคุมคุณภาพการให้บริการของบริษัทคู่สัญญาให้เป็นไปตามสัญญาเช่าบริการสถานีลูกข่ายฯ

การติดตามผล

บมจ. ทศท คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้นำข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไปพิจารณาดำเนินการ โดยได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของบริษัทเพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านธุรกิจสื่อสารสาธารณะและด้านการปฏิบัติการ รวมทั้งมีการมอบหมายงานให้ส่วนงานต่างๆ ไปดำเนินการ

การตรวจสอบดำเนินงานขององค์การเบตเตอร์ สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม กระทรวงกลาโหม

องค์การเบตเตอร์ (อ.บ.ต.) เป็นรัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา การจัดตั้งองค์การเบตเตอร์ พ.ศ. 2498 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเบตเตอร์ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับเบตเตอร์ โดยเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2541 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามมติคณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ ให้แปรรูปองค์การฯ โดยร่วมทุนกับเอกชนแต่ไม่มีผู้สนใจติดต่อ กระทรวงกลาโหมจึงยังให้คงสภาพเดิมไว้ระยะหนึ่งก่อนและต่อมาเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2546 คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์การให้สิทธิพิเศษแก่องค์การเบตเตอร์ โดยเปลี่ยนจากสิทธิพิเศษประเภทบังคับเป็นสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การเพื่อให้ทราบถึงผลประกอบการขององค์การเบตเตอร์ รวมถึงการกำหนดราคาขายเบตเตอร์ว่าอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถแข่งขันกับเอกชนได้มากน้อยเพียงไร ซึ่งจากการตรวจสอบพบว่า

1. การเปลี่ยนแปลงสิทธิพิเศษได้ส่งผลต่อยอดขายขององค์การเบตเตอร์
2. การกำหนดราคาขายเบตเตอร์ประเภทเครื่องยนต์สูงกว่าราคาขายของบริษัทเอกชน
3. ต้นทุนการผลิตเบตเตอร์ขององค์การฯ มีต้นทุนที่สูง
4. องค์การฯ มีหนี้กองทุนบำเหน็จพนักงานจำนวนมาก
5. ระบบการผลิตขององค์การฯ กับบริษัทผลิตเบตเตอร์เอกชนมีความแตกต่างกัน

ผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

1. การเปลี่ยนแปลงสิทธิพิเศษได้ส่งผลต่อยอดขายขององค์การเบตเตอร์ ตามที่คณะรัฐมนตรีได้ยกเลิกสิทธิประเภทบังคับเป็นสิทธิพิเศษประเภทไม่บังคับได้ส่งผลต่อยอดขายเบตเตอร์โดยรวมขององค์การฯ ซึ่งมีแนวโน้มลดลง โดยเฉพาะเบตเตอร์เครื่องยนต์ที่มียอดขายคิดเป็นร้อยละ 80 ของยอดขายทั้งหมดจะได้รับผลกระทบโดยตรง

2. การกำหนดราคาขายเบตเตอร์ประเภทเครื่องยนต์ขององค์การฯ สูงกว่าราคาขายของบริษัทเอกชนทั่วไป กล่าวคือราคาเบตเตอร์ขององค์การจะสูงกว่าราคาของบริษัทเอกชนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 344.99 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 19.58 ซึ่งทำให้ในปีงบประมาณ 2546 ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจต้องจ่ายเงินงบประมาณในการจัดซื้อเบตเตอร์เครื่องยนต์สูงกว่าที่ควร เป็นเงินประมาณ 12.48 ล้านบาท และองค์การฯ เสียโอกาสในการแข่งขันกับภาคเอกชน การที่องค์การฯ กำหนดราคาขายสูงกว่าท้องตลาด เนื่องจากการกำหนดกรอบราคาขายเบตเตอร์ตามราคากลางราคาเดียวซึ่งได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังโดยไม่สามารถกำหนดราคาขายเบตเตอร์แตกต่างกันแต่ละระดับปริมาณซื้อตามกลไกของตลาดได้

3. ต้นทุนการผลิตเบตเตอร์ขององค์การฯ สูง โดยต้นทุนการผลิตและการขายเบตเตอร์ทั้งหมดจะสูงถึงร้อยละ 92 ของราคาขายเบตเตอร์ ซึ่งเกิดจากค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือนและค่าจ้างที่มีจำนวนสูง โดยองค์การฯ จะมีต้นทุนดังกล่าวสูงกว่าบริษัทเอกชน 0.6 เท่า ส่งผลให้องค์การฯ เสียเปรียบทางธุรกิจ เพราะต้องกำหนดราคาขายสูงกว่าบริษัทเอกชน ทั้งนี้องค์การฯ มีจำนวนพนักงานเกินกว่าสัดส่วนปริมาณการผลิตในปัจจุบัน

4. หนี้กองทุนบำเหน็จพนักงานและค่าเช่าที่ดินจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ องค์การฯ ได้ตัดจ่ายเงินเข้าบัญชีกองทุนบำเหน็จพนักงานไม่สม่ำเสมอ ทำให้สิ้นปี 2546 มีหนี้กองทุนบำเหน็จพนักงาน 110.48 ล้านบาท สำหรับค่าเช่าที่ดินจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มีอัตราเพิ่มขึ้นในแต่ละปี และหากองค์การฯ มิได้อยู่ในฐานะรัฐวิสาหกิจจะเสียค่าเช่าในอัตราสูงขึ้นมาก ซึ่งหนี้สินกองทุนบำเหน็จและค่าเช่าที่ดิน อาจเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการตัดสินใจของภาคเอกชนในการร่วมลงทุน

5. ความแตกต่างในระบบการผลิตขององค์การกับบริษัทผลิตแบตเตอรี่เอกชน ซึ่งมีความแตกต่างของเครื่องจักรในสายการผลิต โดยฝั่งโรงงานไม่สอดคล้องกับลำดับขั้นตอนการผลิต ขาดระบบขนส่งลำเลียงและเครื่องจักรมีสภาพเก่าและมีความแตกต่างของการควบคุมภาพงานในขั้นตอนการผลิต รวมทั้งขาดการควบคุมสิ่งแวดล้อมภายในโรงงานที่ดี ซึ่งมีความเสี่ยงต่อสุขภาพของพนักงาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เสนอแนะให้ผู้อำนวยการองค์การแบตเตอรี่ดำเนินการ ดังนี้

1. ลดค่าใช้จ่ายขององค์การเกี่ยวกับการจ้างพนักงาน โดยจัดทำโครงการเกษียณก่อนอายุและลดค่าใช้จ่ายการทำงานนอกเวลาของฝ่ายโรงงานและฝ่ายอื่นๆ
2. ปรับปรุงใช้กลยุทธ์และเทคนิคในการขายพร้อมทั้งสร้างฐานข้อมูลจัดทำประวัติของลูกค้าเพื่อใช้เป็นข้อมูลวิเคราะห์กลุ่มลูกค้าและจัดประเภทอุตสาหกรรม
3. ปรับปรุงคุณภาพสินค้าให้ดีขึ้น โดยเน้นการควบคุมคุณภาพชิ้นงานและควบคุมคุณภาพสินค้าการทำปฏิกิริยาทางเคมี
4. ศึกษาระบบบริหารคุณภาพมาตรฐานและจัดกลุ่มโครงสร้างของหน่วยงานในองค์การ เพื่อเตรียมความพร้อมทั้งระบบ ISO และการนำเข้ระดมทุนภาคเอกชนหรือในตลาดหลักทรัพย์
5. ปรับปรุงสภาพสิ่งแวดล้อมภายในองค์การให้มีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ
6. ควรลงทุนด้านเครื่องจักรในประเภทแบตเตอรี่ที่การจำหน่ายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
7. หนี้กองทุนบำเหน็จพนักงานควรตัดจ่ายให้สม่ำเสมอและตามภาวะผูกพัน ณ วันสิ้นสุดทุกๆ ปี
8. แบ่งกำไรสุทธิตามสัดส่วนการลงทุนก่อนเพื่อให้องค์การฯนำไปชำระหนี้กองทุนบำเหน็จพนักงานเดิม

การติดตามผล

องค์การแบตเตอรี่ อยู่ระหว่างการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การดำเนินการด้านการป้องกัน
ไม่ให้เกิดความเสียหายแก่เงินแผ่นดิน

4. การดำเนินการด้านการป้องกัน ไม่ให้เกิดความเสียหายแก่แผ่นดิน

จากการตรวจสอบพบข้อบกพร่องในการบริหารจัดการของหน่วยรับตรวจ เกิดจากการที่ไม่มีข้อกำหนดให้หน่วยรับตรวจต้องปฏิบัติ ซึ่งอาจมีผลเสียหายต่อราชการ หรือเอื้อต่อการทุจริต จึงได้เสนอให้ผู้มีอำนาจในเรื่องที่เกี่ยวข้องแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ในปีงบประมาณ 2547 รวม 3 เรื่อง ประกอบด้วย

1. การมีส่วนได้เสียในการจัดซื้อจัดจ้างของอธิบดีรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น (หนังสือที่ ตผ 004/159 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2547)

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โครงการต่างๆ มีช่วงเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ เป็นช่วงระยะเวลาเดียวกันจำนวนหลายโครงการ ซึ่งเป็นโครงการเหมือนกันในพื้นที่ใกล้เคียงกันและมีผู้รับจ้างรายเดียวกัน แต่ละโครงการมีวงเงินไม่เกิน 100,000 บาท และดำเนินการจ้างโดยวิธีตกลงราคา ซึ่งมีลักษณะไม่โปร่งใสและไม่เป็นธรรม และเนื่องด้วยกระทรวงมหาดไทยมีหนังสือที่ มท 0318/ว 2252 ลงวันที่ 26 สิงหาคม 2545 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ซึ่งได้กำหนดแนวทางเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้นไว้แล้วแต่บังคับใช้เฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สามารถนำมาใช้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดในลักษณะที่คล้ายคลึงกันได้

ได้แจ้งกระทรวงมหาดไทยกำหนดมาตรการแนวการปฏิบัติเช่นเดียวกับที่ใช้กับองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทุกแห่งใช้เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อความโปร่งใสและเป็นธรรม

การติดตามผล กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้างสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท 0808.2/15065 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2547

2. การนำรถยนต์ส่วนกลางไปใช้ส่วนตัว

(หนังสือที่ ตผ 0021นร/115 ลงวันที่ 30 มกราคม 2547)

กรณีนายกเทศมนตรีตำบลหลักห้า จังหวัดสมุทรสาครใช้รถยนต์ส่วนกลางของเทศบาลตำบลหลักห้าในเรื่องส่วนตัว และมีการเบิกจ่ายค่าน้ำมันเชื้อเพลิงจากราชการ ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย ซึ่งตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2535 และแก้ไขเพิ่มเติม มิได้กำหนด หลักเกณฑ์ไว้ให้ชัดเจนในเรื่องของการเก็บรักษารถยนต์ส่วนกลาง และกรณีการอนุญาตให้นำรถไปเก็บรักษาที่อื่น ทำให้มีการนำรถยนต์ส่วนกลางไปเก็บรักษาที่บ้านของตนเอง และใช้รถยนต์ส่วนกลางในเรื่องส่วนตัวและเบิกจ่ายค่าน้ำมันจากทางราชการเป็นการปฏิบัติไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เป็นการเสียหายแก่ทางราชการ

ได้แจ้งกระทรวงมหาดไทยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนในเรื่องของการเก็บรักษารถยนต์ส่วนบุคคล และกรณีการอนุญาตให้นำรถไปเก็บรักษาที่อื่น เพื่อไม่ให้เกิดข้อบกพร่องกรณีดังกล่าว

การติดตามผล ยังไม่ได้รับแจ้งผลการดำเนินการ

3. การขุดที่ดินสาธารณะประโยชน์นำไปขายบุคคลภายนอก

(หนังสือที่ ดพ 0031 สฎ/162 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2547)

กรณีการเข้าใช้ประโยชน์โรงเรียนบ้านควน อำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร ซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณะประโยชน์อยู่ในความดูแลของกระทรวงมหาดไทย ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่ พง 303 เนื้อที่ 10-3-43.4 ไร่ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2540 ถึงเดือนเมษายน 2541 โดยไม่ปรากฏว่ามีการขออนุญาตจากหน่วยใดต่อมาผู้บริหารโรงเรียนได้ให้บุคคลภายนอกเข้ามาขุดดินบริเวณดังกล่าวนำไปขายและมิได้ขออนุญาตกระทรวงมหาดไทย กรณีนี้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า เป็นข้อบกพร่องเนื่องจากกระทรวงมหาดไทยไม่มีระเบียบเกี่ยวกับการขออนุญาตทำประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ส่วนราชการดูแลและครอบครอง

ได้แจ้งกระทรวงมหาดไทยกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการขออนุญาตทำประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์เพื่อให้ส่วนราชการถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

การติดตามผล กรมที่ดินซึ่งได้รับมอบอำนาจจากกระทรวงมหาดไทยให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว ได้แจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต ตามมาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2543 แล้ว ดังนั้นหากส่วนราชการใดมีความประสงค์ที่จะหาผลประโยชน์ในที่ดินของรัฐที่ตนครอบครองอยู่โดยการขุดดินไปขายก็ต้องดำเนินการตามระเบียบฯ ดังกล่าวเป็นการเฉพาะเรื่องต่อไป

ผลการดำเนินงานด้านวินัยงบประมาณ และการคลัง

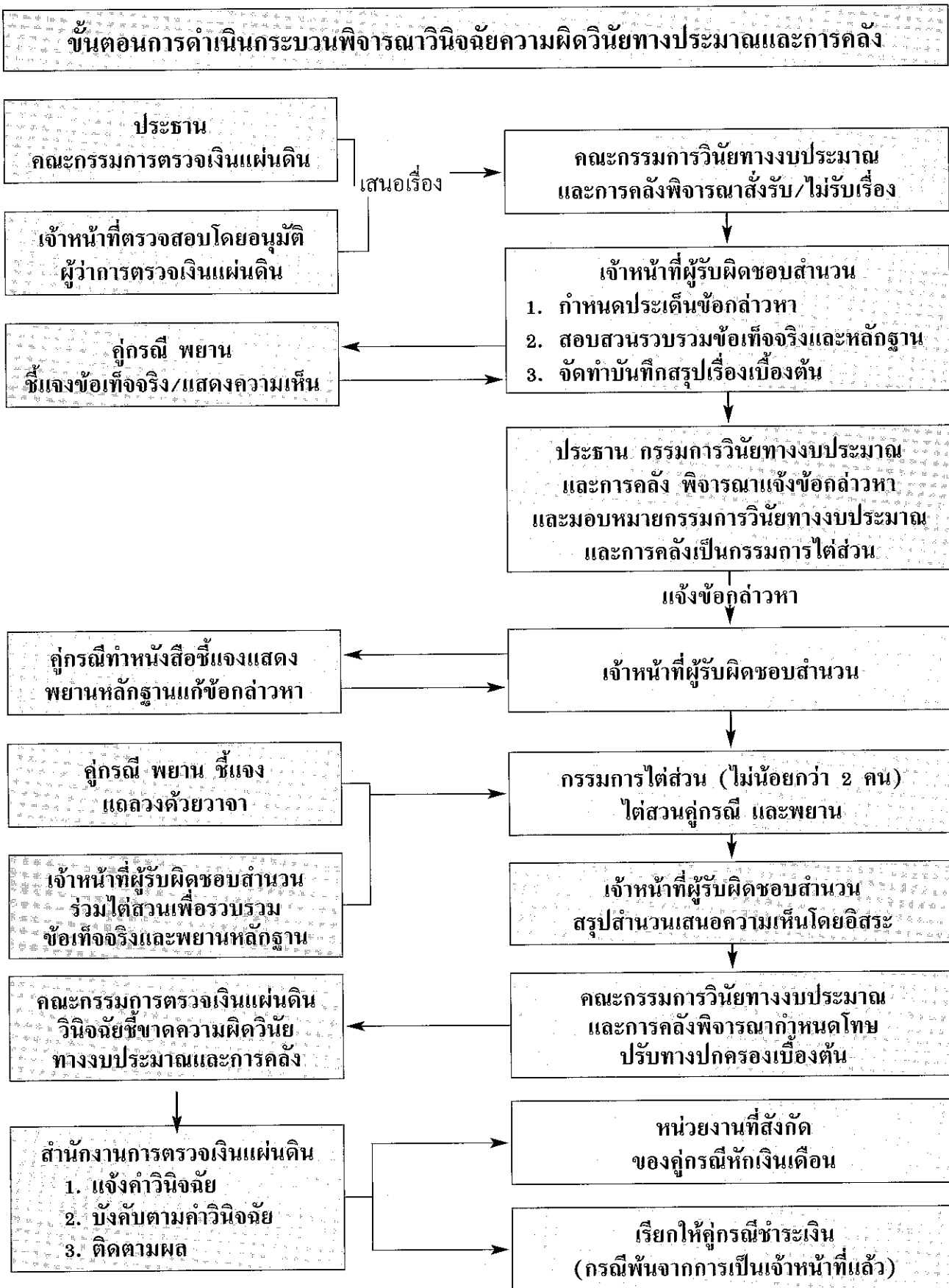
5. ผลการดำเนินงานด้านวินัยงบประมาณและการคลัง

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีเรื่องวินัยทางงบประมาณและการคลังไว้ในหมวดที่ 1 ส่วนที่ 2 ทั้งนี้ เพื่อให้ระบบการควบคุมการตรวจสอบการเงินแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีวินัย โดยให้มีคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังคณะหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแต่งตั้ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและกำหนดโทษปรับทางปกครองเบื้องต้นแก่เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจที่ฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐขึ้นมาใช้บังคับ โดยกำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544 ซึ่งประกอบด้วย มาตรการเกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่ง การเบิกเงินและการจ่ายเงิน การบริหารงบประมาณและการก่อหนี้ผูกพัน การจัดเก็บรายได้ เงินยืม การพัสดุและอื่นๆ การฝ่าฝืนมาตรการดังกล่าวเป็นความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังและมีโทษปรับทางปกครอง โดยอัตราโทษปรับทางปกครองที่กำหนดไว้มี 4 ชั้น ดังนี้

1. โทษชั้นที่ 1 ปรับไม่เกินเงินเดือน 1 เดือน
2. โทษชั้นที่ 2 ปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ 2 เดือน ถึง 4 เดือน
3. โทษชั้นที่ 3 ปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ 5 เดือน ถึง 8 เดือน
4. โทษชั้นที่ 4 ปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ 9 เดือน ถึง 12 เดือน

ส่วนการเสนอเรื่องเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยงบประมาณและการคลังกับเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจที่ฝ่าฝืนมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเงินของรัฐ นั้น ตามกฎหมายกำหนดให้ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและเจ้าหน้าที่ตรวจสอบโดยอนุมัติผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้มีสิทธิเสนอเรื่องและเมื่อคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติในเรื่องใดแล้ว ให้เสนอเรื่องนั้นให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในฐานะที่เป็นองค์กรชี้ขาดสูงสุดในกระบวนการทางวินัยงบประมาณและการคลังพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป สำหรับการดำเนินกระบวนการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณ ให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544 ซึ่งขั้นตอนและวิธีดำเนินการโดยสังเขปปรากฏตามแผนภูมิดังต่อไปนี้

ผลการดำเนินงานด้านวินัยทางงบประมาณและการคลัง ปีงบประมาณ 2547

นับแต่ระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. 2544 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 21 ตุลาคม 2544 เป็นต้นมาจนถึงสิ้นปีงบประมาณ 2546 มีการเสนอเรื่องให้ดำเนินการทางวินัยงบประมาณและการคลัง จำนวน 30 เรื่อง คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินวินิจฉัยชี้ขาดแล้ว จำนวน 3 เรื่อง โดยพิจารณาไม่รับเรื่อง 1 เรื่อง ให้ยุติเรื่อง 1 เรื่อง และลงโทษปรับทางปกครอง 1 เรื่อง คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองเป็นเงิน 64,890.- บาท

ในปีงบประมาณ 2547 เรื่องดำเนินการด้านวินัยทางงบประมาณและการคลังยกมาจากปีงบประมาณ 2546 จำนวน 27 เรื่อง และเรื่องที่เสนอเพิ่มเติมในปีงบประมาณ 2547 จำนวน 28 เรื่อง รวมจำนวน 55 เรื่อง โดยแยกเป็นส่วนราชการ 11 เรื่อง กรุงเทพมหานคร 2 เรื่อง เทศบาล 21 เรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบล 19 เรื่อง องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 เรื่อง และรัฐวิสาหกิจ 1 เรื่อง ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2547 คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว จำนวน 10 เรื่อง ในจำนวนนี้ให้ยุติเรื่อง จำนวน 1 เรื่อง

โดยพฤติการณ์การกระทำความผิดของเรื่องที่ได้วินิจฉัยชี้ขาดมีหลายลักษณะ เช่น รับเงินแล้วไม่บันทึกบัญชี รับเงินแล้วไม่ออกใบเสร็จรับเงินและไม่นำเงินส่ง รับเงินภาษีหัก ณ ที่จ่ายแล้วไม่นำส่งสรรพากร จ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการจ่าย บันทึกบัญชีจ่ายทั้งที่ไม่ได้จ่ายเงิน แต่ในเพิ่มเติมจำนวนเงินในเช็คให้มากกว่าจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายและนำเงินที่เบิกเกินไปใช้ส่วนตัว ไม่จัดส่งเอกสารประกวดราคา จัดจ้างผู้ที่เสนอราคาผิดเงื่อนไขการประกวดราคา ไม่จัดจ้างผู้เสนอราคาต่ำสุดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการตรวจการจ้างตรวจรับงานจ้างก่อนงานแล้วเสร็จ เบิกจ่ายเงินค่าก่อสร้างโดยไม่มีเงินงบประมาณ เป็นต้น มีเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของหน่วยรับตรวจต้องรับโทษปรับทางปกครองตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินวินิจฉัยชี้ขาดทั้งสิ้น 19 คน รวมเป็นเงินค่าปรับทางปกครองที่ต้องชำระ เพื่อนำเข้าเป็นรายได้แผ่นดิน เป็นเงินทั้งสิ้น 1,389,537.50 บาท

สรุปคำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังที่สำคัญ

เรื่องพิจารณาเสร็จแล้ว	ความผิด	โทษปรับทางปกครอง
1. เจ้าหน้าที่ของสำนักงานโยธา- ธิการจังหวัดเลยฝ่าฝืนระเบียบที่ ใช้ในการควบคุมการเงินของรัฐ	เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 4 มีหน้าที่ จัดทำบัญชีปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบที่ใช้ บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบเป็นเหตุให้ เกิดความเสียหายแก่รัฐ	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 3 เท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ 5 - 8 เดือน ค่าปรับทั้งสิ้นเป็น 88,200.-บาท
2. ผู้บริหารเทศบาลตำบลสุจริติน จังหวัดนราธิวาส ปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการ ทำสัญญาจ้างโดยมิชอบ	นายกเทศมนตรีในฐานะผู้บังคับบัญชา ทำการบริหารการเงินและการคลังด้วยความ เสี่ยงต่อความเสียหายหรือเสียประโยชน์ที่พึง คาดหมายได้โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 4 เท่ากับเงินเดือน 9 เดือน ค่าปรับ ทั้งสิ้นเป็นเงิน 89,100.-บาท
3. เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับงาน จ้างก่อสร้างของเทศบาลตำบล โคกสำโรง จังหวัดลพบุรี ปฏิบัติ หน้าที่ไม่ถูกต้องตามที่กฎหมาย กำหนด	นายกเทศมนตรีในฐานะผู้บังคับบัญชา ที่สั่งการให้เจ้าหน้าที่กระทำความผิด 2 กรณี คือ ในกรณีของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ควบคุม งานและในกรณีของเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ตรวจ การจ้าง	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 4 เท่ากับเงินเดือน 9 เดือน ค่าปรับ ทั้งสิ้นเป็นเงิน 183,600.-บาท
4. ผู้บริหารเทศบาลตำบลวังสาม- หมอ จังหวัดอุดรธานี เบิกจ่าย เงินโดยไม่มีงบประมาณกำหนด ไว้และคณะกรรมการตรวจการ จ้างตรวจรับงานไม่เป็นตาม สัญญา	ประธานกรรมการตรวจการจ้าง ตรวจ รับเงินโดยไม่วัดขนาดเสาอาคาร และคาน- ทับหลัง เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย เนื่อง จากผลการตรวจรับงานระบุว่าถูกต้องตาม สัญญาทำให้เทศบาลตำบลวังสามหมอต้อง จ่ายเงินให้ผู้รับจ้าง ผู้ควบคุมงานไม่ควบคุมงาน ทำให้มี การก่อสร้างไม่ตรงตามแบบรูปรายการ ผู้ควบคุมงานยินยอมให้ผู้รับจ้างใช้เสา ที่ผิดขนาดและชนิด เพื่อประหยัดค่าไม้แบบ ตามที่ผู้รับจ้างร้องขอเป็นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบ เอื้อประโยชน์ให้ผู้รับจ้าง	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 3 เท่ากับเงินเดือน 5 เดือน ค่า ปรับทั้งสิ้นเป็นเงิน 70,050.-บาท รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 3 เท่ากับเงินเดือน 5 เดือน ค่า ปรับทั้งสิ้น เป็นเงิน 27,300.-บาท รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 4 เท่ากับเงินเดือน 10 เดือน ค่าปรับ ทั้งสิ้น เป็นเงิน 86,100.-บาท
5. การจัดซื้อถังรองรับขยะมูลฝอย แบบพลาสติกขนาดบรรจุไม่น้อย กว่า 40 ลิตร ของสำนักงานเขต ธนบุรี	หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวน สาธารณะทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุในการจัด ซื้อถังรองรับมูลฝอยฯ ครั้งที่ 1 และ 2 มีหน้าที่ จัดส่งประกาศเผยแพร่การสอบราคาและ ไม่จัดส่งเอกสารสอบราคาตามข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานครเรื่องการพัสดุ พ.ศ. 2538 โดยไม่มีเหตุอันควร	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 1 เท่ากับเงินเดือน 1 เดือน ค่าปรับ ทั้งสิ้นเป็นเงิน 20,320.- บาท

เรื่องพิจารณาเสร็จแล้ว	ความผิด	โทษปรับทางปกครอง
	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่พัสดุในการจัดซื้อถังรองรับมูลฝอยฯ ครั้งที่ 2 และ 4 มีหน้าที่จัดส่งประกาศเผยแพร่การสอบราคาแต่ไม่จัดส่งเอกสารสอบราคาตามข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครเรื่องการพัสดุ พ.ศ. 2538 ข้อ 37 โดยไม่มีเหตุอันควร	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 1 เท่ากับเงินเดือน 1 เดือน ค่าปรับทั้งสิ้นเป็นเงิน 22,830.-บาท
6. เจ้าหน้าที่ของโรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลา ปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(จัดจ้างการประกอบอาหารสำหรับนักเรียนภาคเรียนที่ 1/2545 โรงเรียนกีฬาจังหวัดยะลา โดยมิชอบ)	คณะกรรมการพิจารณาผลการประกวดราคาจ้าง ปฏิบัติหน้าที่รับพิจารณาผู้เสนอราคาที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขในเอกสารประกวดราคาจ้าง ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และพิจารณาให้เป็นผู้รับจ้างประกอบอาหาร ทำให้โรงเรียนกีฬา จังหวัดยะลา ดำเนินการจัดจ้างสูงเกินควร และเป็นเหตุทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ซึ่งเป็นการจงใจฝ่าฝืนระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 50 (1)	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 3 โดยเท่ากับเงินเดือน 5 เดือน คิดเป็นเงิน 84,000.- บาท 93,750.- บาท และ 67,300.- บาท ค่าปรับทั้งสิ้นเป็นเงิน 245,050.-บาท
7. เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเหล่าปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงิน การนำเงินส่ง และการจัดทำบัญชีโดยมิชอบ	หัวหน้าส่วนการคลังในฐานะเจ้าหน้าที่มีหน้าที่นำเงินส่ง ไม่นำเงินรายได้แผ่นดินที่อยู่ในความรับผิดชอบส่งหรือฝากคลัง หรือหน่วยรับตรวจภายในระยะเวลาที่กฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจกำหนด เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หัวหน้าส่วนการคลังในฐานะเจ้าหน้าที่มีหน้าที่เบิกจ่ายเงิน ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ และได้กระทำในฐานะเป็นผู้ส่งจ่าย หัวหน้าส่วนการคลังในฐานะเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีหรือเอกสารเพื่อประกอบการบันทึกบัญชี ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการทุจริตและกระทำในขณะถูกตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงและถูกดำเนินการทางวินัย	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 3 รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 4 รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 3 ค่าปรับเป็นเงินทั้งสิ้น 187,600. บาท

เรื่องพิจารณาเสร็จแล้ว	ความผิด	โทษปรับทางปกครอง
8. การรับเงินจากการจำหน่ายคู่มือสมัครสอบแข่งขันเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยไม่ออกใบเสร็จรับเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี	ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับชำระเงินค่าจำหน่ายคู่มือสมัครสอบ โดยไม่ออกใบเสร็จรับเงิน ● เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 4 คนที่ 1 ● เจ้าหน้าที่ธุรการ 4 ● เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี 4 คนที่ 2 หัวหน้าส่วนอำนาจการเป็นผู้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวข้างต้นรับชำระเงินค่าจำหน่ายคู่มือสมัครสอบโดยไม่ออกใบเสร็จรับเงิน ถือได้ว่าเป็นการกระทำหรือมีส่วนร่วมกระทำความผิดในฐานะผู้บังคับบัญชา	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 1 เท่ากับ 1 ใน 4 ของเงินเดือน 1 เดือน เป็นเงินทั้งสิ้น 2,152.50 บาท รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 1 เท่ากับ 1 ใน 4 ของเงินเดือน 1 เดือน เป็นเงินทั้งสิ้น 2,260.- บาท รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 1 เท่ากับ 1 ใน 4 ของเงินเดือน 1 เดือน เป็นเงินทั้งสิ้น 1,995 บาท รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 2 เท่ากับ เงินเดือนรวม 4 เดือน เป็นเงินทั้งสิ้น 93,040.-บาท
9. เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลดงหม้อทอง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร รับเงินแล้วมิได้บันทึกบัญชี ไม่นำเงินส่งหรือฝากธนาคาร และจ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการจ่ายเงิน	ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่จ่ายเงินร่วมกันสั่งจ่ายเงินตามเช็คของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาบ้านม่วง จำนวน 14 ฉบับ จำนวนเงินทั้งสิ้น 87,834.69 บาท ให้แก่ผู้รับเงิน และเช็คทั้งหมดได้มีการเรียกเก็บเงินแล้วทุกฉบับแต่ไม่มีฎีกาเบิกเงินงบประมาณรายจ่าย ฎีกาเบิกเงินนอกงบประมาณรายจ่าย ไม่มีหลักฐานการจ่ายให้ตรวจสอบ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเจ้าหน้าที่จ่ายเงินจงใจปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และ/หรือจงใจจ่ายเงินนั้นโดยไม่มีหลักฐานการจ่ายเงิน ทำให้รัฐเสียหายตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ หัวหน้าส่วนการคลังได้รับเงินค่าขายเอกสารสอบราคา ค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน ค่าภาษีบำรุงท้องที่ และเงินประกันสัญญา ไม่บันทึกบัญชี ไม่มีเงินสดคงเหลือให้ตรวจนับ ไม่มีเงินสดเก็บไว้ในตู้รับฝาก ไม่มีหลักฐานการนำเงินฝากธนาคาร	รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 4 เท่ากับเงินเดือน 9 เดือน ค่าปรับทั้งสิ้นเป็นเงิน 79,380.-บาท รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 4 เท่ากับเงินเดือน 9 เดือน ค่าปรับทั้งสิ้นเป็นเงิน 36,000.-บาท รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 3 เท่ากับเงินเดือน 8 เดือน รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 2 เท่ากับเงินเดือน 4 เดือน รับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ 4 เท่ากับเงินเดือน 12 เดือน

การติดตามผลการดำเนินการ
ของหน่วยรับตรวจ
ตามรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

6. การติดตามผลการดำเนินการของหน่วยรับตรวจ ตามรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

หน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน คือ การติดตามผลการดำเนินการของหน่วยรับตรวจตามรายงานการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยมีการติดตามว่าหน่วยรับตรวจได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินประการใดแล้ว ซึ่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 44 , 45 และ 46 ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

ขั้นตอนการติดตามผลการดำเนินการของหน่วยรับตรวจ

1. กรณีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พิจารณาผลการตรวจสอบแล้วพบว่า ข้อบกพร่องเกิดจากการที่หน่วยรับตรวจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ตามมาตรา 44 หรือการดำเนินงานของหน่วยรับตรวจ มีข้อบกพร่องเนื่องจากไม่มีข้อกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา 45 เมื่อครบ 60 วันนับแต่วันที่แจ้งผลการตรวจสอบ หรือพบว่าหน่วยรับตรวจมีพฤติกรรม น่าเชื่อว่าทุจริตตามมาตรา 46 เมื่อครบ 90 วันนับแต่วันที่แจ้งผลการตรวจสอบ หน่วยรับตรวจยังไม่แจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งเตือนพร้อมทั้งระบุหากละเลยไม่ดำเนินการจะมีความผิดทางวินัยตามมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

2. เมื่อครบกำหนด 30 วันนับแต่วันแจ้งเตือน หน่วยรับตรวจยังไม่แจ้งผลการดำเนินการให้ทราบอีกให้สำนักงานฯ รวบรวมพยานหลักฐานและความเห็นแล้วรายงานผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อเสนอให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควรเพื่อแจ้งกระทรวงเจ้าสังกัด หรือผู้บังคับบัญชา หรือผู้ควบคุมกำกับ หรือรับผิดชอบของหน่วยรับตรวจแล้วแต่กรณี ดำเนินการตามกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนที่ราชการหรือหน่วยรับตรวจกำหนดแก่ผู้รับตรวจและเจ้าหน้าที่หน่วยรับตรวจผู้รับผิดชอบตามควรแก่กรณี

3. ในกรณีหน่วยรับตรวจไม่ดำเนินการตาม (2) หรือมีข้อโต้แย้งให้สำนักงานฯ รวบรวมพยานหลักฐานและความเห็นแล้วรายงานผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อเสนอคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควรเพื่อรายงานต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และคณะรัฐมนตรี

จำนวนหน่วยงานที่พบข้อบกพร่องและมูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืน

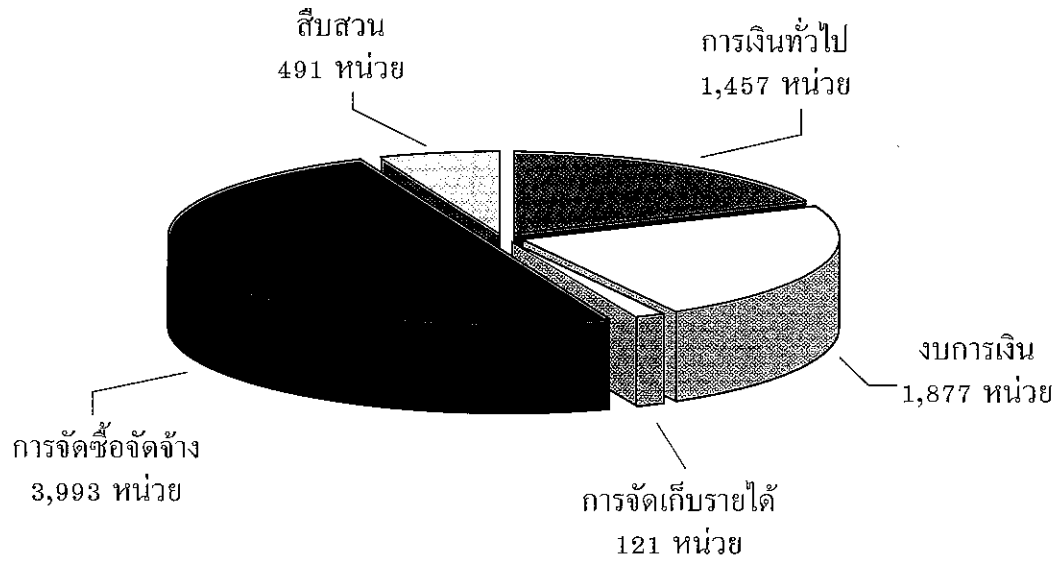
ตามรายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ 2545 - 2547 ผลการตรวจสอบทั้ง 5 ลักษณะงาน คือ การตรวจสอบการเงินทั่วไป งบการเงิน การจัดเก็บรายได้ การจัดซื้อจัดจ้าง และการตรวจสอบสืบสวน มีจำนวนหน่วยงานที่พบข้อบกพร่อง จำนวน 7,939 หน่วย และมูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 14,968.44 ล้านบาท

ลักษณะงาน	จำนวนหน่วยงานที่พบข้อบกพร่องและมูลค่าความเสียหาย							
	รายงานประจำปี2545		รายงานประจำปี2546		รายงานประจำปี2547		รวม 3 ปี	
ตรวจสอบ	หน่วย	ล้านบาท	หน่วย	ล้านบาท	หน่วย	ล้านบาท	หน่วย	ล้านบาท
การเงินทั่วไป	498	26.91	515	59.81	444	147.96	1,457	234.6
งบการเงิน	645	92.50	582	132.58	650	51.37	1,877	276.45
การจัดเก็บรายได้	32	6.21	30	33.21	59	6.37	121	45.79
จัดซื้อจัดจ้าง	1,075	79.09	1,772	98.53	1,146	72.56	3,993	250.18
สืบสวน	153	244.46	133	1,719.23	205	12,197.65	491	14,161.34
รวม	2,403	449.17	3,032	2,043.36	2,504	12,475.91	7,939	14,968.44

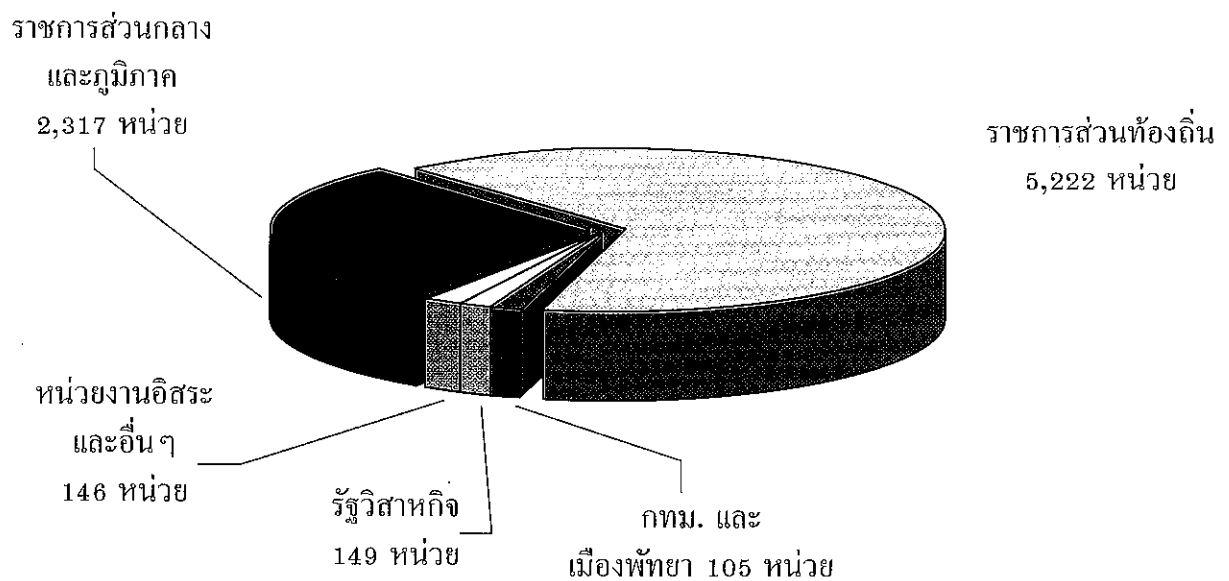
จากข้อมูลจำนวนหน่วยงานที่พบข้อบกพร่องดังกล่าวข้างต้น หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นจะเป็นหน่วยที่พบข้อบกพร่องมากที่สุด มีจำนวน 5,222 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 65.78 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องทั้งหมด และลักษณะงานการจัดซื้อจัดจ้างจะเป็นงานที่มีหน่วยงานต่างๆ มีข้อบกพร่องมากที่สุด จำนวน 3,993 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 50.30 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องทั้งหมด (แผนภูมิที่ 5 - 6)

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณามูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืน หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยที่พบมูลค่าความเสียหายมากที่สุด เป็นจำนวนเงิน 13,165.57 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 87.95 ของมูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืนทั้งหมด และลักษณะงานการตรวจสอบสืบสวนเป็นงานที่พบว่ามีมูลค่าความเสียหายมากที่สุด เป็นเงิน 14,161.34 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 94.61 ของมูลค่าความเสียหายที่เรียกคืนทั้งหมด (แผนภูมิที่ 7 - 8)

แผนภูมิ 5 แสดงจำนวนหน่วยรับตรวจที่พบข้อบกพร่อง
จำแนกตามลักษณะงาน
ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545-2547

แผนภูมิ 6 แสดงจำนวนหน่วยรับตรวจที่พบข้อบกพร่อง
จำแนกตามหน่วยงาน
ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545-2547

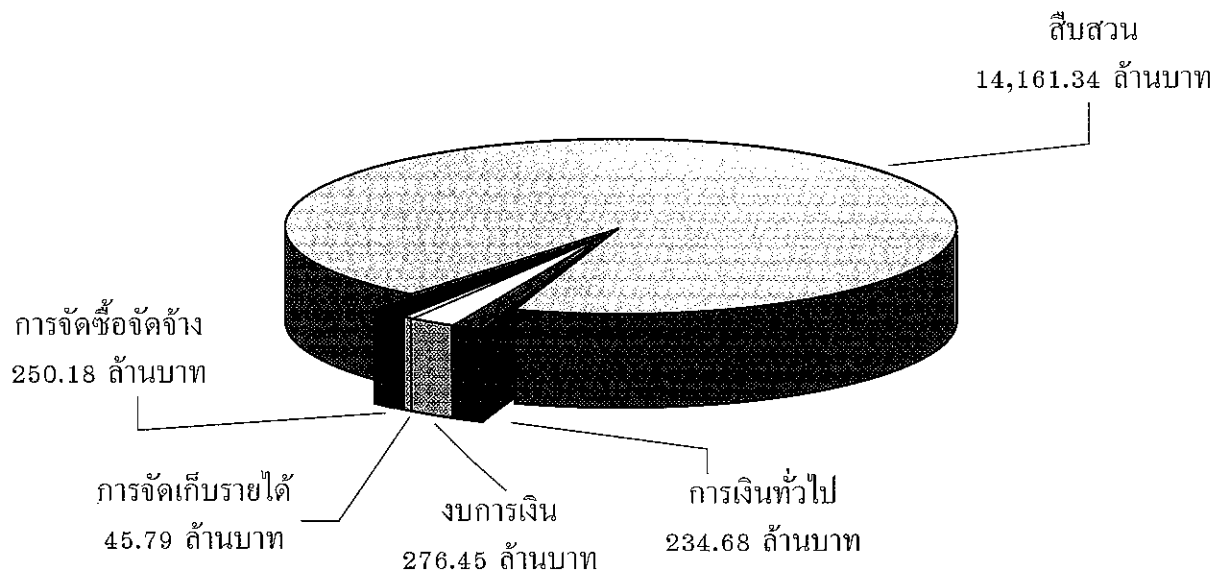

แผนภูมิ 7 แสดงมูลค่าความเสียหายที่ตรวจพบและเรียกเงินคืน

จำแนกตามลักษณะงาน

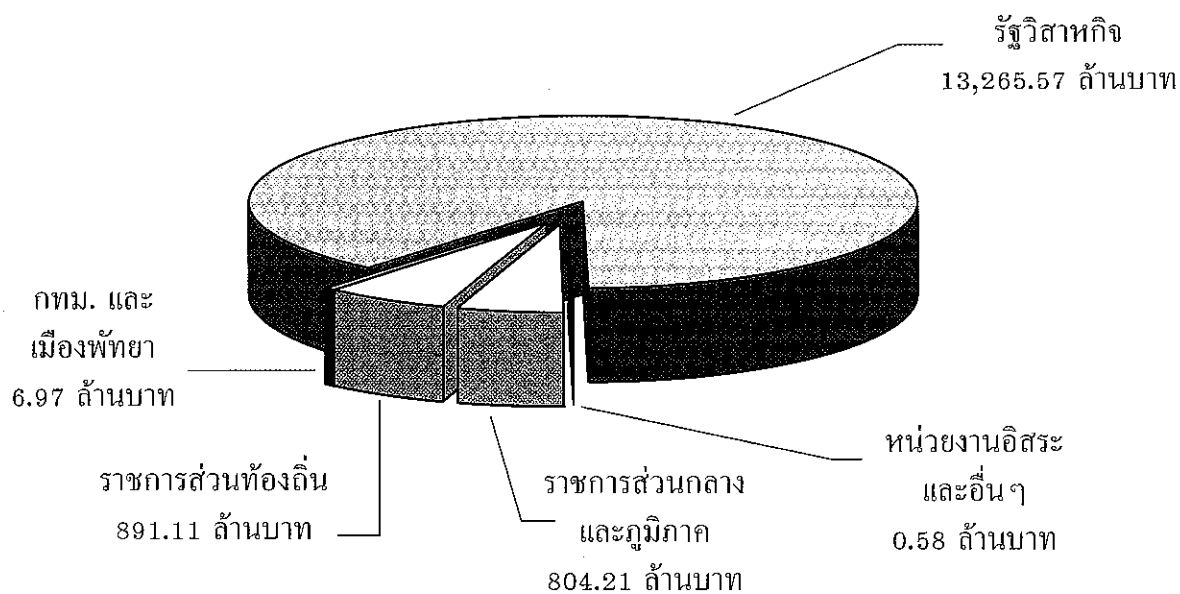
ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545-2547

แผนภูมิ 8 แสดงมูลค่าความเสียหายที่ตรวจพบและเรียกเงินคืน

จำแนกตามหน่วยงาน

ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545-2547

การติดตามผลการดำเนินการของหน่วยรับตรวจ

เพียงวันที่ 30 มิถุนายน 2548 มีหน่วยงานที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งข้อบกพร่อง ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว จำนวน 6,377 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 80.32 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องทั้งหมด โดยมีการคืนเงินหรือชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการแล้ว เป็นเงิน 467.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.12 ของมูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืน และมีหน่วยงานที่ส่งเอกสารชี้แจงเพิ่มเติมหรือขออนุมัติเบิกจ่ายเป็นกรณีพิเศษจากผู้มีอำนาจเพื่อหักล้างการหักทวง หรือผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดราชการไม่เสียหายและไม่มีผู้ใดต้องชดใช้เงินคืน เป็นเงิน 74.47 ล้านบาท คงเหลือหน่วยงานที่พบข้อบกพร่องอยู่ระหว่างดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน จำนวน 1,562 หน่วย มูลค่าความเสียหายที่ทางราชการยังไม่ได้รับชดใช้เงินคืน เป็นเงิน 14,426.45 ล้านบาท

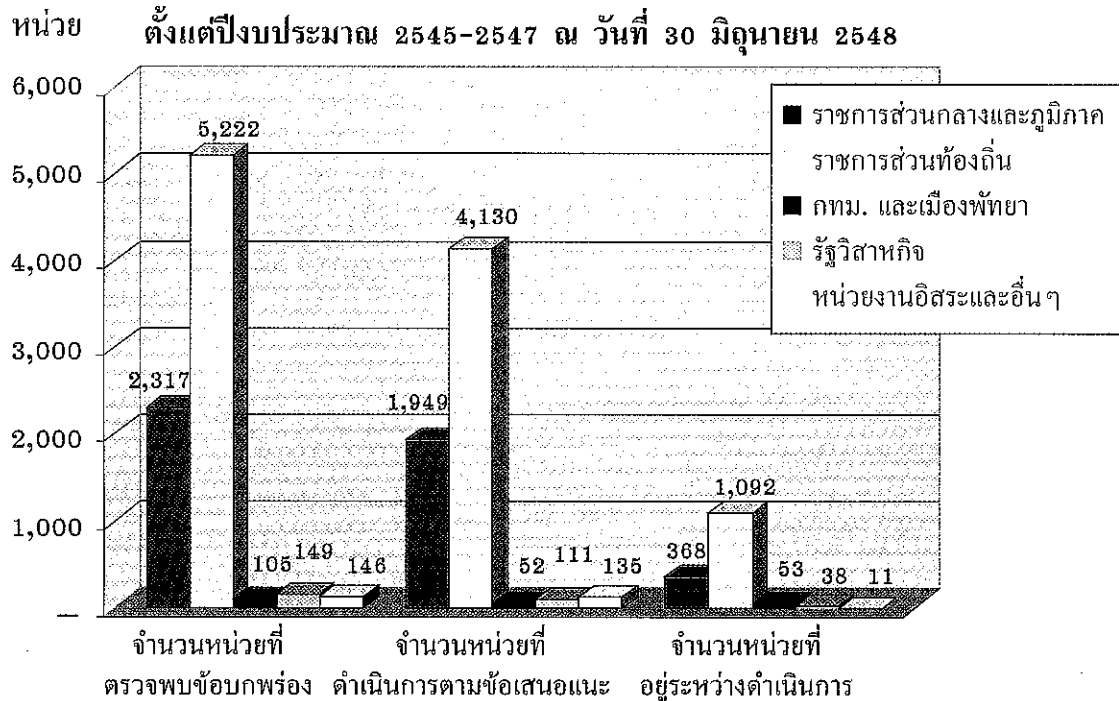
ลักษณะงาน ตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง		หน่วยรับตรวจดำเนินการแล้ว			อยู่ระหว่างดำเนินการ	
	หน่วย	ล้านบาท	หน่วย	ชดใช้เงินคืน ล้านบาท	ได้รับอนุมัติ กรณีพิเศษ ล้านบาท	หน่วย	ล้านบาท
การเงินทั่วไป	1,457	234.68	1,293	194.47	4.75	164	35.46
งบการเงิน	1,877	276.45	1,498	145.22	18.34	379	112.89
การจัดเก็บรายได้	121	45.79	94	43.77	—	27	2.02
จัดซื้อจัดจ้าง	3,993	250.18	3,352	41.56	47.67	641	160.95
สืบสวน	491	14,161.34	140	42.50	3.71	351	14,115.13
รวม	7,939	14,968.44	6,377	467.52	74.47	1,562	14,426.45

หน่วยงานและลักษณะงานที่ตรวจพบข้อบกพร่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมากที่สุด ได้แก่ หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น มีจำนวน 1,092 หน่วย และลักษณะงานจัดซื้อจัดจ้าง มีจำนวน 641 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 13.75 และ 8.07 ของจำนวนหน่วยที่พบข้อบกพร่องทั้งหมดตามลำดับ (แผนภูมิที่ 9 - 10)

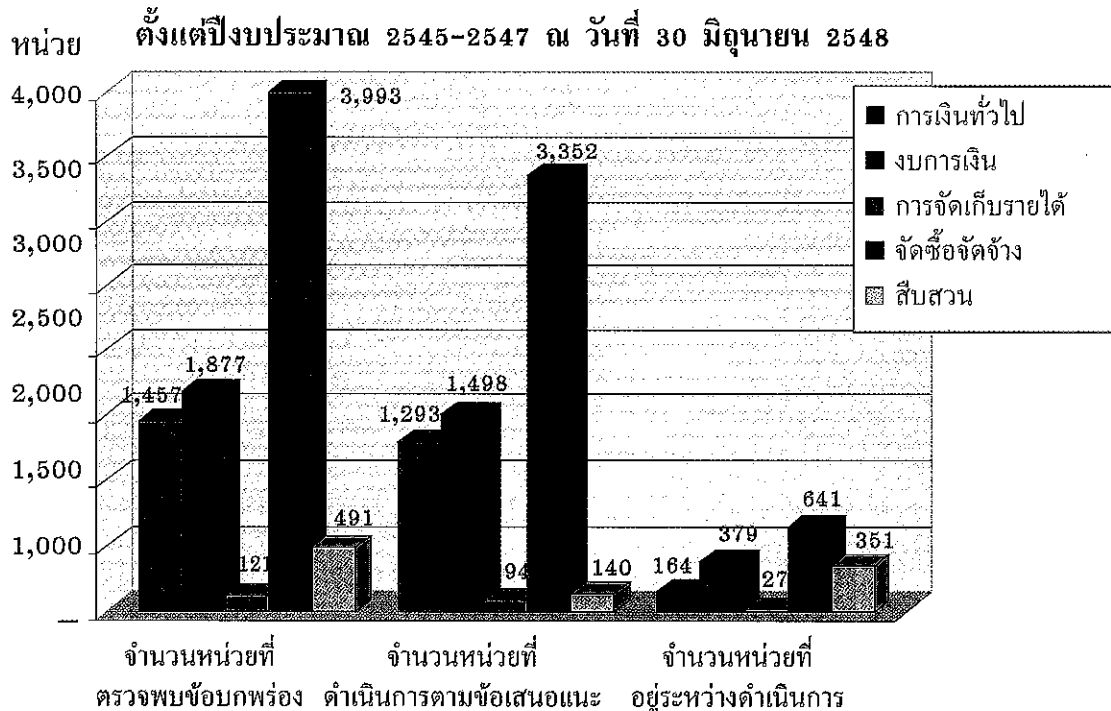
สำหรับหน่วยงานและลักษณะงานที่ตรวจพบมีมูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืน ซึ่งทางราชการยังไม่ได้รับชดใช้เงินคืนมากที่สุด คือ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เป็นเงิน 13,141.38 ล้านบาท และลักษณะงานสืบสวน เป็นเงิน 14,115.13 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 87.79 และ 94.30 ของมูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืนตามลำดับ (แผนภูมิที่ 11 - 12)

แผนภูมิ 9 แสดงผลการดำเนินการของหน่วยรับตรวจที่พบข้อบกพร่อง
จำแนกตามหน่วยงาน

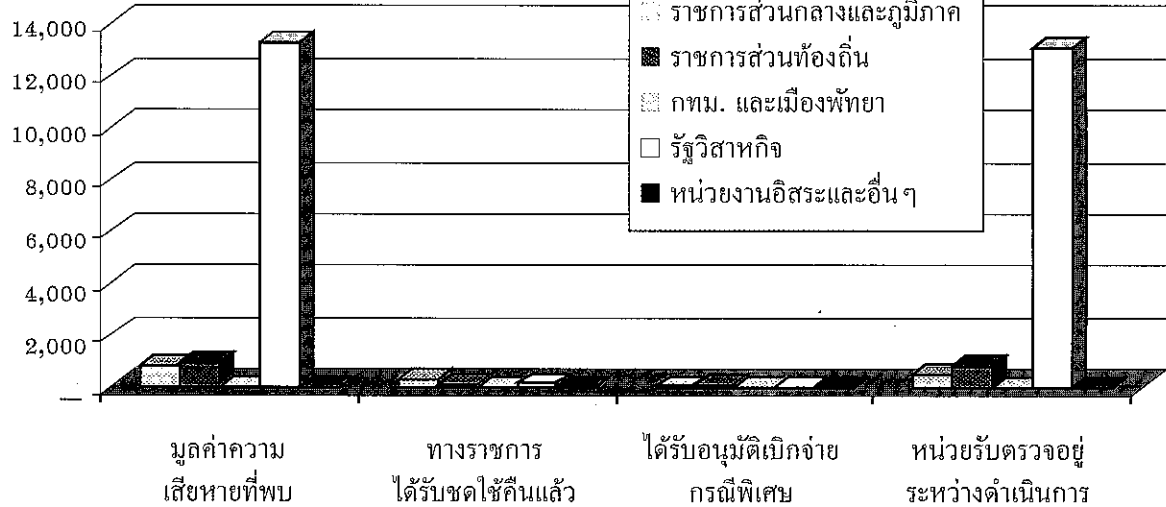

แผนภูมิ 10 แสดงผลการดำเนินการของหน่วยรับตรวจที่พบข้อบกพร่อง
จำแนกตามลักษณะงาน

แผนภูมิ 11 การติดตามผลการดำเนินการของหน่วยรับตรวจ
มูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืน จำแนกตามหน่วยงาน
ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545-2547 ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2548

หน่วย : ล้านบาท

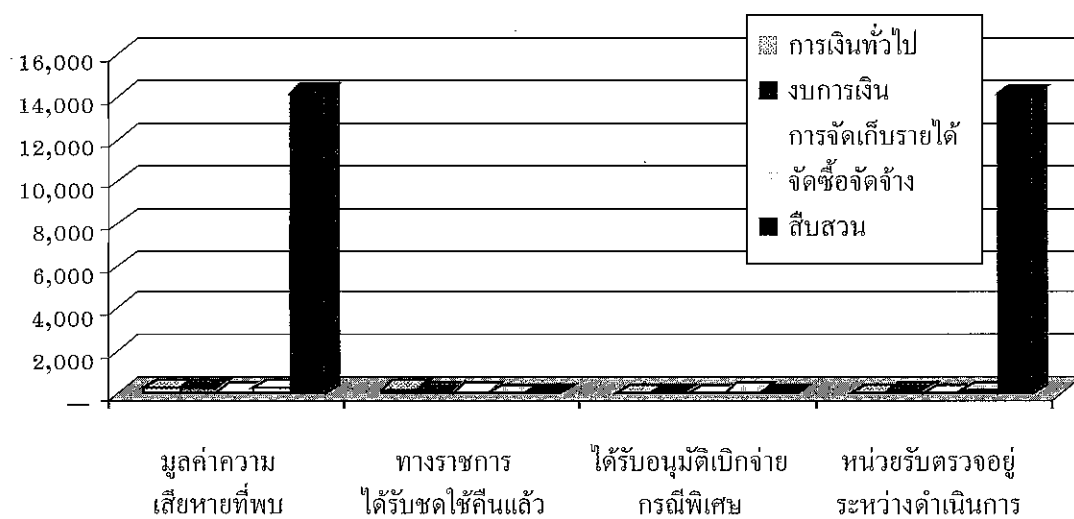

หน่วย : ล้านบาท

การติดตามผลการดำเนินการ	ราชการส่วนกลางและภูมิภาค	ราชการส่วนท้องถิ่น	กทม.และเมืองพัทยา	รัฐวิสาหกิจ	หน่วยงานอิสระและอื่นๆ	รวม
มูลค่าความเสียหายที่พบ	804.20	891.12	6.97	13,265.57	0.58	14,968.44
ทางราชการได้รับชดใช้คืนแล้ว	256.30	86.18	0.69	124.07	0.28	467.52
ได้รับอนุมัติเบิกจ่ายกรณีพิเศษ	25.58	48.27	0.50	0.12	-	74.47
หน่วยรับตรวจอยู่ระหว่างดำเนินการ	522.32	756.67	5.78	13,141.38	0.30	14,426.45

แผนภูมิ 12 การติดตามผลการดำเนินการของหน่วยรับตรวจ
มูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืน จำแนกตามลักษณะงาน
ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2545-2547 ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2548

หน่วย : ล้านบาท

การติดตาม ผลการดำเนินการ	การเงิน ทั่วไป	งบ การเงิน	การจัดเก็บ รายได้	จัดซื้อ จัดจ้าง	สืบสวน	รวม
มูลค่าความเสียหายที่พบ	234.68	276.45	45.79	250.18	14,161.34	14,968.44
ทางราชการได้รับชดใช้คืนแล้ว	194.47	145.22	43.77	41.56	42.50	467.52
ได้รับอนุมัติเบิกจ่ายกรณีพิเศษ	4.75	18.34	-	47.67	3.71	74.47
หน่วยรับตรวจอยู่ระหว่าง ดำเนินการ	35.46	112.89	2.02	160.95	14,115.13	14,426.45

อนึ่ง ข้อบกพร่องจากการตรวจสอบทั้ง 5 ลักษณะงาน ตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งหน่วยงานไปดำเนินการนั้น มีเรื่องส่วนหนึ่งยังอยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่างการดำเนินการสอบสวนทางวินัยเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ และ/หรืออยู่ระหว่างการดำเนินการขอเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของหน่วยงานต้นสังกัด ยกเว้นลักษณะงานตรวจสอบสืบสวน พบว่า เรื่องส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการดำเนินการทางอาญา ทางแพ่ง และทางวินัย ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน และมีกระบวนการที่จะต้องดำเนินการหลายขั้นตอนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น การดำเนินการของพนักงานสอบสวน การพิจารณาของพนักงานอัยการ หรือการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งต้องใช้เวลานานพอสมควรในการติดตามผลจนกว่าเรื่องจะดำเนินการได้เป็นที่ยุติ

ลักษณะความผิด (เรื่อง)												
ประเด็น	จำนวนเรื่อง			ทางอาญา			ทางแพ่ง			ทางวินัย		
ความผิด	ออก	อยู่ระหว่างดำเนินการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	รวม	อยู่ระหว่างดำเนินการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	รวม	อยู่ระหว่างดำเนินการ	อยู่ระหว่างดำเนินการ	รวม
รายงานแล้ว	รายงานแล้ว	รายงานแล้ว	รายงานแล้ว	รายงานแล้ว	รายงานแล้ว	รวม	รายงานแล้ว	รายงานแล้ว	รวม	รายงานแล้ว	รายงานแล้ว	รวม
มาตรา 46	266	10	256	14	252	266	39	140	179	79	177	256
มาตรา 44	251	137	114	—	—	—	55	53	108	134	100	234
รวม	517	147	370	14	252	266	94	193	287	213	277	490

จากข้อมูลตามรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2545 - 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ออกรายงานลักษณะงานตรวจสอบสืบสวน จำนวน 517 เรื่อง รวม 491 หน่วย มูลค่าความเสียหายที่เรียกเงินคืน เป็นเงิน 14,161.34 ล้านบาท แยกเป็นกรณีมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ จำนวน 266 เรื่อง และกรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง จำนวน 251 เรื่อง

ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2548 ผลการดำเนินการของหน่วยงานที่พบข้อบกพร่องตามลักษณะสืบสวน ได้ดำเนินการเป็นที่ยุติแล้ว จำนวน 147 เรื่อง 140 หน่วย โดยมีการคืนเงินหรือชดใช้เงินคืนให้กับทางราชการได้ทั้งสิ้น เป็นเงิน 42.50 ล้านบาท และผลตรวจสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดราชการไม่เสียหายและไม่มีผู้ใดต้องชดใช้เงินคืน เป็นเงิน 3.71 ล้านบาท มูลค่าความเสียหายที่ทางราชการยังไม่ได้รับชดใช้เงินคืน เป็นเงิน 14,115.13 ล้านบาท มีจำนวนเรื่องที่อยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 370 เรื่อง 351 หน่วย โดยอยู่ระหว่างการดำเนินการทางอาญา ทางแพ่ง และทางวินัย ตามลักษณะความผิด ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

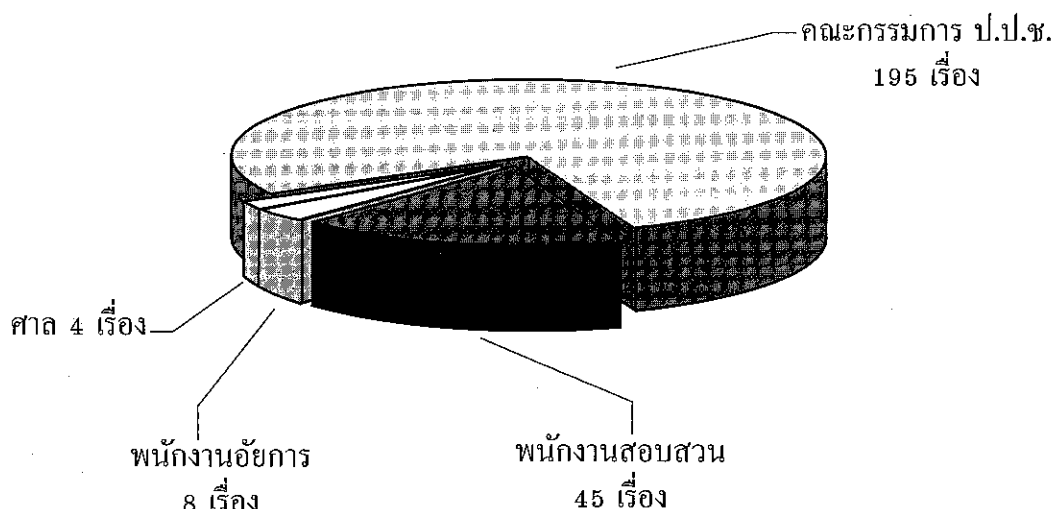
1. ทางอาญา จำนวนเรื่องที่แจ้งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย 266 เรื่อง ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว 14 เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ 252 เรื่อง โดยอยู่ระหว่างดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. 195 เรื่อง พนักงานสอบสวน 45 เรื่อง พนักงานอัยการ 8 เรื่อง และศาล 4 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 73.31, 16.92, 3.01 และ 1.50 ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 13)

2. ทางแพ่ง จำนวนเรื่องที่แจ้งหน่วยงานดำเนินการทางแพ่ง 287 เรื่อง ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว 94 เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ 193 เรื่อง โดยอยู่ระหว่างดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด 119 เรื่อง ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วหน่วยงานแจ้งให้ผู้รับผิดชอบชดใช้เงินคืน 42 เรื่อง ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลังพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิด 24 เรื่อง อยู่ระหว่างการพิจารณาของพนักงานอัยการ 6 เรื่อง และการพิจารณาในชั้นศาล 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 41.46, 14.63, 8.36, 2.09 และ 0.70 ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 14)

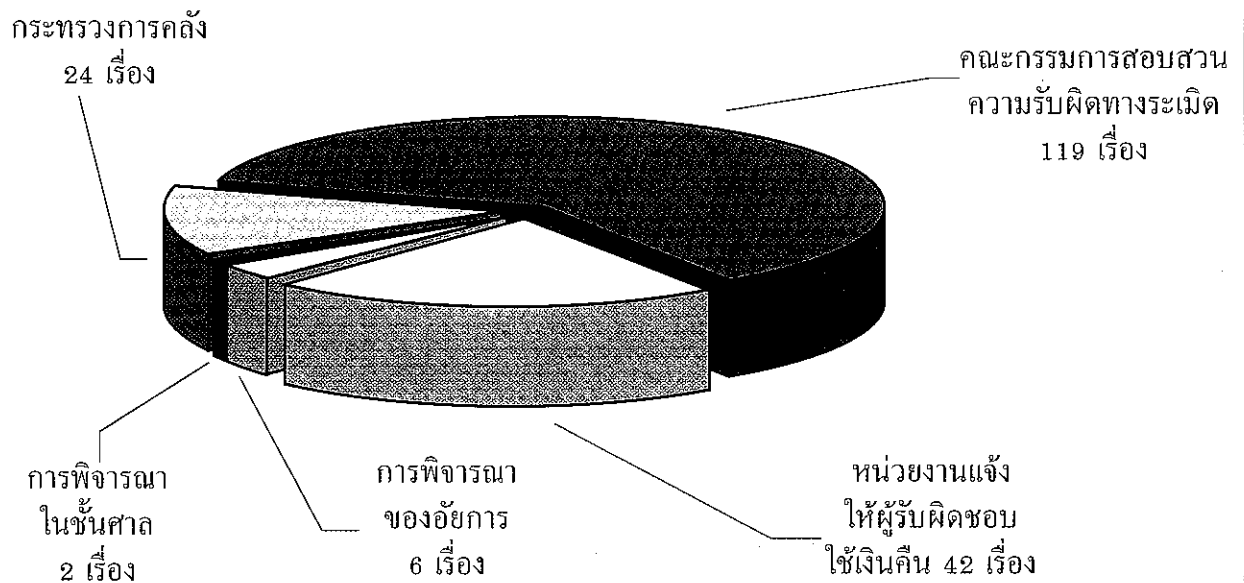
3. ทางวินัย จำนวนเรื่องที่แจ้งหน่วยงานดำเนินการทางวินัย 490 เรื่อง ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว 213 เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ 277 เรื่อง โดยเรื่องอยู่ระหว่างดำเนินการของหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น 162 เรื่อง ราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค 95 เรื่อง รัฐวิสาหกิจ 13 เรื่อง กรุงเทพมหานคร 5 เรื่อง และหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ 2 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 33.06, 19.39, 2.65, 1.02 และ 0.41 ตามลำดับ (แผนภูมิที่ 15)

แผนภูมิ 13 แสดงกรณีพบพฤติกรรมที่น่าเชื่อว่าทุจริตหรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและกรณีปฏิบัติผิดระเบียบหรือข้อบกพร่อง ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการในทางอาญา

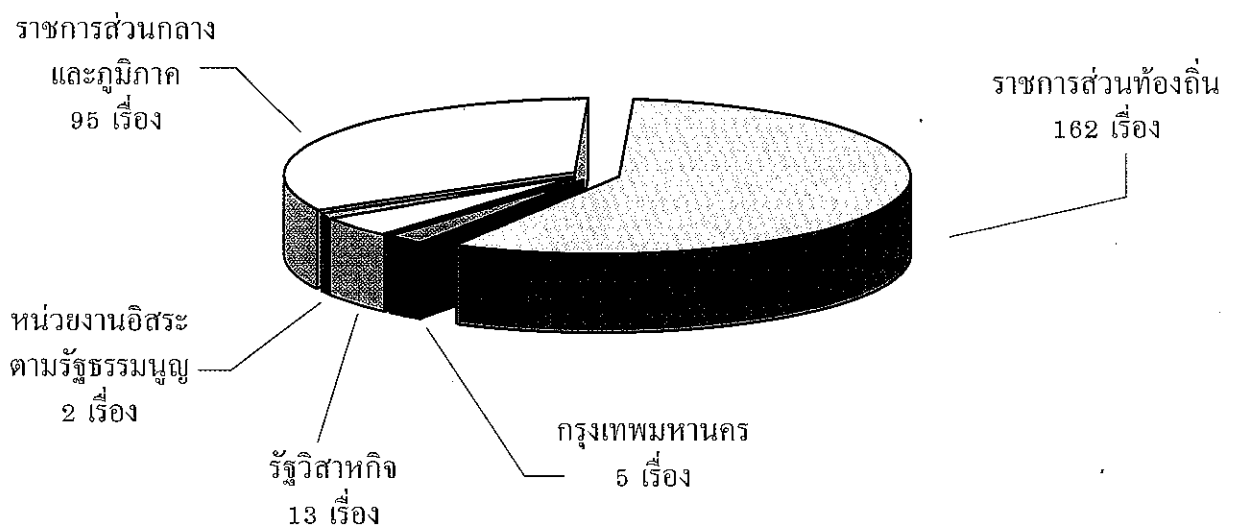
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2548

แผนภูมิ 14 แสดงกรณีพบพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและกรณีปฏิบัติ
ผิดระเบียบหรือมีข้อบกพร่อง ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการในทางแพ่ง
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2548

แผนภูมิ 15 แสดงกรณีพบพฤติการณ์น่าเชื่อว่าทุจริตหรือมีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบและกรณีปฏิบัติ
ผิดระเบียบหรือข้อบกพร่อง ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการในทางวินัย
ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2548

การบริหารงานของสำนักงาน

การตรวจเงินแผ่นดิน

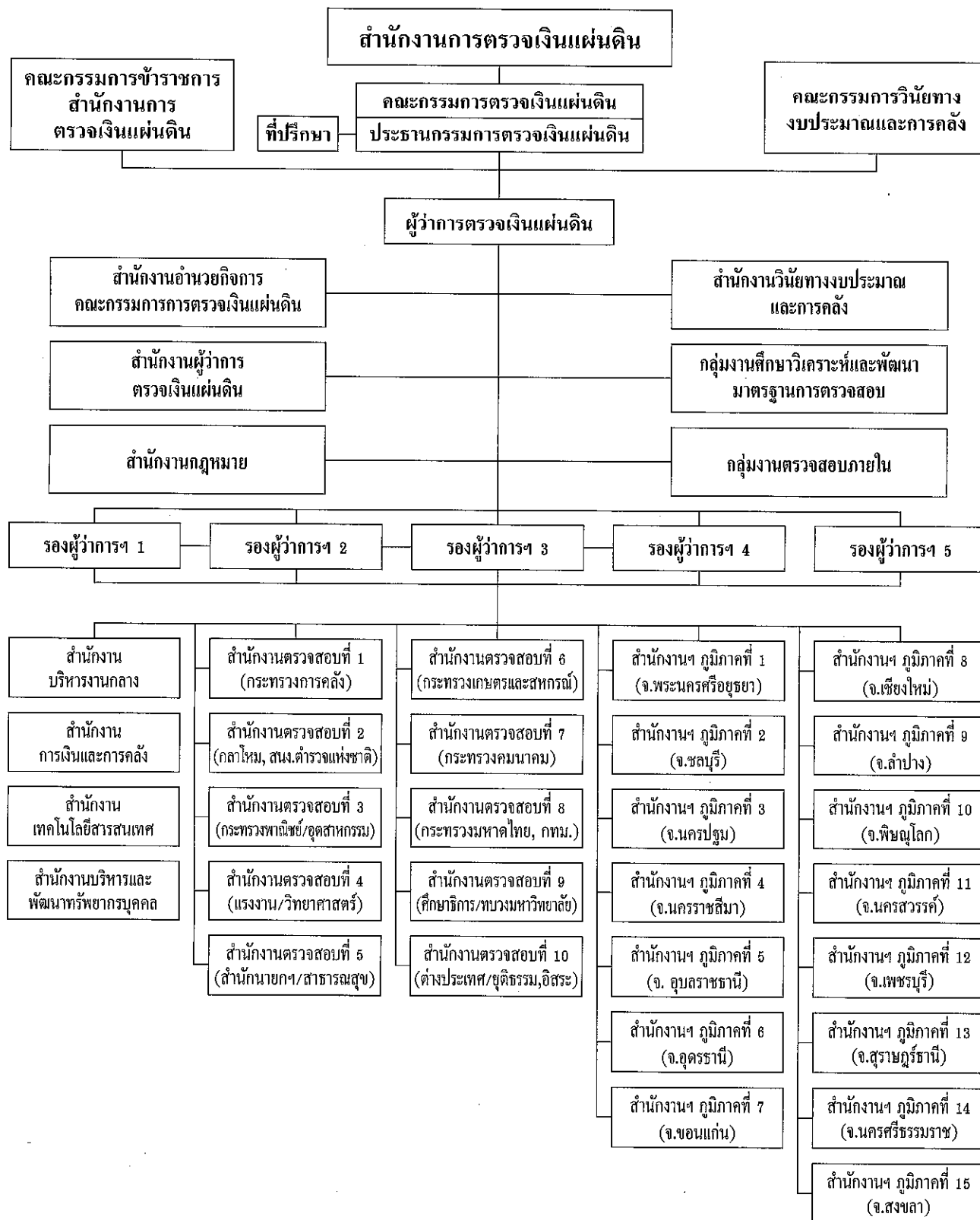
7.1 การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การแบ่งส่วนราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ในปีงบประมาณ 2547 ยังคงเป็นการแบ่งส่วนราชการตามประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2545 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2545 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2545 เป็นต้นมา

ปัจจุบันสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อยู่ระหว่างการพิจารณาปรับปรุงส่วนราชการภายในให้เกิดความเหมาะสม สามารถปฏิบัติภารกิจในด้านการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของรัฐให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเกิดประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของการตรวจเงินแผ่นดิน

การแบ่งส่วนราชการในปี 2547
(1 ตุลาคม 2546)

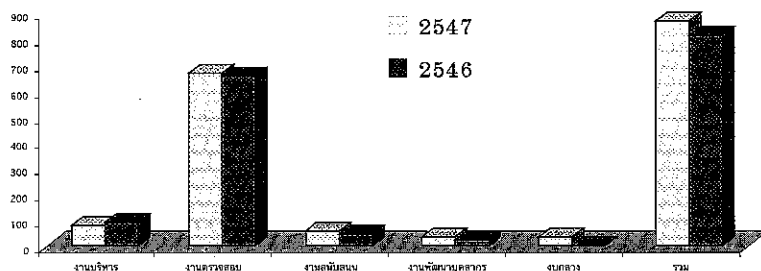

7.2 การใช้จ่ายเงินงบประมาณและบุคลากร

งบประมาณประจำปี 2547

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับงบประมาณในปี 2547 เป็นจำนวน 869.83 ล้านบาท ซึ่งสามารถจำแนกตามแผนงานได้ดังนี้

(ล้านบาท)

: ล้านบาท

เงินงบประมาณ จำแนกตาม แผนงาน	2547	2546
งานบริหาร	78.22	89.98
งานตรวจสอบ	667.80	656.28
งานสนับสนุน	57.86	46.49
งานพัฒนาบุคลากร	34.59	22.46
งบกลาง	31.36	-
รวม	869.83	815.21

หมายเหตุ งบกลาง (ค่าใช้จ่ายการปรับเงิน
ค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐ)

อัตรากำลัง (ที่มีอยู่จริง)

: จำนวนคน

ลักษณะงาน	ข้าราชการ	ลูกจ้าง	รวม
งานบริหาร	34	—	34
งานตรวจสอบ	1,807	167	1,974
งานสนับสนุน	35	—	35
งานพัฒนาบุคลากร	320	181	501
รวม	2,196	348	2,544

7.3 ตารางสรุปผลการตรวจสอบ

ตารางที่ 3 จำนวนหน่วยรับตรวจในปีงบประมาณ 2547

ราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค (หน่วย)	ราชการส่วน ท้องถิ่น (หน่วย)	รัฐวิสาหกิจ สถาบัน การเงิน และ บริษัทย่อย (หน่วย)	เงินทุน หมุนเวียน (หน่วย)	หน่วยรับ ตรวจอื่น (หน่วย)	รวม (หน่วย)
62,153	8,605	235	133	159	71,285

ตารางที่ 4 จำนวนหน่วยรับตรวจที่ตรวจสอบเสร็จและออกรายงานในปีงบประมาณ 2547

: หน่วย

ลักษณะงาน ตรวจสอบ	ราชการ ส่วนกลาง และส่วน ภูมิภาค	ราชการส่วน ท้องถิ่น กทม. และเมือง พัทยา	รัฐวิสาหกิจ สถาบัน การเงิน และ บริษัทย่อย	เงินทุน หมุนเวียน	หน่วยรับ ตรวจอื่น	รวม (หน่วย)
การเงินทั่วไป	230	238	-	-	-	468
งบการเงิน	11	770	115	72	52	1,020
การจัดเก็บรายได้	49	11	-	-	-	60
การจัดซื้อจัดจ้าง	1,543	1,300	102	-	-	2,945
การตรวจสอบสืบสวน	75	123	7	-	-	205
การตรวจสอบดำเนินงาน	11	-	3	-	-	14
ตรวจสอบเฉพาะกรณี (เงินอุดหนุน)	37	1	-	-	-	38
รวม	1,956	2,443	227	72	52	4,750

7.4 งานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ

การเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศ 2 องค์การ คือ

1. องค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดระหว่างประเทศ (International Organization of Supreme Audit Institutions - INTOSAI) มีสมาชิกจากทุกภูมิภาคทั่วโลก รวม 178 ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ด้านการตรวจเงินแผ่นดินระหว่างประเทศสมาชิก จัดให้มีการประชุมสมัชชาทุกๆ 3 ปี
2. องค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดแห่งเอเชีย (Asian Organization of Supreme Audit Institutions - ASOSAI) เป็นองค์กรระดับภูมิภาคของ INTOSAI มีสมาชิกภูมิภาคเอเชียและตะวันออกกลางบางส่วนรวม 39 ประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานด้านตรวจสอบและจัดให้มีการประชุมสมัชชาทุกๆ 3 ปี

กิจกรรม

การเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศ

1. ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในฐานะประธาน ASOSAI เข้าร่วมการประชุมคณะมนตรี ครั้งที่ 32 ขององค์การสถาบันการตรวจสอบสูงสุดแห่งเอเชีย (The 32nd ASOSAI Governing Board Meeting) ระหว่างวันที่ 20 - 26 ตุลาคม 2546 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งการประชุมดังกล่าวถือเป็นการสิ้นสุดวาระในการดำรงตำแหน่งประธาน ASOSAI ของประเทศไทย และผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งประธาน ASOSAI คนใหม่คือ Mr. Guillermo N. Carague, Chairman of the Commission on Audit of Philippines
2. ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ช่วยผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ได้รับเชิญให้เป็นผู้แทนองค์การตรวจสอบสูงสุด (Supreme Audit Institutions - SAIs) เพื่อเข้าร่วมการประชุม หัวข้อ World Bank Strategy to Support Supreme Audit Institutions External Advisory Panel ระหว่างวันที่ 20 - 28 มีนาคม 2547 ณ กรุงวอชิงตันดีซี ประเทศสหรัฐอเมริกา

การให้ความร่วมมือในการจัดการด้านศึกษาดูงานให้กับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ

1. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดโครงการศึกษาดูงานให้แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเวียดนาม จำนวน 7 ราย ระหว่างวันที่ 23 - 30 พฤศจิกายน 2546
2. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจัดโครงการศึกษาดูงานให้แก่เจ้าหน้าที่ระดับสูงจากกระทรวงการคลังและกระทรวงศึกษาธิการจากประเทศลาว จำนวน 12 ราย ในวันที่ 24 สิงหาคม 2547

การจัดการประชุมนานาชาติ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมนานาชาติ หัวข้อ IDI (INTOSAI Development Initiative) - ASOSAI Symposium ซึ่งจัดขึ้นสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอบรมของ ASOSAI ระหว่างวันที่ 29 มีนาคม - 4 เมษายน 2547 ณ โรงแรมสยามซิตี้ กรุงเทพฯ

นอกจากความร่วมมือตามที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินยังได้รับการสนับสนุนความช่วยเหลือจากองค์การระหว่างประเทศในลักษณะของความช่วยเหลือทางวิชาการ ดังนี้

1. โครงการเงินช่วยเหลือ ASEM Trust Fund II

Asia-Europe Meeting Trust Fund II เป็นกองทุนซึ่งผู้นำเอเชียยุโรปได้ร่วมกันสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนเอเชีย-ยุโรป (ASEM Trust Fund) ภายใต้ธนาคารโลก ซึ่งจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านการเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินควบคู่ไปกับการแก้ไขปัญหาผลกระทบทางสังคม รวมทั้งเพื่อศึกษาเรื่องการปรับโครงสร้างภาคการเงิน การปรับโครงสร้างระบบงบประมาณและระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินการเกี่ยวกับบรรษัทภิบาล และเพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศสมาชิกของ ASEM โดยมีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาข้าราชการพลเรือน (ก.พ.ร.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานบริหารโครงการ

สำหรับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ธนาคารโลกได้อนุมัติเงินช่วยเหลือ จำนวน 30,000 เหรียญสหรัฐ เพื่อใช้ในการดำเนินโครงการวิจัยเรื่อง “พัฒนาการปฏิบัติงานในกระบวนการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง”

2. โครงการขอรับการสนับสนุนด้านวิชาการจากธนาคารโลก

ในปีงบประมาณ 2547 ธนาคารโลกได้พิจารณาให้ สดง. ได้รับเงินสนับสนุนด้านวิชาการจากธนาคารโลก ซึ่งเป็นเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าภายใต้กองทุน Institutional Development Fund (IDF) Grant TF 054497 สำหรับโครงการ Strengthening of the Office of the Auditor General เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของ สดง. ในการปรับปรุงคุณภาพการตรวจสอบบัญชีสาธารณะและกำหนดให้ สดง. เป็นหน่วยงานหลักที่มีแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับกรอบโดยรวมของธรรมาภิบาลในประเทศไทย ภายใต้วงเงิน 280,000 เหรียญสหรัฐ โดยสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลังในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทยได้ลงนามยืนยันในหนังสือขอตกลงรับความช่วยเหลือโครงการแล้ว และในขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอโครงการเพื่อให้ธนาคารโลกพิจารณาให้ความเห็นชอบ

7.5 การประชาสัมพันธ์

“การประชาสัมพันธ์นับเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร” นับตั้งแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2542 นับเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้มีการปรับเปลี่ยน รูปแบบ วิธีการ ดำเนินการ ตลอดจนบทบาทและภาระหน้าที่มาโดยตลอด ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจในการตรวจสอบที่เพิ่มขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540

การประชาสัมพันธ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในรอบปีที่ผ่านมา เน้นการประชาสัมพันธ์ในเชิงสร้างสรรค์ โดยการเผยแพร่ความรู้ตลอดจนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการตรวจสอบ และกิจกรรมในด้านต่างๆ ต่อสาธารณชนและสื่อมวลชนแขนงต่างๆ อย่างเปิดเผยและโปร่งใส ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เป็นองค์กรอิสระ ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบติดตามประเมินผลและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเงินภาครัฐ รวมถึงวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของงาน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการได้มาและการใช้ประโยชน์ของแผ่นดิน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นการป้องกันการทุจริตเพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน โดยผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งปัจจุบันมีหลายช่องทางประกอบไปด้วย

1. การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ใช้ชื่อว่า www.oag.go.th
 2. การประชาสัมพันธ์ผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา ในรายการ สดง.พบประชาชน ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 12.30-13.00 น. ที่คลื่นความถี่ FM 87.5 MHz สำหรับกรุงเทพและปริมณฑล และจากสถานีเครือข่ายทั่วประเทศ
 3. การประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่างๆ เช่น สถานีโทรทัศน์ สถานีวิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์
 4. การประชาสัมพันธ์ผ่านทางเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ในลักษณะของสื่อเคลื่อนไหว เช่น แผ่นพับ Booklet ปฏิทิน ไดอารี่ ฯลฯ
 5. การประชาสัมพันธ์ด้วยจรรยาบรรณ โดยการจัดนิทรรศการนอกสถานที่ และการให้ความร่วมมือเข้าร่วมในการจัดนิทรรศการของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในภาครัฐ และเอกชน
 6. การประชาสัมพันธ์ผ่านทางข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
- ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของเงินของแผ่นดินได้มีโอกาสรับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องต่อเนื่อง และเป็นระบบ พร้อมทั้งยังเป็นการเปิดโอกาสให้สื่อมวลชนและสาธารณชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อีกช่องทางหนึ่งด้วย

อนึ่ง หากประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พบเห็นการทุจริตในการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินในหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ สามารถแจ้งข้อมูลมาได้ ณ ที่ทำการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทุกแห่งทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะได้เข้าไปดำเนินการตรวจสอบตามหน้าที่ต่อไป

7.6 การพัฒนาบุคลากร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยการจัดฝึกอบรม สัมมนาข้าราชการและลูกจ้างให้มีขีดสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ และทัศนคติที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของงานและภารกิจขององค์กร รวมทั้งเสริมสร้างจิตสำนึกของบุคลากรให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นที่เชื่อถือของสาธารณชน นอกจากการจัดฝึกอบรมสัมมนาภายในสำนักงานแล้ว ยังส่งบุคลากรไปฝึกอบรมสัมมนาภายนอกที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้จัด เพื่อให้ได้ความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้น และยังพัฒนาศักยภาพบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษาของรัฐ ตลอดจนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศอีกด้วย ดังนี้

การพัฒนาบุคลากรของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน

ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้จัดให้มีการพัฒนาบุคลากร โดยการจัดฝึกอบรมและสัมมนาภายในสำนักงาน (In-house Training) ในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การจัดการฝึกอบรมและสัมมนาภายในสำนักงาน (In - house Training)

1.1 การพัฒนาด้านการตรวจสอบ

มีการพัฒนาข้าราชการที่อยู่ในสายงานตรวจสอบ (Functional Competency) โดยจัดฝึกอบรมด้านการตรวจสอบ 4 ลักษณะงาน คือ

- การตรวจสอบการเงินทั่วไปและงบการเงิน
- การตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การตรวจสอบสืบสวน และ
- การตรวจสอบการดำเนินงาน

ในการพัฒนาข้าราชการ จะมุ่งเน้นฝึกอบรมข้าราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในด้านนั้นเป็นสำคัญ ในการพัฒนาข้าราชการด้านการตรวจสอบการดำเนินงานได้มีการพัฒนาโดยปรับเปลี่ยนจากการฝึกอบรมในห้องฝึกอบรม (Off the job training) เป็นการฝึกอบรมในขณะปฏิบัติงาน (On the job training) โดยจัดวิทยากรที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญในการตรวจสอบการดำเนินงาน ไปบรรยายให้ความรู้พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปฏิบัติงานเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบการดำเนินงานเรื่อง “ระบบบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ” ทำให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง (Action Learning)

1.2 การพัฒนาความรู้เฉพาะตำแหน่งหน้าที่

1.2.1 การพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่

มีการพัฒนาความรู้ ทักษะ และทัศนคติให้กับข้าราชการบรรจุใหม่ ที่เข้ามาปฏิบัติงานในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยจัดหลักสูตรการพัฒนาเป็น 2 ระดับ คือ

■ การพัฒนาข้าราชการใหม่

เป็นการพัฒนาความรู้ให้ข้าราชการใหม่เกี่ยวกับโครงสร้างของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อำนาจหน้าที่และการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตลอดจนค่าตอบแทนและสวัสดิการที่ได้รับในขณะที่เป็นข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

■ ความรู้เบื้องต้นในการปฏิบัติงานตรวจสอบ

เป็นการพัฒนาความรู้ให้ข้าราชการใหม่ซึ่งเข้าปฏิบัติราชการในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน และผ่านการพัฒนาในหลักสูตรการพัฒนาข้าราชการใหม่แล้ว มาเข้ารับการพัฒนาความรู้เบื้องต้นในการปฏิบัติงานตรวจสอบตามที่ได้รับมอบหมายโดยจัดหลักสูตรการฝึกอบรม 3 หลักสูตร คือ

- ความรู้เบื้องต้นในการตรวจสอบสืบสวน
- ความรู้เบื้องต้นในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้าง
- ความรู้เบื้องต้นในการตรวจสอบการเงินทั่วไปและงบการเงิน

1.2.2 การพัฒนาด้านการบริหาร

มีการพัฒนาความรู้ด้านการบริหารให้กับผู้บริหารระดับต้น (ระดับ 7) ผู้บริหารระดับกลาง (ระดับ 8) และผู้บริหารระดับสูง (ระดับ 9 ขึ้นไป) เพื่อให้ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดและกระบวนการตรวจสอบที่เป็นสากล การบริหารองค์กรเชิงยุทธศาสตร์ และสามารถบูรณาการความรู้ด้านการจัดการสมัยใหม่ให้เข้ากับงานตรวจสอบได้ และในหลักสูตรดังกล่าวได้กำหนดให้มีการเดินทางไปศึกษาดูงานสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ต่างประเทศ ทั้งเอเชีย และยุโรป ในหลักสูตร ดังนี้

- การบริหารสำหรับผู้บังคับบัญชาระดับต้น
- นักบริหารการตรวจเงินแผ่นดินระดับ 8
- ผู้บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ยุคใหม่

1.2.3 การพัฒนาผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ตรวจสอบ

มีการพัฒนาผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและผู้ตรวจสอบบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยการจัดฝึกอบรมในหลักสูตร “การตรวจสอบสมัยใหม่” ซึ่งเน้นการเรียนรู้เกี่ยวกับการตรวจสอบการประเมินตนเอง การตรวจสอบโดยใช้ข้อมูลความเสี่ยง ฯลฯ

1.3 การพัฒนาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์

การพัฒนาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ แยกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.3.1 การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบ

มีการพัฒนาความรู้และทักษะเพื่อให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบ โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

(1) การพัฒนาข้าราชการเพื่อเตรียมความพร้อมในการตรวจสอบตามโครงการปรับปรุงระบบบริหารงานการเงินและการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ของส่วนราชการต่างๆ โดยจัดฝึกอบรม 2 หลักสูตร คือ

- ระบบงานคอมพิวเตอร์และการตรวจสอบระบบงานคอมพิวเตอร์ สำหรับกลุ่มงานตรวจสอบด้านคอมพิวเตอร์ (IT Auditor)

- ระบบงานคอมพิวเตอร์และการตรวจสอบระบบงานคอมพิวเตอร์ สำหรับกลุ่มงานตรวจสอบ (Auditors)

(2) การพัฒนาข้าราชการเพื่อให้สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยจัดการฝึกอบรม 4 หลักสูตร คือ

- การสัมมนาการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ACL (Audit Command Language)
- การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ACL (Audit Command Language)
 - > ระดับต้น
 - > ระดับกลาง
 - > การประยุกต์ใช้โปรแกรมกับข้อมูลจริง

(3) การพัฒนาข้าราชการที่ตรวจสอบหน่วยรับตรวจที่ยังไม่ได้นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลผลข้อมูล ให้สามารถนำคอมพิวเตอร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดทำกระดาษทำการ เพื่อพัฒนาเป็นรูปกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดฝึกอบรมหลักสูตร “การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบสถานธนาณบาล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น”

1.3.2 การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงาน

มีการพัฒนาความรู้และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการปฏิบัติงาน โดยจัดฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ในหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

- o การใช้คอมพิวเตอร์ตามมติคณะรัฐมนตรี
- o การใช้คอมพิวเตอร์ Note book ช่วยในการปฏิบัติงาน

1.4. การพัฒนาเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติงาน

มีการพัฒนาข้าราชการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติงาน โดยจัดฝึกอบรมให้กับข้าราชการสายงานสนับสนุนและความรู้ทั่วไปที่จำเป็นในการปฏิบัติงานหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

1.4.1 การพัฒนาข้าราชการสายงานสนับสนุน

- การพัฒนาโปรแกรมระบบงานบน Web (web Application)
- การประเมินและติดตามผลโครงการพัฒนาทรัพยากรบุคคล

1.4.2 การพัฒนาความรู้ทั่วไปที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน (Core Competency)

- การทำงานเป็นทีม
- การสอนงาน
- การพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ
- ภาษาอังกฤษสำหรับการปฏิบัติงาน

1.5 การพัฒนาความรู้ด้านอื่นๆ

ในการจัดฝึกอบรมและสัมมนาภายในสำนักงาน นอกจากจะมีการพัฒนาด้านการตรวจสอบ การพัฒนาความรู้เฉพาะตำแหน่งหน้าที่และการพัฒนาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติงานแล้วยังมีการพัฒนาความรู้ด้านอื่นๆ อีกด้วย โดยการจัดฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ดังนี้

- การแปรรูปรัฐวิสาหกิจและแนวทางการจัดทำ Comfort Letter
- การจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการตรวจเงินแผ่นดิน 2547 - 2551
- การสัมมนาแผนปฏิบัติการราชการประจำปี
- บทบาทการตรวจเงินแผ่นดินกับระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการกำหนด มาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 และการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน พ.ศ. 2546
- การสัมมนา “สดง. ในความคิดเห็นของสมาชิกวุฒิสภา”
- ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้กล้องระดับ (กล้องสำรวจ)
- ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติการห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. การส่งบุคลากรไปฝึกอบรมสัมมนาภายนอก

นอกจากการพัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยการจัดฝึกอบรมสัมมนาภายในสำนักงาน (In - house Training) แล้ว สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ยังจัดส่งบุคลากรไปเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนาภายนอกที่ หน่วยงานอื่นเป็นผู้จัด เพื่อให้บุคลากรมีความรู้และประสบการณ์ที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งในปีงบประมาณ 2547 ได้จัดส่งบุคลากรไปฝึกอบรมภายนอก จำนวน 74 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 342 คน โดยมีหลักสูตรการฝึกอบรมและ สัมมนาที่สำคัญ คือ

- การประชุมสหพันธ์นักบัญชีอาเซียน (AIA Conference) ครั้งที่ 13 และการประชุมนักบัญชี ทั่วประเทศ ครั้งที่ 18
- ความรู้ของพนักงานคดีปกครองสำหรับบุคคลทั่วไป
- มิติใหม่แห่งการบริหารทรัพยากรบุคคล

- กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล
- โครงการปัจฉิมนิเทศข้าราชการเกษียณอายุประจำปีงบประมาณ 2547
- โครงการเสริมสร้างสุขภาพก่อนเกษียณอายุราชการ
- มาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐตามเกณฑ์คงค้าง
- ธรรมเนียมปฏิบัติของผู้บริหารระดับกลาง
- การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ
- ความรู้เกี่ยวกับศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง

3. การพัฒนาบุคลากรโดยวิธีอื่นๆ

ในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน นอกจากจะมีการจัดฝึกอบรมสัมมนาภายในสำนักงานและจัดส่งบุคลากรไปเข้ารับการฝึกอบรมและสัมมนานอกที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้จัดแล้วสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินยังส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาศักยภาพตนเองด้วยการศึกษาค้นคว้าจากสื่อต่างๆ ในห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยจัดหาหนังสือวิชาการด้านการตรวจสอบ กฎหมาย และการบริหาร และ CD - Rom เรียนรู้ด้วยตนเองด้านคอมพิวเตอร์และภาษาต่างประเทศ จัดส่งให้ห้องสมุดและศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองทั้งส่วนกลางและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ

ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

1. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ร่วมกับ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้จัดทำบันทึกความเข้าใจ ลงวันที่ 3 กันยายน 2546 เพื่อให้ความร่วมมือในการจัดสัมมนา เรื่อง โครงการเสริมสร้างศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารจัดการ การเงินการคลัง ตามมาตรการการตรวจเงินแผ่นดิน โดยการจัดสัมมนาร่วมให้แก่เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 20,232 คน เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีแนวทางปฏิบัติงานด้านการเงินการคลัง ทุกเรื่องได้อย่างถูกต้องโปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยกรมการส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดการสัมมนา และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้การสนับสนุนวิทยากรและเอกสารประกอบการสัมมนา และจัดสัมมนาเกี่ยวกับ

- มาตรการการจัดเก็บรายได้ (อ. 100)
- มาตรการด้านการเงินการคลัง (อ. 200)
- มาตรการด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ (อ. 300)
- มาตรการด้านการดำเนินงานตามแผนงานและโครงการ (อ. 400)

2. ส่งข้าราชการไปเป็นวิทยากรบรรยายให้กับหน่วยรับตรวจทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค จำนวน 113 หน่วยงาน รวม 385 ครั้ง โดยหัวข้อวิชาที่บรรยายเกี่ยวกับงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อาทิ การตรวจสอบและข้อสังเกตของ สตง. มาตรการเกี่ยวกับการควบคุมเงินของรัฐ มาตรฐานการควบคุมภายใน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เป็นต้น

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสถาบันการศึกษาภาครัฐ

ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรของสถาบันการศึกษาของรัฐ ในการพัฒนาความรู้ด้านการปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ประจำคณะบัญชี ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 1 คน เข้าฝึกปฏิบัติงานในสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน - 31 ธันวาคม 2546 รวม 2 เดือน เพื่อนำหลักการปฏิบัติงาน ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะต่างๆ จากการปฏิบัติงานจริงไปใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า และจัดทำเองการทางวิชาการด้านการตรวจสอบและการควบคุมภายในให้ถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ ต่อไป

2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาภาควิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ วิทยาลัยเทคโนโลยีธนบุรี รวมทั้งสิ้น 62 คน ที่เข้าโครงการสหกิจศึกษา เข้ารับการฝึกหัดงานตรวจสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ

ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ให้ความร่วมมือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินประเทศเวียดนาม จัดส่งเจ้าหน้าที่จำนวน 7 คน มาศึกษาดูงาน ณ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินประเทศไทย โดยขอศึกษาดูงานด้านการควบคุมคุณภาพการตรวจสอบ การฝึกอบรมบุคลากร การต่อต้านการทุจริต มาตรฐานการสอบบัญชี และการปฏิรูปการบริหาร ในระหว่างวันที่ 23 - 30 พฤศจิกายน 2546 รวม 8 วัน

ตารางสรุปการพัฒนาบุคลากรและงบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร

ในปีงบประมาณ 2547 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ใช้งบประมาณในการพัฒนาบุคลากร ซึ่งใช้จากเงินงบประมาณเป็นจำนวนเงิน 8.163 ล้านบาท และจากเงินสนับสนุนจากโครงการ GFMS เป็นจำนวนเงิน 2.436 ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 10.599 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

ลำดับที่	การพัฒนาด้านต่าง ๆ	จำนวน คน	งบประมาณที่ใช้		รวม
			เงิน งบประมาณ	เงินสนับสนุนจาก โครงการ GFMIS	
1	การพัฒนาศูนย์กลางของสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน 1. จัดฝึกอบรมและสัมมนาภายในสำนักงาน 1.1 การพัฒนาด้านการตรวจสอบ 1.2 การพัฒนาความรู้เฉพาะตำแหน่งหน้าที่ — การพัฒนาข้าราชการใหม่ — การพัฒนาด้านการบริหาร — พัฒนาผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและ ผู้ตรวจสอบ 1.3 การพัฒนาความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ 1.4 การพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพ ในการปฏิบัติงาน 1.5 การพัฒนาความรู้ด้านอื่นๆ	480 246 156 49 639 683 1,870	0.462 0.368 3.268 0.044 0.287 0.287 1.199	— — — — 2.436 — —	0.462 0.368 3.268 0.044 2.723 0.362 1.199
	รวม	4,123	5.990	2.436	8.430
	2. การส่งบุคลากรไปฝึกอบรมสัมมนาภายนอก	342	0.252	—	0.252
	3. การพัฒนาศูนย์กลางโดยวิธีอื่น (จัดหาหนังสือวิชาการและ CD-ROM เพื่อเรียนรู้ด้วยตนเอง)		0.358	—	0.358
2	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ หน่วยงานภาครัฐ	20,232	1.386	—	1.386
3	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ สถาบันการศึกษา	63	0.150	—	0.150
4	การพัฒนาศักยภาพบุคลากรของ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่างประเทศ	7	0.027	—	0.027
	รวมทั้งสิ้น	24,767	8.163	2.436	10.59

7.7 ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน มีภารกิจหน้าที่ด้านการตรวจสอบที่สำคัญ ซึ่งตามอำนาจหน้าที่จำแนกงานตรวจสอบเป็น 6 ลักษณะงาน ในการปฏิบัติดังกล่าว ได้พบปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การใช้อำนาจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจเงินแผ่นดินไม่บรรลุผลเท่าที่ควร สรุปได้ดังนี้

1. อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่สอดคล้องกับภารกิจด้านการตรวจสอบที่เพิ่มขึ้น

ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้กำหนดหน่วยรับตรวจที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องตรวจสอบเพิ่มมากขึ้นจากเดิม โดยเพิ่มหน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่ต้องตรวจสอบ นอกจากนี้ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 ส่วนราชการระดับกรมและหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ จะต้องจัดทำงบการเงินส่งให้กระทรวงการคลังเพื่อจัดทำรายงานการเงินของแผ่นดินในภาพรวมและกระทรวงการคลังกำหนดให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งจัดทำรายงานทางการเงินรายไตรมาส (ทุก 3 เดือน) ในรูปแบบเดียวกันที่บริษัทต่างๆ ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องจัดทำส่งให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งถ้าพิจารณาอัตรากำลังข้าราชการของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบการพิจารณาภารกิจตามอำนาจหน้าที่และจำนวนหน่วยรับตรวจที่ต้องรับผิดชอบจะเห็นว่าหากไม่มีการปรับปรุงแก้ไขวิธีการตรวจสอบและหน่วยรับตรวจที่ต้องตรวจสอบแล้ว ก็ยากที่จะออกรายงานการตรวจสอบการเงินในภาพรวมของประเทศได้ จึงควรมีการแก้ไขคำนิยามของ “หน่วยรับตรวจ” เพื่อกำหนดประเภทหน่วยรับตรวจที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องตรวจสอบประจำ เช่น หน่วยงานระดับกรม ส่วนหน่วยรับตรวจที่ต้องรับรองงบการเงิน ให้หน่วยรับตรวจสามารถจ้างเอกชนตรวจสอบได้ โดยตรงและส่งรายงานที่เอกชนตรวจสอบให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสอบทานเท่านั้น

2. การแจ้งผลการตรวจสอบต่อพนักงานสอบสวนมีขั้นตอนที่ทำให้การดำเนินคดีล่าช้า

การแจ้งผลการตรวจสอบเพื่อดำเนินคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2542 มาตรา 46 บัญญัติให้ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งผลต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีอาญา แต่พนักงานสอบสวนเมื่อได้รับเรื่องไม่สามารถดำเนินการได้ทันที เพราะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 89 กำหนดว่าเมื่อมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานสอบสวนต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติภายใน 30 วัน ทำให้ขั้นตอนการดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบเป็นไปอย่างล่าช้า จึงควรมีการแก้ไขขั้นตอนดังกล่าวให้รวดเร็วขึ้น

3. การพัฒนาบุคลากรด้านการตรวจสอบยังไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายนอกตามนโยบายของรัฐบาล

ตามนโยบายของรัฐบาลที่มีการเปลี่ยนแปลง ปฏิรูประบบการบริหารงานในหลายด้าน เช่น การปฏิรูประบบราชการ การปรับเปลี่ยนระบบบริหารการเงินการคลังและการพัสดุ โดยนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ (GFMIS) แต่การพัฒนาบุคลากรด้านการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในเรื่องดังกล่าวยังไม่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงควรมีการพัฒนากระบวนการฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

4. ฐานข้อมูลของหน่วยรับตรวจไม่เป็นปัจจุบัน

ฐานข้อมูลของหน่วยรับตรวจที่ใช้ในการบริหารงานตรวจสอบและเพื่อการอ้างอิงยังไม่เป็นปัจจุบัน ซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อสนับสนุนให้แก่ผู้ตรวจสอบโดยให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ต่อไป

5. การจัดโครงสร้างภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความชำนาญเฉพาะทาง

การจัดโครงสร้างเพื่อบริหารงานภายในของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในปัจจุบัน เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบต้องตรวจสอบงานได้ในทุกลักษณะงานทั้งการตรวจสอบจัดซื้อจัดจ้าง ตรวจสอบงบการเงิน ตรวจสอบการดำเนินงาน และการตรวจสอบสืบสวน ทำให้เจ้าหน้าที่ขาดความชำนาญเฉพาะทาง และอาจทำให้การปฏิบัติงานไม่มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะการตรวจสอบสืบสวน ซึ่งจำเป็นต้องใช้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารงานภายในเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ